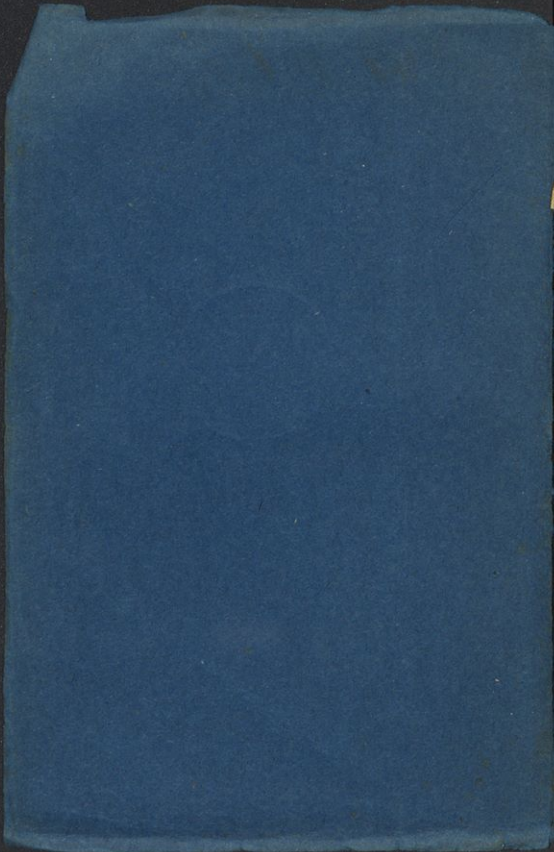

33361, II, C, c, 1

poni

po pr
po sp

Z a

GETZEMANI

IN

GOLGOTA,

Šola

ponižnosti, pokoršine in ljubezni do smerti:

Bukve

premišljevanja in molitve

k časti

brčnega terpljenja in smerti našiga Gospoda
Jezusa Kristusa

po premišljevanju pobožne nune Ane Katarine Emerih in
po spisih nar imenitniših častivecev presvetiga terpljenja
našiga Zveličarja.

Po devetim nemškim natisu
poslovenil

Janez Volčič,

duhoven Ljubljanske škofije.

Šesti natis.

Z dovoljenjem visokočastit. Ljubljanskiga škofijstva.

V LJUBLJANI, 1887.

Prodaja založnik Matija Gerber.

Natisnili Jožef Blasnikovi dediči v Ljubljani.

Predgovor

prestavljavčev.

Deset let, in že več, je preteklo, kar sim per-
vikrat bral britko terpljenje našiga Gospoda
Jezusa Kristusa po premišljevanji pobožne nune
Ane Katarine Emerih. Takrat že mi je nekdo
rekel, de bi pač dobro bilo, ko bi te lepe bukve
tudi Kranjci imeli. Med tem so bile te bukve
nekoliko prenarejene, že večkrat nemško natis-
njene, kar je gotovo znamnje, de jih Nemci radi
berejo in de so na Nemškim že mnogo dobriga
obrodile. Na prigovarjanje družih sim se preder-
znil, to toliko lepo branje po devetim natisu na
kranjsko prestaviti in sicer brez vsih svojih pri-
stavkov; zato le to dvoje tu v misel vzamem:

Pervič, ker so te bukve v nemškim precej
učeno pisane, je prestava marskje nekoliko te-
žavna, de bi bila natančna; zato v takih verstah
ni prav gladka, morebiti premalo spiljena, in
tako prosim pobožne bravece, naj moji prestavi
prizanašajo, ker moj namen tudi ni, učeno, iz-
verstno pisariti; ampak, kar *drugič* v misel

vzamem, moj namen je edino le, de bi vsi pobožni bravci teh bukev v natančnim popísu britkiga terpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa spoznali neskončno ljubezen Božjo do nas ubozih grešnikov; — de bi videli, koliko je mili Bog storil, de bi nas zgubljene ovce rešil večniga pogubljenja; — de bi ga tudi mi vedno bolj in bolj ljubili in si tako nebeško krono prislužili.

Zraven pa tudi še posebej opomnim, kar tudi nemški pisavec v predgovoru pravi, de, kar boš, pobožni bravec! noviga našel v tem natančnim popisu, nima nobene druge veljave, kakor le človeško, de torej ni nobeden siljen, terdno verovati, kar ni v s. pismu, ali kar ni od naše s. katoliške cerkve že razsojeno in poterjeno, de pa vendar ni nič zoper našo s. vero de je vse verjetno ter nas spodbadati zamore k večji ljubezni do Boga. —

Po moji misli bodo te bukve tudi dobre za „Šmarnice“. Res je sicer, kakor mi piše blag prijatelj, de v „Šmarnicah“ je le Marija prečista Devica tako rekoč zvezda, okoli ktere naj se vse šmarnične pobožnosti sučejo; vendar mišlim, de ravno premišljevanje Jezusoviga britkiga terpljenja nas bo k ljubezni do njegove presvete Matere gnalo, ker v tem natančnim popisu britkiga terpljenja našiga Gospoda tudi spoznati

moramo, koliko je Marija — naša Mati — v duhu s svojim terpečim Sinam vsa zedinjena za naše zveličanje storila; in ravno v tem se prepričati moramo, de smo dolžni Marijo, svojo pomočnico, ljubiti. — Tudi bomo v tem premišljevanji svojo duhovno revšino bolj občutili, ko bomo videli, koliko je Jezus zavoljo našiga greha terpeti mogel in mi ga z novimi grehi tako rekoč vnovič križamo; kako se hočemo, njegovi križavci, obloženi s težko butaro svojih pregreh, oberniti k njemu, ki je v neškončni ljubezni do nas pa tudi čez vse svet in pravičen; v tem spoznanji, ali nam ni silno treba prijatla, de bi za nas prosil? In kje ga bomo iskali? kje dobili? Ali mar ne v Marii, svoji duhovni Materi? — In — kar v Bogu upam — ker ta nar lepši pobožnost današnjega časa pri pobožnih slovenskih častivcih Matere Božje ne bo pešala, ampak vedno lepši se razcvetela, bo v spremembo ravno to premišljevanje — morebiti nekoli po svojim prenařeno — tudi prav prišlo; akoravno vem in spoznam, de lepote — slave Marije prečiste Device vsi slovenski in tudi drugi pisavci nikoli zadosti popisati niso v stanu.

Ker so v nemških teh bukvah premišljevanja le za trideset dni, sim ravno zato za enintrideseti dan postavil molitve k terpečimu Je-

zusu in k žalostni Materi Božji, kar je v nemškim bolj zadej. —

Posebno pripravne bodo te bukve za postni čas; zlasti še za veliki teden.

Bog daj, de bi se serca vsih, kterikoli bodo te bukve brali ali jih brati poslušali, vnele v ljubezni do Jezusa Kristusa, našiga Boga in do Marije Device, naše Matere in pomočnice! Bog daj!

De bodo pa naši pobožni bravci vedeli, kdo je bila in kako sveto je živela nuna, ktera je bitko terpljenje Jezusa Kristusa tako na tanko popisala, pridenem tu še ob kratkim popisano

Življenje

pobožne nune Ane Katarine Emerih.

Ana Katarina je bila hči pobožniga kmeta Bernarda Emerih in njegove žene Ane. Njeni starši so imeli majhno kmetijo na zgornim Nemškim v imenitni škofii Minsterski, v vasi Flamski. Rojena je bila 8. kimovca 1774. Že v otročjih letih je bila vsa z Bogam zedinjenja, njen angel varh se ji je večkrat vidama prikazal v podobi maliga deteta; ravno tako se ji je tudi Jezus sam večkrat pridružil; tudi z Marijo Devico ste bile posebno prijatle in dostikrat je bila Ana

Katarina v družini angela varha, Marije Device in svojiga nebeškiga Ženina. V svoji nedolžnosti je mislila, de imajo vsi ljudje take prikazni, in ko je včasih od tega kaj pripovedovala in so jo drugi zavoljo tega popraševali, pa tudi zaničevali in svarili, si je mislila: drugi so bolj pametni, ker od tacih prikazen ne pripovedujejo, zato je tudi ona vedno bolj zase to ohranovala.

V vsih rečeh se je zatajevala, zlasti v spanji, jedi in pijači. Veliko ponočnih ur je v molitvi prečula. Na terdih deskah, navskriž položenih je nekoliko počivala. Jedla je nar raji, kar drugi niso hotli, vse boljše je ubogim dajala. Kjer je bilo kaj videti ali slišati, je bežala če je bilo le mogoče in če ni bilo kaj Božjega. Vse nepotrebno, je djala, je Bogu nedopadljivo, in kar si človek zunanjiga priterga, mu Bog notranje nadomesti.

Ko je nekdam s svojimi starši na polji delala, je zaslišala zvonjenje iz bližnjiga samostana, in takrat se je ji želja obudila, de bi bila tudi ona rada nuna, in te misli se ni več znebiti mogla. V več samostanih je prosila, de bi jo vzeli, pa revne in tudi neučene niso nikjer hotli. Vdala se je vsa v voljo Božjo, tode misel na samostan ji je bila vedno v glavi.

Že popred je pogosto preišljevala britko terpljenje našiga Gospoda Jezusa Kristusa, zlasti pa zdaj v ti svoji britkosti. Noč in dan je bila s terpečim Jezusam zedinjena, in vse karkoli je storila, je svojimu nebeškemu Ženinu darovala. Iz ljubezni do njega je vsa gorela. Za toliko ljubezen, se ve de, ji je pa neskončno dobri Bog tudi velike, celo posebne gnade delil. In ker je iz ljubezni do Jezusa hrepenela tudi ž njim terpeti in mu tako vedno bolj podobna biti, ji je Bog to posebno gnado dodelil, de je res nekoliko občutila tistiga veliciga terpljenja, ktero je naš Zveličar Jezus Kristus pri ternjevim kronanji občutil, ter so se znamnja tega terpljenja tudi na njeni glavi prikazale, kar je Bog v svoji nezapopadljivi modrosti že mnogim častivcem Jezusoviga britkiga terpljenja dodelil. Od tega ona sama tole piše: „Štiri leta, preden sim prišla v samostan, v svojim 24. letu, sim v jezuitarski cerkvi opoldne klečala pred britko martro in priserčno sim molila. Vsa zamišljena sim bila in nekako neznano vroče mi je prihajalo, in vidila sim od tabernakeljna sem iti svojiga nebeškiga Ženina v podobi blišečiga mladčca. V levici je imel venec cvetlic, v desnici pa je nesel ternjevo krono; oboje mi je ponudil. Segla sim po ternjevi kroni, ter sim si jo z obema

rokama na svojo glavo pritisnila in Jezus je zginil, in jest sim v hudi bolečini okrog glave se spet zavedila. Zapustiti sim mogla cerkev, ker mežnar je s ključi prirožljaj in je cerkev zaperl. Drugi dan mi je glava čez čelo in sence vsa zatekla in hudo me je bolela. Nisim pa vedila, de mi glava kervavi, dokler me niso tovaršice opomnile, naj si drugo ogrinjalo denem na glavo, ker to je vse rejnato-omadežano. Pustila sim jih v njih mislih in sim ogrinjalo tako popravila, de kervavenja nobeden ni zapazil, dokler nisim v samostan prišla“.

Od svete Katarine Sienske se ravno tako bere.

Njena serčna želja po samostanu se ji je vender spolnila. Starši neke deklice, katero bi bile Auguštinarice v mestu Dilmenu rade v samostan vzele, so svojo hčer le s to pogojo dali v samostan, če bodo tudi Ana Katarino Emerih vzele; in tako je bila v letu 1802 vzeta v samostan.

Bog v svoji modrosti pa té, ktere ljubi, tudi z obilnimi britkostmi obiskuje, de jim tako priložnost daje, si lepši nebeško krono prislužiti. Lahko je prenašati trud in zatajevanje, kakoršno si človek iz ljubezni do Boga sam naloži; pa težko je, brez vsiga godernjanja v vedni ljubezni prenašati krivično obdolženje, zaničevanje in preganjanje od družih; in vender se zvesti uče-

nec Jezusov le v tem pokaže; ker ravno tisti križ je nar bolj podoben Jezusovimu križu, kteriga in kakoršniga Bog sam človeku naloži.

Tako se je godilo tudi z našo Ano Katarino. Njene tovaršice so jo zaničevale; zlasti so ji njeno bolehnost očitale, tudi njeno revšino in neučenost, in de so jo le iz usmiljenja vbogajme vzele, so djale; in spet, de je samostanu le v nadlogo. In ker jo je velika ljubezen do Boga vedno po zedinjenji z njenim nebeškim Ženinam gnala, je tudi bolj pogosto sv. Obhajilo prejemale; in zato so jo hinavko imenovala. Večkrat se je tudi primerilo, ker takrat v marsikterim samostanu ni bilo dosti ojštrosti, de so druge nune godernjale čez postave samostanske, in Ana Katarina je bila na enkrat med njimi, ter jih je neprestrašeno storjene obljuje opominjevala; zato so jo tovaršice še bolj čertile. Nar huje ji je pri takim zaničevanji to bilo, ker je mislila, de se tako ljubi Bog zavoljo nje žali. Večkrat je prosila Boga, naj bi njo tepel za pregrehe, ktere so njene tovaršice zavoljo nje storile.

V 28. letu svoje starosti je slovesno obljubo naredila, ter se tako z Jezusam Kristusam, svojim nebeškim Ženinam, zaročila. Vsa se je zdaj še bolj popolnoma njemu darovala, po kterim je njeno serce vse žive dni hrepnelo.

„Mirno vse preterpeti, karkoli človeka zadene, je večkrat rekla, to je nar srečnejši stan človekov na zemlji; in ko bi nevošljivost greh ne bila, bi nas zavoljo te sreče celo angeli v nebesih zavidovali“. Zato je pa tudi vse iz ljubezni do Boga preterpela; celo nar manjši terpljenje, vsako delo je Bogu darovala. Bila je tako vedno v Bogu zbrana, ž njim zedinjena, v družbi svojiga angelja, Marije Device in Jezusa, svojiga Ženina, s temi se je v duhu pogovarjala, včasih celo glasno, tako, de so njene tovaršice večkrat take pogovore slišale in zato so jo prederzno imenovale. Ona pa je bila vsih takih priken od mladosti že navajena, in prederzno bi se ji bilo zdelo, večkrat stopiti k sv. Obhajilu, ko bi ne bila v tako otročji — sveti ljubezni z Jezusom zedinjena. Dostokrat se je tudi zgodilo, ko je na vertu kopala, so ptice k nji priletele, na rame in glavo ji sedale, in ž njimi se je pogovarjala in jih Boga častiti opominjevala.

Za toliko lepo ljubezen jo je Bog še vedno bolj nase navezoval in ji je v tem svoje dopadajenje skazoval, de ji je zmirej nove priložnosti dajal iz ljubezni do njega le še več terpeti, de si je tako spet novo zasluženje pridobila. Mnogotere bolezni ji je pošiljal, ne v pokorila za njo, ampak za druge. Večkrat namreč je sli-

šala od kteriga bolnika, de z nejevoljo terpi, ali od druzih, de so hudo Boga žalili; in precej se je v svoji bolezni k Bogu obernila in ga serčno prosila, naj njo tepe v zadostenje ptujih zadolženj, in Bog v svoji milosti jo je slišal. Pa njeno serce je vselej več terpelo zavoljo velike ljubezni, kakor pa njeno telo.

Kmalu, ko je v samostan prišla, je hudo zbolela, in od takrat je pri svojim sercu hude bolečine čutila. Čez 4 leta ji je bilo pripušeno, svoje starše v Flamski obiskati. In takrat se je zgodilo, de je enkrat v farni cerkvi pred britko martro več ur molila in je bila v Bogu — v Jezusovo terpljenje vsa zamišljena. Prosila je Boga za mir in edinost svojiga reda in samostana in zato je še posebej Bogu darovala britko terpljenje Jezusa Kristusa, svojiga nebeškiga Ženina; in vsa presunjena od sočutja s terpečim Jezusom je k njemu zdihovala, naj bi ji on gnado dodelil, de bi ž njim nekoliko njegoviga terpljenja občutila, in od takrat jo je peklo na rokah in nogah in bila je kakor v vedni merzlici, ter je te bolečine le merzlici pripisovala; de bi jo bil Bog uslišal, ji na misel ni prišlo. Zavoljo teh bolečin je težko delala, težko hodila.

Ni bila dolgo v samostanu. Že v letu 1811 je bil samostan odpravljen. Nune so ena za

drugo samostan zapustile. Ana Katarina pa je ostala še v samostanu vsa bolehnna in revna. Ena dekla ji je iz usmiljenja stregla; tudi stari, pobožni duhoven je ostal v samostanu, ter je tam sveto mašo bral. Pol leta pozneje so tudi ti trije zapustili zapušeni samostan. Bog svoje ljubljence s šibo obiskuje; ker le terpljenje je delež izvoljenih tu na zemlji in le ternjeva pot je kraljeva pot v nebesa.

Ano Katarino so usmiljeni ljudje v vasi pod streho vzeli, in tu je v vedni bolehnosti, z Bogam zedinjena, svetu neznana, pa tudi svetu neznano živela. Njeno zamaknjenje v molitvi, njeno združenje z Bogam je bilo vedno lepši, vedno ljubeznjivši. In bližal se je čas, v katerim je Bog v svoji modrosti sklenil, zavoljo njene otročje serčne ljubezni zaznamnjati njeno bolešno deviško telo z znamenjem svojiga sv. križa, kateri je Judam pohujšanje, narodam nespamet; in k temu, se ve de, ni družiga pripomogla, kakor le, de je sebe — deklo Gospodovo — volji Božji popolnoma podvergla. Od svoje mladosti sem je vedno molila, de bi ji Bog svoj sveti križ tako globoko v persi vtisnil, de bi nikoli njegove neskončne ljubezni do nas ne pozabila. Zdaj pa, od sveta zaveržena, zapušena, uboga, je še bolj serčno k svojimu Bogu zdihovala. V god sve-

tiga Avguščina, varha njeniga reda, v letu 1812 je bolna, v sveti molitvi vsa zamaknjena, ležala na svoji slabi postelji, in zdelo se ji je, de vidi, blišečiga mladenča, kakor je svojiga nebeškiga Ženina večkrat vidila, proti nji iti, ki jo je s svojo desnico žegnal; in na desni stran telesa se je res prikazalo znamenje križa, katero je pekoče se potilo. Dolgo ni od tega nič vedila, ter je vse to le hudimu potenju pripisovala. Kmalu pozneje je imela enako prikazen, v kateri ji je nebeški Ženin mali križec v desnico podal, kateriga si je terdno na persi pritisnila in potem nazaj dala. Ni vedila, de je tudi zdaj zunanje znamenje križa zadobila. Ker jo je pa le huje sklelo, je zapazila na persni žličici podobo križa, ki se je rudeče vidil. Ta križ je od začetka vsako sredo kri potil, pozneje pa vsaki petek, in proti koncu njeniga življenja le ob velikih petkih.

Konec leta 1812 je bila z ramami Kristu-sovimi obdarovana. Tri dni pred novim letam je ležala spet hudo bolna v svoji revni kamriči. Bilo je okoli treh popoldne, ko je z razprostrenimi rokami zamaknjena bila. Premišljevala je terpljenje Gospodovo, ter je k njemu v velikem sočutju zdihovala, in ž njim terpeti hrepenela. Molila je pet očenašev v čast sv. peterih Jezusovih ran. Velika serčnost jo je preletela, čutila

je hudo žejo — hrepenjenje po Gospodovim terpljenji. Zagledala je veliko blišobo in v sredi te blišobe križanega Jezusa, kakor živiga. Njegove rane so se še bolj svetile, kakor de bi gorele. Njeno serce je hude bolečine in veselje občutilo. Hrepenenje z Jezusam terpeti, je bilo pri pogledu njegovih ran tako silno, de se ji je zdelo, kakor de bi se iz njenih rok in nog in iz njeniga serca vzdigovalo serčno sočutje proti s. ranami te prikazni. In prikazali so se, nar pred iz rok, potem iz nog, in poslednjič iz strani te svete prikazni, in sicer iz sleherne rane trojni kervavi žarki, ki so pšicam enaki, njenih rok in nog in njene desne strani se dotaknili. Trojni žarki strani so bili širje razdeljeni. In v tem trenutku so se prikazale kervave kaplje na njenih rokah in nogah in na njeni desni strani. Dalj časa je še nezavedna ležala, in kadar se je zbudila, ni vedila, kdo ji je roke spet sklenil. Z začudenjem je gledala kri na svojih ranah in hude bolečine je občutila. Mala hči hišne gospodinje, ki je prišla v kamrico pogledat, kako ji je, je zapazila kri na njenih rokah in je svoji materi povedat hitela. Hišna gospodinja jo je skerbno popraševala, kaj se ji je zgodilo; ona pa je prosila, de bi od tega molčali. Iz ponižnosti od tega ni z družimi govorila. Od duhovske

gosposke zavoljo tega popraševana, je le rekla: „Upam, de je to od Boga.“

Od zdaj tudi ni mogla nič več hoditi; od takrat pa tudi skor nobenih jedí ni vživala; le nekoliko vode z vinam zmešane, pozneje sama voda, je bila vsa njena telesna hrana; le malokdaj je nekoliko soka iz kake češnje ali slive poserkala. Tako življenje brez telesne hrane bremo v življenju mnogih svetnikov, kateri razun prejeme svetih zakramentov niso dalj časa nič vživali. Med njimi je Nikolaj iz Flije, Ludvina, Katarina Sienska, Angela, Ludovika in še drugi svetniki.

Zdaj se je to njeno čudno življenje razglasilo. Učeni in priprosti, hudobni in pobožni, vsi so, vsaki po svojim, govorili od nje. Postala je zares, v svetim sočutji s terpečim Zveličarjem, kakor križ ob potu, od enih zaničevana, od družih s solzami pokore pozdravljena, od družih spet v vsi le mogoči učenosti premišljavana, od nedolžnih pa s cveticami zaljšana.

V letu 1817 je njena pobožna mati prišla k nji. Pa kmalo je umerla, ter ji je bogato dedino zapustila, ktere je do smerti zadosti imela, in ktero je tudi ona še vso prijetlam pobožniga življenja zapustila. In ta dedina ali erbšina je bila v teh le besedah: „Gospod kakor ti hočeš, ne kakor jest hočem! — „Gospod, daj poterpež-

ljivost, in potem hudo tepi! — „Kar ni za v lonec, je saj za pod lonec“, to je kar ni za hrano, je saj za kurjavo; ali po duhovno: Ako to terpljenje mojiga serca ne razveseljuje, zamore pa, če ga voljno prenesem, vnemati ogenj Božje ljubezni. Te besede svoje pobožne matere je večkrat ponavljala, in se vselej hvaležno svoje matere spomnila. — Oče so ji bili že popred umerli.

Njena vedna prošnja, de bi ji Bog vzel to zunanje znamenje njeniga notranjiga sočutja z britkim terpljenjem Jezusa Kristusa, je bila čez 7 let uslišana. K koncu leta 1819 je bilo ker-
vavenje njenih ran, ktero se je navadno vsaki teden ponovilo, vedno bolj poredkama, in poslednjič je celo zginilo; le véliki teden se je še ponavljalo. Na sveti dan tega leta so tudi hraste na rokah in nogah se odlušile, in belkaste so se rane poznale, ki so pa ob petkih vselej bolj rudeče postale in ji takrat tudi še navadne bolečine delale. Čutila pa je toliko huje bolečine na glavi, kakor de bi ji široka ternjeva krona glavo prebadala; in kadar so jo te bolečine obšle, ni mogla glave nikamor nasloniti, še z roko se je dotakniti ni mogla. Tako je večkrat cele noči, kakor od bolečin prevzeta, s svojo glavo sem ter tje omahovaje, prebudela. In pri teh bolečinah ji je vselej kri bolj ali manj z glave čez obličje tekla.

Pobožni kristjan z vsakim svojim delam, kadar ga Bogu daruje, povečuje Božje česenje, in vse njegovo djanje, v ljubezni storjeno, zedinjeno s terpljenjem Jezusa Kristusa, je Bogu dopadljiv dar. Ni torej nič čudniga, de tisti sveti ljudje, kateri delavni stan spremené s pre-mišljeavnim ali celo terpečim stanam, de taki svoje molitve, enako svojim poprejšnjim djanjem sklepajo s terpljenjem svojiga Zveličarja, ter jih, kakor v nekakih podobah, za razne potrebe svete katoliške cerkve sploh, ali pa posebej za nekatere ude te svete cerkve Bogu darujejo. In tako je bilo tudi z našo Ano Katarino. Zato le še nekoliko od tega iz njeniga življenja.

Kadar je ona, kmetiška deklica, na polju plela, je zraven k Bogu zdihovala, de bi Bog ves plevel na duhovnim polji svoje sv. cerkve zaterl, de bi se greh s korenino iz polja človeškiga serca izroval, de bi tako vsi grešniki in krivoverci postali dobri kristjani. Kadar so jo koprive opekle, ali je slabo opravljeno delo družih popravljati mogla, je bolečine in trud Bogu darovala, zraven pa prosila, de bi po zasluženji Jezusa Kristusa nobeni dušni pastir ne omagal in serčno vse nasprotnosti premagati zamogel. In tako je bilo vsako njeno delo v molitev posvečeno, Bogu dopadljiv dar. — Ravno nasprotno je bilo v njenem

terpečim, zamaknjenim življenji. Več dni je bila hudo bolna, zamaknjena je s svojimi perstmi pukala po postelji, kakor de bi kaj iz tal rovala; in neko jutro je tožila, de jo persti pečejo in bolé, in vidilo se je, kakor de bi bili res od kopriv vsi opečeni. Prosila je več znancev, naj bi ž njo za eno veliko gnado prosili. Drugi dan so jo persti še bolj boleli ter so zatečeni bili. Na vprašanje, kaj se ji je primerilo, je rekla: „Oh toliko kopriv sim mogla izpukati iz vinograda in naprošeni pomagavci so le zeliša tergali, jest pa sim mogla korenine samo iz kamnite zemlje s perstmi kopati.“ Ko je pa tisti, ki jo je vprašal, grajal nerodne delavce, mu je rekla: „Vi ste bili tudi med njimi, ti delavci so moji naprošeni pomagavci, kateri so slabo molili in so tako sicer koprive tergali, korenine pa pustili.“ Kakor je bila torej opeklina na perstih znamnje zatrenja kopriv, tako se sme upati, de je njena molitev pomagala tistim ljudém, ali celim faram, za ktere je prosila. Zakaj, če se bo že odperlo njemu, ki terka, ali se mar ne bo odperlo tistimu, kateri tako močno terka, de si s tem terkanjem svoje perste rani?

Namen njeniga življenja je bil terpeti, za cerkev Božjo ali za posamezne ude njene, česar potreba ji je bila po duhu razodeta; ali kateri so

se ji posebno v molitev priporočevali, in katerih terpljenje je včasih vse prevzela, ako ravno so mislili, de družiga jim storiti ne more, kakor le nekatere očenaše za nje zmoliti. Zmed družih zgledov od tega le eniga.

Več dni je hudo terpela, vedno je bila v nekaki medlevici; strašno se je potila, vedno je bila vsa premočena; kašeljo jo je zadušiti hotel; merzlica jo je v eno mer tresla. Vsaki dan so smerti čakali in je v tako groznim terpljenji tudi želeli. Hudo vojsko je imela sama seboj. Neka nejevolja, celo ena ptuja oseba jo je nadlegovala, ki se ž njo nikakor spraviti ni hotla. Bolezen je bila le hují. Na enkrat se spravi po koncu in prosi okrog stoječe: „Molite z menoj litanije za mertve!“ Molili so in glasno je odgovarjala. In zdajci se oglasi mertvaški zvon in kmalo stopi nekdo v hišo ter jo poprosi, naj bi molila za njegovo sestro, ktera je ravno kar umerla. Ana Katarina ga sočutno poprašuje zastran bolezní in smerti pokojne. Čudili so se vsi, de je na enkrat tako mirna postala, kakor de bi ne imela nobenih bolečin več. Ko je pa ptujic pripovedoval, kakšno bolezen je njegova sestra imela, kako ji je ene dni sem odleglo, kako se je z neko hudo sovražnico lepo spravila in potem tudi z Bogam, so spoznali okrog stoječi, de ji je Katarina vso bo-

ezen prevzela in je namesto nje terpela. In takih prigodb se v njenim življenji več bere. Enako se bere tudi v življenji sv. Katarine Sienske.

V svojih britkosti je k svojimu Jezusu večkrat zdihovala, de bi jo skorej že k sebi vzela, pa vselej je pristavila: „Gospod! ne kakor jest hočem, ampak kakor ti hočeš. Ako kaj zaslužiti zamorem s svojim terpljenjem ali s svojo molitevjo, naj tavžent let živim; precej pa naj umerjem, ako bi te kdaj žaliti utegnila.“ Po velikim terpljenji jo je Bog uslišal in prišla je ura ločitve iz tega revniga sveta, na kteriga nikdar več navezana ni bila. Svete zakramente je z veliko pobožnostjo že sprejela. Še enkrat pa je želela neke malenkosti skesano se obtožiti; kakor nekiga maliga pregreška svoje mladosti, kteriga se je velikrat obtoževala, de je bila namreč, še otrok, skoz sošedov plot zlezja, in je poželela tam na tleh ležečih jabelk, vzela, hvala Bogu! ni nobeniga. To je imela za prelomljenje desete Božje zapovedi. Mašnik ji še enkrat sv. odvezo podelé in mirno se uleže. Vse je mislilo, de je že umerla. Pristopil je nekdo k postelji, ki je menil, de jo je večkrat žalil, ter jo je odpušenja prosil. Začudeno ga pogleda in s sveto resnobo pravi: „Nobeniga ni na zemlji, de bi jest kaj zopar njega imela.“

Več ljudi se je zbralo, in ker niso vsi v malo kamrico mogli, in tudi vsim niso vanjo pustili, so zunaj stoječi med seboj govorili od njene poterpežljivosti, njene vere, in več družiga lepiga od nje. Umirajoča se milo oglasi: „Za Božjo voljo vas prosim, ne hvalite me, obžalujte me! Bog sam je dober; vse do zadnjiga vinarja mora biti poplačano; jest pa sim uboga in vsa zadolžena; naj umerjem zaničevana, kakor Kristus na križi.“

Njeno okó je bilo vperto v britko martro; kuševala je noge britke martre. Molitve za umirajoče začnejo moliti, in ona še pravi: „O Gospod, pomagaj! o Gospod pridi!“ — Še enkrat je zdihnila in njena nedolžna duša je zapustila s tolikimi čudi zaznamnjano telo, de bi s svojim nebeškim Ženinam na vekomaj se zedinila, de bi tam v nebesih hodila za njim, po katerim je vedno hrepenela, mu neznano pesem prepevala, kteriga je tu toliko ljubila, se ž njim tam radovala, česar terpljenje je tu tako živo premišljevala, za kteriga edino je živela. Njeno telo se je rahlo nagnilo na blazino ob devetih zvečer 9. sušca 1824. Njene rane so postale bolj rudeče. Še le čez štiri dni so jo pokopali. Njeno telo ni postalo terdo, kakor družih merličev.

V dan njeniga pogreba se je še to prigodilo: Zvečer je prišel neki bogatin, ne k Pilatu, ampak

k fajmoštru, in je prosil telo ranjce, ne de bi ga v nov grob položil, temuč de bi ga za nekiga zdravnika drago kupil. Se vé de ni nič opravil. Ljudstvo je pa vender bilo v strahu, de bi telesa te tako pobožne device kdo ne ukradel. Ker se je od tega le govorilo, je čez 6 ali 7 tednov po njeni smerti res gosposka odperla njen grob vpričo več ljudi, in začudeni so se prepričali, de se strohljivost še ni dotaknila tega telesa. Podobno je bilo njeno obličje lepo mirno spijoči.

„Kraljevo skrivnost ohraniti je dolžnost; pa dolžnost je tudi svetu razodevati veličastvo Božjiga usmiljenja“, pravi s. pismo. Z Bogam!

Predgovor.

„Kdor res želi Boga prav spoznati“, pravi zveličani Ludovik Granaški, „kdor hrepeni po zakladih večniga bogastva, kdor na poti čednost hoče popolnoma biti, ta naj premišljuje Božje skrivnosti v terpljenji Jezusa Kristusa, in naj jih vedno v svojim sercu ima; — med vsimi pobožnostmi ni nobene tako gotove, tako zveličavne, za vsaki stan in spol tako primerne, kakor je pobožni spomin na terpljenje našiga Gospoda. Z eno besedo; pobožno, vedno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nas uterduje v vsim dobrim, nam dodeli tukej gnado in večno veličastvo v prihodnjim življenji.“

Zato so svetniki toliko radi premišljevali terpljenje Jezusa Kristusa; zlasti je cerkveni učnik sv. Bernard vse svoje žive dni ga premišljeval, in je ravno v tem premišljevanji dosegel toliko popolnamost. On sam pravi: „V začetku svojiga spreobrnjenja sim si nabral na vertu britkiga terpljenja in smerti svojiga Božjiga Gospoda šopek mire, kteriga nosim na svojih persih. Natergal sim si pasijonskih svetlic v venec, namreč: iz uboštva njegovih otročjih let, iz truda njegovih potov in pridig, iz njegoviga ponočniga čuvavnja v molitvi, iz njegovih skušnjav in postov v pu-

šavi, iz zvijače, s katero so ga v njegovi besedi vjeti hotli; poslednjič iz vsih nevarnost izdajanj, preklinjevanj, zasramovanj in zaničevanj, iz bičev, žebļjev in družih enakih terpinčenj, ktere vse je za naše zveličanje tako obilno preterpel.

To premišļjevanje sim imenoval svojo modrost, dopolnjenje svojiga opravičenja, polnost svoje učenosti, bogastvo zveličanja in zaklad neskončniga zasluženja. Zato vedno od tega govorim, kar vsi vedó, in kar Bog vé, vedno to v svojim sercu nosim, in kakor se vidi, tudi vedno od tega pišem. V tem je nar večji modrost: Spoznati Jezusa in sicer križaniga.“

Tako govori sv. Bernard.

In kaj je sa d te modrosti?

Na to odgovori častiti Ludovik Granaški: „V vednim premišļjevanji terpljenja Jezusa Kristusa bo naše življenje enako življenje tistega, kteri je iz ljubezni do nas — razun greha — nam v vsim enak postal.“

In zares! Vedno, pobožno premišļjevanje terpljenja Jezusa Kristusa zamore človeka na toliko stopnjo popolnamosti pripeljati, de postane nekako enak Božjimu Sinu ne le v duhu, ampak celo po telesu.

Ne bom tu govoril, kterim svetnikam so bile svete petere Kristusove rane telesno vtisnjene. Ni majhno število takih pobožnih kristjanov, kteri so od sv. Frančiška sem v premišļjevanju Jezusove ljubezni zadobili to nar veči znamnje svojiga sočutja s terpečim Jezusam. Že več kot petdeset jih je znanih.

Med temi izvoljenimi dušami je tudi Ana Katarina Emerih, pobožna nuna Avguštinarskiga samostana v Agnetenberg-u na Nemškim. Rojena je bila 8. kim. 1774 in umerla 9. sveč. 1824. Kakor sta dva imenitna škofa J. M. Sailer in G. M. Vitman želela, je svoje „premišljevanje britkiga terpljenja in smerti Jezusa Kristusa našiga Gospoda“ spisala, in te njene bukve so pobožne duše z velikim veseljem sprejele.

Po tem „premišljevanji“ so bile izdelane pričujoče bukve premišljevanja in molitve „Getzmani in Golgata“, ki so iz treh delov.

V prvim delu je „nauk od premišljevanja“ in kaže, kako potrebno in koristno je premišljevanje sploh, in posebno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa, in kako se more premišljevat.

Drugi del ima „dve in šestdeset premišljevanj sv. terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, našiga Gospoda, razdeljenih v jutranje in večerne premišljevanja za vse dni mesca.“

Tretji del zapopada „pobožnosti v počenje presvetiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa“, nabrane iz pisem pobožnih in svetih častivcev križaniga Odrešenika.

V kazalu bo sprevidil pobožni častivec terpljenja Jezusa Kristusa, de so te bukve premišljevanja in molitve zares koristne in popolnoma.

Kar zadeva „premišljevanje“, naj bo iz pokoršine do zapovedi papeža Urbana VIII. rečeno, de, kar ni v svetim pismu, ali v ustnim izročilu ali sploh od sv. katoliške cerkve razsojeno in poterjeno, de vse to nima nobene večji veljave,

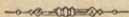
kakor zgolj človeško, in je toraj le sveto pre-mišljevanje pobožne nune, posebne častivke ter-pečiga Zveličarja.

In ta je bila zares A. K. Emerih, ona, ki je toliko ur v svoji mladosti po noči in po dnevi pred štacijoni križeviga pota ali pred britko martro molila; ona, ki je v svetim sočutji s ter-pečim Zveličarjem sama kakor križ pri potu po-stala, od enih zaničevana, od družih s solzami pokore pozdravljena, od družih spet v vsi učenosti premišljevana in od nedolžnih s cveticami zalj-šana; ona, ki je pri svojim nebeškim Ženinu to-liko gnado našla, de jo je zaznamnjaj z znamnjem nar večji sočutne ljubezni, de ji je vtisnil svoje sv. petere rane.

De bi pač ta učenica v djanskim premišlje-vanji, v sočutji s terpečim Zveličarjem veliko učencev in učenk zadobila, in de bi vsak, slehern po svojim stanu, skusil sam nad seboj, kar uči sv. Krizostom, ko piše:

„Pobožno in vedno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa je varstvo malim, učenik neved-nim, modrost priprostim, mlek otrokam, reja mla-denčem in devicam, hrana odrašenim, moč spo-kornikam, bramba slabim, zdravilo bolnim, pomoč grešnikam, svet pravičnim, zaklad ubogim, za-vetje nesrečnim in pribežališe vsim, ki v britko-stih zdihujejo.“

Ako hočeš torej, pobožna duša, vse ob enim imaš tu. Pojdi v svetišče terpljenja Jezusa Kri-stusa, pojdi v to „šolo ponižnosti, pokoršine in ljubezni do smerti!“

„V premišljevanji se je moje sercé ogrelo, in vžgal se je
ogenj ljubezni v meni.“

68. ps.

I. DEL.

Nauk od premišljevanja.

I. Nauk od premissljevanja sploh.

I. Kaj se pravi premissljevat.

1. **P**remissljevat se pravi, skrivnosti naše sv. vere in njene večne resnice na tanko in zamišljeno v duhu pregledovati, de bi v tem prišli k večjemu spoznanju, k večji ljubezni do svojiga Boga.

Tri moči delajo pri premissljevanju. **S**pomin nam kaže skrivnost ali resnico sv. vere, kakor je „kervavo bičanje Jezusa Kristusa“, ali pa, „kdor v smertnim grehu umerje, bo pogubljen.“ **U**m preiskuje: Kdo bo pogubljen? Kdo ga bo pogubil? Kako in zakaj bo pogubljen? Kaj meni pomaga, de to vém? In potem sklene um, kaj mi je zavoljo tega verovati, kaj upati, kaj se bati; kaj mi je storiti, kaj opustiti. **V**olja pa ravno s tem nagnjena, poterdi vse to, ter obudi svete želje, stori dobre sklepe in prosi v svetih pogovorih z Bogam samim, ali s svetniki njegovimi. In tako je edini

namen premišljevanja, de bi bil Bog bolj spoznan, in vedno bolj ljubljén.

2. Kadar torej premišljuješ, po notranje moliš.

Zunanje moliš, če se s srcem in z ustmi z Bogam pogovarjaš; to je, če ustno molitev opravljaš, katero sam znaš, ali jo pa v kakih bukvah bereš, naj bo glasno ali tiho.

Notranje pa moliš, če le s srcem govoriš; če namreč poterdi tvoja volja resnico, kakor ti jo um kaže; takrat le serce govori. Postavimo: Tvoj um te tako le uči: Jezus Kristus je iz ljubezni do mene toliko terpel, torej moram tudi jest iz ljubezni do njega vse voljno terpeti. Serce od te resnice ginjeno, začne Bogu govoriti: Torej hočem o moj Jezus! iz ljubezni do tebe vse zadovoljno terpeti, daj mi k temu le svojo mogočno gnado! i. t. d. Spomin pa te dobre misli obderži, de bi se vedno spolnovale, nikoli ne pozabile.

Prav koristno in lahko se po notranje moli v serčnih zdihljeh, kratkih pa gorečih; pri spominu na Boga, njegovo pričujočnost, njegovo popolnamost, njegovo dobroto; pri spominu na življenje in terpljenje Jezusa Kristusa; pri spominu na Marijo Devico ali na druge svetnike Božje; ali pri spominu na svojo revšino, na svoje pregrehe, na poslednje reči človekove, i. t. d.

Tako le: O moj Bog! jest te ljubim!, Moj Bog in moje vse! — Moj Bog! nič drugiga ne želim, le tebe samiga! — O Jezus! tebi se vsiga darujem; tvoje terpljenje je moje upanje! — O moja ljuba Mati Marija! prosi Jezusa za-me; dodeli mi sv. stanovitnost in ljubezen do tvojiga Božjiga Sina i. t. d.

2. Kaj moramo storiti pred premišljevanjem, kaj med tistim, in kaj še potem?

Pred premišljevanjem.

1. Poklekni pobožno pred britko martro, postavi se živo v pričujočnost Božjo in moli Boga.

2. Obudi žalost čez svoje grehe; zlasti naj ti bo žal, de nisi na tanko spolnil pri zadnjim premišljevanji storjene obljube.

3. Pokliči sv. Duha na pomoč, de te razsvetluje.

4. Beri odločeno — počasi in zamišljeno.

Med premišljevanjem.

1. Zaderži se spodobno, spoštljivo.

2. Varuj se radovoljne razmišljenosti, temuč z mirnim, pazljivim, pobožnim in vernim srcem začni in doveršuj.

3. Vsaki stavek posebej premisli; postavi se vse živo pred oči, kakor de bi vsiga bil priča.

4. Preiskuj, premišljuj skrivnost ali resnico na vse strani. Kdo? kaj? kod? kje? zakaj? kdaj? od koga?

5. Vse obračaj na-se, in glej, ali so tvoje misli in želje, djanja in nehanja take, kakoršne bi po tem premišljevanji biti mogle.

6. Za terdno skleni, kar spoznaš, dobro storiti, hudo opustiti, poboljšati se.

7. Obudi v svojim sercu svete želje, zdihuj zaupljivo k Jezusu, svojimu Ženinu; daruj zasluženja njegovo, zlasti njegovo terpljenje; ali tudi zasluženja svetnikov, zlasti presvete Device Marije; in moli pobožno.

Po premišljevanji.

1. Skesano poglej, ali si prav premišljeval; prosi odpušenja.

2. Posebno pa gotovo sklep stori, se vaditi kake posebne čednosti, ali se varovati kake posebne pregrehe. To je sad premišljevanja.

3. Zahvali se Gospod Bogu za vse med premišljevanjem sprejete navdihljeje in gnade. Še enkrat daruj vse premišljevanja Bogu; prosi njega, prosi presveto Devico in Mater Marijo,

prosi svoje varhe na pomoč, de bi storjeni posebni sklep na tanko in zvesto spolnil.

4. Zvoli si v spominek kaki mali izrek, kteriga večkrat čez dan preišljuj, pobožno izrekuj.

3. Kaj nam koristi preišljevanje, ali notranja molitev.

Prejšljevanje uči:

1. Hudo opustiti, greh in hudobne pozelejnja iz serca iztrebiti; dobro storiti, čednost in svete želje v serce vsaditi.

2. Prejšljevanje uči, zakaj moramo hudo opustiti in dobro storiti; zakaj Jezusa ljubiti. Pri tem je volja, je serce ginjeno.

3. Pokaže tudi pripomočke, kako zamoremo hudo opustiti, dobro storiti, Jezusa ljubiti. Kjer tega ni, je prejšljevanje brez sadú.

S. Bernard pravi: „Prejšljevanje nas uči, kaj nam manjka; in potem nam molitev to pomankljivo zadobi. Prejšljevanje nam kaže pot v nebesa, molitev nas po ti poti pelja. Prejšljevanje nam kaže nevarnost; molitev nam to nevarnost odverne.“

II. Nauk od premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

I. Velik prid premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

1. Če je že premišljevanje sploh tako koristno, celo potrebno, kako koristno, kako zveličavno, bo še le posebej premišljevanje nar svetejšiga britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa! Zato vabi sveti Bonaventura kaj ljubeznjivo vse duše k ti sveti vaji, rekoč: „Ne poznam večji časti, kakor je Kristusov križ. Če je v očéh Božjih draga smert njegovih svetnikov, ki so le za-se umerli, koliko drajši je smert Gospodova, svetnika vsih svetnikov, ki je za nas umerl! Ker je torej ta smert tako draga, koliko zasluženja si zamorejo pridobiti duše, ktere vse žive dni na to smert mislijo! Zato pravi častiti Ludovik Granaški, de med vsimi pobožnostmi ni nobene bolj gotove, bolj zveličavne, bolj splošne, za vsaki stan in spol bolj primerne, kakor je spomin terpljenja našiga Gospoda. To premišljevanje je bolj veličastno, kakor

kar je le veličastniga, pa spet bolj ponižno, kakor vse ponižnosti: je vse skrivnostno modrim, pa vse zapopadljivo priprostim, neučenim. In kakor je Kristus pot, resnica in življenje, tako ni nobene ložji, nobene krajši poti, k Bogu priti njega spoznati, se ž njim veseliti, kakor vedno pred očmi imeti Jezusa, kateri, akoravno nam je vse v vsim, je še le takrat posebno naše vse, ko ga premišljujemo na križi visečiga. Z eno besedo: Pobožni, vedni spomin na terpljenje Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam daruje vse dobro; gnado nam dodeli tukaj, večno slavo, zveličanje v prihodnjim življenju, zakaj njegovo sveto terpljenje so vrata nebeške, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo vsim, pot v pravo zveličanje.

Na drugim kraji pa pravi ta Božji služabnik: „Komur je resnica, priti k pravimu spoznanju Boga; kdor želi pravo vednost večnih reči; kdor hrepeni po zakladih večniga kraljestva; kdor hoče doseči nar viši stopnjo vsih čednost; kdor misli po kraljevi poti življenja skoz valove tega sveta varno hoditi; ta naj se oberne k premišljevanju teh Božjih skrivnost, in vedno naj jih nosi v sercu; zakaj na lesu svetiga križa se prelomi napuh, tam se upanje vzdiguje, se stovitnost vterduje, in naše življenje bo postalo

podobno življenju njega, ki je iz ljubezni do nas, na vsim enak postal.“

2. Nekterim dušam se pristudijo vaje pobožniga življenja zato, ker premišljujejo vedno eno in ravno tisto, in tako pride sčasoma nekaka merzlota. Za take ni boljšiga pripomočka, kakor premišljevanje britkiga terpljenja in smerti Jezusa Kristusa. Tu najde duša prijetne, s čudno dišečimi cveticami polno nasajene verte in planjave svetih zgledov in nauk. Odpró se ji zagnjene skrivnosti. Vedno najde kaj noviga, kar ji vso merzloto vzame, njeno spoznanje čudno razsvetljuje in serce k pobožnosti vnema.

3. Marskdo je bolj vnet zato, drugi pa za drugo skrivnost; eden bolj nagnjen k sočutju, drugi k ljubezni, ta spet ložej upa, uni pa se bojí. Eni si prizadevajo obžalovati svoje grehe, drugi občudujejo dela Božje vsigamogočnosti. Pa kje se pač najde za vse to duhovno žejo bolji hrana, kot ravno na vertu britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa? V tem premišljevanji, kdo ne bo jokál solzá prave pobožnosti — pri tem terpljenji solzá sočutja, solzá ljubezni? Kdo ne bo pri pogledu nar večjiga poniževanja, ki se nam v vsim djanji našiga Zveličarja, kaže, kdo ne bo občudoval Božje previdnosti? Kdo se ne bo tresel, kdo se bo bal Božje pravice, če premi-

šljuje, de Bog svojimu edinorojenimu Sinu ni prizanesel? Pa kdo spet se ne bo povzdignil k terdnimu zaupanju, ko zasluženje, ceno Rešnje kervi v duhu pregleduje? Zato vsaka pobožna duša obilno hrane zadobi v tem premišljevanji, ktero je podobno kraljevi, z nar drajšimi jedili prenapolnjeni mizi, je podobno vertu, nasajenimu z razno cvetečimi, lepo dišečimi cveticami; je kraj veselja, duhovni sejm, kjer so vse dobrote življenja na prodaj.

4. Nobeden torej ne more reči: Premišljevanje britkiga terpljenja Jezusa Kristusa mu nič ne koristi, mu ne pomaga; med vsimi duhovnimi vajami je to premišljevanje nar bolj zveličavno, nar sladkejši. Če je tudi premišljevanje Jezusove Božje nature čudnoveličastno; pa vrata k takimu premišljevanju je le človeška natura našiga Zveličarja, po besedah sv. Terezije. Zato, pravi častiti Ludovik Granaški, je Jezus Kristus pripustil, de je bila odperta njegova stran, de nam je odpert vhod do serca njegoviga; zakaj nekako bolj čudno, kakor drugod, se sveti v tem Božjim sercu dobrota in milost, modrost in vsigamogočnost, pravičnost in ljubezen Božja. Zato je premišljevanje svetiga terpljenja vsakimu koristno, tudi nar večjemu grešniku; zakaj kolikor večji so njegove hudobije, toliko bolj je pomoči potreben. Za take

pa, pravi sveti Avguštín, ni boljšiga, kakor spomin na rane Jezusa Kristusa. Pribežališe za verne pravi prerok, je skala; tistim pa kateri pod težo svojih pregreh zdihujejo, ni odperto drugo pribežališe, kakor spoke te skale, ktero je Božja pravica zavoljo nas prebodla in iz ktere teče voda življenja, ki vse madeže grehov izpira, ki ogen hudih nagnjenj zaduši. Kdo bo tedaj dvomil, de bi premišljevanje tega svetiga terpljenja koristno ne bilo?

5. Vsi svetniki so radi v teh duhovnih vajah svetosti si iskali in jo tudi zadobili; posebno pa veliki učenik sveti Bernard, ki je vse svoje življenje premišljeval bitko terpljenje Jezusa Kristusa, ter je ravno v tem toliko čudopolno svetost dosegel. Zato tudi od tega sam takole piše: „Od začetka svojiga spreoberjenja sim si vedno v zasluženje, kteriga mi je pomanjkovalo, iz britkost in težav svojiga Božjiga Zveličarja nabiral šopek mire, kteriga sim si na svoje persi položil. In ta šopek sim si nabiral iz revšine Deteta Jezusa; iz truda in težave njegovih pridig in potov; iz ponočniga čuvanja v sveti molitvi njegovi; iz skušnjav, kadar se je postil v pušavi; iz britkih solzá njegovih, ktere je za nas točil; in iz vsih nevarnost, izdajanj, zaničevanj, zasramovanj, bičanj — iz vsiga, kar je terpel za naše

zveličanje. To preišljevanje sim imenoval svojo modrost, učenost in bogastvo, zaklad neskončnega zasluženja. Iz tega si zajemam včasih britko pijačo, včasih nar ljubeznjivši tolažilo; to me v britkostih podpira, v veselji berzdá, ter me po kraljevi poti tega življenja med žalostjo in veseljem varno vodi, in odžene vse hudo, karkoli mi protí. To mi potolaži sodnika sveta, pred katerim trepetajo nebeške moči, ter mi ga kaže miliga in pa ponižnega. Zato imam to vedno na svojim jeziku, kakor veste, in vedno v svojim sercu, kakor Bog vé, in kakor se vidi, tudi vedno pišem od tega. V tem je nar vikši modrost: Spoznati Jezusa in njega križaniga.“

Tako govori spet na drugim kraji ta ljubeznjivi cerkveni učenik, ko pravi: „Karkoli mi pomanjkuje, to vse dobim in vzamem v Jezusovim sercu ktero je prenapolnjeno z usmiljenjem Božjim, ktero je tudi vedno odperto; zakaj roke in noge so mu odperli, stran so mu s sulico odperli, in iz teh spok zamorem izserkati méd iz skale, olje iz nar teršiga pečevja; zares iz nar teršiga; terdiga, ker je toliko zaničevanj in zasramovanj, teršiga, ker je toliko ran prestalo; nar teršiga pa, ker se tako grozovitne smerti ni ustrašilo!

6. Tudi pripoveduje ravno ta sv. Bernard od neke device, ki je takrat živelá, in s posebno

pobožnostjo bitko terpljenje Božjiga Zveličarja preišljevala, ter se je zraven večkrat prekrižala — de, ko je po njeni smerti vse njeno telo strohnelo, je ostal nestrohnjen perst, s katerim se je križala. Tako tudi beremo od družiga svetnika ki je neprenehama preišljeval Kristusovo terpljenje, de so v njegove persi čudno podobo križa vtisnjeno najdli. Tako je sv. Frančišk vedno imel pred očmi to bitko terpljenje, in naš Odrešenik ga je toliko sebi podobniga storil, de je njegovim rokam in nogam in persim rane vtisnil, s kterimi je bilo ozaljšano njegovo lastno telo, kakor z znamenjem svete zmage.

Iz teh zgledov pač lahko vidimo, de stano-
vitno preišljevanje bitkiga terpljenja Jezusa
Kristusa človeka k toliki stopnji popolnamosti
pripelja, de postane Božjimu Sinu nekako enak
ne le po duhu, ampak celo s častitljivim znan-
njem svete zmage na telesu zaznamnjan. O kako
koristno je torej preišljevanje Jezusoviga ter-
pljenja.

---

2. Kako moremo premišljevati Jezusovo terpljenje, de ne bo razsvetljen le um, de bo tudi ginjeno serce in pa volja!

Terpljenje Jezusa Kristusa moramo premišljevati po vsih njegovih okolišinah. Dobro namreč moramo pomisliti:

1. Kdo terpi?

Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na svet prišel, človek postal; moj Odrešenik, ki me je zastonj, iz gole ljubezni in usmiljenja odrešil greha, hudiča in večniga pogubljenja. Svojo Rešnjo Kri mi je zapustil v svetih zakramentih, de bi mi tudi prihodnje pregrehe moje ne škodovala. On je moj vedni priprošnik pri nebeškem Očetu.

Moj Gospod, moj kralj je iz ljubezni do mene se vjeti, zvezati, križati dal; on terpi toliko zaničevanja, toliko zasramovanja, toliko tepenja, je kakor neumnež zapljevan!

Dobri pastir, ki je iskal triintri-deset let zgubljeno ovco, ter jo na svoje rame

zadel, je zdaj s težo križa obložen; nedolžno Jagnje raztergano od volkov!

Moj nar boljši prijatelj, ki je svojo kri za me pretil, svoje neskončne zaklade mi zapustil, svoje življenje za-me dal, v nar svetejšim zakramentu svoje lastno meso in kri mi v dušni živež ponudil, ki mi vedno tako dobro hoče in želi . . . On je toliko zaničevan, on toliko terpi!

Moj nar ljubeznjivši Oče, ki me tako serčno ljubi, tako ljubo sprejema, toliko in tako po očetovsko za-me skerbi; ki mi večno zveličanje v dedšino deli; ž njim tako delajo. Ali mar ne bo jokalo moje serce?

Moj preljubi Ženin, ki se z mojo dušo na večno zaroči, ki je zavoljo mene nebesa zapustil, v to solzno dolino prišel, le de bi me prav ljubil; ki ga nobena težava, nobeno zaničevanje od mene ne odverne; ki je svoje serce le iz ljubezni do mene s sulico dal prebosti i. t. d., ta moj preljubi Ženin toliko terpi, je toliko preganjan!

Če kak prijatelj kaj terpi, se mi smili, ali mar z Jezusam, svojim nar boljšim prijateljem, ne bom nič usmiljenja imel?

Kadar umira oče, se ne da potolažiti dobro dete. Jezus, moj nar ljubeznjivši Oče, umira na

križi; in to mi ne bo v serce seglo? Kakšen otrok sim? — Če ženin v nesrečo pade, kako žaluje nevesta njegova? Jezus, moj preljubi Ženin, je celo v smert peljan, slečen, na križ pribit! Ali to mene nič ne zadeva? Kadar hudodelnika peljajo v smert, obudi sočutje? in moje serce je merzlo, neobčudljivo, kadar mojiga Očeta, mojiga Odrešenika, mojiga Ženina peljajo v smert na križi? To je zvijača peklena: Veliko kristjanov posluša in gleda terpljenje Jezusovo, kakor prigodbo, ki jim je malo mar; zanemarjajo to nar svetejši skrivnost, v katerih je njihovo zveličanje zapopadeno. O ljubi kristjan! tebi to velja; za te terpi tvoj Jezus; tvoj Odrešenik, tvoj Oče je on, ki terpi!

2. Kaj terpi Jezus?

Nar večji revšino, od vsih zapušen, brez vse tolažbe, celo od nebes zapušen. Z ubogo siroto imamo usmiljenje; zakaj? Nikogar nima, samo je, zapušeno je sirotè.

Jezus terpi nar večji zaničevanje in zasramovanje; Božja natura, njegovo veličastvo je zaničevano; on, neskončna svetost, je za grešnika spoznan; neskončna pravica, kakor hudodelnik; podoba vsih čednost, kakor prežrešnik; Ženin vsih duš, kakor zapeljivec; on, neskončna modrost,

je kakor neumnež zaničevan. Gospod je prodan, nedolžnost obsojena, ljubezen zaničevana! Jezus je terpel nar hujši bolečine na svojim telesu: lakoto in žejo, vročino in mraz, udarce in ternje. V časnih rečéh je torej na svoji časti, na zdravji, lepoti, na duši in na telesu, z eno besedo, na vsim je terpel. Bil je zares mož bolečin, ki je vse preterpel. Nar hujši bolečino mu je delala ne h v a l e ž n o s t ljudi, ki njegove ljubezni spoznati, njegoviga terpljenja v prid obrniti niso hotli; zato jih bo toliko pogubljenih na večno; kakor de bi Jezus terpel ne bil, akoravno je vse svojo drago kri prelil, in bi za to vsí lahko zveličali. Premisli, o človek! g r e h, napuh, lakomnost, nečistost, sovraštvo, jezo i. t. d.; te bolečine nar bolj terpinčijo Jezusa. Dokler torej greha ne sovražiš, ne opustiš, tako dolgo terpinčiš Jezusovo serce. Dobro premisli! —

3. Kako terpi Jezus?

Nedolžno! Nobeniga, tudi nar manjšiga greba ni storil in martran je kakor nar večji grešnik. Če kaznujejo hudodelnika, ki je poln hudobij, je prav. Zaslužil je. Divja zver se nam smili, če jo kdo terpinči; nedolžna je; z nedolžnim Jezusam pa, kdo ima usmiljenje? O ljubez-

njivi Jezus! Zakaj bi te zaničeval? Zakaj bi te za tvojo ljubezen terpinčil? Kaj si pa žaliga storil? Kaj si mi hudiga napravil?

Kako še Jezus terpi! Z nar večji poterpežljivostjo. Tih je pri vsim britkim terpljenji; z nar večji ponižnostjo in pa krotkostjo: Ne ustavlja se, ne zaničuje, ne preklinja svojih sovražnikov, temuč milostljiv, ljubeznjiv je v ž njimi, moli za nje.

4. Za koga in zakaj terpi Jezus?

Za vse ljudi, ki so bili, ki so zdaj in še bodo kdaj; za vse skup, in za vsaciga posebej; tako, ko bil jest sam na tem svetu, bi bil vse samo za-me terpel, kakor pravi sv. apostelj Pavel: „Ljubil me je in je sebe za-me daroval.“

Terpel je za svoje prijatle in sovražnike, tudi za nje, ki so ga pribili na križ. Premisli to o moj kristjan! to tebe zadeva, se za te godi. Zakaj? Iz ljubezni do mene terpi Jezus. Na svoji duši terpi, ker je bila moja duša z greham ranjena, zgubljena zato! Iz ljubezni do mene je tako ponižan, tako zaničavan, ker sim jest tako napuhnjen. Zavoljo mene je tako reven zapušen,

ker sim jest tako lakomen časniga. Zavoljo mene je tako poln ran in bolečin, ker sim jest tako posveten, tako mehkužen! Zavoljo mene terpi, de bi bil moj dolg zbrisan, de bi jest gnado zadobil pri Bogu, se v čednosti vadi. Zavoljo mene, de bi me iz sužnosti satanske rešil, terpi Jezus. Terpel je toliko, de bi vender spoznal njegovo ljubezen! Premisli, ko bi kdo roko si odsekati dal, de bi tebe s tem smerti odrešil, kaj bi ti temu človeku storil? Ali bi ga mar zaničeval, mu še drugo roko odsekal? In oh! svojiga Zveličarja tako lahkomisljeno zaničuješ, ko je toliko terpel, de te je rešil večniga pogubljenja? Kaj storiš iz ljubezni do nega? Kaj terpiš iz ljubezni do njega?

5. Od koga terpi Jezus?

Od vsih ljudi, od judov in ajdov, duhovnov in sodnikov, od velic in malih — od vsih je zaničevan. Od tistih mora Jezus terpeti, ktere je toliko ljubil, ktere je rešit prišel. Greh napuh, lakomnost, nečistost, i. t. d. so orodje terpljenja. Tedaj sim tudi jest med derhalijo, ki Jezusa terpinči! Oh kolikokrat sim iz napuha, v nečistosti, v jezi i. t. d. svoje oči in ušesa, svoj jezik, svoje roke in noge vzdihnil zoper Jezusa! To je v zahvalo za njegovo veliko ljubezen!

6. Kje terpi Jezus?

V Jeruzalemskim mestu, kjer so bile zbrane vse ljudstva, de je očitno, od vsih ljudstev zaničevan, zasramovan in pogubljen.

7. Kdaj terpi Jezus?

Še danes! Še danes je dosti grešnikov, ki Jezusa do smerti preganjajo; še danes se uganjajo tiste hudobije, zavolj katerih je Jezus terpeti mogel. Kakor Jezusova ljubezen nikdar ne jenja, tako nas tudi danes še ljubi; danes še odrešuje; saj vsaki dan zavživamo zaklade njegoviga terpljenja v svetih zakramentih, pri daritvi svete maše. Ravno tako pa tudi hudobija ljudi še ne jenja. Še vsaki dan je Jezus zaničevan, kakor pred osemnajst sto leti. Nikar si torej ne misli terpljenja Jezusa Kristusa že davno pretekliga, že starodavno nekdanjiga. Njegovo terpljenje je še vedno pričujoče.

To so okolišine, v katerih boš bolj natanko spoznal Jezusovo terpljenje, in boš sočutje obudil v svojim sercu.

3. K kakšnim svetim željam, k kakšnemu sklepu bo posebno nagnjeno serce in tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja.

Če na tanko premišljuješ terpljenje našiga Gospoda Jezusa Kristusa, bo tvoje serce in tvoja volja posebno k naslednjim svetim željam in sklepu nagnjeno:

1. K serčnemu sočutju nad terpljenjem Gospodovim.

Kristus Jezus, nas učé svetniki, je prestal nar hujši terpljenje, nar hujši bolečine, kakoršne je kdo na tem svetu kdaj prestal in prestati zamogel. Terpel je na svojim telesu; zakaj noben del njegoviga telesa ni bil prost nar hujših bolečin. „Od nog do glave ni bilo zdraviga na njem“, pravi prerok. Noge in roke so prebite, glava s ternjem vsa nabodena, obraz s pljunki omadežan, s pestmi razbit, vse telo je z ranami obdano! Tudi na svoji duši je terpel nar hujši bolečine. Ako ravno Sin Božji, je človeško naturo sklenil z Božjo peršono, je vender britkosti terpljenja občutil, kakor de bi se ne bilo zgodilo to zedinjenje. K temu, de je bila bolečina še hujši, je bil zapušen,

oropan vsiga tolažila. Zato je zdihoval na križi viseč: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? „Ne od zemlje ne od nebes ni bilo zanj nobeniga tolažila. Ne le od svojih učencev in prijatlov, ampak celo od svojiga lastniga Očeta je bil zapušen. Tako velika je bila britkost bolečin, de so ga na Oljskih gori pri misli na tiste obšle smertne težave in je kervav pot potil. Nobeden bi ne bil obstal brez posebniga čudeža pri toliki britkosti. K temu mu je bilo vedno pred očmi, in nove težave mu je delalo: velikost in hudobija vsih pregreh, storjenih od začetka noter do konca sveta, velikost božjiga razžaljenja, nesrečno pa večno pogubljenje toliko duš, nehvaležnost toliko ljudi, za ktere je iz njih lastniga zadolženja zgubljeno, vse njegovo britko terpljenje, za ktere je tekla njegova rešnja kri, ne v zveličanje, ampak v pogubljenje. — Če to vse na tanko premisliš, in se spomniš, de on, ki to in pa toliko terpi je Sin Božji, in de tudi za tebe iz gole ljubezni terpi; ali bi ne bilo zares kamnito tvoje serce, ko bi nobeniga sočutja ne občutilo? Zemlja se trese, skale pokajo, grobovi se odpirajo in . . . . ti bi bil neobčutljiv? Če torej premišljuješ, kako se Jezus za te kervavo poti, in tvoji grehi so mu ta kervavi pot napravili, boš iz teh njegovih bolečin sam občutil bolečine, ž

njim boš terpel tudi ti, in tvoje serce bo v tem sočutji zdihniti moglo: O moj Jezus! kaj ti zame terpiš! O de bi mogel deliti s teboj tvoje bolečine, terpeti s teboj! O ubogi Zveličar, meni je hudo, de zaveljo mojih grehov — za me toliko terpiš! Smiliš se mi; naj tudi jest nosim tvoje terpljenje, sej je prav za prav moje!

2. Boš sam osramoten.

Spoznaš, de ti si kriv vsiga tega terpljenja, pa vidiš zraven svojo lastno mehkužnost, s katero se vedno braniš le količkaj za Jezusa terpeti. Če se spomniš, kako je Jezus zavoljo tvoje nesramnosti raztepen, bičan, kako pa ti svoje telo lepotičiš, mehkužiš, mu strežeš, kakor le veš in pa znaš, ali te ne bo sam pred teboj sram, in serce te bo sililo zdihniti: Ti, o moj Jezus! si nedolžen, pa toliko terpiš; jest pa ves zadolžen, pa nič nočem terpeti! Skor si ne upam, tebe pogledati!

3. Kes in stud nad tvojimi grehi bo v tvojim sercu.

Ne tolovaji in briči, ampak prav za prav grehi vsiga sveta, torej tudi tvoji, so Jezusa raztepli, so krivi tega terpljenja. Greh je tedaj

tista pošast, ktera je telo Gospodovo raztergala, in z vsakim smertnim greham je Jezus vnovič križan, in vse njegovo terpljenje nekako ponavljeno. Če premišljuješ pri ternjevim kronanji, de tvoja svojeglavnost, tvoj napuh in tvoje nesramne želje, so grozovitno ternje, ktero ti sam zabadaš v presveto glavo svojiga Zveličarja in ga tako prestrašno terpinčiš, ali ne bo ginjeno tvoje serce? ali ne boš nekako sveto sovražil teh hudobij? Ali se ti ne bo gnjusilo nad tem, in svojimu Odrešeniku boš za gotovo obljubil: Milost, o moj Jezus, milost! zaničujem, prekolnem te pregrehe, ki so tvoje sveto obličje ranile, mu sekale tolike bolečine! Lej, o Gospod! iz vsiga svojiga serca obžalujem vse svoje pregrehe!

4. Bo občudovalo o tvoje serce velikost modrosti dobrote in ljubezni Božje pri terpljenji Gospodovim in molil ga boš.

Ali mar ni zares to prečudno, ko je bilo po storjenim grehu človeku nemogoče se rešiti, se zveličati, je modrost Božja znajdla pomoč, človeka rešiti, večniga pogubljenja, v tem da je Bog svojiga edinorojeniga Sina na ta svet poslal? In, ali ni spet ravno tako prečudno, de je ta Sin Božji, kralj nebés in zemlje, zapustil sedež

svojiga Očeta, zapustil svoje veličastvo, ter je prišel v to solzno dolino, de bi zavoljo revniga červa te zemlje sam sebe na križ pribiti dal! In če premišljuješ, kako je tvoj Zveličar med zasramovanjem in zaničevanjem vsiga ljudstva v bitko smert peljan ali ne boš z začudenjem zaklical: Kaj, o Gospod! ti hočem dati za to, kar si mi vse storil! Ali je mogoče: Bog je v smert peljan, de sim rešen jest, ubogi grešnik! O prečudna ljubezen mojiga Boga! v ponižnosti te molim, kako ti zamorem, kako ti smem le en trenutek svojo službo odreči?!

5. Zahvala in hvala Bogu zavoljo tolike dobrote se bo obudila v tvojim sercu.

Kaj nam zamore nebeški Oče več dati, ko nam je dal svojiga edinorojeniga preljubeznjivega Sina? Kaj nam zamore Zveličar sam še več dati, ko je vso svojo Rešnjo Kri prelil že za nas, ko je dal svoje življenje za nas? Hvaležno je naše serce njemu, ki nam kako dobroto skaže, nam kaj daruje, če je tudi še tako malo; in mar naše serce ne bo polno hvaležnosti, ko nam je Jezus vse gnade, sam sebe podal; ko nas je s svojo lastno Kervijo strašne sužnosti satanove rešil, nam nebesa odprl, nam vse nebeške dobrote in nebeško veličastvo zaslužil? Kdo bo

premišljeval Jezusa, kako je prišel na goro Kalvarijo, se je radovoljno celo oblačil oropati dal, pred križ pokleknil, ga objel in kuševal, se prostovoljno za nas grešnike na terdi križ razpel, se na rokah in nogah grozovito na njega pribiti dal; kdo, pravim, bo to premišljeval in ne bo nar serčnejši zahvale občutil, če se spomni: Jest, jest nesrečni zaslužim to smert na križi, pa Jezus vzame moje dolge prostovoljno na sé! Kdo ne bo pri tem poln hvale in zahvale, če to ljubezen premišljuje? In kdo ne bo zdihnil pri tem: Bodi hvaljen in češen, moj Zveličar Jezus Kristus, ki se iz ljubezni do mene, nar ubožniši stvari, nar grozovitniše smerti nisi bal, de bi le mene večne smerti rešil! O hvala in zahvala na vekomaj! Amen.

6. Bo serce vneto v ljubezni do Boga, ki nas je popred ljubil in toliko ljubil.

Ljubezen rodi in vname ljubezen. Zato pravi sv. Katarina Sienska: „Kdor se čuti ljubljeniga, ne more drugač, kakor de mora ljubiti.“ Mi pa vidimo ljubezen v Kervi križaniga Jezusa na lesu sv. križa le za nas teči. Iz te neizrečene ljubezni zajemamo tudi mi ljubezen. Zato pravi Kristus: „Ko bom povzdignjen na križ, bom vse nase vlekel“; s čim drugim, kakor z nepremagljivo močjo svete

ljubezni? Nobeden torej britkiga terpljenja Jezusa Kristusa premišljevati ni v stanu, de bi ne bil serčno vnet od ljubezni do njega. Kdo bo gledal Jezusa na križi, med nebam in zemljo, z razpetimi rokami, kakor de bi nas ljubeznjivo objeti, na svoje serce pritisniti hotel, de bi z nami v svoji Kervi se zedinil: in bo merzel — brez vse ljubezni? Ali ne bo sleherni vnet vžgan od ognja ljubezni, ki proti njemu puhti iz Jezusovih ran; ali ne bo spet prisiljen zdihniti k svojimu Zveličarju: Ti me ljubiš, o Jezus! tvoje rane mi govoré, vsaka kaplja tvoje kervi mi v sto in sto jezikih vedno ponavlja: Ljubim te, ljubim te! In jest uboga stvar bi te ne ljubil? Oh ne! Od danes za naprej te hočem ljubiti, večno, večno hočem s teboj biti v ljubezni zedinjen!

7. Boš z upanjem napolnjen.

Kaj vse pač smemo upati od njega, ki je sam sebe za nas dal! S prelito Kervijo na križi je vse umirjeno v nebesih in na zemlji, in s svojo Kervijo nas je Jezus odrešil in za odpušenje naših grehov je dal drago bogastvo svoje gnade, pravi sv. pismo. Po pravici stavimo vse zaupanje na to sveto Rešnjo Kri. Sv. Avguštin pravi: „V ti

Kervi počiva vse moje upanje.“ Zato zakliče sv. Bernard: „Veliko sem grešil, hudo me vest peče; vendar imam upanje; zakaj spomnim se svetih ran svojiga Zveličarja.“ Če si torej še tako velik grešnik, če ti je pa vsa resnica, se poboljšati, nekako gotovo — sveto — prederzno — smeš zaupati na rane Kristusove, na njegovo sveto Rešnjo Kri. Oškropljen s to Kervijo je bil opravičen razbojnik na križi. Če pomisliš: Edina kaplja te Kervi je zadosti, rešiti ves svet; če pomisliš: Tudi za-me je tekla ta Kri, ali mar ne boš v sredi svoje revšine vendar le poln zaupanja na to sveto Rešnjo Kri? O gotovo. Tudi iz svojiga serca se bodo vzdignile tolažbe polne besede sv. Magdalene Paciške, ki pravi: „Oh, kaj bom počela, ko boš prišel soditi? S sveto Kervijo se bom oblila in polna ponižnosti bom k tebi zdihovala: Ne glej, o sodnik gerdobije mojih pregreh, temuč glej zasluženje te drage Kervi! Terdno se zanesem, de zavoljo te Kervi bom gnado zadobila pred tvojim sodnjim stolom.“

8. Darovanje samiga sebe?

Ljubezen sili k darovanju, sama sebe daruje. Zato je naš Zveličar, ki nas je nar bolj ljubil, sam sebe daroval za nas na lesu sve-

tiga križa. Če tedaj Jezusa ljubimo, se mu bomo darovali, in kolikor čistejši, kolikor bolj popolnoma je naša ljubezen do njega, toliko čistejši, toliko bolj popolnoma bo tudi naša daritev. Bog pa tirja od nas, da bi ga ljubili iz vsiga serca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči; zato mu moramo tudi darovati vse svoje serce, vso svojo dušo, vse svoje telesne in dušne moči. Kdo bi pač premišljeval, kako je Jezus iz ljubezni do nas svoje življenje v nar strašnejšim terpljenji daroval, do zadnje kaplje vso svojo kri prelil, in ne bo tudi pripravljen, iz ljubezni do Jezusa kaj preterpeti, celo serce v službo njegovo posvetiti, in ko bi bilo treba in bi on tirjal, tudi svoje življenje za njega darovati? Če torej ti premišljuješ Jezusa križaniga gledaš njegovo blede obličje, njegovo zamerlo oko; vidiš, kako nagne svojo glavo in umerje iz ljubezni do tebe, se ne moreš več zderžati, premagan od tolike ljubezni, da bi ne padel pred križ in ne zdihnil iz dna svojiga serca. O Jezus, iz ljubezni do mene ti umerješ, tudi jest hočem tebi darovati svoje serce, z dušo in s telesam se tebi ves vdam; pripravljen sim iz ljubezni do tebe tudi svoje življenje darovati. O Jezus! ti si moj, jest pa tvoj: Vzemi me v dopadljivi dar!

9. Posnemanje Jezusovih čednost?

Beseda miče zgled pa vleče. Nikjer ne najdemo Jezusovih čednost lepših, veličastniših, bolj popolnoma, kakor ravno v njegovim svetim terpljenji. Tam najdeš nar večji ponižnost, darovavno ljubezen, zvesto pokoršino, nar večji poterpežljivost, čudopolno krotkost, nepremakljivo stanovitnost, ljubezen noter do smerti. Ni pa mogoče, če te čednosti premišljuješ, de bi ne bil vnet za njih posnemanje. Kako bi zamogel biti napuhnjen, po časti hrepeneti, ko vidiš svojiga Zveličarja na križi zaničevaniga, med dvema razbojnikama visečiga? Kako bi bil merzel nemil do svojiga bližnjiga, ko Kristus za nje moli, ki so ga na križ pribili? Kako bi svojeglavno Božjim zapovedim se ustavljal, ko je Gospod pokorn noter do smerti? Kako boš v križih in nadlogah še nepoterpežljiv, na svoje sovražnike jezen ali serdit, ko vidiš Jezusa v sredi nar večih britkost poterpežljiviga, krotkiga kakor jagnje, ki ne odpre svojih ust pred tem ki ga v mesnico pelja? Kaj bi v terpljenji tarnal in stokal, ko Jezus, zapušen od neba in zemlje, celo od svojiga lastniga Očeta, na križi visi? —

Vse te premišljevanja te bodo nagnile k sklepu, posnemati svojiga Zveličarja v njegovih

čednostih, in k Bogu boš zdihnil, de bi ti pomagal k tem čednostim. Pri pogledu križaniga Jezusa boš rekel: O nar ljubeznjivši, pa zaničevani, moj križani Jezus! daj, de tudi jest nobene posvetne časti več ne išem; naj tudi jest ljubim zaničevanje! Ko boš vidil križaniga Jezusa vsiga oropaniga, boš prosil: O, zavoljo tvoje velike revšine, te prosim, me uči, vse pozemeljsko zaničevati, in se vsiga znebiti, kar bi me v dobrim opovirati utegnilo! O sveto uboštvo, bodi mi češeno! — In tako pri drugih čednostih.

V takih svetih željah, v takih sklepah bo naše serce in bo tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja k dobri mu nagnjena in okrepečana. To bo sad tega premišljevanja.

4. Kaj se zamoremo naučiti v premišljevanji Jezusovega terpljenja,

Če po vsih okolišinah Jezusovo sveto terpljenje premišljuješ, se boš naučil:

1. **Kako gerd in hudoben mora biti greh**, ker je zavoljo greha Sin Božji toliko mogel terpeti; pa tudi, kako zaničljiv, Bogu zopern mora biti greh, ker je svojiga lastniga, edino-

rojinega Sina v nar britkejši smert dal, de bi le greh bil premagan, razdert!

2. Kako strašno, kako hudo mora biti peklenko terpljenje, ker je Kristus v tako veliko, globoko morje britkiga terpljenja se pogrezniti mogel, le de bi nas rešil pekla!

3. Kako neizmerjena dobrota mora biti gnada Božja in večno zveličanje, ktero je Kristus tako drago odkupil, namreč s ceno svoje Kervi!

4. Kako draga, imenitna mora biti duša človeška, ker je Kristus, Sin Božji, zavoljo nje se toliko ponižal, je toliko terpel, svojo drago Kri do zadnje kaplje le za njo prelil!

5. Kako velika je dobrota, ljubezen in milost Božja, ker je Kristus, naš Gospod, toliko terpel za nas, ko smo še njegovi sovražniki bili!

6. Kako ojstro, kako pravično bo Gospod Bog ravnal z grešnikom, ko ga bo zavoljo njegovih lastnih pregreh sodil, ko ni prizanesel svojimu edinorojenimu Sinu, ki je bil le s ptujimi pregrehami obložen! Če se to godi na zelenim lesu, kaj bo še le s suhim se zgodilo?

7. Kaj bi človek zavoljo lastniga zveličanja vse **mogel storiti, trpeti**, kako poterpežljiv v britkosti biti, ko je Sin Božji za zveličanje drugih toliko storil, tako poterpežljivo terpel?

8. Kako nespametno je, **de se branimo** zavoljo Boga ali svojiga bližnjiga iz pokoršine **kaj storiti, kaj terpeti**, če pokoršino Sinu Božjiga premišljujemo!

9. **Kako terdo mora biti serce človeka**, kateri zavoljo britkiga terpljenja Jezusa Kristusa nima nobeniga sočutja do njega, in nobene ljubezni!

10. **Kako slep, neumen, terdovraten mora biti grešnik**, kateri misli, de bo v bogastvu, v časti, v sladnosti in enaki mehkužnosti, po svoji volji šel v nebesa, ko je vender večni Sin Božji v svoje lastno veličastvo šel po potu revšine, križev in nadlog!

Taki in tem enaki imenitni nauki se najdejo v premišljevanji britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

---

5. Zgled za novince, kako se zamore terpljenje Kristusovo preišljevat?

Premišljevanje Kristusoviga bičanja.

Pred preišljevanjem.

1. Postavi se v pričujočnost Božjo.

O moj Jezus! pobožno poklekнем pred tvoj sveti križ, in kušnem v duhu tvoje svete rane.

Ter dno verujem, de nisi le okrog mene, ampak tudi v sredi mojiga serca pričujoč, ter gledaš na vse, kaj in kako jest počenjam, kako se v tem preišljevanji zaderžim. V tvoji pričujočnosti in v pričo preblažene Device Marije in vsih nebeških prebivavcev hočem jest zdaj to preišljevanje pričeti. Tu na kolenih v ponižnosti klečé te molim svojiga Boga in Gospoda.

2. Kes ali žalost.

O ljubeznjivi Zveličar! žal mi je de sim te od svojiga zadnjiga preišljevanja do zdaj spet tolikrat razžalil, zlasti

s tem . . . in tem greham. Tudi mi je žal, de sim tako slabo spolnoval sklep, kteriga sim storil pri sadnjim premišljevanji vpričo tvojiga svetiga obličja in sim ga spolnovati za terdno obljubil.

3. Zdihljej k svetimu Duhu.

Pomagaj mi s svojo gnado, stoj mi na strani, de zamorem spet v večji počesenji tvoje v zveličanje duše svoje spet premišljevati. Pridi o sv. Duh, razsvetli mi serce, vžgi me v pravi ljubezni, poterdi me v vsim dobrim; uči mi ti moliti, dodeli mi gnado in duha prave molitve. Sv. Jožef! sv. Terezija! moji varhi! pomagajte mi, de si to uro pobožno v svoje zveličanje obrnem.

4. Branje.

„Na to je tedaj Pilat Jezusa vzel in bičal.“ Jan. 19, 1.

Med premišljevanjem.

1. Spodobno zaderžanje.

O moj bičani Zveličar! dodeli mi, de tako pobožno in spodobno, kakor je le mogoče, to skrivnost premišlujem.

Dodeli, de se vsiga razmišljenja ognem in sim popolnoma pazljiv. Pri teh zbranih besedah se zdaj hočem nekoliko pomuditi.

2. vprašanja.

O duša moja! premisli: *Kdo je ta Jezus, ki je tako grozovito tepen?* Bog nebes in zemlje. Moj Bog, ki je iz ljubezni do mene na ta svet prišel, de bi me greha odrešil. Moj nar višji kralj je, ki ima vso oblast v nebesih in na zemlji, ki z edino besedo vse svoje sovražnike pokončati zamore. Dobri pastir je, ki v bolečinah in ranah iše mene, zgubljeno ovco. Moj ljubi Oče je, moj prvi prijatelj, moj ženin.

Oh, glej: *Kaj on terpi?* O to strašno, to grozno bičanje, to zaničljivo slečenje pred toliko ljudmi, in ti hudi, težki udarci! Vse sveto telo je raztergano, s kervijo in ranami obdano. Notranje terpi zasramovanje in britke bolečine čez naše grehe, zunanje nar strašnejši bičanje.

In kako on terpi? Nedolžno; le iz ljubezni do mene. Tiho, ne odpre svojih ust, molči kakor jagnje v mesnici, z nar večji poterpežljivostjo.

Za koga on vse to terpi? Za vse ljudi, za vsaciga grešnika, pa tudi posebej za-me.

Zakaj terpi Jezus? Zlasti za grehe mesa, za vse naše mehkužnosti, lenobo nečistost, požrešnost, sladnost i. t. d.

Od koga toliko terpi? Ne le od tolovajev; od vsaciga grešnika, in tudi od mene. Jest sam sim tisti grozoviti tolovaj; z vsakim greham bičam svojiga Jezusa.

Kje terpi Jezus? Oh v Jeruzalemu, pred vsim ljudstvom; pa tudi po vsim svetu, kjer se toliko greši.

Kdaj? O velikonočnim prazniku, kadar je vse ljudstvo zbrano; pa tudi danes še; in oh! kako dolgo še!

3. Vprašanje na-se.

O duša moja! premisli, kaj Jezus za te terpi, in ali zamoreš zdaj reči: Jest Kristusa nikoli nisim bičal! Oh, ali nisim velikrat že oskrunil svojiga telesa, ki je tempelj svetiga Duha? Ali nisim svoje duše z greham omadežal? Ali ne živim morebiti še zdaj v kakim velikim grehu? Ali sim morebiti celo v tacih grehih Telo in Kri Jezusovo nevredno sprejel in se tako pre-

grešil nad njegovim lastnim Telesam in Kervijo? Ali ne bičam še vsaki dan svojiga Jezusa?

4. Sklep.

Ljubi moj Jezus! od zdaj za naprej je moj terdni sklep storjen: Raji umreti, kakor le še enkrat v svojim življenji tako grešiti; tudi vsake priložnosti v greh se hočem ogibati.

5. Svete želje.

(Sočutja:) O moj ljubeznjivi Jezus! kdo ne bo s teboj usmiljenja imel? Kervave solze bi točil, ko premišlujem, koliko ti iz ljubezni do mene terpiš! (Sramovanja:) Oh, kako me mora biti sram, ker sim jest kriv tvojiga terpljenja! (Kesanja:) Kesam se zavoljo vsih svojih pregreh, zlasti tistih se kesam, ki sim jih zoper sveto čistost storil; zaničujem, sovražim jih iz vsiga svojiga serca! (Čudenja in molenja:) O moj Jezus! le čuditi in spet čuditi se moram, ko premišlujem tvojo ljubezen. Na svoje kolena padem pred steber, na kateriga so te privezali in ponižno te molim! (Hvaležnosti:) Tavžentkrat se ti zahvalim

za vse, kar si preterpel za-me; bodi češen, bodi hvaljen na vekomaj! Amen. (Ljubezni:) Za naprej te hočem serčnejši ljubiti. O ljubezen! zakaj te nisim tako dolgo ljubil? (Zaupanja:) Vender upam, da me boš še sprejel, da me ne boš zaverigel zavoljo svojiga grozovitniga bičanja, zavoljo svoje drage Kervi, katero si tako obilno za me prelival. (Darovanja samiga sebe:) Popolnoma se ti zdaj darujem; tvoj hočem biti zdaj in na večno! (Posnemanja:) Tvojo krotkost, tvojo poterpežljivost, tvoje sveto molčanje hočem posnemati, kaderkoli bom razžaljen. Daj mi k temu svojo gnado. Amen.

6. Pomének.

O moj nar ljubeznivši Jezus! poln zaupljivosti, kakor dete s svojim očetam, kakor nevesta s svojim ženinam, govorim zdaj s teboj; saj ti je znana vsa moja revšina, vsa moja slabost. Nar bolj ti veš, kakšnih in katerih čednost mi manjka. Ne glej mojiga uboštva. Saj mi ne smeš, saj mi ne moreš nič odreči, sladki moj Jezus! O nebeški Oče! naj poslušajo tvoja ušesa mene! Poglej svojiga edinorojeniga

Sina, in spomni se, koliko je on iz ljubezni do mene preterpel! O preblažena Devica in Mati Marija! vzemi me tudi ti za svojiga otroka!

7. Darovanje.

Pa, o moj Bog! kako si jest upam, govoriti tako zaupljivo, tako otročje, tako ljubo? Kaj ti pač dati zamorem, de bi bilo dopadljivo tvojim očem? Darujem ti, o nebeški Oče! vse to, kar je moj preljubi Zveličar pri tem sv. bičanju za-me terpeti mogel: vse udarce, ki so ga zadeli, vse kaplje Kervi, ki jo je pretil; vse solze, ki jih je točil; vse molitve, ki jih je med tem v svojim sercu opravil; vse bolečine, ktere je preterpel; pa tudi še bolečine njegove presvete Matere, ktere je med tem bičanjem vbčutila. Vse to ti darujem, zlasti za vse grehe nesramnosti, ktere sim vse svoje življenje že storil.

8. Molitev.

Ljubeznjivi Gospod in moj Bog! zavoljo bolečin, polniga bičanja tvojiga ljubiga Sinu mi odpusti vse moje grehe! Usmili se vsih tistih, ki slepi ne poznajo

svojih pregreh, te vsaki dan z grehi še žalijo. Odverni od nas šibo svoje ojstre sodbe, in dodeli, de to sveto terpljenje tvojiga Božjiga Sina, našiga Zveličarja, in tudi njegova draga Kri nad nas nobenim zgubljena ne bo. Dodeli mi tudi še to posebno gnado, da na tanko spolnujem vse sklepe, ktere sim storil pri tem pre-mišljevanji. Poslednjič, o moj Bog! se spomni še ubogih duš v vicah, in zavoljo tako bogato pretekle Kervi pri bičanji svojiga Sina jih reši iz njihoviga terpljenja. Amen.

Po premišljevanji.

1. Vprašanje čez premišljevanje.

1. Ali sim se skerbno pripravil na premišljevanje, sim vsaki stavek premišljeno prebral, ga dobro prevdaryl?

2. Ali sim pred premišljevanjem sv. Duha pobožno na pomoč poklical, sim se prav, skerbno v duhu zbral?

3. Sim med premišljevanjem se spodobno zaderžal?

4. Ali sim v zato odločenim času, in po postavljenim redu premišljeval? Ali nisim zato odločeniga časa kaj prikrajšal?

5. Ali sim bil v duhu in v sercu zbran ali prostovoljno razmišljen?

6. Ali sem se v svetih željah, v duhovnih pomenkih kaj vadal?

7. Ali sim kaj posebniga sklenil, kar spolnovati hočem? In kakšen je sad tega premišljevanja?

2. Posebni sklep.

Posebno še sklenem, da hočem z naprej, zlasti do prihodnjiga premišljevanja svoje oči v pravi berzdi imeti, da ne pridejo nobene nečiste misli z mojim zadolženjem v moje serce. Posebno tudi še sklenjem zmeren biti v jedi in pijači; ker požrešnost je velik vzrok nesramnosti, pripelje veliko skušnjav.

3. Zahvala.

Preljubi moj Zveličar! zahvalim se ti za vse gnade in svete navdihljeje, ktere si mi v tem premišljevanji dodelil, in zlasti zato, ker si moje serce nagnil k ljubezni.

4. Darovanje.

Darujem ti, o nebeški Oče! vse razsvetljenja, vse gnade, vse sklepe, in vse

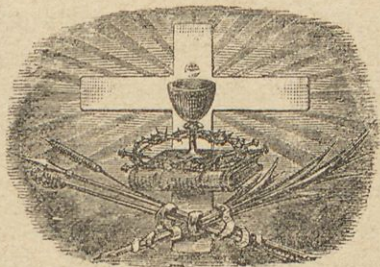

to preišljevanje, zedinjeno z molitvami, zdihljeji in darovanjem ljubeznjiviga Zveličarja našiga, ter te prosim, dodeli mi gnado, de na tanko spolnujem svoj posebni sklep, kteriga sim storil pri tem preišljevanji. Preblažena Devica in Mati Marija! in vi, moji sveti varhi, prosite z menoj Boga za to gnado. Amen.

5. Spominek.

V spominek si hočem zvoliti, in večkrat na to se spomniti: „Grešniki so na mojim herbtu kovali.“ Ps. 128.

Pri tem hočem vselej misliti: Jest sam sim tisti grešnik, ki sim tako zmesaril svojiga Zveličarja, ki ga še zmirej bičam, kadarkoli smertno grešim.

III. Od skušnjav, premišljevanje opustiti, in od pripomočkov premagati te skušnjave.

I. Od skušnjav, premišljevanje opustiti.

Bilo je že rečeno, de ni koristnišiga, kakor premišljevanje britkiga terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa: zveličani Albert celo pravi: Vse petke se ob suhim kruhu postiti, moliti in celo do kervaviga se bičati, pa ne velja toliko, kolikor edino dobro vravnano premišljevanje Jezusoviga terpljenja. Zakaj pač to? Zato, ker post, molitev in bičanje ne gane serca tako močno k pokori in k ljubezni, kakor premišljevanje Jezusoviga terpljenja. Veliko jih je, ki veliko molijo, se oestro postijo, pa so pri vsim tem napuhnjeni, lakomni, jezi podverženi. Pa nemogoče je, de bi kdo terpljenje Jezusa Kristusa resnobno premišljeval, zraven pa živel hudobno, in k pokori, k sovraštvu do greha, k ljubezni do Jezusa nagnjen ne bil. Pa ravno zato si satan vse mogoče prizadeva, de bi odvern timer ljudi od tega premišljevanja. Satan prav dobro vé, de, če človek nič več ne premišluje,

svojih pregreh tudi prav ne spozna, nevarnost več ne vidi, to je, duhovno oslepí. Zatorej stori, kakor Filistejci Samsonu: oči so mu staknili; zakaj dobro so vedili, de slep jim ne more dosti škodovati. Satan tako na duhovno stakne ljudem oči, to je, on jih omoti, de več ne premišljujejo in tako pota v zveličanje ne vidijo: potem počne ž njimi karkoli hoče. Zato je toliko greha na svetu, ker tudi tako malo ljudi terpljenje Jezusa Kristusa in večne resnice premišljuje. „Človek, spomni se svojih poslednjih reči, in ne boš grešil vekomaj ne!“ — V tem se zamorejo v tri verste ljudje razdeliti.

1. Veliko njih je, ki nikoli ne mislijo na Božje reči, tudi ne na svoje zveličanje: živé slabši, kakor neumna žival, in svojimu pogubljenju naproti hité.

2. Nekteri pobožni bi radi premišljevali, pa kako? tega ne vedó; poskušajo, pa spet opusté, ker prav še začeli niso. In za take duše so te bukve namenjene, posebno pripravne.

3. Več njih je pa, ki premišljevatí znajo, pa se hudobnimu duhu oplašiti dajo; se ne premagajo, se bojé maliga truda, ter poslušajo navdajanje hudobniga duha. En čas premišljujejo, pa opusté, pa spet začnejo, se ne deržé nobeniga reda, nobeniga praviga časa, ostanejo torej vedno,

kjer so bili od začetka. Se vé, de jih po tem takim premišljevanje, nič ne mika; celo gnjusi se jim; še en čas vlečejo mlačno, zaspano, in Bog jim svoje sladkosti in tolažila odtegne, jih začne izpeljevati ker mlačnosti terpeti ne more, in kmal kmal opusté vse premišljevanje, in reve se spet v grehe nazaj pogreznejo.

Navadni izgovori, zakaj se ne premišljuje.

1. Nekteri menijo: Jest nimam časa premišljevati, imam preveč dela, tudi imam že tako dosti vsakdanjih ustnih ali zunanjih molitev. To vse utegne včasih biti res; pa, o človek! ki celi Božji dan delaš le za časno, ali res ne moreš dobiti ene četrтинke ure, de bi jo daroval svojimu Zveličarju, de bi se ž njim pogovarjal, ž njim veselil, ž njim daroval? Premisli koliko trenutkov čez dan potратиš z nepotrebnim zgovarjanjem! in ko bi te kdo po opravljenih tvojih delih k bogati mizi povabil, ali bi ne najdel časa zato? Lej! premišljevanje je taka draga južina, pri kateri te želi Gospod vsih gospodov s svojimi gnadami nasititi, pri kateri ti ponuja nar sladkejši sadove svoje ljubezni. Res je tudi navadna ustna molitev, dobro opravljena, je res dobra; pa notranja molitev — premišljevanje — jo daleč preseže,

učé cerkveni učeniki. Zatorej preišljuj, če ti je le količkaj mogoče, saj eno četertinko ure vsaki dan, in pa nikar ne poslušaj zapeljivca, ki ti nastavlja razne opovere. Ko bi se pa primerilo, de bi en dan zares ne mogel, preišljevati, ali bi ti bolezen branila, ne bodi nepokojin zato, pa drugi dan spet dalje preišljuj.

2. Veliko njih meni: Jest bi rad preišljeval, pa ne znam, ne vém, kako in pa kaj. Tem in takem le tole povem: Derži se napeljevanja, ki ga v dobrih bukvah najdeš, pa bo šlo.

3. Drugi spet pravijo: Berem in vem, kako je preišljevati, in tudi poskušam; pa ko začnem, ne vem kej početi, le ena dobra misel mine pride, nič ne opravim, sim le mlačen, le merzel. — Vse to utegne res biti. Pa zato še ne smeš preišljevanja opustiti. Vsak začetek je težak. Preišljevanje je delo drugim enako; dokler se ga človek ne navadi, ni lahko, je težavno. Tako pravi sama sv. Terezija, de se ji je zgodilo, de na skrivnost celo misliti ni mogla. Potem je pa tudi molitev posebna gnada iz nebes. Bog sam nas mora moliti učiti; zato nam večkrat pokaže, de brez njega nič ne premoremo; pozneje bo že bolje. Torej serčnost kaj velja! Premisli: Ti moraš za

enkrat svoje moči napeti, de bo Bogu dopadlo, te z gnadami napolniti.

Ko bi tudi nič ne opravil, le dalje kleči in če družiga ne moreš, zdihuj, je že nekaj za zdaj je zadosti. Stojiš tako rekoč pred nebeškimi durmi in terkaš; nikar ne hodi preč, dokler ti tvoj Ženin, nebeški vratar, ne odpre. Dobro te sliši, tudi ve, kaj želiš. Pripoveduje se to le: Dva meniha sta skupaj romala. Priprosti mož jima je nosil njune kernirje. Ko so na prenočevališče prišli, poklekmeta meniha in premišljujeta. Revni spremljevalec si misli: O kako sim nesrečen, ker nisim učen, in moliti prav ne znam, premišljevati ne vem! Poklekne tudi on v kotiček ter zdihne v svojim sercu: „Ljubi moj Bog! lej, jest sim kakor neumna stvar, nič ne znam, nič ne vem; rad bi tako premišljeval, kakor ta dva mašnika, pa vé, de nič ne opravim. In Bog je menihama v molitvi razodel, de molitev tega priprostiga moža mu je bolj dopadljiva, kakor njuna. — Bodi torej miren, in ponižaj se pred Bogam! Ponižna molitev Bogu nar bolj dopade. Ko bi imel nar lepši misli, nar sladkejši tolažilo, pa bi zavoljo tega prevzeten bil in si mislil, de že znaš dobro in prav moliti, bi bilo to Bogu nedopadljivo, tebi pa škodljivo.

4. Če občutiš v molitvi veliko suhotu, duhovno sušo ali gnjušenje, celó grozo nad premišljevanjem, bodi vendar le serčen. Skušnjavec si bo vse prizadeval, da bi ti le molitev pristudil. Večkrat bo, kakor ponoči v tvoji duši, in temota bo obdajala tvojiga duha; mislil boš, da si ves zapuščen, da ni več tolažila za te, ne boš vedil skorej ne kod in ne kam. Večkrat hoče satan dušo zmotiti. Postavi ji vse stare hudobije prav živo pred oči, ter ji navdihuje, da ji ne bodo odpušene, so prevelike; kaže celo obupanje, stori vest nepokojno, če ravno je bila spoved čista; obudi spet vse hude nagnjenja, ktere si je človek mislil že davno zamorjene, kakor so: skušnjave nečistosti, prevzetnosti, občutljivosti, jeze in več taci. S tem zbegana duša včasih celo opusti vso molitev, misleč: saj mi nič ne pomaga, vse je zastonj, ne čutim, nimam prave pobožnosti. In ravno to hoče peklenski satan. — Pri vsim tem nikakor premišljevanja opustiti ne smeš, in ko bi ga še tako slabo opravil. Večkrat Bog take skušnjave pripusti, ter ji svoje tolažila odtegne, morebiti, ker si za njegove že popred ti podejlene gnade premalo maral, ali si se v premišljevanji preslabo zaderžal, prostovoljnih razmišljenj premalo varoval, se v duhu povzdigoval,

napuhnjene misli pasel; ali si morebiti svoje sklepe prelomil, ali svojimu spovedniku nisi bil dosti odkritoserčen i. t. d. Včasih je pa tudi kazen Božja, ker si morebiti čez dan preveč nepotrebniga govoril, v duhu bil premalo zbran, ali si celo prostovoljno male grehe storil. V vsim tem je taka skušnja za te dobra, ter te opominja de boš zanaprej bolj previdin, bolj na tanko z gnadami delal. Bog te zato noče zavreči. On te le malo kaznovati hoče, de mu boš zanaprej bolj zvesto služil. Večkrat je pa vsa taka merzlotota in suhota poskušnja Božja, celo znamnje, de Bog taki duši posebne gnade pripravlja, in jo v molitvi više peljati hoče. „Zato se dostikrat zgodi, pravi sv. Frančišk Salezi, de Bog novincam v duhovnim življenji sladkosti in tolažila daje, kakor tudi matere malim otrokam sladčice dajó, pozneje pa, ko nekoliko odrastejo, dobé otroci črniga kruha.“ Tako Bog vabi duše s svojimi sladkostmi, de zadobé veselje v notranji molitvi; zakaj ko bi jim prec od začetka britkosti poslal, bi to molitev naglo opustile ali je pa še začele ne. Pozneje pa jim te sladkosti odzame, de se učé Bogu služiti, ne zavoljo teh tolažil, teh sladkost, ampak iz gole, čiste ljubezni. Torej je molitev v merzloti, v suhoti opravljena, bolji, Bogu dopadljivši, kakor je

molitev polna nebeške sladkosti, zato, ker se mora duša bolj truditi, bolj premagovati, in ker se tam kaže večji ljubezen do Boga, kjer je terpljenje, kakor pa tam, kjer je veselje. Molitev v duhovni suhoti je Bogu dostikrat bolj dopadljiva, zato pravi spet sv. Frančišk: „Kakor so cveteče cvetlice lepši, za oko, suhe pa lepše in bolj diše; tako se mi zdí molitev v pobožnosti lepši; molitev v suhoti pa ima močnejši, prijetniši dišavo pri Bogu.“

Molitev v suhoti ima tudi več zasluženja. Spet pravi sv. Frančišk: „Edini lot molitve v terpljenji, v zapušenji, je več vreden, kakor polni cent v veselji.“ Zakaj, kadar duša v suhoti — sama sebi prepušena — moli, je ona sama, ki Gospodu daruje; v veselji, v sladkosti pa je Bog, ki duši daruje. Zakaj, de imamo v molitvi tolažila, veselje, sladkosti, to ni naša reč, to je le dar Božji, pri katerim mi nimamo nobeniga zasluženja, za kar smo mu le hvalo dolžni; čas merzlote, čas suhote, to je čas, si zasluženja nabirati.

Potem pravi sv. Frančišk: „Kakor čebele pri oblačnim, neprijetnim vremenu sicer manj medú dobé, kakor v jasnim, spomladanskim dnevu, kadar so dalje in raji po cvetlicah, pa zato toliko več mladine zaredé v oblačnim vre-

menu; ravno tako ima duša pri molitvi v suhoti in zapušenji manj sladkosti, pa toliko več zasluženja in sadú.“ Tudi svete duše morajo skoz take skušnje, in kolikor bolj so pobožne, toliko več dobé terpljenja, toliko grenkejši zapušenje morajo prenesti.

Sv. Frančišk Salezi je bil od strašne obupnosti nadleževan, tako de je neki dan, ko si ni vedil nič več pomagati, pokleknil pred pododo Matere Božje, ter jo milosti prosil, in skušnjave so zginile. Sv. Angela je bila od gerdih skušnjav zoper čistost nadlegovana; hudobni duh jo je na vso moč s tem terpinčil, vender ji nič škodovati ni mogel, ni smel. Sv. Magdalena Paciška je bila pet let, kakor v jami levov, to je, vsa zapušena je vidila hudobne duhove krog sebe, ki so jo, kakor levi in tigri raztergati žugali. Sv. Terezija je v duhu vidila pekel in v peklu kraj za-njo pripravljen, ko bi zvesto Bogu ne služila.

Če tedaj Bog svojim svetnikom kaj taciga pripusti, de bi jih skušal, očistil, zakaj bi se pač ti potoževal, če si včasih za kratek čas, nekoliko zapušen!

2. Pripomočki, te skušnjave premagati.

1. Če te pri premišljevanji merzlota napada, si ves zapušen, ali ko skušnjavec moti

tvojo dušo, je prvi, nar boljši pripomoček, de se pred Bogam ponižaš, svojo slabost, svojo revšino njemu potožiš. Vse poterpežljivo sprejmi, karkoli ti Bog pošlje, in le premisli, če nisi sam kaj kriv tega. Premisli, de nisi nobeniga tolažila zaslužil pri Bogu, de ti torej ni nič dolžan, in rad kaj poterpi iz ljubezni do Jezusa. „Gospod je dal, Gospod je vzel, njegovo ime naj bo češeno! Na nobeno vižo pa molitve opustiti ne smeš. Zaničuj zvijače in zanke hudobniga duha! zakaj ves taki nepokoj, vsa ta zmota je večidel od njega. Tvojo dušo bi rad skalil, de bi jo lože vjel. Nasproti pa vse svoje skušnjave otročje odkrij svojimu spovedniku; zakaj satan je na polovico že premagan, de le ti razodeneš te skušnjave. Nobena sramota, nobena boječnost te od tega odverniti ne smé; zakaj nič hujšiga ni za satana, kakor če vse na tanko poveš svojimu spovedniku. Potem pa tudi otročje slušaj, kar ti spovednik reče. V vsim drugim se popolnoma vdaj v voljo Božjo, ki bo gotovo v tvoj prid vse obernil.

Še enkrat: Nikoli in na nobeno vižo ne smeš opustiti premišljevanja, razun ko bi tvoje zdravje pri tem kaj terpelo. Pri tem se umiruj, postavimo, ko bi te glava bolela ali kaj taciga. Tudi takrat ne opusti premišljevanja,

ko bi se tudi še kaj pregrešil, ali bi svoj sklep prelomil! tako, de bi te satan s tem motil, da si ne upaj zaupljivo se z Bogom pogovarjati, de se pred poboljšati moraš. Ne verjemi temu gerdimu šepetanju, zakaj, kako hočeš, kako zamoreš bolji biti, če opustiš premišljevanje, ki je nar bolji pripomoček praviga poboljšanja? In ali bi bil mar boljši, ali bi imel manj greha, ko bi ene dni čakal? Pred tem nas posebno sv. Terezija opominja. To bi bila hlimba, kriva ponižnost, ktera le veliko škoduje. Tudi ne razodevaj svojih notranjih težav nobenimu, ki od teh reči nič ne vé, če ne bo le še hujši. Iši pri Bogu tolažila; vse človeške tolažbe so puhle.

2. Na poti premišljevanja bodi tedej serčen in samiga sebe premaguj. Večkrat kaže skušnjavec premišljevanje grozno težavno, de bi le dušo ostrašil pred tem; kakor hitro pa za to nič ne maraš, zgine ves strah. Molitev, ki se z nar večjim premagovanjem začeti mora in je od začetka težavna, je večkrat gnade polna, in Gospod jo poslednjič oblije z nebeškimi sladkostmi. Skoz vse te zmotnjave, skoz vse temne skušnjave pelje Bog dušo k nar lepšim veselju, k serčnim pogovorom ž njim samim. Ne smemo tedej serčnosti opustiti, če tudi so velike nasprotnosti. Sv. Terezija pravi: Edini trenutek, v katerim je

duši pripušeno, piti iz tega studenca nebeške radosti, sto in stokrat poverne ves trud in težave poprejšnjiga vojskovanja. K velikim dobrotam se pride tudi le z velikim trudam. Večkrat Bog v enim trenutku več gnad dodeli, kot bi si jih duša z dolgim in dolgim trudam pridobiti zamogla. Zaupaj torej na Boga, ki te naglo, ko nar manj na to misliš, obilno z gnadami obdarovati zamore.

Morebiti se bo kmalo tudi tebi djalo: „Zima je preč, deš je jenjal, se je odtekel; prikazale so se cvetlice v deželi; glas gerlice se je slišal; vstani, moja lepa, in pridi!“ (Vis. pes.) Kmalo morebiti te bo peljal Gospod k tistimu zveličanimu pokoju, od kteriga poje nevesta: „Sedim v njegovi senci, po kateri sim hrepenela in njegov sad je sladek mojimu gerlu.“ Vender pa tukej na zemlji ne smemo upati popolnoma mirnega pokoja; zakaj dokler smo na tem svetu, se moramo vojskovati, popolnoma pokoj nas čaka še le tam v nebesih.

3. Tako je tedej premišljevanje britkiga terpljenja Jezus Kristusa za vsaciga zveličavno, koristno; in zato piše pobožni Ludovik Granaški: „Berž ko novi učenec Kristusov jarem svojih pregreh od sebe verže, in je perve potrebne stopinje v pobožno življenje, v kesanji in pokori

že storil, naj se pelje v premišljevanje terpljenja in smerti Jezusa Kristusa; de bo okusil, kako ljubeznjiv je Gospod, in de pride pri ti sladki dušni hrani do tje, de bo zaničeval vse posvetne razveseljevanja in nasitenje svojiga meseniga poželenja.“

Tedaj nikar ne bežimo pred obličjem svojiga Zveličarja, in nikar ne zapustimo družine svetnikov. Hodimo ž njimi do zmage sv. križa, stopajmo naprej in zmiraj naprej, de okusimo sad svetiga življenja. Nobeden naj ne toži, de mu to nič ne pomaga. Če si grešnik, te bo groza pred greham obdala, ko boš vidil zavoljo greha Boga na križu umirati. Če si spokornik, boš poterjen pri pogledu nedolžniga jagnjeta, ki toliko terpi, in lože boš terpel, lože se pokoril. Če hočeš sveto živeti, najdeš tu nar bolj popolnoma čednosti, vse nar svetejši djanja. Če si pa popolnoma, boš posnemajoč v sveti ljubezni Sina in Mater — ž njima zedinjen.

Z eno besedo: Pobožni, vedni spomin na terpljenje Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam dodeli vse dobro. Terpljenje Jezusa Kristusa je po besedah sv. Krizostoma: „Bramba malim, učenik nevednim, modrost priprostim, mlek otrokam, živež mladosti, hrana odrašenim, škit slabim, zdravilo bolnikom, pribežališe grešnikom,

svet pravičnim, zaklad ubogim, zavetje nesrečnim — pribežališe vsim, ki v nadlogah zdibujejo.“ Če hočeš torej, ljuba duša! vse v enim imaš tukaj. Pojdi v to svetišče, napravi si tam gnjezdo, enako čisti golobici v spokah skalovja. „Zleti gori k njegovim nogam, pravi sv. Bernard, zleti gori k njegovim rokam, in poslednjič se zakleni v njega sveto stran!“ Pridi in okusi, kako sladak je Gospod! Amen.

„Pobožno in večkratno premišljevanje terpljenja Jezusa Kristusa nas varuje vsiga hudiga, nam dodeli vse dobro, pridobi nam gnado za zdaj, večno slavo in zveličanje za vekomaj. Zakaj sveto terpljenje Kristusovo so vrata v zveličanje, gotova pomoč v nevarnostih, zdravilo dušam, in pot v pravo življenje.“

Pobožni Ludovik Granaški.

III. DEL.

Premišljevanja

britkiga terpljenja in smerti

našiga Gospoda

JEZUSA KRISTUSA

~~~~~
Razdeljene

v

jutranje in večerne premišljevanja

za vse

dni mesca.

Priprave k premišljevanju Kri- stusoviga terpljenja.

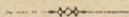
Križani Jezus do verne duše.

Rešena duša! vzdigni svoje oči na altar svetiga križa, na katerim me vidiš zaklaniga, in daj si dopovedati: Moj Oče ni imel več nobeniga dopadajenja nad darovi grešniga človeka; de bi se mu pa vender spodobna čast skazovala, zato sim se ponudil jest v dar za darove tega sveta. In — dobro premisli! kako sim umreti hotel iz ljubezni in pokoršine; tale križ ti to pové, akoravno mutast, pa prav zgovoren. Uči se torej od mene, ne po svoji volji, ampak po volji mojiga Očeta delati kakor sim jo jest spolnoval noter do smerti na križi. Daruj mu, kar ti je nar drajši, svoje življenje. Pripni se z menoj na križ in bodi stanovitna, de na njem z menoj tudi ti svojo dušo zročiš v roke mojiga Očeta.

Verna duša do Jezusa.

O Jezus! Ti duhovni ženin! pripravljen sim, iti za teboj, kamorkoli hočeš. Moje serčne želje so, de se v moje serce in v moje naročje ne le v podobi, ampak v resnici in z vso svojo ljubeznjivostjo vtisneš.

Oh, de bi spomin žeblicev in šib, ternja, sulice in križa, vsiga, kar je v tvoje britko terpljenje pripomoglo, kakor dišeči šopek zaljšal moje persi, in de bi njegova skrivnosti polna dišava moje serce gnjilobe greha čisto obvarovala. Vodi ti mojo dušo, pelji jo tje na goro Kalvarijo, oboroži jo tam pri križi s tem znamenjem odrešenja, de premaga vse sovražnike svoje zdaj in zlasti ob uri svoje smerti! Ti sam si rekel, kdor hoče rešiti svoje življenje iz ljubezni do sé, ta ga bo zgubil; kdor pa ga iz ljubezni do tebe zgubi, le ta ga bo rešil. Dodeli mi torej, de išem svoje edine sreče le v tem, de sim deležen tvojiga terpljenja, de s tvojim aposteljnam reči zamorem: „Jest pa se z drugim ne hvalim, kakor s križem svojiga Zveličarja Jezusa Kristusa.“

Molitev

pred slehernim premišljevanjem.

1. Molitev sv. cerkve.

Pridi, sv. Duh! napolni serca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.

V. Pošlji svojiga Duha, in na novo bodo vstvarjeni.

O. In ti boš obličje zemlje prenovil.

O Bog! ki si učil serca svojih vernih z razsvetljenjem sv. Duha; dodeli de v ravno tem Duhu spoznamo, kar je prav, in se njegoviga tolažila vselej veseliti zamoremo. Po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Češena si Marija!

2. Molitev s. Gere.

Gospod Jezus Kristus, Sin živiga Boga! dodeli mi gnado, de s celim sercam, s polnimi željami in z žejno dušo hrepenim po tebi, in diham le v tebi nar sladkejšim, nar ljubeznjivšim, in de ves moj duh, vse moje notranje hrepeni le po tebi, ki si nam edino pravo zveličanje. Zapiši, o nar bolj usmiljeni Gospod! zapiši svoje rane v moje serce s svojo

drago Kervijo, de v tem prebiram tvoje bolečine in tvojo ljubezen, de vedno v sebi nosim spomin tvojih ran, de se bo tako bolečina tvojiga terpljenja v meni obudila in se tako tudi moč tvoje ljubezni v meni vname. Dodeli mi tudi, de se mi vse stvari zaničljive zdé, in da si ti edini sladak mojimu sercu. Amen.

Molitev po slehernim premišljevanji.

(Čast. Ludovika od Ponte.)

Hvala, serčna hvala, o Bog! za vse razsvetljenje, ginjene in tolažilo, za vse dobre sklepe, s katerimi si me v današnjim premišljevanji tako bogato obdaroval. Zdaj pa mi dodeli še to gnado, de tudi v djanji spolnujem sklep, kteriga sim storil dans s tvojo gnado. Daj mi de . . . . (tu ponovi, kar si med premišljevanjem sklenil). O de bi nikoli ne prelomil tega sklepa!

Presveta Devica in Mati Marija! vi sveti pomočniki, moj angelj varh, vsi svetniki Božji, prosite za-me za to gnado! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Jutranje preišljevanje za prvi dan.

Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

1. Po zadnji večerji je šel Jezus s svojimi učenci po dolini Jozafat, čez potok Cedron, proti Oljski gori. Ko so prišli do vrat, je ravno ne še polna luna vzhajala izza górn. Jezus, že v britkosti, je začel žalosten biti. — Naš Zveličar se je hotel pred svojim britkim terpljenjem še v samoto podati, de bi se z molitevjo na terpljenje svoje pripravil. — Zase mu tega ni bilo treba; pa nam je hotel pokazati, nam je hotel zgled zapustiti, kako moramo v vsih skušnjavah in težavah tega življenja k molitvi pribežati, kakor v posvečeno zavetje, kjer nam bo odvzeta teža britkosti, ali nam bo saj moč podeljena, tiste lože prenašati. Zato pravi sv. Bonaventura: „Če hočeš britkosti in zdihovanje tega življenja v poterpežljivosti prenašati, zateci se k molitvi. Hočeš zadobiti serčnost in stanovitnost, de boš skušnjave sovražnikove premagati zamogel, zateci se k molitvi.“ O duša moja! ali kej posnemaš ta lepi zgled svojiga Zveličarja? Ali velikoveč išeš svojiga veselja v nečimernosti tega sveta,

ko tvoj Zveličar na Oljski gori moli? Prevdari to, moja duša!

2. Jezus nam je pa tudi pokazati hotel, kako je njegov duh pripravljen terpeti, in kako on tega terpljenja želi. „S kerstam (kervi) pa imam keršen biti; in kako mi je bitko, dokler se ne dopolni.“ (Luk. 12, 50.) In ravno zato je šel Jezus na Oljsko goro, ker je vedil, de ga bodo Judje tam iskali in vjeli. Kako močno je vender on mogel duše ljubiti in kako visoko cenno mora edina duša v Božjih očeh imeti! Sv. Efrem pravi: „Jezus je imel tolike željé zveličati naše duše, de bi bil svojo kri do zadnje kaplje pretil za edino dušo, ko bi bilo treba.“ Oh, kako bitko bi se zjokati mogli, če premislimo, kako malo cenijo večidel vsi ljudje svoje duše! Za puhlo sladnost, za kratko veselje, za nekoliko časti, za mali dobiček prodajajo, in prodajo svojo s tako drago kervjo odkupljeno dušo! — Ali si morebiti tudi ti med temi slepimi? Oh premisli in prevdari: Jezus že skor umira le od želja terpeti in umreti za tvojo dušo! Sam tako rekoč iše terpljenja, gre v terpljenje za te; o skerbi tudi ti za zveličanje svoje duše! Eno samo — edino imaš!

3. Gospod gre s svojimi učenci po dolini Jozefat, ter jim razodene, de bo tu sem še

enkrat prišel na tisti dan, ko bo svet sodil, pa ne tako reven, tako slab in ubožen, kakor je zdaj. Njegovi učenci pa ga niso uméli, mislili so, de od slabost in težav oslabiljen tako zmoteno govori. En čas so šli, pa so spet postali. To je Jezusa naj bolj žalilo, de je bil zaveržen od svojih lastnih otrok, ktere je rešit prišel, ktere je tako ljubeznjivo iskal, in zdaj mora tako rekoč bežati pred njimi. Oh, mislil je na strašni dan sodbe, ko bo obdan od vsih angeljev, spremljan od trume svetnikov v oblakih neba zopet prišel v to dolino Jozafat, de se bo razserdil nad svojimi sovražniki. In to mu je britke solze delalo. — Če zdaj tvoje serce ni ginjeno od te velike ljubezni nebeškiga Zveličarja, če toliko poniževanje tvojiga Odrešenika tvoje duše ne presune, ne omeči; oh se pa raji spomni tistiga strašniga dneva sodbe, ko bo Gospod tudi od tebe odgovor tirjal. „Trobenta, pravi sv. Gregor, zapoje k odhodu. Bodi pripravljen vsaki, ker sodba je blizo!“ Premisli to le: Zdaj kliče to terpljenje, te solzé, ta kri, še za milost za te; potom pa če si tega v svoj prid ne oberneš, bo vpilo ravno to za maševanje za té.

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! čigavo serce ne bo ginjeno do solz, čigavo ne presunjeno od serčne ljubezni do tebe, če te premišljujemo, ko si v toliki britkosti vender tako ljubeznjivo s svojimi učenci hodil po dolini Jozafat! Zares, tvoje sveto žalovanje na ti britki poti v družbi svojih izvoljenih me bolj k ljubezni napeljuje, kakor premišljevanje tvojiga prihodnjiga veličastva. Bog žaluje zavoljo naših pregreh in mi bi bili merzli, neobčutljivi pri tem! Celo kamen omečé vodene kaplje, in tolike solze, tolika ljubezen Jezusova bi nas ne omečila in k ljubezni do njega ne vnela? O tega ne. Moj terdni sklep je storjen: Ljubiti te hočem, moj Jezus! zakaj ti si me popred ljubil. Dodeli mi gnado popolnoma ljubezni! Saj praviš sam po preroku: „Z večno ljubeznijo te ljubim, zato se te usmilim, in te na se potegujem.“ Oh, vleci me torej na-se, in za dišavami tvojih čednost hočem hiteti. Amen.

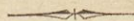
Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus, sklenem za danes; se vaditi v duhovni samoti. —

Spominek.

„V pušavo jo hočem peljati in ji na serce govoriti.“ (Oz. 2, 14.)

Opomba. Ni ravno potrebno, da bi vselej si ta sklep in spominek odbral, ki je tu omenjen. Lahko si zvoliš kako drugo čednost, ali premaganje kake pregrehe, kakor se ti nar boljše, nar potrebnije zdi. Tudi si lahko v spominek zvoliš tiste besede, ki so te pri premišljevanji bolj živo ganile.

Večerno premišljevanje za prvi dan.

Jezus hodi s svojimi učenci po dolini Jozafat.

1. Ko je Jezus s svojimi učenci hodil po dolini Jozafat, jim reče: To noč se bote vsi nad menoj pohujšali, zakaj pisano je: „Pastirja bom vdaril in ovce njegove čede bodo razkropljene.“ To je bila spet nova britkost za Jezusa. Vidil je namreč v duhu, da ga bodo zapustili tudi njegovi nar ljubeznivši prijatli, ki so ravno kar ž njim pri večerji sedeli, in katerim je on sam sebe z dušo in s telesom, s kervjo in z mesom, kakor Bog in človek v sv. zakramentu v neskončni ljubezni se popolnoma dal; vidil je, da bodo vsi od njega zbežali. Vidil je tudi vse tiste kristjane, ki ga bodo v prihodnje hvalili.

in častili le tako dolgo, dokler se jim bo dobro godilo; ko jih bo pa malo terpljenje, kratka britkost zadela, ga bodo nezvesto koj zapustili; vidil jih je toliko, ki bi se radi z njim veselili, pa tako malo, ki bi ž njim žalovali; toliko ki ga spremljajo k lomljenju kruha k sv. večerji, pa tako malo, ki bi ž njim šli na Oljsko goro in bi tam ž njim kelih terpljenja piti hotli; toliko ki bi ga zavoljo sladkost, tako malo, ki bi ga iz čiste ljubezni ljubili. To ga je nar huje žalilo. Ti pa, o duša! kaj pa ti išeš? Kaj ti želiš? Ali si tudi med tistimi, ki se vsakiga terpljenja bojé, pred njim bežé?

2. Aposteljni pa, po ravno prejetim nar svetejšim zakramentu, od Jezusoviga miliga slovojemanja še vsi presunjeni, vsi vneti za njega, silijo v njega, zagotavljajo mu, de ga nikdar nikakor zapustili ne bodo. Sv. Peter celo pravi: „De bi se ravno vsi pohujšali nad teboj, jest vender ne.“ In Jezus mu reče: „Resnično ti povem, de nocoj to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.“ On pa je še več govoril: „Ako bi mi bilo tudi umreti s teboj te ne bom zatajil.“ Oh, kako zvestiga se je mislil, ves vnet je bil za Jezusa, in sto in stokrat bi bil v tem trenutku za njega umerl; pač nič ni menil, de bo še to noč pred revno žensko

se tresel, besede ene deklice se prestrašil. — Uči se, moja duša! od sv. Petra, spoznavati svojo lastno revščino in slabost; lej tu svojo lastno nezvestobo, svojo lahkomišljenost. Če je en apostelj po tako slovesnim zagotovljenji vendar svojiga Gospoda zatajil, kaj hočeš ti na-se staviti, na-se zaupati? Oh kolikrat si že po pobožnim obhajilu svojimu Gospodu zvestobo obetal! mile solze točil! svete obljube delal! Kje pa so zdaj? Kje so tisti lepi, terdni sklepi? Obžaluj, objokuj svojo tolikratno nezvestobo!

3. Med tem pridejo na pristavo, kateri je ime Getzemani, ki je kake pol ure od hiše, kjer so zadnjo večerjo obhajali. Getzemani je pristava kjer je bilo več malih odprtih hišic za popotne, z velikim ograjenim vertam, kjer je rastlo žlahtno drevje in druge mnogotere zbrane rastline. Več gosto spletenih, lepo zelenih šotorov je bilo tam. Bil je tu kraj, kamor so judje radi zahajali in tudi svoje molitve opravljat hodili. Včasih so tudi velike pojedine tu imeli. Getzemani se po našem pravi oljska stiskavnica, kjer tam je stalo več takih olivnih stiskavnic ali preš. Zato je prišel tu sem Jezus, ki je pravo olivno zernje, iz kteriga je teklo olje gnade in milosti božje; prišel je to noč v hudo stiskavnico svojega britkega terpljenja in smrti, de bi steklo

do zadnje kaplje to olje gnade, v katerim mi rane svoje duše zaceliti in se v vsim dobrim okrepčati zamoremo. Jezus je tisto oljkino drevo ki stoji v sredi poljá, iz kterega teče olje Božjega usmiljenja, de ga lahko vsi vidijo, da se nobeden izgovarjati ne more, če tega olja gnade noče rabiti. „Podoben sim lepimu oljkinimu drevesu, stoječimu v sredi polja.“ (Sir. 24, 19.) O torej posluži se, ljuba duša, obilno tega olja gnade, vedno ga daruj nebeškemu Očetu, za svoje obilne pregrehe! Vsaki zdihljej, vsaka molitev, solza, vsaka bolečina, vsaka kaplja Kervi Jezusove, je zdravilno mazilo za tvojo dušo!

Sveti zdihljeji.

Preljubi Zveličar! oh koliko terpiš ti za nas! kako malo pa mi iz ljubezni do tebe! Pač nas mora biti sram, če le nekoliko primerimo svoje terpljenje s tvojimi britkostmi! Ali ni to sramota, pravi sv. Bernard, biti mehkužen ud s ternjem kronane glave? Z zveličano Johano od Križa bi zaklical: Kdo bo mojim očem dal potoke solzá, de bi noč in dan objokovala britko terpljenje svojiga Boga? O duša, moja uboga duša! zakaj ne umiraš od bolečin? Pa še več! ti, o moj Jezus,

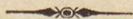
ne tirjaš le praznih solzá od mene; ti hočeš, de ti tudi v terpljenji nasledyam. Dozdaj pa sim bežal pred križem. Če si le za trenutek zakril svoje obličje, že sim obupajoč zgubil vso serčnost. Za naprej pa mora biti drugač! S teboj, o terpeči, o križani Jezus! hočem hoditi; in tebe v terpljenji posnemati naj bo moja nar veči sladkost! O ljubezni vredno terpljenje, o čudno terpljenje mojiga Jezusa, kdo bi te ne ljubil, kdo bi ne bil pri tebi? Nočem družiga, o Jezus! le za te hočem terpeti! O ljubezen! o ljubezen! brez tebe mi je vse le britkost! tebe pa najdem samo v terpljenji!

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Ves dan hočem biti v duhu zbran, in s Teboj se hočem meniti v svojim sercu.

Spominek.

„Njegov odhod nima nič grenkiga, njegova družina nič sitniga, ampak le radost in veselje.“ (Modr. 8, 16.)

Jutranje premišljevanje za drugi dan.

Jezus gre s svojimi učenci na Oljski vert.

1. Oljski vert ni daleč od pristave Getzemani, nekoliko višje leži tje po Oljski gori ki je z votlinami in melinami obdana, po katerih veliko oljkinih dreves raste. Sleherni si zamore tu kak kraj za molitev ali premišljevanje zvoliti kakorkoli si hoče. Kraj, kamor je Jezus hodil molit, je bil bolj zarašen. Na vertu torej je hotel Jezus svoje sveto, bitko terpljenje pričeti. in tu na vertu, je bil začetek odrešenja grešniga človeka; zakaj na vertu je bil prvi greh storjen, na vertu začetek vsih rev in nadlog, vsiga zla vesoljniga sveta. Kakšen, kateri vert bi bil zato bolj pripraven, kot ravno Oljski vert? Sej je oljkina vejica znamenje miru, znamenje pomilostenja. Tako je že nekdam na oljki se opočil golob, kteriga je Noe iz barke bil spustil, in ko se je nazaj vernil, je prinesel oljkino vejo v znamenje miru, de je Bog se usmilil grešniga sveta in vesoljni potop se posušil. Tako je tudi nebeški golob, Jezus Kristus, ki je bil v to na ta svet poslan, de bi nam prinesel večni mir, de bi nas

z Bogam spet spravil, tako je tudi on se nar pred podal na Oljski vert, de bi od tam vsimu svetu ponudil oljkino vejico večniga miru. In ti, o duša moja! ki si morebiti svoj notranji mir z greham zgubila in ti je hudo, obupati hočeš, ali ne boš potolažena z Jezusam šla na ta vert? Bodi serčna! „Hrib Gospodov je masten hrib“, pravi psalmist, to je, gnade poln. Tudi za te bo gnade poln, ta oljski hrib, če Jezusa z zaupanjem tje spremiš.

2. Na ravno ta oljski vert, pravi staro izročilo, sta nekdej Adam in Eva, zaveržena iz paradiža, prvič stopila na okleto zemljo, ter sta objokovala tu svojo pregreho. Bil je torej tu vert žalosti, vert pokore. Pač se je tudi spodobilo, de tam, kjer je bil prvi greh obžalovan, objokovan, se je tudi začela njega sprava in odpušenje. Misli si tudi, ljuba duša! koliko pobožnih molitev so na tem vertu pobožni Judje k Bogu poslali, de bi skorej poslal Zveličarja sveta; koliko milih solza je tu že preteklo! Kolikrat je Jezus sam tukaj molil! zakaj večkrat je s svojimi učenci tu sem prišel, pravi sv. pismo; po svoji navadi je tje hodil. Po pravici je toraj Jezus tukaj začel svoje britko terpljenje. Spremi torej, o duša moja! tudi ti svojiga Jezusa na ta Oljski vert! Obžaluj, objokuj na tem vertu tudi

ti svoje hudobije, svoje pregrehe; zdihuj in kliči tudi ti proti nebu za milost in gnado! Gotovo, prav gotovo boš tudi ti, z Jezusam zedinjen, odpušenje in gnado tukaj zadobil. Žaluj, žaluj moja duša, na tem vertu! Blagor jim, ki žalujejo in zdihujejo, ker potolaženi bodo!

3. Bilo je okoli devete ure, ko je Jezus s svojimi učenci prišel v Getzemani. Zemlja je bila temna, nebo je bilo jasno. Jezus je postal silno žalosten ter je veliko nevarnost naznanil. Vsi prepadeni so bili učenci čez to. Jezus je rekel osmerim učencem: „Sedite tukaj, de zmolim, molite pa tudi vi, da v skušnjave ne padete.“ In On vzame seboj Petra, Jakoba in Janeza dalje na Oljsko goro. Le malo svojih učencev je Jezus seboj vzel; ravno tiste, ktere je nar bolj ljubil, kteri so bili pozneje perve podstave njegove sv. cerkve. In ravno ti trije so bili tudi na gori Taboru ž njim, ko se je bil veličastno spremenil pred njimi. Oh, bal se je, de bi se drugi že zdaj ne pohujšali nad njim, ki je tako reven postal. O modrost in ljubezen Božja!

Jezus noče nobenimu več terpljenja naložiti, le kolikor ga prenesti zamore. Zvaga ga tako rekoč; nar več ga da svojim nar ljubeznjivšim otrokam, kteri tudi nar več gnad podeluje. Terpljenje je torej častna sprednost, znamnje

posebne ljubezni Jezusove do nas. Pa ti, o duša! nočeš nič terpeti? Ali vidiš, kaj je prava čast Jezusoviga učenca? Učenec, ki je slonel na Jezusovih persih, mora terpeti; sv. Magdalena, ki je sedela pri Jezusovih nogah, mora terpeti; nar čistejši, nar svetejši, deviška mati Marija, ki jo je Jezus nar bolj ljubil, mora nar več terpeti. O terpi in poterpi tudi ti radovoljno, de boš tudi ti deležen te svete, te zvoljene družine!

Sveti zdihljeji.

Nar ljubeznjivši moj Jezus! kdaj bom vender spoznal, de pot terpljenja, pot križa je nar bolj gotova, je kraljeva pot v nebesa, po kateri nam vse gnade nasproti tekó? Ktere Bog ljubi, te tudi on tepe.

Dodeli mi vender to gnado, o Gospod! de se nikoli ne ločim od tebe, nikoli od družine tvojih svetnikov. Ti iz gole ljubezni do mene terpiš, jest pa za svoje pregrehe. Kaj je tedaj posebniga, če en čas terpim, de se za svoje pregrehe spokorim, pa zato večno plačilo dobim? Oh ne, ne, moj Jezus! nič me ne sme več odtergati od tebe, ne britkost, ne težava, ne bolezen, ne bolečina! Družiga nočem, o Gospod! kakor sv. Terezija

pravi: Terpeti ali umreti! Res, ko bi vedil de ti je bolj dopadljivo, bi zavpil s sv. Katarino: Gospod ne umreti, ampak terpeti! Vtisni torej, o Jezus, svoje sveto terpljenje, svoje svete rane prav globoko v mojo dušo, de jih imam vedno pred svojimi očmi! O sladko terpljenje, o svete rane! o de bi vas zmirej nosil v svojim sercu! O Jezus, naj bom tedaj vedno zedinjen s teboj v terpljenji, de, če tukaj s teboj terpim, se nekdej tudi tam s teboj veselim. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Serčne želje po popolnosti obuditi, in na vsako terpljenje biti pripravljen.

Spominek.

„Terpeti ali umreti.“ (Sv. Terezija.)

Večerno premišljevanje za drugi dan.

Jezusova žalost na Oljski gori.

1. Jezus pa se je začel tresti, otožen, žalosten biti. Čudili so se učenci, de on, ki jih je vselej tolažil, se je bati začel. Rekel jim je: „Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tukej in čujte!“ Tolika otožnost, take smertne težave so presunile Jezusovo dušo, de bi bila že omagala, ko bi ne bilo namenjeno njegovimu življenju še hujši še večji terpljenje. Tolike britkosti je hotel Jezus že v začetku prevzeti! S to nepopisljivo in strašno žalostjo nam je pokazati hotel, de se odpové prostovoljno vsimu tolažilju, in de iz ljubezni do nas hoče prevzeti vse terpljenja duše in telesa. Zato je bila njegova duša obložena s straham in žalostjo, kakor je zapisano: „Smertne težave me obdajajo! Polnost tvojiga serda se je zlila čez me, o Gospod! in tvoja groza me je prevzela, kakor valovi me je obdala.“ (Ps. 17.) — Premisli, o duša moja! kje je človek, de bi terpel brez vse tolažbe; ali de bi le terpeti poželel? Jezus je hotel biti žalosten noter do smerti, de bi vse žalostne tolažiti zamogel. Studenec vse tolažbe se je usušil, de bi razlival na

vse žalostne tolažila, jim njihove britkosti polajšal. Zahvali se svojimu do smerti žalostnemu Jezusu in imej usmiljenje ž njim!

2. Jezus se ozira okoli in vidi, kako se približajo od vsih strani britkosti in težave, žalost in skušnjave, kakor temni oblaki v strašnih podobah. „Šel je malo dalje in se je za en lučaj od njih podal.“ Ves otožen je bežal proti votlini, ktera je bila s čez molečo skalo in gromovjem zakrita, de se ni vidilo okoli. Vedno veči prihaja njegova žalost, vedno hujši njegova britkost. Oh bilo je, kakor de bi objemala ta ozka votlina gnjusobo vsih grehov in težo in kazne taistih od perviga greha v raji, noter do zadnjiga na ti zemlji. Vidil je zdajci hudobije vsih časov spoznal je gerdobo in neskončno število taistih. Vidil je, kako strašen je Bog razžaljen z enim samim greham; vidil grozo večniga pogubljenja; vidil, koliko milijonov duš se bo pogubilo; vidil, koliko jih je že bilo v peklu od perviga greha sem. Oh, tu se je pretreslo njegovo ljubeznjivo serce pri pogledu tolike gnjusobe, tolike nadloge in v dar se je ponudilo nebeškemu Očetu za vse te pregrehe: Vse je na se vzela, in za vse je hotel zadostiti. Satan pa se je valjal s serditim zaničevanjem med vsim tem gnjušenjem ter je Jezusu vpil: Kaj tudi

zato in zato hočeš zadostiti? — Premisli moja duša! kaj pač je Jezus občutil! Zakaj tako velika je bila bolečina njegova, kakor ljubezen njegova, kakor vnema njegova za čast nebeškiga Očeta, in ta je bila neskončna. Grehi so bili tedaj tiste divje zverine, stekli psi, ki so tergali njegovo Božjo dušo, ki so grozovitniši bili, kakor nar hujši tolovaji. O greh, o greh, kaj strašniga moraš pač biti!

3. Premisli pa tudi, moja duša! Jezus ni terpel le sploh za vse grehe vsiga sveta, ampak tudi za vsako pregreho posebej. Tu so bile tudi tvoje lastne pregrehe, ki si jih od svoje mladosti sem storil, in ki jih boš morebiti še storil, do konca svojiga življenja; vse te so se prikazale pred dušo tvojiga Jezusa in ga z neskončno britkostjo napolnovale. Tedej je tudi vidil vse gnade, ktere si že zavergel, opomine in prigo varjanja tvojih staršev in spovednikov, ki jih nisi slušal; toliko lepih zgledov, ki jih posnemati nisi hotel; toliko časa, ki si ga zapravil; toliko dobriga, kar si opustil; toliko hudobij, nehvalčnost, nezvestob in pregreh, ktere si že storil. Oh, vse to je presunilo Jezusovo dušo, kakor ojster meč bolečin! In oh, boš mar pogubljen tudi ti? O duša, premisli vender: Kako te ljubi kako žaluje za te! Preoberni preoberni svoje

grešno življenje, svojo nesrečno mlačnost. Oh, de bi bil merzel ali pa gorak; ker si pa mlačen te bom pljunil iz svojih ust! Premisli to, moja duša!

Sveti zdihljeji.

Žalostni Jezus! Tvoja žalost rani globoko tudi moje sercé, smiliš se mi! Spoznam — oh, prepozno! kaj strašniga je greh! Res, grehi, zlasti moji lastni grehi so ti to neizrečeno britkost napravili. Kdo mi bo dal, kje bom dobil solzé, de objokujem noč in dan svojo nesrečo, de sim le enkrat v svojim življenji razžalil svojiga Boga? Žalostno, v morje britkosti vtopljeno serce Jezusa mojiga! vender nočem obupati, ne; tvoja žalost, tvoja britkost zavoljo mene, mi je nar boljši zagotovilo tvoje ljubezni. Dodeli tudi meni pravo žalost čez moje grehe. Ne želim več vnanjih tolažb, tudi notranje ti darujem, če ti je ljubo. Ne želim družiga, kakor solza čez svoje grehe. S sv. Magdaleno obžalujem, objokujem svoje pregrehe pri tvojih nogah; pa zavoljo tvoje svete britkosti in pa žalosti na oljskim vertu upa moja duša slišati od tebe tiste zveličavne

besede: Ker je veliko ljubila, ji je bilo tudi veliko odpušeniga. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za danes: samotno živeti, vsih nesposobnost, nepotrebniga smeha se zderžati.

Spominek.

„Moja duša je žalostna do smerti.“
(Mat. 26, 38.)

Jutranje premissljevanje za tretji dan.

Jezusova molitev na Oljski gori.

1. Ko je Jezus do votline prišel, je padel na svoj obraz ter je molil, ko bi bilo mogoče, de bi ta ura šla od njega. In je rekel: „Aba, Oče, ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, pa vender ne kakor jest hočem; ampak kakor ti.“ — O mogočni poglavar! zakliče sv. Bernard, odkod ta ponižna, britka prošnja? Kaj se mar nisi v prostovoljni dar ponudil svojimu Očetu? O se vé, de; pa zavoljo naše slabosti, de bi nas v naših britkosti pokrepčal, je hotel Gospod

to storiti. Tu na Oljski gori, moja duša! se uči moliti. Ta molitev Jezusa Kristusa, pravi na dalje sv. Bernard, je nar bolj popolnoma zgled, kako moramo moliti; ima nar boljši pripravljaje, namreč samoto; nar boljši lastnosti, namreč ponižnost in otročje zaupanje. Jezus se je v samoto podal, da bi vsimu razmišljenju pot zgradil, vsimu se je odpovedal, celo svoje nar bolje, nar ljubše prijatle je zapustil; in v znamnje svoje ponižnosti je na svoj obraz padel. Pokazati nam je hotel, kako se za nas, ki smo prah in pepel, spodobi z Bogam govoriti. Zakaj molitev ponižniga oblake predere, in ne gre od tam tako dolgo ne, de jo Bog usliši. — Premisli zdaj, o duša; ali je bila tvoja molitev dozdej taka? In če ni bila, poboljšaj jo. Prosi Jezusa, de te uči, prav pripravljeno moliti.

2. Na to vižo moliti, kakor je Jezus molil, je pa tudi nar bolj popolnoma: Molil je namreč z otročjim zaupanjem, pobožno in stanovitno. Kaj je pač bolj ljubiga, bolj otročjiga, bolj polno zaupanja, kakor mili odgovor: Oče, Oče! — Kakor otroci moramo stopiti pred Očeta nebeškiga. In kakšna molitev bi bila bolj pobožna, kakor Jezusova na Oljski gori. Celo smertne težave so ga obdajale in kervavi pot je potil. „Iz vsiga serca sim klical, usliši me, o Gospod!“

pravi psalmist. — Pa tudi stanovitna je bila njegova molitev. Molil je, ker ni bil prec uslišan, v drugič, celo v tretjič, in kakor pravi sv. evangeli, celo serčnejši. Če torej Sin Božji ni odjenjal, ampak je v tretjič molil, zakaj bi prec jenjal ti, z grehi obloženi červ zemlje, ako te Bog na pervo ne usliši? Ako je Sin Božji bil tako stanoviten v molitvi, zakaj bi človek dalje ne molil? Ako studenec vsih dobrot ne odjenja, zakaj bi jenjal ta, ki je reven vsiga dobriga? Zdravnik móli, pravi sv. Bernard, in bolnik bi ne molil? Premisli, kar pravi sv. Avgustin: Dokler ti Bog molitve ne vzame, ti tudi usmiljenja ne vzame.

3. Pred vsim pa prevdari popolnoma zatajevanje Jezusovo in vso vdanost v voljo Božjo, pa tudi čudni sad te molitve. Jezus je molil v britkosti svoje duše, tako rekoč zapušen od Božje nature, brez vsiga tudi notranjiga tolažila. Molil je z vso vdanostjo v Božjo voljo in to je narvišji stopnja molitve. „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Naša molitev ima le toliko vrednost, kolikor se z voljo Božjo zedinimo. Jezus je tedej pripravljen, vse preterpeti. On vzame kelih, ki mu ga Oče podá, in ga spiije do dna. Premišljuj Jezusa do zadnjiga zdihljeja na križi: Njegovo sv. molčanje, njegovo krotkost, njegovo

ponižnost v nar večjim zaničevanji, in njegovo čudno poterpežljivost, in lej! veličastni sad njegove molitve. Še več! Lej njegovo čudno ljubezen do njegovih učencev, prec po molitvi gre k njim de bi jih potolažil. V tem nam pokaže, de tudi v molitvi ljubezni do bližnjiga pozabiti ne smemo; de ravno molitev mora to ljubezen vterditi. Zato pravi sv. Gregor: Tako moramo moliti, de pri tem svojiga bližnjiga ne bomo pozabili; pa spet bližnjimu smemo le tako in toliko streči, de svojih molitev ne bomo opustili. — Prečudna molitev Jezusa na Oljski gori, v kateri vsa naša molitev še le pravo moč zadobi v zedinjenji z njegovim kervavim potam! O Jezus, uči nas moliti!

Sveti zdihljeji.

Kako revna, o Jezus! je bila moja molitev do zdaj, in kako nepopolnoma, če premišljujem, tebe, moj Zveličar, v kervavim potu, na obrazu ležečiga pred tvojim nebeškim očetam! O čudna ponižnost Sinu Božjiga! Bog leži pred Bogam v prahu te zemlje! In jest, uboga reva, se ne ponižam ter se prederznem, stopiti pred svojiga Stvarnika z merzlim, persteno-mesenim, napuhnjenim sercam! O Jezus, mi-

lost, milost! S tvojo mogočno molitevjo, ki nebesa predere, zedinim svoje slabo, revno zdihovalje; dopolni ti o Gospod, kar jest ne premorem. Zavoljo zasluženja tvoje sv. molitve na Oljski gori stori moje zdihovalje, moje prošnje Bogu dopadljive!

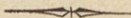
Dodeli mi, o Jezus, duha pobožnosti gnado molitve! Gospod, uči me moliti; sej ne morem nič brez tvoje moči. Razlij čez me svojiga duha, kateri naj vedno v meni serčno zdihuje. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: ustno molitev pobožno, bolj serčno opravljati.

Spominek.

„On je na zemljo padel in molil.“
(Mark. 14, 35.)

Večerno premišljevanje za tretji dan.

Jezus obiše svoje spijoče učence.

(Pogled na Jeruzalem v ti uri.)

1. Nepopisljiva žalost je Jezusa prevzela. Vse pregrehe, vse hudobije, vse britkosti in terpljenja so ga navdajale, groza pred smertjo in človeška boječnost pred strašnim terpljenjem zadostenja ste ga obšle. Pada sem ter tje. Pot britkosti ga oblije; trese se, trepeče, vije svoje roke. Vzdigne se, kolena se tresejo, komaj ga nosijo, ves zbeگان je, skorej bi ga nobeden ne poznal. Hudo mu je. In tedaj pride k učencem in jih najde spijoče od žalosti.

Groza ga je gnala k njegovim prijatlam, pa tudi skerb, v kateri je kakor dobri pastir, akoravno sam ves zbeگان, gledal za svojo čedo, katero je vidil v velikih nevarnostih, zakaj vedil je, de so bili v britkosti in skušnjavah. Pač tolaživna je za nas ta zvestoba pastirja Jezusa in pa njegova velika ljubezen! Tako torej vemo, de Gospod nas ne pozabi, ne zapusti, če tudi ura skušnjav pride čez nas. Blizo je Gospod tem, ki so pobitiga serca! Zatorej bodi serčna, o žalostna in otožna duša! Če Jezus v svoji nar večji žalosti

in britkosti svojih ni pozabil: koliko bolj bo skerbela za nje zdaj, ko je v svojim nebeškim veličastvu!

2. Jezus pa je rekel: „Simon, spiš? nisi mogel eno uro čuti? Čujte in molite, da ne padete, v skušnjava. Duh je sicer voljan, ali meso je slabo.“ Oh, užalilo ga je to, k stovitnosti jih je opominjal, in s tem jim je napovedal vojsko svoje človeške nature s smertjo. Kako je moglo Jezusa boleti, ko najde spijoče svoje učence v sredi tolike nevarnosti! O užaljeno serce Jezusovo! nikjer ne najdeš tolažila. Celo tvoji nar boljši prijatli ne čujejo s teboj, premagani od britkosti. — O koliko je tudi pobožnih duš, ki so od Boga že veliko gnad sprejele, pa tako malo se vdeležijo bolečin in terpljenja Jezusoviga, in so tako merzle neobčutljive! Ali si morebiti tudi ti med temi zaspanimi kristjani? Oh, čuj in moli tudi ti, da ne padeš v skušnjava! Čuj, oh čuj, zakaj sovražnik hodi okoli, kakor rjoveč lev in išče, koga bi požerl! Moli, moli tudi ti, ker brez molitve ga premagati ne moreš.

3. V Jeruzalemu je bilo vse tiho ta večer ker Judje se bili v svojih hišah in so za veliko noč pripravljali. Jezusovi prijatli pa so bili vsi zbegani, slišali so namreč vsaktere govornice. Marija, preljuba Mati Jezusova, ni imela pokoja;

šla je s sv. ženami, z Magdaleno, Marto, Marijo Kleofovo in Salomo do predmesta, de bi od Jezusa kaj zvedila. Tolažili so se med seboj, ker niso menili, de bi se kdo še pred praznikom Jezusa lotil. Od Judeževiga izdajanja še niso nič vedili. Marii je bilo to vse razodeto. Tudi je vidila, kako je bil Judež ene dni sem ves zmešan. Kdo pač zamore popisati nepokoj in bolečine te ljubeznjive Matere? O duša moja! pogleduj večkrat med tem premišljevanjem na to ljubeznjivo Mater! Imej serčno usmiljenje ž njo! Spremi jo s sv. ženami, in tolaži to materno serce! Sej je vse te bolečine le zavoljo tebe terpela! O žalostna Mati, sprosi odpušenja pri Jezusu zavolj vsiga, kar si terpela za nas!

Sveti zdihljeji.

Tudi jest, preljubi moj Zveličar! sim eden tistih nehvaležnikov, ki do zdaj tvojiga britkiga terpljenja nisim premišljeval, sim merzel, neobčutljiv bil s teboj! S sv. Gertrudo ti tedaj zakličem: Oh, dodeli mi saj, de zanaprej iz celiga serca, s polnimi željami in z žejno dušo po tebi hrepenim! Zapiši s svojo drago kervijo svoje rane v moje serce, de v njem prebiram

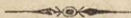
tvoje bolečine in pa tvojo ljubezen! O moj Jezus! zbudi me s svojo oživljajočo gnado iz spanja moje neobčutljivosti, in vžgi v mojim sercu ogenj svoje ljubezni! Tvoje terpljenje, tvoje bolečine, tvoje solze in tvoje rane mi kličejo stoterno nasproti: Ljubi me, ljubi me, sej sim te jest že popred ljubil. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Mlačnosti in zaspanosti v duhovnih vajah se ogibati.

Spominek.

„Molite in čujte, de ne padete v skušnjavo.“ (Mat. 26, 41.)

Jutranje premišljevanje za četerti dan.

Smertna britkost Jezusova na Oljski gori.

1. Jezus je šel v drugič tje in je molil, in je ravno tiste besede govoril: „Moj Oče!

ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih, pa vender ne, kakor jest hočem, ampak kakor ti.“ In vernil se je k svojim učencem in jih je našel spet spijoče (njih oči namreč so bile dremotne) in niso vedili, kaj bi mu odgovorili. Tedaj jih je zapustil, je šel spet tje, je molil v tretjič in je ravno tiste besede govoril. In smertna britkost ga je obšla. Nova vojska je prišla čez Jezusa. Godilo se je, kakor de bi angelji v celih verstah se njemu bližali, in njega obdajali. Kazali so mu velikost in obširnost zadostivniga terpljenja; kazali so mu veličastvo, lepoto človeka, Božje podobe pred pervim greham, pa tudi gnjusobo in revšino njegovo po storjenim grehu. Kazali so mu izhajanje vsaciga greha iz perviga greha, pomen in bistvo vsaciga veselja nad greham, in iz tega izvirajočo strašno škodo za dušne in telesne moči človekove. Kazali so mu, kako bo mogel za vsako veselje nad greham nasprotno britkosti in težavo terpeti, in kako veliko bo mogel na duši in na telesu terpeti. Za sleherni greh je bilo odločeno posebno terpljenje. Oh, vsi grehi vesoljniga sveta z vsimi kaznimi, ktere je Božja pravica za nje tirjala, vse to mu je bilo tedaj pred očmi. Še več! Bilo je, kakor de bi mu angelji tudi kazali vse grozovitno orodje, pripravljeno njega terpinčiti, vervi, biče, ternjevo

krono, kladvo, žeblje, križ, sulico, gobo i. t. d., potem za kakšno terpinčenje je sleherno namenjeno, pa tudi hudobije, serd tistih, ki so to orodje zmislili, pripravljali in se tako nad njim znositi hrepené. Oh, to je Jezusa presunilo; groza ga je obšla; lasje so vstali in pot se je prikazal na vsih udih; in akoravno je bila njegova volja popolnoma zedinjena z voljo nebeškiga Očeta, se je vendar svoji človeški naturi vsiga prepustil iz ljubezni do nas, ter se je pretresnil pred smertjo.

2. Jezus, naš ljubeznjivi Zveličar, se je tedaj zavzel pred nezmernim terpljenjem, in pretresnil pred strašno, kervavo smertjo. S svojo Božjo naturo se je tako rekoč umaknil v presveto Trojico, ter se vsiga občutljivi, človeški naturi prepustil. Ne le svojo britkost, ampak smertne težave vsih ljudi je on nase vzel; vse, kar le nar bolj zaverženi grešnik na smertni postelji, pri misli na svojo hudobijo in prihodnjo oestro sodbo občutiti zamore, vse to je on nase vzel, de bi vsacimu v tem zadnjim toliko imenitnim trenutku pomagal, de bi tako v sredi smertne temote nam luč in tolažba bil. O prečudna ljubezen njegova! Pa še več! Gospod ni le vidil svojih terpljenj, ampak tudi neskončno terpljenje svoje ljubeznjive Matere, preganjanje

svojih učencev, hudo smert svojih aposteljnov, vsa terpljenja in britkosti, ki bodo njegove noter do konca sveta zavoljo njega zadela. Vse to je vidil, vse nase vzel, vse tako rekoč sam terpel de bi nekdej vsim v vsih britkosti v smertnih težavah na pomoč prišel, in jih krepčal. O sveti Lorenc! tvoje veselje, tvojo radost na razbeljenim ražnji ti je prislužil Jezus v svojih smertnih težavah. — O kdo bo popisal britkost in težave, neskončne bolečine Jezusa Kristusa! Nebeški Oče! kaj nimaš nobeniga usmiljenja več s svojim Sinam? Ali mora biti popolnoma pokončan zavoljo naših pregreh? Jokajte, o angelji Božji, o jokajte iz milosti do svojiga Boga in Gospoda, ki iz ljubezni do nas kakor červ v prahu leži! ti pa, o duša, čuti se, tiho bodi in moli ga!

3. In vender še ni dosti; nove strašne britkosti so stopile pred njegovo dušo pri misli: Kakšen prid, kakšen dobiček, kakšno plačilo bo za to grozovitno terpljenje? Ali je vredno, de se toliko trudim za ljudi? Oh in tedaj je vidil strašno prihodnost! Vidil je namreč terpljenja in preganjanje svete cerkve, svoje deviške cerkve, ki jo je tako drago s svojo Kervijo odkupiti hotel: vidil nehvaležnost toliko ljudi. Jezus je namreč ljubil, in še zdaj ljubi nar bolj svojo sv. cerkev. Hotel je celo umreti, svojo sveto

stran odpreti de bi izšla nova Eva, njegova deviška nevesta, sveta cerkev, ki je mati vsih živih. Hotel ji je dati kri odrešenja, vodo očiševanja in svojiga duha, te tri, ki so priča njegova na zemlji. Hotel ji je dati sv. zakramente, de bi bila čista, neomadežana, sveta nevesta. Hotel je biti nje glava in mi smo udje njegovi, kost njegove kosti, meso njegoviga mesa, zato je nebesa zapustil ter je hotel umreti za nas. Hotel nas je posebno poživiti v nar svetejšem zakramentu sv. Rešnjiga Telesa, in zmirej in vedno noter do konca sveta pri svoji cerkvi ostati. Ali zamore njegova ljubezen še večji biti? Zdaj pa je vidil vse prihodnje terpljenja svoje sv. cerkve: preganjanja svojih učencev in apostelnov, od začetka malo števila kristjanov, kervavo terpinčenje, ki jih bo zadelo, krivoverstva, ki jih bodo nepokorni, napuhnjeni krivoverci zasejali. Vidil je mlačnost, napčnost in hudobije toliko kristjanov. Oh, vidil je celo pregrehe in pohujšanja, ki se v svetišči njegoviga kraljestva godé! Vidil je večno pogubljenje toliko duš; vidil, za koliko njih bo zastonj tekla njegova rešnja Kri; vidil, koliko njih bo njegove gnade zaničevalo, akoravno je umerl za nje, in bi se bili tako lahko zveličali, pa niso hotli. Zavoljo tolike nehvaležnosti, tolike nezvestobe je bil

Jezus tako užaljen, de ta edina bolečina bi ga bila lahko umorila.

Sveti zdihljeji.

O moj v smertne težave vtopljeni Jezus! moj um je preslab, moje serce nepremožno, da bi zapopasti mogel tvoje nezmerno terpljenje; ne vem ne premorem družiga, kakor le molčati, čuditi se in moliti. V duhu torej poklekнем pred tebe obžalujem iz vsiga serca, de sim bil dozdej tako slep, ter sim tvoje gnade premalo v prid si obračal. Svojiga sočutja ti ne morem zadosti razodeti; v tiho žalost vtopljen občudujem le tvojo ljubezen. Nekdaj si rekel zveličani Johani od Križa: „Bodi pri meni, moja nevesta, in briši mi kervavi pot; daj mi kušljeji miru za kušljeji izdajanja.“ To bi tudi jest storil, ko bi mi tega moji grehi ne branili. Tvoj sv. pot ti vender smem obrisati in s teboj smem zdihovati. O moj Jezus! zavoljo te britke smertne težave mi pomagaj v tisti strašni uri, ko se bo moja uboga duša od telesa ločila, pred tvoj sodnji stol stopila. Stoj mi na strani v moji smertni težavi

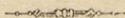
in nikar me ne zapusti, če me tudi že vse bo zapustilo. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat se spomniti poslednjih reči: Smerti, sodbe, nebes in pekla.

Spominek.

„Spomni se, o človek, poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“ (Sir. 7, 40.)

Večerno premišljevanje za četerti dan.

Jezus kervavi pot poti.

1. „Ko so Jezusa smertne težave obšle, je delj molil. Njegov pot pa je bil, kakor kervave kaplje tekoče na zemljo.“ Grozovitne prikazni nehvaležnosti in hudobije vesoljniga sveta, ktere je Jezus prevzel, za ktere je plačati hotel, so vedno strašnejši prihajale. Bilo je, kakor de bi se satan v razni pošasti prikazeval, kakor tiger ali volk, ali kača, in bi brez števila ljudi nad-

legoval, zapeljeval, pokončal in pogubil. Kakor de bi z različnim orodjem na Jezusa planili, ga zaničevali, zabljevali, preklinjevali, metali, bodli in bili. Njihovo orodje se je vzdigovalo in je padalo kakor cepci na podu, ter je razsajalo po nebeškim pšeničnim zernji. Med temi Jezusovimi sovražniki so bili zlasti tisti, kateri zaničujejo njega v nar večji skrivnosti njegove ljubezni, v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa. Med njimi so bili vsi, ki med sv. sveto mašo nobeniga spoštovanja nimajo, in cele množice mlačnih in nevrednih prejemavcev tega sv. zakramenta. Brez števila tistih, katerim je ta skrivnost ljubezni v prisego ali kletev; zdivjani vojaki in hlapci satanovi, kateri svete posode skrunijo, svete zakramente zaničujejo; nezvesti kristjani, ki tajé pričujočnost Jezusa v sv. zakramentu; in z eno besedo, vsi tisti, ki se ne potegujejo za čast tega sv. zakramenta, in tabernakelj, cerkve in altarje, kjer je ta sv. zakrament shranjen, nesnažne, brez spodobne lepотиje puste, ali zane-marijo. Kako strašen pogled! Britkost in težave je Jezusa vsiga prevzela. „Njegov pot je bil, kakor kervave kaplje, tekoče na zemljo.“

2. Premisli zdaj Jezusa v kervanim potu. Njegovo obličje je bilo blede, s kervijo je bilo oblito; njegovi lepi lasje so bili v kervi namočeni.

Jezus se je ves tresel, majal se je sem ter tje. Oh molil je tako serčno k svojimu nebeškemu Očetu: „Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene; vender ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Oči njegove so že otemnele, smert je na ustnicah njegovih; kri se zbira proti sercu — on omaguje. Kaj bo mar že zdaj izdihnil svojo dušo? Ne, ne, zdaj še ne! Prečudna moč ljubezni žene s silo vso kri nazaj, de celo žile njegove predere in v kapljah teče na zemljo. Oblit je s kervijo in zemlja premočena ž njo. „O nedolžno jagnje!“ zakliče častiti Ludovik Granaški, „kdo ti je prisilil ta kervavi pot? Od kod so te kervave kaplje, ki čez tvoje lica tekó; ni ga tolovaja, ki bi te terpinčil, ni je ternjeve krone, ne žebļjev, ne križa še.“ Sam si nekđaj razodal svoji služabnici, zveličani Johani od Križa: Boli me nepremagljivo hrepenenje, umreti za grešnike; to sili mojo kri iz notranjih žil z neizrečeno bolečino. Ljubezen torej, nar svetejši, Božja ljubezen je storila le-to!

3. Premisli tedaj: Kdo je našiga Zveličarja tako zdelal? Kdo se je prederznil, prignati kri iz njegovih žil? Gospod je nekđaj rekel svoji služabnici, sv. Katarini Sienski: Sovraštvo in ljubezen ste to storile. Sovraštvo do greha in ljubezen do ljudi. Komu ne bo serce v bolečinah

poterto? Kako drag je ta kervavi pot? Po pravici pravi nek služabnik Božji: „V teh na Oljski gori prestanih smertnih težavah, v tem tamkej pretočenim kervavim potu so zajemali vsi, marterniki svojo serčnost; zadobé verni še dandanašnji svojo moč, sovražnika duše premagati.“ „Kakor grozd pod stiskavnico, pravi častiti Ludovik Granaški, ki ga tlači, ves svoj sok da, tako je tekla iz tvojiga sv. mesa pod stiskavnico bolečin škerlatna rosa tvoje svete Kervi. To je prvi kap, iz kteriga je stekalo vino za tvojo deviško cerkev. Tu si njen kervavi ženin, kar si že pri obrezovanji biti začel.“ Nar manjši kaplja tega kervaviga pota premaga vse zaklade vesoljniga sveta. O duša moja! časti te svete kervave kaplje prav pobožno, ter jih nebeškemu Očetu daruj!

Sveti zdihljeji.

Ko je sveta Johana od Križa premišljevala Jezusa na Oljski gori v kervavim potu, je v duhu zraven njega pokleknila, je kervave kaplje jokaje prestregla in ž njimi kropila cerkev Božjo v spreobrnjenje vsih grešnikov, v poterjenje pravličnih, v tolažbo vsim živim in mertvim. Kaj hočem jest, o ljubeznjivi Jezus, bo-

ljiga storiti? S to veliko služabnico Božjo hočem zagnati: O moj Jezus, poln kervi! Kakšne so te težave? Moj presladki ženin! smertne bolečine so te obdale; preobilnost tvoje ljubezni te je kot ogenj vnéla; tvoje telo je razbeljena peč, z nepregasljivim plamenam; vneta kri teče iz žil, de bi vse duše pridobila za večno zveličanje. Oh, razlij nekoliko te žerjavice čez mojo dušo, de bom deležen tvoje britkosti in težave. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan tvoje britko terpljenje saj pol ure premišljevati.

Spominek.

„Njegov pot je bil kot kervave kaplje, tekoče na zemljo.“ (Luk. 22, 44.)

Jutranje premišljevanje za peti dan.

Jezusa angelj poterdi.

Pogled na Marijo.

1. De bi Zveličar v svoji neizmerjeni žalosti in britkosti ne omagal, mu je od časa do časa nekolika pomoč došla. Bilo je, kakor de bi se odperl pred njegovimi očmi predpek. Tedaj je vidil Adama in Evo, vse stare očake, preroke in pravične stare zaveze, starše svoje Matere in Janeza Kerstnika, ki so vsi željno hrepeneli po njegovim prihodu. On je namreč mogel tem zdihajočim jetnikom odpreti nebesa, in jih rešiti iz te ječe miliga hrepenenja. Tedaj je tudi bilo, kakor de bi mu angelji v duhu pripeljali vse trume prihodnjih zveličanih, kateri so svoje vojskovanja z njegovim terpljenjem zedinili in tako nebeško krono si prislužili. Bil je to nepopisljivo lep, tolaživen pogled. Šli so pred njegovim obličjem v duhu vsi aposteljni in učenci, vse device in žené, vsi marterniki, pušavniki in spoznovavci, vsi cerkveni učeniki in škofje, vse prihodnje verste menihov in nun, vse vojske zveličanih duhov. Vsi so bili ozališani z zmagovano krono svojih terpljenj in

zatajevanj; in različnost cvetlic na njegovih kronah v podobi, farbi, duhu in moči se je spreminila v različnosti terpljenja, vojskovanja in zmage, s katero so krono dosegli. Pa vse njih terpljenje in djanje, čast in velikost njihove vojske in zmage, vsa njihova slava, je imela le ceno v zedinjenji z zasluženjem Jezusa Kristusa. Bila je to družba svetnikov, ki je, kakor veličastna krona te zmage, ljubeznjivo serce Zveličarjevo obdajala. Ta ginljivi pogled je dušo našiga Gospoda nekoliko razveselil, poterdil.

2. Kmalo pa so zginile te tolaživne podobe, in bilo je, kakor de bi angelji kazali spet vse njegovo britko terpljenje, od kušljeja Judeževiga, noter do zadnje besede na križi. Izdaja Judeževa, beg njihovih učencev, zasramovanje in terpljenje pred Anam in Kajfam, zatajevanje Petrovo, sodba Pilatova, zaničevanje Herodovo, bičanje in kronanje, smertna kriva sodba, teža veliciga križa, srečanje s sv. Devico, nje britkost, žaničevanje tolovajev proti nji, potni pert Veronike, strašno nabijanje in povzdignjenje na križi; z eno besedo, vse, vse je bilo pred njegovo dušo spet odkrito, vse mu je bilo tedaj pred očmi. Pa vse je rad prevzel, vsimu se je iz ljubezni do človeka podvergel. Bilo je okoli enajste ure. Jezus je zdajci vidil, tudi občutil žalost svoje

Matere; zakaj v duhu je vidila njegovo terpljenje. Oh, kolikrat je povzdignila svoje roke proti Oljski gori! ker vidila je v duhu kervavi pot Jezusa, in kakor de bi hotla s svojimi rokami njegovo obličje obrisati, jih je stegovala. O moja duša, imej usmiljenje z Jezusom, in njegovo ljubo Materjo!

3. Učenci, ki so na vertu Getzemani ostali, so bili ravno tako polni britkosti in hudih skušnjav, ter so pospali. Drugi so okrog tavalj, de bi kaj zvedili. Jezus pa je bil zopet postal grozno otožen. „Prikazal se mu je pa, piše sv. evangelist, angelj z nebes, kateri ga je poterdil.“ Misli si, duša moja! prelepiga angelja v dolgim tankim oblačilu, kakor mašnik ogernjenega, v človeški podobi. Prečudni kelih je deržal v svojih rokah; z nar večji častjo je podal Gospodu leskeči grižlje, in piti iz prečudniga kelha. In zdajci je zginil. Jezus je tedaj kelih svojiga terpljenja prostovoljno vzel in bil je pokrepčan. O čudna skrivnost, pravi sv. Bernard, kdo te bo razumel? Ti moč in čast vsih angeljev, pa pripustiš, de te angelj tolaži, angelj poterdi! V slabšiga torej si se ponižal, kakor so angelji tvoji! O prečudna ponižnost Jezusa, ki se je toliko ponižal! Tedaj smemo tudi mi zaupanje

imeti, in v britkostih in težavah k molitvi se zateči, in moč in tolažilo bomo gotovo dobili.

Še nekoliko je počil Jezus zdaj v votlini; akoravno še otožen, vender čeznaravno vterjen. In v tretje je prišel k svojim učencem, ter jim je djal: „Spite zdaj in počivajte! Dosti je; ura je prišla; glejte! Sin človekov bo izdan v roke grešnikov. Vstanite, pojdemo! Glejte! kateri me bo izdal, je blizo.“

Sveti zdihljeji.

Zdaj, o sladki moj Jezus! sim potolažen; vidim te v tvojim britkim terpljenji od angelja prečudno poterjeniga. S tem si mi hotel pokazati, de tudi meni ne bo manjkalo ne gnade, ne moči, kadar bom, obsut od mnogoterih britkost, v tebe zaupljivo klical. Čudi se, duša moja! Ne angelj, ne; ti sam moj ljubeznjivi Zveličar, si moja moč, moje tolažilo! Ti si bil oslavljen, de bi mene močniga storil. Tvoj kervavi pot mi je prečudno mazilo, ki mojo dušo in telo krepča, in mojimu sercu nepremagljivo serčnost daje. Zato pravi po pravici sv. Katarina Sienska „Bodi močan, bodi serčan in nič se ne boj; Kri Jezusova te je čisto oprala. Zmagal

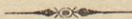
boš s Kervijo Jezusa Kristusa v svojim sercu in z imenam njegovim v svojih ustih.“ Hvala, hvala tedaj, o ljubeznjivi Zveličar! de si mi toliko gnad in toliko tolažbe pridobil s svojo britkostjo, s svojim kervavim potam na Oljski gori! Oh tolaži, poterdi me ti sam ob uri skušnjav in vojskovanja! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, Jezus! sklenem za dans: Le pri tebi tolažbe iskati, in nobenimu svojih nadlog ne tožiti.

Spominek.

„Prikazal se mu je angelj z nebes, kteri ga je poterdil.“ (Luk. 22, 43.)

Večerno premišljevanje za peti dan.

Judež in njegova družina.

1. Ko je Jezus še govoril, pride Judež Iškarjot, eden dvanajsterih, in ž njim velika množica, s svetilnicami, baklami in raznim orodjem, poslani od višji duhovšine. „Dal jim je

bil pa njegov izdajavec znamenje, rekoč: Kteriga bom kušnil, tisti je; njega primite in peljite ga varno!“

Premisli, moja duša: En apostelj izdá Jezusa; eden njegovih prvih prijatlov, kterimu je Gospod že tako obilno gnad skazal, ga k toliki časti povzdignil; kterimu je malo popred še noge umil, in kteri je ž njim pri večerji sedel. Ta nesrečni človek se je nekaj časa popred soznanil z nekterimi hinavskimi farizeji, kteri so ga s priliznjenim obetanjem k izdaji privabili. Revniga in težavniga življenja že sit, je pričakoval, kdaj bo Jezus napravil časno, mogočno kraljestvo, v kterim bi on — si je mislil — imenitno službo dobil; spoznal je pa, de ne bo nič taciga, vidil, de se preganjanje množi, slišal je celo, de hočejo Jezusa umoriti, in se je hotel imenitnim farizejem, sovražnikom Jezusovim, prikupiti. — Spoznaj iz tega, ljuba duša! de noben stan, in ko bi še toliko gnad bil od Jezusa sprejel, nas padca in pogubljenja ne obvaruje, če vedno ne čujemo in pa ne molimo. Uči se tu, kako je nevarno k sovražnikom Božjim v družino hodit. Zato beži pred hudobnim človekam. Pred vsim pa, služi Bogu le iz praviga namena. Ne iši nič družiga, kakor le časti Božje in zveličanja svoje duše; ne boj se ne terpljenja, ne preganjanje

zavoljo Jezusa! Oh, koliko njih je že Jezusa zapustilo, izdalo iz gole boječnosti pred ljudmi, de bi le svetu dopadli!

2. Nar hujši pa je bila lakomnost, ktera je Judeža k temu nagnjusnimu djanju pripeljala. Premoženje je hotel imeti; zato se je že takrat tako togotil, kadar je sv. Magdalena drago mazilo zčila na Jezusove noge. Mošnjo je namreč imel, denar je bil v njegovih rokah; berž ko ne, se je že popred s kakšnimi goljufijami pečal. Le denar mu je bil v misli; ni mislil ne na obsojenje, ne na križanje Jezusa, ampak le edino na denar. Zato je letal sem ter tje k Judam, ter jim prigovarjal, de bi Jezusa še pred prazniki vjeli. Višji duhovšina pa in farizeji mu niso še prav zaupali, in sovražili so ga v svojim sercu. Bali so se tudi, de bi kak hrup ne vstal, ker k praznikom je bilo veliko ljudstva iz vse Judeje skupaj. Poslednjič mu dajo trideset srebernikov, plačilo izdajanja, okoli petnajst goldinarjev našiga denarja; de se je spolnilo, kar prerok pravi: „Tehtali so moje plačilo, namreč trideset srebernikov.“ Po toliko so takrat sužne — oh nar revniši ljudi — kupovali. Tako je prodal Judež Boga, nebesa, zveličanje, svojo dušo in svoje telo: Vse, vse, neskončno večnost za nekoliko ubogih denarjev.

O oslepljeni, o nesrečni Judež! — Pa, duša moja! ali si ti bolji kakor on? bolji zvesta, kakor on! Ali nisi morebiti še bolji kup, morebiti za smerdljivo meseno poželenje, za hitro minljivo dopadajenje, za puhlo počastenje, zavoljo prav majhniga časniga dobička, že večkrat svojiga Gospoda prodal? Premisli to! Le še premisli!

3. Nar večji vzrok, zakaj je Gospod Judeža tako daleč zapustil, je bila gotovo nevredna, prederzna prejema sv. Zakramenta. Od takrat, kar je šel od svete večerje, je satan šel vanj in ga je popolnoma vlast vzel. Kadar je grižljej sprejel, pravi sv. evangelist, je šel satan vanj. Nobena stvar ni mogla več presuniti tega temniga, ledeniga, kamnito-oterpljeniga serca. Jezus ga je tako milo pogledal pri omivanji njegovih nog; pokleknil je pred-nj; noge mu je umil in kušnil; in to ga ni ganilo. Pri zadnji večerji se mu je Gospod iz gole ljubezni sam dal; še opominjal ga je; pa vse je bilo zastonj. Solze, prošnje, opomini Matere Božje in drugih učencev, nič ga ni presunilo. Po nevrednim obhajilu je bežal k smertnim sovražnikom Jezusovim, k veliki duhovšini in farizejem, ter ni dal miru, tako dolgo, de so mu privolili; zakaj k učencem si ni več nazaj upal; mislil si je:

Če ga zdaj ne primejo, ga ne bodo več dobili; zakaj prijatli se bodo krog njega zbrali in za svojiga kralja ga bodo sklicali. Vdala se je torej višja duhovšina. Premisli tu, kam človek pride, če se Božji gnadi ustavlja! Prevdari, kaj strašnega je nevedno obhajilo! „Njih miza jim bo v zanke,“ pravi prerok.

Sveti zdihljeji.

Groza me obhaja, o Jezus! če pre-mišlujem, kam človek pride, ako tebe zapusti, in tvojiga notranjiga nagibovanja ne posluša. Celo preobilnost tvoje ljubezni in tvoje gnade nam bo v pogubljenje, ako jo napak obračamo. Po pravici zdihuješ po preroku: „Na svojih rokah sim jih nosil, pa niso spoznali, de skerbim za nje.“ Ljubi moj Jezus! ne pripusti, de jest kdaj tako nehvaležen bil! O ljubezen, o Bog ljubezni, kraljaj ti popolnoma čez me! Odtergaj me od vsih posvetnih nagnjenj, ki me od tebe ločiti zamorejo; povžij, sežgi jih v ognji svoje ljubezni. Dar svete ljubezni želim biti! Dodeli, de nikoli ne pristopim brez vredne priprave duše in telesa k tvoji nar svetejši večerji, de mi zavživanje tvojiga Telesa in tvoje Kervi

ne bo nikoli v pogubljenje, ampak v večno življenje. O ljubezen, daj, de te večno jest ljubim. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Na sveto obhajilo se pripraviti tako lepo, kolikor mi bo le mogoče, in zahvale zato nikoli ne opustiti.

Spominek.

„Človek naj spraša sam sebe, preden je od tega kruha in pije iz tega kelha!“
(1. Kor. 11, 28.)

Jutranje premišljevanje za šesti dan.

Judežev kušljej.

1. Judež se je bil zmenil s svojo derhalijo: de hoče sam pred njo iti na vert, tam Jezusa pozdraviti, kušniti, kakor de bi od svojih opravił prišel k njemu, kakor prijatelj in učenec; za njim pa, je tolovajem rekel, naj hitro gredo in ga primejo. Hlinil se je, kakor de bi ravno po nevedama zraven prišel in z drugimi učenci

potem zbežal. Veliki duhovni pa Judežu niso zaupali, zato so vojakam naročili, naj dobro pazijo nanj, zakaj plačan je, in potepuh bi jo na zadnje utegnil z denarjem pobegniti. Tudi bi Jezus potem po noči ubežati zamogel. Tako tedaj pride ta derhal na Oljski vert. Na prvo gre Judež z vojaki; za njimi, nekoliko zadej, štirje navadni, gerdi briči, ki so nesli ketine in vervi na zadnje pa farizeji in služabniki duhovšine. Bilo je morebiti kakih dvajset vojakov zmed tempeljnovе straže in nekoliko bojnih hlapcev Anatovih in Kajfeževih. Ko pridejo na Oljski vert, hoče Judež naprej stopiti, kaker so se bili pogovorili; pa vojaki ga niso pustili spred oči, ter so se zdajci ž njim prepirali. Judež se je čez to jezil in je bil ves zbeگان. Vidil je že zdaj, kam ga bo nesrečno djanje pripeljalo, pa satanu se je popolnoma vdal in ni mu bilo nič žal. Ko so se tako naprej podili, je šel pred njimi, je naravnost pred Jezusa stopil, ter ga je pozdravil, rekoč: Zdrav bodi, Učenik! in ga je kušnil. — Premisli tu nehvaležnost, prederznost, nesramnost in hudobijo Judeža, ki se prederzne, stopiti pred svojiga nar čistejšiga, nar svetejšiga, ljubeznjiviga, vsigavidijočiga Učenika, ki je njegove nar skrivnejši misli vse vedil. Podoben mu je pa vsaki grešnik, ki se ne boji

hudo storiti pred očmi Božjimi. Prevdari to, moja duša!

2. Premisli pa tudi hinavski kušljej Judežev. Kuševanje je namreč znamenje prijaznosti, in pa ljubezni. Torej ni za Judeža nič svetiga; kušljeja se posluži, de bi Jezusa izdal. Sladkiga Učenika, studenec vse ljubezni hoče vjeti z znamenjem ljubezni. Premisli, kako je bilo pač ranjeno ljubeznjivo serce našiga Zveličarja! Zato se je Gospod že pri psalmistu priložil: „Ko bi me bil moj sovražnik preklinjal, bi še prenesel; pa ti, moj tovarš in moj znanec, ki sva skupaj sladkosti vživala, v hiši Gospodovi v zastopnosti prebivala!“ (Ps. 54, 13—15.) Oh, to je Jezusa nar huje ranilo, ki je Judeža vedno tako serčno ljubil pri vsi njegovi nehvaležnosti! ti pa, o keršanska duša! premisli: Kadarkoli greš z Jezusam k sv. večerji; kadar njegovo presveto Telo in njegovo rešnjo Kri prejmeš v sv. Obhajilu; kadarkoli moliš, v cerkev greš, — z eno besedo, kadarkoli se kristjana spoznaš, tolikrat pozdravljaš, kušuješ po duhovno svojiga Učenika Jezusa Kristusa. Če pa tedaj z nečistim, pregrešnim, hudobnim sercem k tem skrivnostim pristopiš, ali nisi takrat hujši, kakor Judež, ali nisi še bolj hinavsk, kakor on? Kušuješ Jezusa z ustmi, in morebiti ga nele enkrat, ampak večkrat na dan

izdaš s svojim djanjem in hudobnim govorjenjem. „Je li tvoje oko hudobno, ker sim jest dober?“ pravi Gospod. (Mat. 20, 15.) O duša, premisli neskončno ljubezen svojiga Zveličarja do tebe; premisli gnade, ktere ti je on že dodelil! Ne bodi nehvaležna, nezvesta, ne delaj novih ran Jezusovemu sercu; sej jih že dosti ima, sej je čez in čez z ranami obdano.

3. Jezus pa je Judežu rekel: „Priatelj, čemu si prišel? Judež, s kuševanjem izdajaš Sinu človekoviga?“ O prečudna ponižnost, mila ljubezen Jezusa Kristusa! Nisi ognil, pravi sv. Bernard, svojih nar svetejših ust, na kterih ni bilo nikoli ne sence goljufije, kuševanju nezvestiga izdajavca; česar usta so bile oskrunjene s peklenško hudobijo. O nedolžno jagnje Božje! kaj imaš ti s tem volkam opraviti? — Pa, o Gospod! to je bilo djanje tvoje milosti, tvoje ljubezni, de bi vse storil, kar bi zamoglo še prebiti terdovratnost tega hudobniga serca, zakaj po stari prijaznosti ga opominjaš z ginljivimi besedami: „Priatelj, čemu si prišel?“ In z nesramnostjo njegove lastne hudobije, si hotel presuniti serce tega nesrečniga s pšico, ko si rekel: „Judež, s kuševanjem izdajaš sinu človekoviga?“ Zato je sprejel Gospod to goljufivo in grozovitno kuševanje, pravi častiti Ludovik Granaški, de bi

s svojo ljubeznijo in krotkostjo omečil terdovratnost tega okamnjeniga serca. Pa vse to ni nič pomagalo. Ti pa, o duša moja premisli, če to pohlevno jagnje ni zaverгло hinavskiga kuševanja njega, ki ga je grozovitno prodal, premisli, kako bo sprejel Gospod duhovno kuševanje duše tiste, ki ga ljubi iz celiga serca!

Sveti zdihljeji.

O serce mojiga Jezusa! polnost usmiljenja in ljubezni! tudi jest sim med tistimi nehvaležniki, ki povračujem z razžaljenjem tvojo ljubezen. Kako je mogoče, de ne umiram od bolečin, če pomislim, kako dober si mi ti, in kako sim jest nehvaležen proti tebi! Akoravno, o Gospod! si poznal nehvaležnost in razžaljenja, s kterimi bom povračeval tvojo ljubezen, si vendar me hotel še vedno ljubiti, pravi sv. Ligvori. Ljubil si me, ko te jest nisim nič ljubil, ko na to še jest mislil nič nisim, koliko več smem zdaj upati, kadar nič bolj ne želim, nič bolj ne hrepenim, kakor tebe ljubiti, in od tebe biti ljubljen — koliko več smem zdaj upati, de mi miliga kušljeja svoje ljubezni odrekel ne boš? Dodeli mi, de že vender

enkrat začnem res te ljubiti, in de nikdar ne bom jenjal od te svete ljubezni. O ljubezen! naj te jest ljubim! bodi moja edina ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Nikoli ne pristopiti s smertnim greham k sv. Obhajilu, in tudi prostovoljnih malih grehov se ogibati.

Spominek.

„S kuševanjem izdajaš Sinu človekova?“ (Luk. 22, 48.)

Večerno premišljevanje za šesti dan.

Jezus gre svojim sovražnikom naproti.

1. Ko je Jezus tedaj videl, de je z Judežem vse zgubljeno, je šel sam svojim sovražnikom naproti. Misli si, duša moja! pri vhodu na Oljski vert lepo zeleno trato: „Jezus pa, ki je vedil vse, kar je imelo čez-nj priti, je stopil naprej, in jim je rekel: Koga išete? So mu odgovorili: Jezusa Nazareškiga.“ Jezus je tedaj

stopil naprej na to trato in je nagovoril vojne hlapce. Sam jim je hotel naproti iti, de bi nam pokazal, kako hrepeni po terpljenji za nas, in de se da prostovoljno v smert iz gole ljubezni do nas; tudi zato, de bi ne bili njegovih včencev kteriga prijeli. Kako krotko, ljubeznjivo jih je Gospod nagovoril: „Koga išete?“ Oh, pomislite vender, je hotel reči, vi išete svojiga Zveličarja, svojiga Boga, svojiga prihodnjiga sodnika, njega, ki vam večno zveličanje ali pa večno pogubljenje dati zamore. Zakaj ga vi išete? morebiti vi išete odpušenja, gnade, ljubezni ali večne milosti njegove, ali pa večniga miru, večniga zveličanja duše svoje? O ne! Zavzemi se, moja duša! — de bi ga raztepli, križali, umorili! — Prevdari to, moja duša! Kako išeš tudi ti svojiga Zveličarja? Ali ga išeš s ponižnim, skesanim, potertim, res spokornim in ljubeznjivim srcem? ali pa v nečimernosti in prevzetnosti, de bi ga vnovič križal, in umoril.

2. Jezus pa jim reče: „Jest sim; in so odstopili in padli na zemljo. Spet jih je tedaj vprašal: Koga išete? Oni pa so rekli: Jezusa Nazareškiga. Jezus jim je odgovoril: Povedal sim vam, de sim jest.“ (Jan.18.) Z edino besedo je tedaj Jezus vso derhal vergel na tla. Kakor de bi jih bil kerč napadel, in s ključenimi udi

so ležali po tleh. Gospod je hotel storiti ta čudež mogočnosti in moči svoje pravice, ne de bi se branil, temuč kakor uči sv. Bernard, de bi s tem pokazal, de nobena človeška moč ne premore čez-nj več, kakor sam pripusti. Hotel je s tem čudežem spreobrniti nje, ki so v hudobiji terdovratni. Pa kako neozdravljivo je terdovratno serce! Poglej, o duša! kako mogočna je edina Jezusova beseda, in kako močno je samo ime Jezus, tako de vse sovražnike potreti zamore. Premisli tudi, kako mila, veselja polna, tolaživna je tista beseda: „Jest sim“ za pobožne, kakor je apostol Petru rekel: „Jest sim, ne bojte se!“ (Mat. 14.) Jest sim vaš oče, vaš varh, vaš srednik, vaš prijatelj. Kako strašna pa bo ta beseda nekdanj hudobnim, ki ga žalijo: „Jest sim vas sodnik, ki bom vas sodil; jest sim vsigamogočni, ki bom pogubil; jest sim Bog serda, kteriga bom čez vas spustil.“

3. Jezus pa je še govoril: „Ako tedaj mene išete, pustite te iti. De so se dopolnile besede, ktere je rekel: „Ktere si mi dal, nisim nobeniga izmed njih zgubil.“ (Jan. 18.) Prečudna ljubezen Jezusova! Te besede niso bile le prošnja ampak povelje, s kterim je Gospod svojim sovražnikom prepovedal, jim oblast vzel, njegovim kaj škodovati ali kaj žaliga storiti; zakaj ura

še ni prišla, v kateri bi mogli tudi njegovi učenci poskušeni biti in terpeti. Moli tukej, o duša moja! modrost, dobroto in ljubezen svojiga Zveličarja! Gospod se sam izda tem kervi željnim ljudem: njega čakajo biči, ternje in križ, svojim pa ne pripusti še lasu ne skriviti; varuje jih. Iz tega pač lahko spoznaš, de brez pripušnja Gospodoviga ti ne more škodovati noben sovražnik, ko bi tudi še tako mogočen bil; de nas Gospod ne pripusti nobenimu terpljenju, če ni k zveličanju naše duše; in k temu nam vselej svojo gnado da. Kako mogočen je torej Jezus, nas vselej obvarovati! In ti tarnaš v terpljenji in odlašiš, se ves v voljo Božjo podati? Ne skerbi za prihodnje, če tudi tavaš po temoti, in se ti skor nobena zvezda upanja ne prikazuje; popolnoma in ves se podaj Gospodu, in z vsimi svojimi nadlogami se po otročje verzi v njegovo naročje. On te bo gotovo varoval; on ti zamore, on ti tudi hoče pomagati.

Sveti zdihljeji.

O kako zvest je moj ljubeznjivi Jezus tem, ki jih je poklical k svoji ljubezni! „Zvest je on, ki vas je poklical, in bo tudi dopolnil.“ (1. Tes. 5, 22.) „Ne bo pripustil, de bi bili skušani čez svoje

moči.“ (1. Kor. 10, 13.) V vsih potrebah nas varuje. O ljubi moj Zveličar, de bi bil pač tudi jest vedno tako zvest tebi, kakor si ti meni! Iskal si me, ko sim bil že zgubljen, in jest bi te ne iskal, svojiga presladkiga Boga, ko sim spoznal tvojo čudno ljubezen do mene! Išem ga, ki ga ljubi duša moja! njega se hočem držati, nikoli ga ne več zapustiti. Bodi pri meni zana-prej in nikdar ne daj, de bi ločil od tebe se kdaj! In ko prihromi ura skušnjav in me vsiga prepade, o naj le zaslišim edino besedo to: „Jest sim, nič se ne boj!“ Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Kolikorkrat bo mogoče, pristopiti k sv. Obhajilu; in nikoli iz nerodnosti tega ne opustiti.

Spominek.

„Našel sim ga, ki ga ljubi duša moja; deržim ga in spustiti ga nočem.“ (Vis. pes. 3, 4.)

Jutranje premišljevanje za sedmi dan.

Jezusa so vjeli.

1. Ko se je tedaj Jezus svojim sovražnikom spoznati dal, so planili čez-nj, de bi ga vjeli; pristopili so, roko nanj položili in ga zgrabili. Ko so pa aposteljni, ki so ž njim bili vidili, kaj se ima zgoditi, so se hotli braniti. Berž ko ne, je še nekaj unih učencev prihitelo, ki so bili v Getzemani ostali, kadar so zvedili, v kakšno nevarnost de je Jezus prišel. Drugi pa, ki niso nič upali, so od deleč stali, kmalo spet se bližali, ali k drugim učencem hiteli, jim povedat de hočejo Jezusa vjeti. Kteri so pa pri Jezusu bili, so mu rekli: Gospod ali naj mahnemo z mečem? Simon Peter tedaj, ki je meč imel, ga je izderl in je mahnil po hlapcu velikiga duhovna, in mu je odsekal desno uho. Jezus je tedaj Petru rekel: Vtakni svoj meč v nožnice; zakaj vsi, kteri za meč prijemajo, bodo z mečem končani. Ne bom li pil kelha, kteriga mi je Oče dal? Ali meniš, de ne morem prositi svojiga Očeta, in bi mi poslal več, ko dvanajst legijonov angeljev? — Premisli, duša moja! kako se moramo v vsih težavah in nevarnostih oborožiti. Karkoli nam večni Oče britkiga pošlje,

je kelih, in on hoče, de bi ga mi pili v svoje očiševanje. Vse britkosti so kelhi nebeškiga Očeta. Ni torej za nas nobeniga izgovora, piti moramo vsi to očiševavno pijačo. Tudi grenkosti tega kelha se ogibati ne smemo, in ko bi bila še tako britka pijača. Usta sladkiga Jezusa so ga že popred okusile in posladile.

2. Kako serčniga se tukaj kaže tudi Peter! Tode njegova serčnost je bila tu prenašla še ne razsvetljena. Ko bi bil on vedil, de vse to se zgoditi mora, de bi on in mi vsi bili rešeni iz sužnosti satanove; ali bi bil pač to veliko delo Božje ljubezni in zveličanja našiga opovirati hotel? Gotovo ne. Modrost Božja je tedaj ta britki kelih sama nalila, in modra ljubezem nebeškiga Očeta tudi nam naše kelhe naliva. Nikar torej ne zametuj svojih terpljenj, in ne ustavlja se jim; temuč vdaj se mirno in tiho ves v voljo nebeškiga Očeta; prosi Boga le za gnado, terpljenje lože prenašati; sv. Gregor namreč pravi, de je večji gnada za nas, kadar nas Bog v terpljenji poterjuje, kakor ko bi nam terpljenje odvzel. Premisli pa krotkost in ljubezen Jezusovo! „Jenjajte od tega, je rekel, in se je njegoviga (ranjeniga hlapca) ušesa dotaknil, in ga je ozdravil.“ Tako je Gospod dvojni čudež storil svojim sovražnikom; čudež svoje vsigamo-

gočni in svojiga usmiljenja. „Nisi jenjal“, zakliče sv. Bernard, „vlivati čez svoje sovražnike olja svojiga usmiljenja, ko si serčnost svojiga ediniga branitelja zaderževal, de bi ne segal po njih, ki so te hotli vjeti, in si celo svojiga sovražnika ozdravil. Pač prekleta tako terdovratna divjost, ktere ne veličastvo tolikiga čudeža, ne velikost tolike dobrote premagati ni mogla! Prekleta terdovratnost, ki se pred tolikim čudežem ni oklonila in se s toliko milo dobroto utolažiti ni dala!“ Kako strašno je terdovratno serce!

3. Vender, pravi zveličana Katarina Emerih, se je nekoliko vojakov spreobrnilo, premaganih od tolike krotkosti in ljubezni; tudi Malh, hlapec velikiga duhovna, je bil z gnado Božjo presunjen, in je kmalo potem spreobrnjen šel k Marii, de bi ji vse dopovedal. Drugi pa, ki so se spreobrneli in pozneje se učencev deržali, so eden za drugim pobežali. Farizeji in uni drugi so bili le še bolj zdivjani: „S hudičem ima opraviti,“ so vpili. S copernijo, so mislili, je bilo uho odsekano in s copernijo spet ozdravljeno. Kakor stekli volkovi so planili zdaj čez Jezusa, to nedolžno Jagnje, ki svojih ust ni odperlo. Straža pa in stotnik in hlapci Judov so Jezusa zgrabili in zvezali. „Oh, kdo ne bo točil solza“, pravi sv. Bernard, „ko sliši, kako so

v tisti uri tolovaji roko nanj položili! kako so, o predobrotlivi Jezus! zvezali tvoje nedolžne roke, kako so, tebe, Jagnje nar krotkejši, kakor ubijavca nesramno peljali v smert! Zvezali so Jezusu roke, križema na persih tako terdo, de so mu naglo zatele. Širok pas, v kteriga so žeblje zabili, so mu okoli ledja oklenili, in roke so mu še enkrat s tertami priterdili. Tudi na vrat so mu djali ternjevo vez, ki je bila z dvema jermenama križema čez persi pripeta na pas. Na štirih krajih tega pasu so dolge vervi privezali, s kterimi so Gospoda sem ter tje pahali in vleči zamogli. Oh, kako strašno mili pogled! „Bog je zvezan!“ zakliče sv. Ligvori. In zakaj to? in od koga? Oh, od svojih lastnih stvarí? Kaj pravite vi k temu, angelji nebeški!

Sveti zdihljeji.

„O kralj vsih kraljev!“ toži sv. Bernard, „kako si prišel v vezi? kaj imajo vezi sužnjih in razbojnikov s kraljem vsih kraljev, s svetnikam vsih svetnikov? In če se ljudje prederznejo, te zvezati, odkod, de ti vsigamogočni teh vezi ne pretergaš? de se ne rešiš terpljenja, ki ti ga pripravljajo ti grozovitneži? Oh, pa sej niso vervi, ki te vežejo; ne, ljubezen do nas, ta te

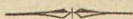
ima oklenjeniga, ta te pelja v grozovito smert!“ Kdo bo brez čudenja premišljeval, kako Jezus tako milo, tako krotko in tiho, tako volno in ljubeznjivo podá svoje roke, de bi mu jih zvezali! Za naše napihovanje, za našo nepoterpežljivost, za našo nepokoršino je on s tem hotel zadostiti. O sladki moj Jezus! jest sam sim te torej zvezal, ker sim se tolikrat ustavljal tvojim gnadam; sim te tako rekoč za roke deržal, de mi svoje ljubezni, svojih zakladov še dati nisi mogel. O Jezus nar ljubeznjivši! zveži me zdaj z sladkimi vezmi svoje svete ljubezni! Tvoje vezi so vezi zveličanja mojiga! Oh, tako terdno me priveži na-se, de se vekomaj od tebe ločiti ne morem! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans; poiskati si dobriga dušniga pastirja, ali, če ga že imam, mu popolnoma pokoršino zkazovati.

Spominek.

„Njegove vezi so vezi zveličanja.“
(Sir. 6, 31.)

Večerno premišljevanje za sedmi dan.

Beg aposteljnov. Pot v Jeruzalem.

1. Grozna množica se začne naprej pomikvati, ko so še več bakel nažgali. Naprej gre deset mož straže, za njimi briči, ki Jezusa zvezaniga na verveh deržé in sem ter tje pahajo. Bili so ti ajdje nar zaničljivši verste. Čez kolena, roke in vrat niso imeli nobeniga oblačila; okrog ledij so bili prepasani, čez persi kratki persnik brez rokavov, na straneh z jermeni zapet. Bili so majhne, terdne postave, leni zaničljivi, zagorele farbe, kakor egiptovski sužnji. Za njimi so šli norčevavni farizeji, in vojni hlapci zadnji. Zdajci so ga vsi učenci zapustili in so zbežali. „Neki mladeneč pa je hodil za njim s platnam ogernjen; in so ga prijeli. On pa je popustil platno in jim je všel.“

O ljubi moj Jezus! celo aposteljni so te zdaj zapustili. Zakaj ne pridete, de bi rešili svojiga Jezusa iz rok njegovih sovražnikov! kliče sv. Alfonz. Zakaj ne greste za njim, de bi saj pred sodniki potegovali za njegovo nedolžnost? Kako pač je to Zveličarja bolelo! Pa prevdari, duša moja! mi vsi bežimo pred britkostjo in Gospoda samiga pustimo iti v terpljenje; in če

ga včasih sprejmimo v terpljenje, hodimo le od daleč za njim, kakor eni njegovih učencev; to je, tako malo poterpimo, de skor ni vredno tega v misel jemati. Še več: večkrat zapustimo Gospoda, ko še nobene nevarnosti ni; in če tudi pri vsim tem gnado Božjo, notranji mir in zveličanje svoje zgubimo. Koliko večji, o Gospod je tedaj naša slabost, kakor je bila slabost tvojih aposteljnov! O kolikrat, duša moja! si tudi že ti svojiga Boga z greham tako zaničljivo zapustila!

2. Briči so nespodobno ravnali z Jezusom, kar in kolikor so le mogli, iz hudobije, pa tudi na videz iz prilizovanja do šesterih služabnikov višje duhovšine, kateri so bili polni serda in strasti, priseženi sovražniki do Jezusa. Jezus je bil bos; imel je volnato, pleteno obleko brez šiva in pa ogrinjalo. Hitro so šli. Prišli so do dolziga mostu čez reko Cedron. Jezus je zavoljo neusmiljeniga pahanja in sovanja z vermi nekte-rikrat padel. Ko so pa na sredo mostu ga prignali, so hotli vso svojo hudobijo zlit nad njim; vergli so ga seženj globoko čez most v reko Cedron, ter se norčevali, zdaj naj se do sitiga napije. Jezus pa je padel na kolena in potem na obraz. Znamnje njegovih kolen in pa nog se je vtisnilo v kamnje. Mehkejši je bilo kamnje, kakor serca človeške. Tu je tedaj Jezus ležal;

čuda, de se ni ubil. Pil je nekoliko iz reke, de se spomnilo sv. pismo, ki pravi: „Iz reke na poti bo on pil.“ (Ps. 109, 7.) Bila je pa to čudna skrivnost; ker v to reko Cedron, ki je memo Jeruzalema tekla, so Judje vse smeti in gnjusobo metali; v to reko je nekdam kralj Jozija, kadar je tempelj malikvavskih darovanj očiševal, pometal prah zdrobljenih malikov in njih altarjev. Tako je bil tedaj v to reko Cedron veržen tudi Jezus, ki je nase vzel vso gnjusobo sveta, v znamenje, de je vse pregrehe in gnjusobo v studenec Božjiga usmiljenja spustil in v neskončno morje svoje nezmerne ljubezni potopil. Zato, o duša moja! potopi tudi ti vse svoje grehe v dragi kervi Jezusa Kristusa.

3. Briči so tedaj Jezusa po verveh nazaj potegnili in ga na stran iz globoke grape vlekli. Med vpitjem, norčevanjem, kletvijo, sovanjem in tepenjem so ga ti nesrečni gnali naprej. Njegovo dolgo, volnato oblačilo, v vodo vtopljeno, je bilo tesno na njem. Ni bilo še prav polnoči. Vlekli so ga čez ojstre kamne in groblje po ternjih in čepinjah nečloveško naprej, in preklinjaje ga bili. Šesteri služabniki velikih duhovnov so bili vedno blizu njega, če je le pot pripustila. Vsaki teh je imel palico, s katero ga je dregal, soval ali tepel; med tem so se rahlali, smejali, ga

nespodobno zaničevali in nad njim vpili rekoč: Tu mu je kerstnik slabo pot pripravil, in več taciga. — Ti pa, o duša! imej usmiljenje z Jezusam; spremi ga v Jeruzalem; pregleduj njegove raztergane, kervave noge; daruj vse njegove stopinje, zdihljeje in solzé, in vse kaplje njegove kervi, katero je tukej že točil! O katero serce bi se ne zjokalo, ko vidi Jezusa v sredi teh volkov!

Sveti zdihljeji.

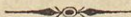
O moj zapušeni Jezus! kdo se bo za te potegnil, kadar so te zapustili vsi tvoji nar ljubši prijatli! Pa koliko duš, ki so za teboj hodili sklenile, in so veliko posebnih gnad že sprejele, je zavoljo nečimerniga veselja, ali zavoljo ljudi te vnovič zapustilo! Oh, jest revež ubogi, sim tudi med temi nehvaležniki! O moj Jezus, odpusti mi! Ne bom te nikoli več zapustil. Ljubim te in raji vse, tudi življenje zgubim, kakor še kdaj tvojo gnado. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Opustiti neumno boječnost pred svetam, in zavoljo ljudi nikoli nič dobriga ne storiti, ne opustiti.

Spominek.

„Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jest spoznal pred svojim Očetam, ki je v nebesih.“ (Mat. 10, 32.)

Jutranje premišljevanje za osmi dan.

Jezusov vhod v Jeruzalem.

Pogled na Jezusovo Mater.

1. Prišli so po ti žalostni poti do tistih mestnih vrat, ktere skoz predmestje Ofel deržé na goro Sionsko, kjer sta bila Ana in Kajfa, od spodnje strani tempeljna. Ofel je bil z zidovjem obdan hribček. Tu stanovali so večidel revni ljudje, delavci, ki so derva in vodo v tempelj nosili. Jezus je popred te uboge ljudi večkrat tolažil, učil, ji tudi ozdravljaj in jim vbogajme delil. Zato je imel tu več svojih prijatlov. Ti ubogi ljudje so bili pozneje tudi večidel k pervim kristjanam prišteti. Ko so se pa Judje bali, de bi ti dobri ljudje Zveličarja ne oprostili, so vrata in vse pota z vojakimi nastavili. Zavoljo tega hrupa in kadar so vojaki od vrat sem priderli, so bili vsi ti dobri pre-

bivavci Ofel-a prebujeni. Hiteli so iz svojih hiš na pota in proti vratam, ter so popraševali, kaj de je. Vojaki so jim vpili naproti: Jezus, hudodelnik, vaš krivi prerok, je vjet in ga peljajo. Veliki duhoven mu hoče vzeti njegovo delo. Na križ bo mogel iti! Jok in stok je naglo napolnil vse predmestje. Ubogi ljudje so jokaje sem ter tje letali, z razpetimi rokami na kolena padali in so proti nebu klicali, in dobrotljiviga Jezusa hvalili. Vojaki pa so jih sovali in bili, jih nazaj v stanovanja podili, jih kleli, zmerjali in zaničevali. — Premisli britkost in bolečine teh dobrih ljudi, in kakor so oni usmiljenje imeli z Jezusom in se zasramovanja in zaničevanja vojakov niso bali, tako žaluj tudi ti s svojim Zveličarjem, in nikar se ne sramuj njega posnemati, ko bi bil zato tudi zasramovan in zaničevan.

2. Prišli so tedaj v predmestje Ofel. Jezus je bil že nekterikrat padel na tla in skorej ni mogel naprej. Kakšno zdihovanje in tarnanje je bilo še le zdaj, de bi serce počiti moglo, kadar so ti ubogi ljudje Jezusa tako zvezaniga zagledali! Od vsih strani so skupaj vreli; na kolena so padali in z velikim glasom so vpili: „Spustite tega človeka! kdo nas bo ozdravljaj? kdo nas tolažil? Spustite tega človeka!“ Gro-

zovito-mili pogled je bil ta: Jezus ves bled in vpaden, z zmedenimi lasmi, v mokrim omadežanim oblačilu, na verveh sem ter tje pahan, s palicami bit, od prederznih bričev in napuhnjenih vojakov peljan skoz predmestje Ofel, med drenjem zdihajočih in hvaležnih prebivalcev, ki so stegovali za njim svoje roke, ktere je on ozdravil, zdihovali, za njim, kateri je dal govoriti, gledali jokali za njim, katerim je dal, de so vidili. Oh, zakliče častiti Ludovik Granaški, kdo bi ne imel serčniga sočutja, ko vidi Gospoda vsiga veličastva, čigar celo življenje je bila sama dobrot, kateri je bolnike ozdravljaj, slepim dajal de so vidili, in zveličanski nauk oznanoval; zdaj pa tako zasramovan, z zvezanimi rokami, od bričev obdan, med neštevilno množico po očitnih cestah peljan. O grozovitne serca! Ali njegova velika britkost nobeniga sočutja v nas obuditi ne more?

3. Tako ženejo Jezusa med vednim zasramovanjem in zaničevanjem skoz Ofel na Sionsko goro. Za njimi dereče ljudstvo pa so s silo nazaj podili. Le hudobni derhali je bilo pripušeno, nad Gospodam uganjati vsako hudobijo. Pa še druga žalost in britkost je prišla nad prebivavce tega predmestja. Presveta Devica in Mati Marija in druge svete žene, gnane od ljubezni do Jezusa, so šle v Cedronovo dolino.

Bile so Marta, Magdalena, Marija Kleofova, Marija Salome, Marija Markova in še druge žene. Peljajo zdaj te sv. žene in še nekteri drugi prijatli Jezusovo Mater iz doline Cedron čez Ofel v hišo Marije Markove, ki je bila tik Sionske goré. Ko so ti dobri ljudje Jezusovo Mater zagledali, je med njim ostal nov jok in stok, novo milovanje in zdihovanje; vse hoče k Marii; vse se žene proti nji, de so jo skor nesli po poti. Marija pa je bila tih, od bolečin žalosti in britkosti. — In jest bi ne jokal s teboj, o žalostna Mati Marija! in bi v tvoji neskončni britkosti nobeniga deleža ne imel? Oh, kakšni zdihljeji so takrat puhteli iz tvojiga ljubeznjivega serca! O ti nevesta vsih bolečin! zdaj se spolnuje, kar pravi sv. pismo: Ti išeš svojiga ženina po mestnih cestah, in hčere Jeruzalemske so ti tvojiga ženina kervaviga pokazale! Češena mi bodi, o žalostna Gospa! ki si se vse tolažbe znebila, de bi le mene tolažila!

Sveti zdihljeji.

O žalostna Mati! nekdam si se sv. Brigiti pritožila, de tako malo ljudi s tvojimi solzami in bolečinami usmiljenje ima!

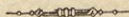
Ali bom mar tudi jest med temi nehvaležniki, ki pozabijo tvojo nar večji in žalostno materno ljubezen? O varuj me take nesreče: S sveto Gero ti zato zakličem: O žalostna Mati spomni se, koliko zdihljejev, koliko serčne molitve, koliko milih tožba si takrat storila, kadar si zvedila, de je tvoj Sin od Judeža izdan, od Judov vjet, pred Ana in Kajfa peljan; kadar si britko klicala: Moj Sin, Jezus! moj Sin. Kdo mi bo dal, de bi umerla za te, o moj Jezus! Zavoljo tega meča britkih bolečin, ki je takrat tvojo dušo presunil, te prosim, stoj mi na strani v moji zadnji uri, kadar bo moje serce pred britkostjo trepetalo, omagovalo. O Mati mila! jest želim žalovati s teboj! O de bi bil s teboj v morje tega terpljenja z Jezusam ves potopljen, de bi bil vreden nekdej večniga tolažila. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan saj kaj maliga storiti v čast žalostne Matere Božje.

Spominek.

Brez nehanja joka po noči, in njene solzé ji po licih tekó.“ (Žal. pes. 1, 2.)

Večerno premišljevanje za osmi dan.

Kaj počnó Jezusovi sovražniki?

(Pogled na Jeruzalem v ti uri.)

1. Ko sta Ana in Kajfa zvedila, de je Jezus vjet, je bilo vse po koncu pri njima. Sodnje dvorane so bile vse razsvetljene, pred vrata in po mostovži so bile straže postavljene; njuni hlapci so dirjali po vsim mestu, klicaje vse ude tega zbora, pismoučene in vse, kterikoli so kdej pri sodbi kej smeli govoriti. Bili so pa takrat v Jeruzalemu zavoljo praznika vsi farizeji in saduceji in drugi hudobni ljudje iz Nazareta Kafarnavma in iz vse Judeje, kterim je Jezus večkrat pričo ljudstva resnico govoril v njihovo sramotenje. Vsi so bili polni divjega serda proti Jezusu, vsaki je še kake potepuhe iz svojiga kraja poiskal med romarji, jih z denarjem podkupil, de bi vpili in pričali po krivo čez Jezusa. Niso pa vedeli drugiga kakor laž in zasramovanje. Vsi ti so sčasama privreli pred sodnjo

hišo Kajfovo, in s temi so se združili Jezusovi sovražniki zmed napuhnjenih farizejev in pismo-učenih s svojim lažljivim pajdaštvam iz Jeruzalemskiga mesta. Tu so bili eni razkačenih prodajalcev, ktere je bil Jezus iz tempeljna spodil; več napuhnjenih učenikov, ktere je bil Jezus pred ljudstvom k molčanju pripravil; terdovratni grešniki, katerih ozdraviti ni hotel; grešniki, ki so spet v stare pregrehe pa tudi v stare bolezni zabredli; prevzetni mladenči, katerih ni hotel svojim učencem prišteti; potepuhi, katerih tovarše je spokoril; nečistniki in prešestniki, katerih sogrešnice je na pot čednosti pripeljal; z eno besedo, večidel vsa nagnjusna smet in pleve Judovskiga ljudstva, sami sovražniki Božji in vsiga svetiga; priseženi satanovi hlapci. Dobri pobožni ljudje so žalovali, prikazati se niso upali in so molčali. Celo eni na pol dobri in slabi so omagovali, od Jezusa odstopiti: prav malo njih je bilo zvestih. — Premisli, moja duša! Ali nisi bila tudi ti že med takimi sovražniki Jezusovimi? Ali se nisi pred svetam Jezusoviga križa sramovala, Jezusa zapustila? Kadar je svet zaničeval sveto vero, nisi Jezusa samiga pustila?

2. Peter in Janez sta od daleč hodila za njimi. Kadar sta v mesto prišla, sta hitro

šla k enim znancem, ktere je sv. Janez med posli velikega duhovna imel, de bi bila prišla v sodnje dvorane, kamor so Gospoda peljali. Iskala sta Jezusovih prijatlov, zlasti Nikodema in Jožefa iz Arimateje, de bi se vender kdo za Jezusa potegoval; teh bi morebiti njegovi sovražniki poklicali ne bili. — Premišljuj tu, moja duša! Od vsih aposteljnov gresta le dva za Jezusam; ljubila sta ga namreč bolj serčno, kakor drugi in teže jima je bilo, se ločiti od njega. Ljubezen ji je tedaj gnalo. Oh, prizadevaj si tudi ti za serčno ljubezen do Jezusa! Le edino ta te v boji obderžati zamore, in tudi če si tako nesrečen, de si Jezusa zgubil, te bo le ta nazaj k njemu pripeljala. Pa tudi Jezus je nar bolj ljubil ta dva učenca: Petru je zročil ključe svoje cerkve, in sv. Janez je na njegovih persih slonel in njemu je Jezus svojo Mater izročil; ker na Jezusovih persih se je napil sladkiga duha ljubezni, ki ga je zdaj tudi za Jezusam gnala. Tako je tedaj Jezus prečudno jeklo, ki naše vleče vse Boga ljubijoče duše. „Z vezmi ljubezni sim jih vlekel nase.“ Pa tudi ta učenca sta le od daleč hodila za njim, ker bala sta se za svoje življenje. Oh, kdaj bo nek pregnala ljubezen vso boječnost od nas, de ne bomo drugiga iskali, kakor le Jezusa samiga!

3. V Jeruzalemu, tem velikim, z ljudmi natlačenim mestu je vse mirno, vse v spanji; le sovražniki Jezusovi so po koncu; le kodar so Gospoda peljali, je vse bilo zbudjeno. Vse hiti na Sionsko goro, kjer je bilo vse razsvetljeno. Sem ter tje se sliši terkanje po vratih, de bi spijoči vstali. Zmotnjave, strah in ropot, hitro popraševanje se sliši po večih kotih veliciga mesta. Ljudje so vsi zbegani, vstaje ali punta so se bali. Tudi zaničljive besede so se slišale; zdaj mu ne mečejo palmovih vej pod noge, prav je hinavcem, zmiram so hotli biti bolji kakor drugi, in več taciga. Le v predmestji Ofelu je vse nepokojno in miliga sočutja. Sej je bil Jezus učenik, tolažnik in pomočnik teh ubogih ljudi! — Drugi učenci in aposteljni so tavalili po dolinah krog mesta, ali so se pokrili po votlinah Oljske gore, ter so tiho popraševali, kaj bo iz tega. Okrog sodnje hiše pa je hrup in šum. Vse se je svetilo od bakelj in gorečih smolnatih ponvá. Od zunaj mesta pa se je razlegalo rjojenje veliko tovorne in darivne živine, ktera je bila pripravljena za praznik, in vmes so milo bleketale jagnjeta, ki bodo zdaj zdaj zaklane. Pa le on je pravo, čisto, neomadežvano velikonočno jagnje, ki bo zdaj v mesnico peljano in ne odpre svojih ust — Jezus Kristus! —

Čez vse to je prečudno boječe razpeto nebo. Luna, za meglicami blede, kakor bolna po nebu gre, boječa biti polna; zakaj kadar bo polna, bo Kristus umorjen. Angelji pa trepetajo med žalostjo in veseljem; proti Božjemu sedežu bi zdihovali na pomoč, pa polni začudenja zamorejo le moliti čudež Božje pravice in milosti njegove, kateri je v svetišči vsih nebes od vekomaj sklenjen, zdaj pa v ti strašni noči na zemlji svoj začetek ima.

Sveti zdihljeji.

O Jezus! Ti brezdno ljubezni in milosti! kdo bo zadosti presoditi zamogel, kaj si terpel to noč iz ljubezni do nas? O žalostna noč, ki je našimu Zveličarju in njega ljubeznjivi Materi te nezmerne britkosti in bolečine prinesla! Kdo bo mislil na té in tvoje skrivnosti premišljeval, in ne bo ranjen in otožen v dnu svojiga serca? Ali mi bo mar pretežko, s teboj o Jezus! čuti nekoliko, in te spremi po tvojim žalostnim potu? Ali mi bo mar pretežko s teboj, o Mati Božja, nekoliko žalovati, s teboj tudi jokati! O ne! Ta noč je sicer nar bolj žalostna, pa je nar

bolj gnade polna. Ta je noč tista, ki je bila pred dnevam našiga odrešenja in je konec storila vsi temoti na zemlji. Bodi mi torej češena, o presrečna noč, za katero se je prikazala zarija odrešenja! Ljubi moj Jezus! zavoljo vsiga tega, kar si v ti britkosti polni noči preterpel, te prošim, naj v mojim sercu luč tvoje gnade vedno bolj in bolj sveti in naj prižene vso temoto iz moje duše! Dodeli luč mojemu sercu, vžgi ogenj ljubezni v meni, in daj, de vse zaničujem, vse zametujem, kar ni tvoje ljubezni! Daj, de te ljubim na večno, o sladki moj Jezus! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Po noči včasih nekoliko v spanji si pretergati in moliti, ali saj, ko se zbudim, se spomniti tvojega britkiga terpljenja.

Spominek.

„Po noči si ga iskala, kateriga ljubi moja duša.“ (Vis. pes 3, 1.)

Jutranje premišljevanje za deveti dan.

Jezus pred Anatam.

1. Zelo polnoči je bilo, kadar so Jezusa v hišo Anatovo skoz razsvetljeno dvoriše na mostovž sodnje dvorane pripeljali. Vratam nasproti je sedel Ana na visokim prestolu, obdan od osem in dvajset svetovavcev. Briči so Jezusa na verveh privezaniga skor privlekli v dvorano. Tam je bilo vse polno vojnih hlapcev, serditih Judov, Anatovih služabnikov, nekaj prič, različno derhal vse malo prida. Ana je že komaj pričakoval Zveličarja. Ves gorel je potuhnjeniga veselja, zaničljivosti in serditosti proti Jezusu. Bil je on za perviga v tisti sodbi, ki bi imela nad pravim naukam čuti, in ki je krive učenike višji duhovšina naznanovala. Jezus je stal bled, upaden, v mokri z blatam omadežani obleki, z oklenjenimi rokami, od bričev z vervijo zvezan in deržan, s pobešeno glavo, tiho pred Anatam. Ana, ta stari, kumerni hudobnež z majhno brado, poln hudobije in judovskiga napuha, se hinavsko smehlja, kakor de bi nič ne vedil od tega, ter se zelo čudi, de je Jezus njemu napovedani jetnik. Nekako tako-le je bil Jezusa nagovoril: Lej, lej, Jezus Nazareški! ti si?! kje

so pa tvoji učenci? kje je tvoje kraljestvo? kje tvoja imenitnost? Govori zdaj, puntar! zapeljivec! Nov nauk hočeš ti učiti? kdo te je učenika postavil? kje si se ti kaj učil? kakšen je tvoj nauk, ki vse prekucuje, ljudstvo zapeljuje? Govori zdaj! — In Jezus je vzdignil svojo trudno glavo, Anata pogledal in djal: „Jest sim očitno govoril pred svetam; jest sim vselej učil v shodnici in v tempeljnu, kamor se vsi Judje shajajo in na skrivnim nisim nič govoril. Kaj mene vprašaš? Vprašaj tiste, kateri so slišali, kaj sim jim govoril; glej! oni vedó, kaj sim jest govoril.“ (Jan. 18, 20, 21.) Premisli tu hinavšino in hudobijo tega sodnika, ki praša Jezusa po nauku, pa ne, de bi se poboljšal, temuč, de bi Jezusa vjel. Prevdari pa tudi krotki, ponižni in modri odgovor Jezusa Kristusa. Kako bi bil Jezus lahko svojih čudežev omenil; pa hvaliti se noče; tudi svojih učencev izdati noče. Dobro je vedil, de mu izgovarjanje nič ne bo pomagalo; zato ne da temu prevzetnežu na vse njegove vprašanja nobeniga gotovega odgovora. „Bog se prevzetnim ustavlja, le ponižnim dá svojo gnado.“ Premisli, moja duša! Jezus, sodnik vesoljniga sveta, je bil pred to sodbo toliko in tako spraševan; kako se bo godilo tebi pred sodnjim stolam tvojiga Boga?

2. Serd in jeza se je pri teh Jezusovih besedah brala Anatu na obrazu, in to zagleda zraven Jezusa stoječ gerd brič, udari Gospoda s polno pestjo z železam oboroženo po obrazu, in zakriči: „Tako odgovarjaš velikimu duhovnu?“ Jezus, pretresen od tega hudiga udarca, od bričev sem ter tje pahan, pade znak na tla. Kri se mu vlije iz obraza. Vpitje, zasramovanje, zaničevanje, mrmranje, smeh in groženje se razlega po dvorani. O moj Bog! kako je mogoče, de se ni zemlja pri ti priči odperla, in ni na večno tega hudobneža požerla, ki se je prederznil, svojo roko vzdigniti zoper nar svetejšiga, bítí tisto obličje, ki s svojo blišobo cele nebesa razveseljuje, česar pogled je svetnikom v zveličanje dan; tisto obličje, ktero gledati angelji hrepenijo! Če se je že obličje Mojzesu, kadar je govoril, toliko blišalo, de Izraelci niso mogli vanj gledati, de je mogel svoj obraz zakrivati; kako veličasten je bil še le obraz Jezusa Kristusa kteri je beseda Očetova, večna modrost, neskončna čednost, nar večji dobrotá, popolnoma zveličanje pravo veličanstvo in bistri studenec vse lepote! Pa lej, o grešnik! z vsako hudobijo, z vsakim razžaljenjem Božjim ponoviš to zasramovanje, biješ tako rekoč svojiga Zveličarja v obličje, kadar v nesrečni prederznosti grešiš pred nje-

govimi očmi. Prosi vendar Boga, de, kadar boš pred sodbo prišel, te to sveto obličje milo in molostljivo pogleda! Gorje tebi če ga boš takrat serditega vidil, zakaj njegove oči bodo potem kakor plameči ogenj, in kakor pravi sv. Janez: „Njegovo obličje je bilo kakor solnce, ki sveti na vso moč, in kadar sim ga zagledal, sim padel k njegovim nogam, kakor mertev.“ Premisli to, moja duša!

3. Gospod pa je mirno rekel: „Ako sim hudo govoril, spričaj od hudiga; ako pa prav, kaj me biješ?“ Reči je hotel: Po krivici si me udaril, sej nisim nič hudiga storil. O neizrečeno velika je pač krotkost Jezusa, ki tega hudobneža ni prec pogubil! le ljubeznjivo ga je opomnil njegoviga pregreška in poboljšati ga je hotel. Pomisli, keršanska duša! ali bi ti iz ljubezni do Jezusa tak udarec hotel prestati? Morebiti ne moreš le ene ojstre besede prenesti, de bi se že ne jezil. Morebiti ti je hudo, de so Zveličarju toliko britko sramoto napravili; o, raji obžaluj svojo slabost, ki ne more poterpežljivo prenesti nar manjši britkosti. Morebiti večkrat delaš velike sklepe in misliš kaj imenitniga storiti v čast Jezusa Kristusa; pa pri prvi besedi svojiga nasprotniga si morebiti ves zbeگان. Priteci tedaj k Jezusu in prosi ga serčno za

gnado poterpežljivosti. O Jezus nar ljubeznjivši! ti moč in podpora terpečih duš! daj, de vender že enkrat vse zaničevanje in zasramovanje z mirnim srcem prenašam!

Sveti zdihljeji.

„O poterpežljivost mojiga Zveličarja! kako je zaslužilo tako zasramovanje toliko mirni odgovor?“ vpraša sv. Ligvori, in to v pričo tolike množice, v pričo velikiga duhovna samiga, ki nespametniga ni posvaril, s svojim molčanjem celo poterdil njega prederzno hudobijo. O moj Jezus! vse to si ti zato terpeti hotel, de si zadostil za razžaljenja, s kterimi sim jest tebe že žalil. O moja ljubezni! bodi mi zahvaljena zato! O večni Oče, odpusti mi zavoljo Jezusoviga zasluženja! O presveto obličje mojiga Jezusa, o, ko bi te jest kušniti mogel, in bi ti za vse storjene zasramovanja neskončno čast in ljubezen skazati zamogel! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Krotak biti proti njim, ki me žalijo.

Spominek.

„Zakaj me biješ?“ (Jan. 18, 23.)

Večerno premišljevanje za deveti dan.

Jezusa pripeljejo k Kajfežu.

1. Ko je bil Jezus udarjen, je Ana, še bolj serdit zavoljo Jezusove krotkosti, silil pričujoče, naj pričajo od njega, kar so slišali in kar vedo. Postane zdaj zmešano vpitje, eden čez družiga so rjuli: Rekel je, de je kralj; Bog njegov Oče; farizeji prešestniki; ljudstvo šunta; ob sabotah s hudičem ozdravlja; z neverniki in colnarji hodi in več taciga. Vse to so eden čez družiga vpili in kleli, briči pa so Jezusa sem ter tje pahali in nad njim kričali: No, odgovarjaj se zdaj! Ana in njegovi sodniki so vmes zaničljivo menili: No, zdaj slišimo tvoj lepi nauk, kaj praviš k temu? To tedaj je tvoj očitni nauk? Kdo si ti? kakšen kralj? Kdo bi mislil, de si tesarjev sin; zakaj ne zapoveduješ zdaj kakor kralj? Take in tem enake bogokletstva so imeli, in tedaj je rekel Ana: Prav,

napisa in časti tvojiga kraljestva ti nočem zadrževati! In tri pedi dolg papir si je dal prinesiti, nanj je zapisal celo versto tožba in natorcevanj in to je zavel, v malo vratno bučo djal, jo zamašil, na palico nataknil in mu zaničljivo s takimi besedami podal: Tu imaš žezlo svojiga kraljestva; tvoje imena, časti in pravice so tu noter zapisane, nesi jih velikemu duhovnu, de te po vrednosti obsodi. Zvežite mu roke in peljite tega kralja k velikimu duhovnu! — Žaluj o duša! zavoljo tega bogokletstva, zavoljo zaničevanja in zasramovanja, ki ga je storil ta hudobni Ana Zveličarju tvojimu; imej usmiljenje s svojim nedolžnim Jezusam, in prosi odpušenja toliko bogokletstev, onečastenj in rotenj, ki nar svetejši serce Jezusovo še zdaj vsaki dan žalijo, zlasti z zasramovanjem svete cerkve, njene vere, njenih služabnikov. Oh, kako se ponavlja to bitko trpljenje!

2. Med smeham, krohotanjem, vpitjem in sovanjem peljajo Jezusa iz dvorane k Kajfežu. Bilo je okoli tri sto korakov daleč. Pot je bila razsvetljena z na velikimi lešarbami na kole natak-njenimi, natlačena serditih, divje rjovečih Judov. Vojaki so komaj skozi prerili in Jezus je bil vso pot zaničevan, sem ter tje sovan. Nekaj malo jih je bilo, ki so zdihovali in jokali, té

so briči proč podili; nasproti se je metal denar med tiste, ki so nar bolj in po krivim vpili. Tako so do sodnje hiše Kajfeževe prišli. Skoz več dvoriš so ga peljali; v sredi eniga teh dvorov je bila zakurjena peč. Vojaki, briči, najete priče, vsaktera derhal se je gnjetla okrog ognja. Tudi slabe nesramne babe so bile tam; neko rudečo pijačo so točile in kruhke so pekle vojakam za denar. V sodnjo hišo pa nobeniga niso pustili; le tožniki in krive priče so šli vanjo: vse druge so ven zapodili. Sodnja dvorana je bila v polokrogu zidana, sodniki so sedeli v polokrogu na zvišanih stolah; v sredi pa, še nekoliko višje med njimi je imel veliki duhoven svoj sedež; in Jezus je bil postavljen spodej pred stole; na desno in na levo, za njim in po vsi dvorani se je vse terlo tožnikov in krivih prič. Ko so Jezusa pripeljali, je bil Kajfež že na sodnjim sedeži in okoli njega zelo sedemdeset udov te visoke sodbe. Veliko farizejev, pismoučenih in drugih je tu sedelo, in okrog teh veliko prič in slabiga ljudstva; pri vratih in sodnjim stolu so bili vojni hlapci postavljeni. — Spremi, moja duša! svojiga Zveličarja po ti žalostni poti in daruj nebeškemu Očetu vse njegove stopinje in tolike zaničevanja! Premisli pa tudi in postavi se v duhu pred sodnji stol

Božji, kamor boš nekdam stopil in vidil tam Jezusa, obdanega od tavžent in tavžent angeljev svojih, sedečiga na prestolu veličastva. Zdaj že se pripravljaj na to!

3. Premisli zdaj, kakšniga sodnika je imel tvoj Zveličar: Kajfež, mož zagorelega, jezniga obraza, je imel dolg, temnorudeč, z zlatom polno obšit plajš, ki je bil na persih, na ramah, spredej z blišečimi zankami ves zapet in spleten. Imel je kapo, ki je bila zelo podobna nizki škofovi kapi. Bil je že precej dolgo s svojimi svetovalci v dvorani. Nepoterpežljivost in jeza ste zavoljo čakanja toliko v njem zrastle, de je v tem blišečim oblačilu celo svoj sedež zapustil in doli na dvoriše letel, se kregal in rotil, zakaj de ga tako dolgo že ne pripeljajo. Med tem so se z Jezusam približali in Kajfež je šel na svoj sedež nazaj.

Če je že groza pred taciga človeškiga sodnika stopiti, kako strašno, kako grozovito bo še le za grešnika, stopiti pred Božjiga sodnika! Res, de Jezus ni krivični, ampak nar bolj, neskončno pravični sodnik; pa ravno njegova velika, sveta pravica, ali te ne bo ta pogubila? Tudi Jezus Kristus se bo prikazal v veličastnim škerlatu, namreč v škerlatu svojih poveličanih ran in svoje drage kervi. Na njegovi

glavi se bo ternjeva krona v nebeško krono, krono zveličanja spremenila; njegovo obličje se bo svetilo kakor solnce blišeče, in kakor blisk njegove oči; iz njegovih ust pojde na dvoje brušeni meč, ki bo presunil mozeg in kosti. Tam ti bo svoje rane pokazal in vse, kar je terpel za té. Svetniki bodo ž njim pri sodbi sedeli, angelji bodo njegovi služabniki, spolnovavci njegove volje; hudobni duhovi pa tvoji tožniki. Ali si [upaš zdaj le — prec — v tem stanu duše, kot si — si upaš pred to sodbo stopiti? Dobro premisli!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! ko bi me hotel zdaj le soditi, kaj bi bilo z menoj? O večni Oče! poglej obličje svojiga maziljenca! Obžalujem vse razžaljene, ktere koli sim ti napravil! Poglej kri, poglej rane svojiga Sina in usmili se mene! Moj Jezus! če sim tudi dozdam zaničeval tvojo ljubezen, te pa zdaj vendar hočem ljubiti! Res, ljubim te o moja ljubezen! in upam, kadar te bom pervikrat svojiga sodnika zaklical, de te bom ravno tako imenovati smel. Daj de te vedno bolj ljubim, in

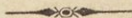
de bom vedno tudi ljubljén od tebe!
Potem stori z menoj, karkoli le hočeš.
Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsakdanje nasprotnosti poterpežljivo prenašati.

Spominek.

„Vzemite moj jarm nase, in učite se od mene, ker jest sim krotak in iz serca ponižen.“ (Mar. 11, 29.)

Jutranje premišljevanje za deseti dan.

Jezus pred Kajfežem.

1. Med rjovečim vpitjem, sovanjem in pahanjem, z blatam omadežan je bil Jezus v sodnjo hišo peljan. Komaj stopi v sodnjo dvorano, že se Kajfež zadere nad njim: Ali ti si preklinjevavec Boga, ki nam nepokoj delaš no-

cojšno noč? Dolgovratna buča je sneta iz zaničljivega žesla, in ko so krive pritožbe in natolcevanja prebrali, ni mogel Kajfež na enkrat vsiga svojiga serda razliti nad Jezusam, njegove usta so polne zmirjanja, polne rotenja; briči pa so, Jezusa sovaje, vpili: Odgovori se; odmaši usta; kaj ne znaš govoriti? Kajfež, še huje, kakor Ana, eno vprašanje za drugim do Jezusa daje. Jezus pa stoji tiho; mirno terpeč gleda pred se, in ni se ozerl v Kajfeža. Briči pa so ga silili govoriti, so ga bíli po hrbtu in od strani. Tedaj so priče zaslišali. Vse so spet skupaj spravili, kar je že bilo stokrat rečeno: On sabote ne posvečuje; ljudstvo šunta; prerokuje razdjanje Jeruzalema; imenuje se kralja, preroka, Sinu Božjiga; ima nove nauke; kdor ne jé njegoviga mesa in ne pije njegove kervi, ne bo zveličan. Tako so černili njegove besede in nauk. Priče pa so si same zoper govorile; eden pravi: On se za kralja ima; drugi spet: Ne, on hoče le kralj imenovan biti. Tako so se prepirali med seboj, vmes pa preklinjevali in vpili: Pokaži zdaj svojo moč; zakliči legijone angeljev, od katerih si na Oljskim vertu govoril, in več taciga. — Premisli, moja duša! to zmešnjavo, to hudobijo in to strašno obnašanje proti Jezusu!

2. Kajfež je bil tedaj ves serdit; gerdo obnašanje do Jezusa, priče, ki se niso strinjale, nezapopadljiva tiha poterpežljivost Jezusova je veliko pričujočih čudno presunila. Nekterikrat so bile priče zasmehovane. Mnogim je bilo hudo pri serci, ker je bil Jezus le tih; enih deset vojnih hlapcev je bilo tako ginjenih od tega, de so se ven zmuzali, rekoč, de jim je slabo prišlo. „To tiho molčanje Jezusovo, so menili, pri tem grozovitim obnašanji se ne more prestat; je, kakor de bi se zemlja odpirala in človeka požreti hotla.“ Iskali so tedaj veliki duhovni in ves sodnji zbor krivih prič zoper Jezusa, de bi ga bili v smert obsodili, pa jih niso dobili; desiravno je bilo veliko krivih prič pristopilo, pa njih pričevanje se niso strinjale. „Zadnjič pa ste prišle dve krive priči, in ste rekle: „Ta je govoril: Jest moram podreti tempelj Božji in v treh dneh ga spet sozidati.“ Pa tudi to pričevanje se ni strinjalo. Kajfež zavoljo kriviga pričevanja in krega teh prič, ves sam iz sé, je vstal s svojiga sedeža, je šel ene dve stopnji niže proti Jezusu, stopi na sredo vpraša Jezusa, rekoč: „Ali nič ne odgovoriš na to, kar ti zoper tebe pričujejo?“ Jezus pa je molčal in ni odgovoril. Velikiga duhovna je to jezilo, de ga Jezus še pogledal ni. Briči so

zdajci Gospodu glavo za lase nazaj potegnili in ga s pestmi pod čeljusti bíli. Njegov pogled pa je bil le v tla obrnjen. O prečudno molčanje Jezusovo! Lej, Gospod molčí k vsimi natolcevanju, k vsim krivim tožbam. Za tvoje hrepenenje po hvali in slavi se zdaj pokoriti hoče, ker se ti pri najmanjšem obdolženju prec izgovarjati hitiš. Jezus nam zgled ponižnosti zapustiti hoče, de bi vse zasramovanja in krive natolcevanja radi in molcé prevzeli, in ko bi bile še tako velike. „Blagor vam, kadar bodo ljudje vse hudo zoper vas lažnjivo govorili; vaše plačilo je obilno v nebesih!“ Ali posnemaš v tem svojiga Zveličarja? —

3. Zavoljo tega tihega molčanja Jezusoviga je bil Kajfež vedno bolj serdit; jezno povzdigne svoje roke in s serditim glasom zakliče: „Zarotim te pri živim Bogu, de nam poveš, ali si ti Kristus, Sin Božji?“ Velika tihota postane med vso to divjo zmešnjavo, in Jezus spregovori s častitim, vse presunljivim glasom, z glasom večne Besede: „Ti si rekel. Pa povém vam: Posihmal bote vidili Sinu človekoviga sedeti na desnici moči Božje, in priti v oblakih neba.“ Med temi besedami je bil Jezus kakor ves razsvetljen; zdelo se je, kakor de bi se bile nebesa nad njim razgernile. Kajfežu pa je bilo, kakor

če bi se bil pod njim sam pekel odperl. Ves presunjen je bil od serditosti vsiga pekla. In ko je spregovoril Gospod, de je on Sin Božji, se pretrese in zgrudi ves pekel. Bilo je, kakor de bi neštivilne pošasti vso hišo napolnovale, in z neznanim divjanjem pričujoče obsedle. Njih serd, se v divjost spremeni; bil je ta trenutek kaj grozniga, kaj strašniga. Kajfež kakor od pekla obseden, zgrabi rob svojiga imenitniga plašča, ga zareže z nožem ter ga z žvižgajočim šumam preterga, rekoč: „Preklinjal je Boga; kaj potrebujemo še prič? Glejte, zdaj ste slišali preklinjevanje. Kaj se vam zdí?“ Vsi pričujoči so vstali in so vpili s strašnim glasam: „Smerti je vreden! smerti je vreden!“ Med tem vpitjem je bilo černo divjanje pekla nar strašnejši v ti hiši. Jezusovi sovražniki so bili, kakor upijanjeni od satana. Bilo je, kakor de bi temota svojo zmago praznovala čez luč. — Jezus je torej do zdaj le molčal. Ko je pa šlo za čast njegoviga nebeškiga Očeta, je odperl svoje usta pred svojimi sodniki, ter je očitno in slovesno spoznal, de je Sin Božji. S tem nas je učil, de je naša dolžnost govoriti, kadar gre za čast Božjo in za spoznanje svete vere. Premisli pa tudi, kako hudobno, kako nesramno so ti sodniki Jezusa v smert obsodili. Nič niso preisko-

vali, le za to ga obsodili, ker verovati niso hotli. Jezus je pa tudi to smertno sodbo tiho prevzel. V smert je hotel biti obsojen, ker si ti smert zaslužil, in de bi tebi življenje dodelil.

Sveti zdihljeji.

O moj Zveličar! ti hočeš biti v smert obsojen za mé, de bi mene rešil večniga pogubljenja. Oh, kako se mi bo godilo nekđaj pri sodnjim stolu mojiga Boga, če ne boš ti za me govoril, za me se potegoval? „O ljubezen! zakličem s sveto Gero, bodi ti moja priprošnjica; odgovarjaj se za me; sprosi mi odpušenje, poteguj se ti za me, de živim zavoljo tebe!“ Vem, kaj bom storil. Kelih zveličanja bodem prejel; kelih Jezusov bom djal na tehtnico Božje pravice. Tako, s tem hočem nadomestiti, kar meni pomanjkuje. S tem bom pokrtil vse svoje pregrehe; s tem kelham bom popravil svoje pomanjkljivosti; s tem kelham bom poravnal obilno svoje nepopolnomasti. Dobro, o ljubezen! tedaj hočem svojiga Jezusa, tvojiga kraljeviga in pa iz milosti toliko oslavljeniga jetnika, kteriga si ti, o ljubezen! ob ti uri v to

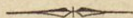
strašno sodbo peljala, de bi grehe vesoljniga sveta zložila na njega, ki vender ni madeža nad njim, ki ima le ljubezen do mene in plačuje moj dolg, kteriga ti od njega tirjaš — tedaj hočem, o ljubezen predraga! tega iz ljubezni do mene v smert obsojeniga jetnika k večni sodbi v tovarša seboj vzeti. O presladki moj Jezus! pojdi z menoj pred sodbo! Bodi tam moj zagovarjavec; potem se mi ni nič bati in osramoten nikakor ne bom. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Nobeniga prederzno ne soditi.

Spominek.

„Ne sodite, de ne boste sojeni.“
(Mat. 7, 1.)

Večerno premišljevanje za deseti dan.

Jezus je zasramovan. Peter ga zataji.

1. Véliki duhoven je tedaj rekel bričem: Vam izdam tega kralja; skažite mu čast! In zdajci se vzdigne derhal vsih pričujočih hudobnih, kakor razdraženo gnjezdo strupenih osá, čez nedolžniga Jezusa. Že med sodbo so briči in drugi hudobneži cele šope las iz brade Jezusu neusmiljeno izdirali, ga v obraz zapljevali, s pestmi hudo bíli, in s ošpičenimi palicami sovali; zdaj pa so spustili svoj gerdi serd, kakor strupeno zêlo čez uboziga Jezusa. Zaporedoma so djali več kron na glavo iz slame ali bičja spletenih in mu jim med gerdim rohlanjem spet z glave zbijali. Zdaj so vpili: Lejte Sinu Davidoviga s krono njegoviga Očeta! Zdaj spet: Lejte, ta je več kakor Salomon: Ta je kralj, ki napravlja ženitnino svojimu sinu. Tako so ga zasramovali, bíli s pestmi in palicami, sovali ga sem ter tje, ter ga nesramno zapljevali. Med tem so Boga strašno preklinjevali. Tudi v obraz so ga bíli, ga zagrinjali in ga tako s pestmi tolkli. Drugi so mu zaušnice dajali in ga vpra-

ševali: „Prerokuj nam, Kriste! kdo te je udaril?“ Jezus pa je bil tih, molil je za-nje, zdihoval je in poterpežljivo je vse preterpel. Tako zaničevaniga, zvezaniga, omadežaniga so okoli sem ter tje vlačili. Strašno, grozovitno djanje, kakor de bi bile same peklenške pošasti krog njega.

Oh, kdo bo to djanje premišljeval in ne bo usmiljenja, sočutja z Jezusam imel? Njegovo nebeško obličje je bilo tako onesnaženo, s pljunki in nagnjusnimi izmečki pokrito, de se je komaj spoznalo. Jezus pa je pripustil svoj sveti obraz tako zakriti in toliko bíti, ker si bila ti, keršanska duša! na omisljeno lepoto svojiga obraza tolikrat napuhnjena, si svoje oči v nespodobne poglede obračala, bila s svojim obrazam drugim v spotikljej, s tem morebiti druge v greh napeljevala. Tudi ti si hotla tako rekoč Bogu samimu zakriti oči, de bi ti grešiti ne bi videl; ali saj si djanje doprinašala, kakor bi te Bog videti ne mogel. Oh, obžaluj tedaj svoje grehe in pa zdihuj, naj ti Bog spet pokaže milo obličje!

2. Janez, ki je bil znan z velikim duhovnam, je v predvor velikiga duhovna šel prec takrat, kadar so Jezusa k Kajfežu peljali. Peter pa je zunaj pred vratmi bil. Pri veliki

gnječi je bil prepozno prišel. Tedaj je šel Janez tje, je z vratarico govoril in Petra noter spravil. Ko je bil Jezus pred Kajfežem, sta tudi ta dva učenca prišla v sodnjo dvorano. Mili Jezus ji je pogledal, kadar so ga memo nju peljali, pa svoje glave ni obernil proti njima, de bi ju ne bil izdal. Tako sta stala v dvorani v veliki britkosti in čakajući tega, kar se ima zgoditi. Neizrečeno sta terpela! Kadar je pa Jezus slovesno odgovoril: „Jest sim!“ in je Kajfež svoje oblačilo pretergal in se je razlegalo strašno vpitje: „Smerti je vreden!“ in je pekel zлил ves svoj serd, in je bilo vse polno groze in strahu: takrat Petru in Janezu ni bilo več obstati tu, kjer sta toliko terpela in pomagati nič nista mogla. Janez, v svoji britkosti, se spomni uboge Jezusove matere. Bal se je, da bi kateri Jezusovih sovražnikov tega strašniga djanja še bolj černo in neusmiljeno ji ne popisal, se ozre še enkrat na nar svetejšiga vsih svetih, misleč: „Učenik, ti veš, zakaj, preč grem“, in hitro je šel, kakor od Jezusa samiga poslan, iz sodnje hiše k sveti Devici. Peter pa ga ni mogel zapustiti; ljubezen mu tega ni pustila.

Premisli moja duša! Ljubezen teh dveh učencev, zlasti otročjo ljubezen sv. Janeza in njega ljubo skerb za sveto Devico, za Jezusovo

Mater. Oh, v toliki britkosti Marije ni mogel zapustiti; ljubil jo je, kakor svojo lastno ljubeznjivo Mater. Kako lepo pobožnost in veliko češenje je imel ta učenec do Marije in kako čist in svet je mogel pač sam biti, de mu je Gospod svojo deviško Mater izročil! Posnemaj ga v ti pobožnosti do Marije in zdihuj pogosto s sv. Gero: „O sv. Janez, ti ljubljeni učenec Jezusov, sprosi mi tisto pobožnost, čistost in svetost duha, katero tirja cvet in sin tiste lilije kateri si bil ti v varha prestavljen!“

3. Peter se je komaj že zderžal, britko je jokal, pa zakrival, kolikor je mogel. Tu ostati ni več hotel; njegova vnema za Jezusa bi ga bila prodala, in tudi se ni mogel nikamor in nikakor skriti, de bi ne bil v drugih suma obudil. Ves zbeگان od britkost in bolečin, utrujen, od jutranjiga mraza občutljivo spreletavan, je zakrival svojo obupajočo žalost, kakor je vedil in znal, in boječ se je bližal zakurjeni peči na dvoru, kjer se je vsa nečimerna derhal okrog dervila, kjer so jim denarje metali in kjer so nezmerno jedli in pili. Tudi hlapci in služabniki so bili pri ognji; merzlo je bilo in so se gredli. Peter se je tje približal in se gredl. Tih je bil, in britka zalost se mu je na obrazu brala, pa ravno zato so ga začeli pogledovati.

Tedaj je pristopila tudi vratarica k ognju, in ko je vse od Jezusa in njegovih učencev blebetalo in zabavljalo, se tudi ta po navadi prederznih nesramnic vmes vtikuje, in kadar Petra zagleda, ga le pogleduje in pravi: „Nisi tudi ti zmed njegovih učencev? Tudi ti si bil z Jezusam Nazareškim!“ Tedaj je bil Peter ves zbegan; bal se je, de bi ga zdivjano ljudstvo ne zgrabilo, in je rekel: „Žena jest ga ne poznam, in ne vém, kaj praviš!“ In bežal je po dvoriši. Tedaj je petelin zapel. Kmalo potem, ko je bil pri vratih, ga je zagledala druga dekla in je rekla tem, ki so tam stali: „Tudi ta je bil z Jezusam Nazareškim.“ Okrog stoječi so rekli: „Nisi tudi ti zmed njegovih učencev? „Tedaj je bil Peter ves prestrašen, v veliki britkosti, in je spet tajil s prisego: „O človek! jest nisim! Ne poznam tega človeka!“ Peter je bil od žalosti in skerbi za Jezusa tako prevzet, de skor ni mislil na svoje zatajevanje. Ni bilo pokoja za njega; ljubezen za Jezusa ga je gnala zdaj sem, zdaj tje. Kako uro pozneje je terdil spet drugi in je rekel: „Resnično, tudi ta je bil ž njim, ker je tudi Galilejic!“ „Res, so rekli zraven stoječi, tvoj jezik te razodeva.“ Ko se je pa hotel Peter izgovarjati in proč bežati, je pristopil eden zmed hlapcev velikiga duhovna,

stric tistiga, kterimu je Peter uho odsekal, in mu reče: „Te li nisim vidil na vertu pri njem?“ In Peter je bil ves sam iz se, se ni vedil kam oberniti, začel je rotiti se in prisegati: „Človek! jest ne vém, kaj ti praviš! Jest ne poznam tega človeka, od kteriga vi pravite!“ In ko je še govoril, je petelin drugič zapel. Tako se je tedaj dopolnilo, kar mu je Gospod popred prerokoval. Njegovo preveliko zaupanje na se, njegova lenoba v molitvi, strah pred ljudmi, nar več pa slaba priložnost, v ktero se je podal, vse to ga je zapeljalo. Kdo izmed nas zamore reči: Jest bi v taki nevarnosti ne bil tudi Jezusa zatajil? Oh kolikokrat smo ga zavoljo takih vzrokov zatajili, ko še nobene nevarnosti ni bilo! In ali mar ne ponavljamo tega še zdaj? še vsaki dan?

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! kako je pač tebe bolelo, kako je ranilo tvoje serce, ko te je eden tvojih nar ljubeznivših učencev očitno trikrat zatajil, kakor de bi te ne poznal, in vender si mu ti skazal toliko gnađ in dobrot! Iz tega spoznati zamorem, kako slab je človek, sebi prepušen, če je v ljubezni do tebe tudi že visoko

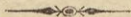
stopnjo dosegel. Oh, kdo bi se prederznil terditi, v taki nevarnosti, sili, britkosti in zmotnjavi, v takim boji med ljubeznijo in strahom, oslavljen, zbehan, skor nezaveden od bolečin in težav take strašne noči, de bi bil močnejši, kakor je bil Peter? — Ti, o Gospod! si ga njegovi lastni slabosti prepustil in tedaj je oslavel, kakor oslabe vsi, ki pozabijo besede tvoje: „Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete!“ O ljubeznjivi moj Jezus! odpusti mi moje obilne nezvestobe, in ne zapusti me ob uri skušnjave! Dodeli mi pred vsim leto gnado, de bežim pred hudo priložnostjo, kjer bi te le količkaj žaliti utegnil. O Jezus bodi mi bramba, bodi mi varh! Marija, moje pribežališe! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o moj Jezus! sklenem za dans: V ponižnosti se vaditi in na se nikoli nič ne zaupati.

Sveti zdihljeji.

„Preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil.“ (Mat. 26, 35.)

Jutranje premišljevanje za enajsti dan.

Pokora sv. Petra; njegovo pribežališe k Marii.

1. Ravno, ko je Peter Gospoda tajil in je petelin drugič zapel, so peljali Jezusa iz sodnje hiše po dvoriši v ječo, ki je bila pod sodnjo dvorano. Gospod pa se je ozerl in milo Petra pogledal, in Peter se je spomnil besedi: „Preden petelin dvakrat zapoje, me boš trikrat zatajil.“ In s strašno močjo so padle te besede na njegovo sercé. V britkosti in težavi ves zdelan, je popolnoma pozabil prederzno na Oljski gori storjene obljube, raji umreti s svojim Učenikom, kakor ga zatajiti. Pri pogledu Jezusovim pa ga je vsiga presunila prelomljena obljuba. Pregrešil se je — in kako? Nad svojim zaničevanim, nedolžno obsojenim, nar grozovitniši tiho terpečim Zveličarjem, ki ga je tako zvesto svaril — nad njim se je pregrešil — in tedaj kakor omamljen od žalosti in kesanja beži iz hiše in bitko se zjoka. —

Premisli tu veliko ljubezen in milost Jezusovo: Peter je padel; trikrat je Gospoda zatajil, in še ni spoznal svoje pregrehe. Tedaj ga je Jezus sam pomnil še enkrat storjene

pregrehe. Edini pogled njegove gnade je presunil Petrovo serce, in spremenjen je bil; njegovo serce je bilo poterto od kesanja; točil je britke solze. Oh kolikrat je že tebe Jezus pogledal s takim pogledom svoje gnade! Oh, morebiti še več! Kolikrat te je že Jezus opominjal po tvojih starših, pridigarjih in spovednikih, in kolikrat z notranjim navdihovanjem! Ali si te opomine vselej poslušal? Ali ni tvoje serce pri vsim tem merzlo, neobčutljivo ostalo? Ali nisi v svojih grehah še zdaj terdovraten? Oh, ozri se na Jezusa; lej, kako milo pa bridko te gleda kakor de bi ti klical: Moje dete, kako dolgo se boš še ustavljalo moji gnadi?!

2. Kako lepa, posnemanja vredna je pokora sv. Petra? Kakor hitro je spoznal svojo pregreho, je britka žalost napolnila njegovo serce. Njegova pokora je bila torej hitra in brez odlašanja; bila je pa tudi resnobna in resnična, britke solze je on točil, vsa duša njegova je bila prevzeta. Oh, on svoje pregrehe ni objokoval le iz strahu pred kaznovanjem; raji bi bil narhujši terpljenje prestal, de bi le ta greh storjen ne bil; obžaloval je svojo pregreho iz čiste ljubezni do Jezusa. Le to mu je bilo hudo, de je ljubezen Jezusovo z nehvaležnostjo in zaničevanjem povernil, de je Jezusa žalil in s tem njegovo,

že tako veliko terpljenje še pomnožil. On ni le obžaloval svoje pregrehe, ampak le tudi prec priložnost zapustil; hitro je šel iz dvoriša, in nikogar se več ni bal, tako, de bi bil zdaj vsakimu povedal, kdo de je in kako se je pregrešil. Premisli tu, kakšna mora biti prava pokora. Ali si ti tudi prec po storjenim grehu hrepenel po spravi z Bogam, ali si morebiti dolgo le odlašal? Oh, obžaluj svojo gerdo nehvaležnost, zaničuj svoje pregrehe in obudi popolnoma kesanje čez nje! Prosi vsaki dan za gnado praviga kesanja iz gole ljubezni; prosi Boga duha prave pokore in želi živeti in umreti, kakor resnični spokornik. Uči se tu strahu nevarnosti, zaničevanja sveta, ljubezni do samote. Vsiga tega ti je potreba, če hočeš se resnično spokoriti. Prevdari vse to delaj neprenehama za pravo spokorjenje; zvoli si zato sv. Petra v posebniga varha. —

3. Marija, presveta Devica in Mati Jezusova, je šla med tem iz hiše Marije Markove v hišo Lazarja, ki jo je tu v Jeruzalemu imel. Oh pač je bilo žalostno, kako je ta od terpljenja vsa utrujena Mati z Jezusovimi prijaticami v strahu in trepetu po mestnih cestah hitela iz hiše v hišo. Skrivale so se pred memovpijočo derhalijo; večkrat so bile zaničevane, slišale so britko grozovitne pogovore memogredočih, redko milo-

vavno besedo za Jezusa. Kadar so prisople na svoje pribežališe, so vse utrujene padle na tla, vzdigovale svoje roke, se objemale ali sedele v bridko terpljenje vtopljene s pregrnjenim obrazom. Presveta Devica, z Jezusam po duhovno vedno zedinjena, je vedila in vidila vse njegovo terpljenje. In tako jo je dobil sv. Janez, ko je bil prišel iz sodnje hiše, de bi ji strašno naznanilo prinesel; dobil jo je že v Lazarjevi hiši. Ko so med jokam in stokam to žalostno novico zvedile, je želela Marija in tudi od žalosti skor že skopernela Magdalena in nektere druge žené, de bi še bliže Jezusa šle. Sv. Janez jih je spremil iz hiše. Mater Jezusovo so druge sv. žene peljale. Magdalena tarnaje tava za njimi po poti, ki je bila od lune razsvetljena pa polna domu gredočih ljudi. Šle so vse zavite po judovski šegi. Pa njihovo zdihovanje in tarnanje jih je memo gredočim izdajalo, in tako so mogle marsikaj hudiga preslišati. Le sem ter tje je še kateri usmiljeni človek rekel; O ti žalostna Mati! o britkosti polna Mati nar svetejšiga v Izraelu! Tako pridejo do dvornih vrat sodnje hiše. Marija je hrepenela, da bi se odperle te vrata, ker vedila je, de jo le te vrata ločijo od njeníga Sina kteriga so ravno po dvoriši v ječo peljali, in takrat je petelin v drugič zapel. Pri ti priči so

se vrata odperle in Peter jim prihiti z obrazam z rokami zakritim, bridko jokaje nasproti. Oh, kako se je Peter prestrašil, ko je zagledal pri svetlobi lune in bakel presveto Devico, ki ga je prečudno krotko in milo nagovorila: „O Simon! kaj je z mojim Sinom Jezusam?“ Oh! ni se mogel več premagati: „Mati! zavpije, nikar me ne vprašaj, tvoj Sin terpi nečloveško, in jest sim ga trikrat nesramno zatajil. O Mati, o ljubeznjiva Mati! prosi vender za-me, in sprosi mi od svojiga Sina gnado odpušenja!“ In bežal je na Oljsko goro. Marija pa, s to novo bolečino ranjena, od britkosti in žalosti zavoljo tega noviga razžaljenja svojega sina prevzeta, pade zraven stebra velicih vrat na tla na kamen. — Premisli tu bolečino in ljubezen te svete Matere, in, ki si grešnik, zateci se tudi ti pod njeno varstvo. Sej je ona pribežališe ubogih grešnikov.

Sveti zdihljeji.

Preljuba Mati mojiga Boga! lej tu pred svojimi nogami revniga grešnika, ki k tebi pribeži in na te zaupa. Sicer res ne zaslužim, de bi se ozerla na mé ker jest sim, o žalostna Mati! tisti nehvaležnik, ki ti je tolike britkosti napravil. Oh, grešil sim: Tvojiga ljubeznjiviga Sina sim tolikrat

razžalil in s svojimi besedami in djanjem sim ga tolikrat zatajil. Zdaj se k tebi, o žalostna Mati! zatečem, ker vém, de si ti pribežališe vsim grešnikam, upanje obupa-jočim, podpora vsim zapušenim. Za toliko drugih ti prosiš: oh, prosi tudi zame svojiga Jezusa: Reci mu ti, naj mi odpusti, in gotovo mi bo odpustil. Reci mu, da želiš mojega zveličanja, in gotovo bom rešen. Sprosi mi gnado, de svoje grehe, kakor Peter, prav obžalujem in objokujem, in de nikdar ne jenjam tebe in svojiga Zveličarja na večno čestiti, na večno ljubiti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Včasih si kako malo pokorilo za svoje storjene grehe naložiti.

Spominek.

„Išimo si gnade, išimo je pa po Marii“. (S. Bernard.)

Večerno premišljevanje za enajsti dan.

Mati Božja pri sodnji hiši Kajfeževi.

1. Ko so Jezusa v ječo odpeljali in so se ljudje razšli, so stale dvorne vrata odperte. Ko se je presveta Devica malo opočila, je želela biti še bliže svojiga Sina. Sv. Janez in druge sv. žene so jo peljale do ječe Jezusove. Oh, dobro je vedila za Jezusa, in Jezus je vedil za njo; pa ne le duhovno, tudi zunanje slišati zdihovanje svojiga Sina je hrepenela zvesta Mati; in zaslišala je njegove zdihljeje in tudi zaničevanje njegove straže. Tode tu niso mogli dolgo nepoznani biti. Magdalena je bila prevzeta od velikosti bolečin, in akoravno je presveta Devica nar strašnejši terpljenje nekako prečudno-mirno prenašala, je tudi na ti poti britke besede slišati mogla: „Ali ni ta Galilejčeva Mati! Njen Sin bo gotovo križan, vender mende ne pred prazniki, če ni nar večji hudodelnik“. Ko je pa Marija na kraj gnjusobe prišla, kjer so morivci vpili: „Smerti je vreden!“ jo je preveliko sočutje spet prevzelo, in Janez jo je s sv. ženami, bolj merliču kakor živimu podobno, preč peljal. Vsa še pri-

čujoča derhal je bila tiho; le čudno so gledali. Bilo je kakor bi čisti duh šel skoz pekel.

Premisli tu, duša moja! serčno Materno ljubezen do njeniga Sina! Nič je ni moglo ločiti od Jezusa; le kamniti zid ji je telesno ločil, njune serci pa ste bile nerazločljivo sklenjene. O duša moja! spravi tudi ti vse preč, kar te ločiti zamore od tvojiga ljubeznjiviga Jezusa! Pa sej družiga nič dela tega ločenja, kakor edino le greh. Kaj nas hoče družiga ločiti od ljubezni do Jezusa? Ne britkosti, ne težave, ne bolezen, ne bolečine. Edino greh je tista pošast, ki nas od Jezusa ločiti zamore. Obžaluj in ko bi se bil dal tudi le enkrat v vsim svojim življenji na to vižo od svojiga Jezusa ločiti.

2. Še ena druga, nova britka belečina je bila namenjena za Jezusovo Mater in njene spremljevalke, ki je pa njeno serce že ranila, še preden je prišla do sodnje hiše. Pot je namreč držala za to sodnjo hišo memo nekoliko zvišeniga kraja, kjer so pod slabim postrešjem pri blišobi bakel Jezusu križ tesali. Že takrat namreč, ko je šel Juda s hudobno derhalijo k izdajanju na Oljsko goro, so Jezusovi sovražniki zapovedali, če bodo Jezusa vjeli, prec križ za-nj pripravljati, de bi Pilat nobeniga odloga ne imel; ker sklenili so, zgodaj v jutro mu Jezusa v ob-

sojenje izdati. Križa pa za una dva razbojnika so imeli že Rimci pripravljena. Les za Jezusov križ je sedem sužnjev celo četertinko ure deleč sem prineslo; zbrali so ga zmed lesa, ki je bil za tempelj pripravljen. Steber križa je rastel v dolini Jozafat pri potoku Cedronu, ki je bil čez ta potok padel in ljudje so ga tako za berv imeli. Ko je Nehemija sveti ogenj in sveto posodo poskril v vodnjaku Betezdi, je bilo tudi to drevo z drugim vred čez te poskrité reči verženo, pozneje pa spet odbrano in k drugimu lesu tempeljna djano. Po Božji previdnosti je bil ta križ na čudno vižo pripravljen. Delavci so kleli in rotili Jezusa, ker so po noči mogli delati za-nj. Vsaka beseda je prebodla pri slehernim mahljeji ranjeno serce presvete Matere Marije in vender je molila za te oslepljene ljudi, ki so pripravljali preklinjevaje orodje svojiga zveličanja in strašne smerti njeniga Sina. Kakor s sodbo, tako tudi s križem niso mogli priti do konca. Večkrat so mogli drugi les privleči, ker to ali uno ni bilo prav stesano ali se je ulomilo; tako dolgo, de so imeli tak les skupej, kakoršniga je Bog hotel imeti. Bilo je, kakor de bi bili sami angelji branili, dokler ni bilo po volji Božji končano.

3. Premisli zdaj to žegnano, častito orodje

našiga zveličanja, sveti križ, in poprašuj se, zakaj je tvoj Zveličar mogel ravno na lesu križa umreti za te? — Jezus Kristus je hotel na lesu umreti, ker je prvi človek na lesu se pregrešil. Nad drevesam se je bil prvi Adam pregrešil, in s tem je prekletstvo vsimu svetu nakopal. Na drevesu je mogel Jezus Kristus, drugi Adam za nas terpeti, pokoriti se in umreti in nam tako spet blagoslov Božji zadobiti. Zato je pisano: Blagoslovil se bo les, na katerim se je pravici zadostilo. De bi nas rešil prekletstva, je šel Jezus sam v taisto. „Preklet pa je, pravi sv. Duh, kateri na lesu visi“. Naše dolžno pismo je moglo biti pretergano in večni spomin in znamenje nabito. Kdo drugi pa je to naše dolžno pismo pretergal, kakor Kristus Jezus, na kteriga so bili vsi naši grehi prepisani, ktere je on sam vse prevzel? In kam bi ga lože nabili, kakor na križ? S križa torej nam je prišlo naše odrešenje, in s tem vse gnade, vsi žegni, vse zveličanje in večno življenje. Pa tudi podoba križa nam kaže veličastne zmage njegove. Steber križa pomeni, vedno ravno sveto voljo Božjo, les po čez pa našo lastno voljo, ki se volji Božji ustavlja, jo na ravnost prekrižuje Jezus Kristus je mogel tedaj na križi pregrešno voljo človeško s sveto voljo Božjo zediniti, to je k pokoršini jo nazaj

peljati. Sveti križ s svojimi rokami ima podobo tehtnice. Križ je tehtnica, na kateri se cena zveličanja vsiga sveta, namreč Rešnja Kri, nebeškemu Očetu odvaguje. Sveti Križ, pravi sv. Katarina Sienska, je podoben konju, na katerim je Jezus Kristus, kot pravi Jezdic, sovražnike prebodel in nam sedež večnega življenja pridobil, kteriga nam ne hudobni duh, ne druga stvar več vzeti ne more, če sami nečemo. Sveti križ je prižnica, na katero je stopil Jezus Kristus, in od tam uči on, nebeški učenik, vesoljni svet, kaj nam je storiti, kaj opustiti, če hočemo zveličani biti. Križ je poslednjič bandero zmage, pod katero se versté vsi otroci Božji, de bi se vojskovali zoper vidne in nevidne sovražnike svojiga zveličanja, in katero se bo nekdej spet veličastno na nebu prikazalo.

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! s svetim Bernardam ti zakličem: Usliši moj glas, o Gospod! in nagni tisti mili križ čez svojiga hlapca! drevo življenja tistim, ki ga objamejo: in teči hočem veselo potem in neutrudljivo za teboj nositi križ, ki pride od tvojih sovražnikov! Naloži na moje rame tisti križ Božji, česar širokost je ljubezen, česar

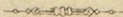
dolgost je večnost, česar visokost je mogočnost, česar globočina je nezapopadljiva modrost! Na ta križ pritisni moje roke in noge in predelaj o Gospod! svojiga hlapca vsiga po svojim svetim terpljenji. O moj Bog, ki si bandero s svetiga križa z drago kervijo svojiga Sina posvetiti hotel; prosim te, de vsi, ki se poveličanja tvojiga svetega križa veselimo, ravno tako tvoje varstvo vselej občutimo, po Gospodu našim Jezusu Kristusu. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: K časti žalostne Matere Božje včasih kaj dobriga storiti.

Spominek.

„Z britkostjo me je nasitil, s pelinam me napojil“. (Ž. p. 3, 15.)

Jutranje premišljevanje za dvanajsti dan.

Od svetiga križa.

1. Veličastvo in gnadepolne zmage svetega križa se vidijo tudi v podobah stariga testamenta, in iz teh zamoremo spoznati njega skrivnost polni pomen. Podoba sv. križa je bila Noetova barka, v kateri je bilo sicer le malo ljudi rešenih vesoljniga potopa. Prava barka pa, v kateri se rešiti zamorejo večniga pogubljenja vsi, ki v nji išejo pribežališa, je svet križ, ne s smolo oblit, kakor Noetova barka, oblit pa z drago kervijo Jezusa Kristusa, de vodé pogubljenja ga potopiti ne morejo. — Druga podoba sv. križa je bil tisti les, ki ga je nesel nekđaj Izak na svojih ramah na hrib Mórijo, de bi bil na njem zaklan, in v žgavni dar Bogu darovan. Sv. križ je altar praviga žgavniga darú, na katerim je bil Jezus Kristus, edinorojeni Sin Očetov zaklan, in v ognji svoje neskončne ljubezni sežgan, de bi nas z Bogam spet spravil. — Sv. križ je prava Jakobova lestvica, po kateri ne hodijo le angelji iz nebes in nazaj, ampak po kateri je šel sam Sin Božji, de bi nam vrata nebeške odperl, po kateri

tudi mi hoditi moramo, de pridemo v nebesa, in po kateri edini v nebesa priti zamoremo. Križ je torej prava nebeška lestvica. — Podoba sv. križa je bila tista skrivnostna palica Mojzesova, s katero je Izraelcam odperl pot skoz rudeče morje, s katero je skalo omečil, de je vodo dala, s katero je delal toliko čudežev gnade in milosti Božje; ktera je pa tudi Egipčane z nar. strašnejšimi nadlogami tepla, jih v valovih ravno tistiga rudečiga morja pokopala, v znamenje, de sv. križ je za svoje zveste častivce studenec gnade in milosti Božje, za sovražnike in nespokornike pa v večno pogubljenje. — In ko je nekđaj Mojzes na gori Horebu z razpetimi rokami molil do solnčniga zahoda, kadar so Izraelci se bojevali s sovražniki, in ni jenjal, de je bil premagan sovražnik, celo še si je roke podpirati rekel, de ni omagal; je s tem pokazati hotel, de le s križem bomo vidne in nevidne sovražnike svojiga zveličanja premagali. O prečudno, skrivnost polno znamenje sv. križa!

2. Edino, le v križi je naše upanje, naše rešenje, naše zveličanje. Na križ je hotel biti Kristus povzdignjen, de bi s križa vse nase potegnil, in rešil vse, ki pri njem išejo pribežališa. Prava podoba sv. križa je bila tudi tista bronasta kača, katero je Mojzes postavil v pušavi,

de bi od strupenih kač ranjeni Izraelci se ozirali na njó, in bi tako spet ozdravljeni bili. Tako naj bi vsi od strupa peklenške kače pičeni, in v smertnih težavah stokajoči Adamovi otroci se svojimi pobitimi po rešnji hrepenečimi očmi se ozirali na sv. križ in najdlji bodo — in sicer le v njem — spet svoje zveličanje. V križi so zapopadene vse gnade. — Je sv. križ skrinja zaveze noviga testamenta, v kateri niso le Mojzeseve table, bukve postave in mana zaklenjene, temuč v kateri biva sam postavodajavec, pravi kruh življenja. Je sedež vse gnade, prevlečen z nar drajši kervijo, kakor z nar čistejšim zlatam, s kteriga Gospod sam vse gnade deli. — Posebno pa je sv. križ postal drevo življenja, česar peresa so v zdravilo vsim ljudstvam, in česar sad vse sladkosti v sebi ima; zato poje tudi sveta cerkev: O križ, izmed vsih gozdov ne pride nobeno boljši drevo! Nobeno nima lepšiga cvetja in perja, nobeno boljšiga sadú! O sladki križ! sladka je teža, ktero si ti nosil prebodeno!

O čudno drevo sv. križa, obloženo s sadam za večno življenje! Zato pravi zveličana Johana od križa: Veseli se, o Kristusova cerkev! podedovala si nar svetejši drevo, česar nebeški sad ž njega širokih vej nabirati zamoreš! O to drevo je tvoj ženin plačal drago! Brez števila

marternikov, zaljubljenih v sad taistiga, je svoje življenje darovalo v terpljenje, ki so tako sami lepota na sadnim drevesu svetiga križa postali. Brez števila devic objema zveličansko drevo sv. križa, pije nebeške sladkosti iz Jezusoviga serca, daruje serce, dušo in telo drevesu, ki obsenčava njih devištvo. Na milijone duš zori za nebesa, ki se naslanjajo na ta križ, ki je Judam sramota, nevernikam neumnost; vsim pa, ki vanj verujejo, Božja moč in Božja modrost!

3. Premisli zdaj, duša moja! če hočemo biti deležni sadu tega križa, moramo zapovedi Božje spolnovati. Zato pravi sv. Katarina Sienska: „Bodite vsi zvesti spolnovalci sladkih in svetih zapoved Božjih, ker veste, de drugač nikakor ne moremo imeti deleža kervaviga sadu neomadežaniga Jagnjeta, kateri — sladki Jezus — nas je resnico učil in je rekel: „Jest sim pot, resnica in življenje.“ — On je torej naš ljubeznjivi Učenik, ki nam je zveličanski nauk zapustil, kadar le stopivši na presveti križ s prelito svojo kervijo Boga in bližnjiga prav ljubiti nas učil. Premisli potem, de tavžent in tavžent učencikov je bivalo v senci tega sv. križa, ki so z modrostjo od tega križa sprejeto vsi z enim glasam pričali, de ni druge poti v nebesa, kakor le kraljeva pot križa, premišljevanja in zataje-

vanja. Hodi torej pogostama v šolo tega križa. Pod tem sv. križem se boš več naučil, kakor iz vsih bukev vsiga sveta. Prav pogosto zdihuj z z zveličano Johano od križa: O sveti križ, častiti les, ti bramba po zmotnjavah tega sveta! skaži mi svojo moč, skaži mi svojo milost! Ne jenjaj mi peti svoje nebeške pesmi! Zelêni, razcvetaj, nebeška predica cvetlic, ternjeva za Jezusa, cveteča za nas, obložena s sadovi, ki zorijo za večno življenje.

Sveti zdihljeji.

Bodi mi češen, o sveti križ! ti častitljivo znamenje našiga zveličanja, ti življenja drevo, na katerim je Zveličar sveta premagal s svojo smertjo smert človeškiga rodu. Ta sveti križ je naša čast, naše veselje, upanje naše. S tem častitljivim znamenjem zaznamnjam svoje čelo †, de se nikoli ne sramujem Jezusoviga križa: zaznamnjam svoje usta †, de večno slavim, o Jezus! tvojo smert, kakor svoje zveličanje; zaznamnjam svoje persi †, de se iz tistih spomin tvojiga britkiga terpljenja in smerti nikdar ne zbriše. Dodeli mi, o nebeški Zveličar, de oboroženimu s tem

sv. znamenjem † vse zalezovanja vidnih in nevidnih sovražnikov mi škodovati ne morejo, in de z močjo tvojiga križa vse skušnjave srečno premagam! In kadar se bo enkrat to častito znamenje prikazalo na nebu, naj mi bo takrat, o Jezus! tvoj sveti križ v tolažilo, ne pa v strašilo. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Ljubiti ta od Boga meni naloženi križ in zato ga hvaliti.

Spominek.

„Le edino v križi je zveličanje.“
(Tomaž Kempčan.)

Večerno premišljevanje za dvanajsti dan.

Jezus v ječi.

1. Ječa pod sodnjo hišo Kajfežovo, v kateri je bil Jezus zapert, je bila majhna, na okroglo

zidana. Tu sem so pripeljali Jezusa, ko so mu vnovič roke zvezali. Ko je Gospod v to ječo stopil, je molil k svojimu nebeškimu Očetu. naj bi On vse te zaničevanja in zasramovanja, kar jih je dozdej preterpel in jih bo še terpeti mogel, sprejel v pravni dar za te svoje sovražnike in za vse tiste ljudi, ki bi se kdaj v enakim terpljenji z nejevoljo ali jezo kaj pregrešili. Tudi tu mu tolovaji niso nobeniga pokoja dali. V sredi te ječe so ga za nizki steber privezali, in še nasloniti mu niso pustili, tako de je na svojih utrujenib, od padcev in udarcev verige, ktera je segla do kolén, ranjenih in zateklih nogah se sem ter tje martral. Dva briča sta bila vedno pri njem, ki sta se z drugimi po kratkim času verstila. In ti niso jenjali hudo ž njim ravnati. Oh, to se popisati ne dá, kaj vse so ž njim počeli! V ti ječi stojé je Jezus vedno molil za nje, ki so ga nadlegovali. Poslednjič, kadar so se vsi utrudili in umirili, se je Jezus nekoliko na steber naslonil. In napočil je dan: dan neskončniga terpljenja in zadostenja: dan našiga odrešenja zablíši, boječe migljaje skoz majhno votlino na verhnim zidu te ječe, na naše sveto veliko-nočno Jagnje, ki je vse grehe sveta vzelo nase; in Jezus je povzdignil svoje uklenjene roke proti jutranji zarji, in je svojiga nebeškiga Očeta milo

zahvalil za ta dan, po katerim so stari očaki že davno zdihovali, po katerim je on sam že hrepenel; za dan, na katerim ima končati namen svojiga življenja — naše zveličanje, ki ima odkleniti nebesa, premagati pekel, odpreti nam studenec gnade in dopolniti voljo nebeškiga Očeta! Oh tako milo je pozdravil ta dan! Neizrečeno žalosten, ljubeznjiv, resnoben in svet je bil, ko je perve žarke tega veliciga darovavniga dneva hvaležno pozdravil. Bilo je, kakor de bi prišel pervi žark tega dneva k njemu, kakor pride kervavi sodnik k v smert obsojenimu v ječo, de bi se pred še ž njim spravil; in on se mu ljubeznjivo zahvali. Jezus je bil nekaj čez eno uro v ti ječi.

2. Premisli zdaj, moja duša! nezapopadljivo terpljenje Jezusovo v ti ječi! Ali se ti nič ne smili? Oh, kako osramotljivo pač je za nas, de od neskončniga martranja, kteriga je Jezus nedolžno za nas terpeti hotel, iz mehkužnosti in gnjušenja pred terpljenjem še slišimo neradi! Kako ti je? Ali te nič ne pretresne, enako morivcu, ki bi mogel svojo roko na rane umorjeniga položiti? Oh prevdari: Jezus je toliko terpel; in ni odperl svojih ust. Bili so ljudje, grešniki, ki so divjali nad svojim bratom, nad svojim Zveličarjem, nad svojim Bogam. Tudi ti

si divjal, ubogi grešnik; tudi zavoljo tebe je bilo to terpljenje. Na sodnji dan bo vse odkrito; takrat bomo vsi vidili, koliko je vsak izmed nas se udeležil strašnega terpljenja Božjiga Sinu s svojimi grehi, ki jih še vedno ponavljamo, in ravno s tem nekako privolimo in pa pomagamo satanski derhali Jezusa terpinčiti. Oh, ko bi mi prav premislili, pač bi molili veliko bolj serčno tiste besede, ki so v večih spokornih molitvah, besede kesanja: „Gospod! raji umreti, kakor tebe še s kakim greham žaliti!“

3. Ves čas, odkar je bil Jezus vjet, je izdajavec Juda Iškarjot zunaj mesta po ozki, stermdolini Hinom sem ter tje divjal, kjer ni bilo nobene steze, po prekletim kraji, po močvirji. polnim smeti in nesnage; hudobna vest ga je grizla, bal se je svoje sence; bil je čisto sam, le satan ga je lovil. Tedaj, ko je Jezus v ječi bil, se je bližal sodnji hiši Kajfežev. Počasi je taval in nesel je zadergnjeno mošnico krivičnih srebernikov — ceno izdajanja — na pasu privezano. Bilo je že vse mirno, in nepoznan je zaprašal stražo pred hišo: Kako bo z Galilejcem? Rekli so mu: V smert je obsojen in na križ bo pribit. Druge je slišal med seboj se pogovarjati, kako grozovito so ž njim delali in pa kako poterpežljiv de je bil; de bo zgodaj v jutro še

enkrat postavljen pred veliki zbor, kateri ga bo slovesno obsodil. Ker je pa dan že napočil, in so v hiši in okrog hiše spet robaniti začeli, jo je Juda preč pobegnil, de bi ga ne spoznali. Bežal je, kakor Kanj, pred ljudmi; obupnost je rojila v njegovi duši. Pa kaj se mu je pripetilo? Prišel je tje, kjer so strašni križ tesali. Bil je zdelan križ in delavci so spali zaviti v svoje plahte. Nebo je bilo blede tje čez Oljsko goró, kakor de bi ga bilo groza pogledati orodje našiga odrešenja. Juda se pretrese in zbeži preč. Vidil je vislice, na ktere je Gospoda prodal. Skril se je pa blizo tam, de bi zvedil sklep jutranje sodbe. — Premisli tu strah slabe vesti! O kako strašan, grozoviten bo nekdej za nespokorjeniga grešnika pogled križa, ki se bo v svoji časti na nebu prikazala!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! obišem te v dnhu v tvoji žalostni ječi, in smiliš se mi. Z ranjenimi, golimi nogami stojiš na mokri in merzli skali, trepetaje od mraza, privezan na steber, s kervijo in pljunki omadežan. Oh, kaj si vender preterpel v ti strašni noči! Kako je mogoče, o ljubi Zveličar!

de sim jest marsiktero noč v lenobi in preobilnem spanji, ali pa celo v razuzdanosti in grehu že prebil, ko ti v ječi terpiš! Tvoji svetniki molijo in jokajo, uboge duše v vicah zdihujejo in te milujejo! O ljubi moj Jezus! odpusti mi mojo veliko lakomnišljenost! Zavoljo te britke ječe, v kateri si molil tudi zame, te prosim, obvaruj me vender ječe večniga pogubljenja! O moj Jezus! ne pripusti, da bi bilo zgubljeno nad menoj toliko terpljenja, in spomni se tudi ubogih duš v vicah, ki brez nehanja zdihujejo k tebi; reši jih iz une nesrečne ječe! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: V Kristusu skrito živeti, in vsih nepotrebnih ali posvetnih družeb se ogibati.

Spominek.

„V ječi sim bil, in ste k meni prišli.“
(Mat. 25, 36.)

Jutranje preišljevanje za trinajsti dan.

Jutranja sodba čez Jezusa.

Juda obupa.

1. Ko je dan že napočil, bilo je že svetlo, se zberejo Ana, Kajfa, starašini ljudstva, in pismoučeni zopet v veliki sodnji dvorani k sodnjimu zboru. Sodba ponočna ni bila veljavna; je bila le, ker se je zavoljo praznika mudilo, nekaka priprava, de so priče zaslišali. Zdaj pa je bilo veliko zbirališče. Ko so pa svēt imeli zoper Jezusa, so govorili Nikodem, Jožef Arimatejic in še nekteri zoper Jezusove sovražnike, ter so tirjali, de bi se odložila ta reč čez praznike, de bi kak hrup ne vstal, tudi nobene pravične sodbe skleniti še ne morejo, so djali, ker te priče se ne strinjajo, kar so jih zaslišali dozdej. Veliki duhovni in vsa njihova stranka so bili serditi čez ta ugovor, ter so jim očitali, de taka sodba se vé de ni po njih volji, ker vlečejo z Galilejcem in niso čisti njegoviga nauka; zato so vergli iz zbora vse, ki so za Jezusa govorili. Oni pa so terdili, de ne privolijo v to, kar bodo v zboru sklenili, in so sodnjo dvorano zapustili in ven

šli. In od takrat tudi niso več prišli v zbor. Potem ukaže Kajfež uboziga, zmartraniga, zavarvaniga Jezusa iz ječe pripeljati pred sodbo, in sicer tako, da bi ga po sodbi brez odloga k Pilatu gnali. Sodnji hlapci hité v ječo, roté preklinjajo Jezusa, ga odvežejo od stebra in med sovanjem in pahanjem ga peljajo iz ječe. Briči so ga, enako ubogi darilni živini, skoz gnječo pred hišo že zbranih vojnih hlapcev podili v sodnjo dvorano, in ko je bil od vsiga prestaniga terpljenja tako strašno zdelan, v umazanem oblačilu, se jim je studilo nad njim, in še huje so divjali. Usmiljenja ni bilo v nobenim judovskim serci. Kajfež pa, poln jeze in serda do britkiga Jezusa, mu je rekel: Če si ti maziljenec Gospodov, obljubljeni Mesija, nam povej. In Jezus, je zopet odgovoril in rekel: „Kakor vi pravite, Jest sim.“ Na to Gospodovo besedo so eden čez drug ziga vpili: „Kaj potrebujemo še prič? Sami smo iz njegovih ust slišali.“ In tako so slovesno sklenili smertno sodbo čez Jezusa nedolžniga.

Še enkrat premisli, moja duša! to strašno djanje proti Jezusu, in pa neizrečeno hudobijo teh ljudi. Uči se pa tudi od Nikodema in Jožefa Arimatejca, kako hitro moraš bežati iz družbe hudobnih. — Ne delaj znanja s hudobnimi in ne bodi v njih družini, varuj se ne v

sercu, ne očitno, če tudi le na videz z njimi potegniti, de tudi ti ne boš ž njimi vred na večno pogubljen.

2. Juda izdajavec, ki ni šel deleč od sodnje hiše je zvedil, de je Jezus obsojen k smerti; tudi je od nekaj ubogih, ki so tam blizo bili, razne pogovore slišal; de ga k Pilatu peljajo; ali visoki zbor je Galilejca k smerti obsodil; na križ bo mogel; on, ki ga je prodal, je bil njegov učenec in je malo pred ž njim velikonočno jagnje jedel; jest bi ne hotel biti deležen tega djanja; zares, ta potepuh zasluži, de bi ga obesili in in več enaciga. — Tedaj je bila vojska strahu, prepozniga kesanja in pa obupnosti v gerdi duši Judeževi. Satan ga je spodil in stekel je preč. Mošnjica s sreberniki na pasu privezana ga je žvenkljaje bila po strani in mu je bila žêlo peklenško. Hitro je tekkel, pa ne za drugimi, de bi se pred Jezusa na poti vergel in ga milostî prosil, ne de bi ž njim umreti želel; ne, ne de bi svoj greh pred Bogam skesano spoznal, temuč de bi se znebil svojiga dolga in prejetiga plačila za izdajanje, pa le pred ljudmi. Letel je, kakor neumni v tempelj, kamor se je podalo več sodnikov po skončani sodbi, ki so bili spredniki drugih duhovnov, kateri so nje že čakali, pripravljene za službo Božjo; bilo je tudi nekaj stare-

šinov ljudstva že tam. V obupajočim kesanji ves zbehan stopi Juda pred nje, sterga mošnjico s sreberniki iz za pasa, jim jo pomoli, rekoč: „Svoj denar vzemite nazaj, in Jezusa spustite! Jest raztergam svojo pogodbo: močno sim grešil, nedolžno kri sim prodal.“ Duhovni pa so se začudeno pogledovali, potem so z napuhnjenim posmehovanjem v Juda vperli svoje oči, odtegovaje svoje roke od ponujanih srebernikov, kakor de bi se s plačilam izdaje oskruniti ne hotli, in so djali: „Kaj nam zato, če si ti grešil? Če si nedolžno kri prodal, glej ti sam; to je tvoja skerb, mi vémo, kaj smo kupili od tebe, in smo ga smerti krivega spoznali; ti imej svoj denar; mi ga nočemo.“ In obernili so se zaničevaje od Juda preč in so ga pustili samiga. Pri ti priči ga prevzame serd in obupnost, de je bil kakor neumen; lasje so mu stopili po konci, preterga mošnjico, v kateri so bili nabrani sreberniki, jih verže po tempeljnu in beži iz mesta.

3. Kakor norec teče tedaj Juda v dolino Hinom, in satan v strašni podobi na strani, ki mu šepta vse prekletstva, ktere so preroki zrekli čez to dolino, kjer so Judje nekđaj svoje lastne otroke malikam darovali, de bi ga v obupnost pripravil. Potem je zvonilo po njegovih ušesih: „Kajn, kje je tvoj brat Abelj? Kaj si storil?“

Njegova kri vpije k meni v maševanje. Preklet si zdaj na zemlji!“ In ko je do potoka Cedrona priderl, in proti Oljski gori se ozerl, ga je vse spreletelo in preč se je obernil. Slišal je spet besede: „Priatelj, čemu si prišel? S kuševanjem izdajaš Sinu človekoviga? Strašno hudo mu je bilo; njegov duh je bil zbegan, in satan mu je šeptal: „Tu čez reko Cedron je tudi David pred Absalomam bežal.“ Absalom je na hrastu obvisel. David je že pel od tebe, rekoč: „Dobro so s hudim povračevali; terdiga sodnika naj ima; satan naj mu bo na desni; sleherna sodba naj ga obsodi, malo časa naj živí, njegovo službo naj drugi prevzame; Gospod naj ne pozabi hudobij njegovih očetov, pregreh njegovih mater, ki je brez milosti preganjal uboziga in umoril razžaljeniga; prekletstvo je ljubil, ima naj ga tedaj; kakor obleko je nase vzel prekletstvo, in kakor voda je drlo v njegov drob, kakor olje v njegove kostí; kakor oblačilo je prekletstvo na njem, kakor pas, ki ga večno opasuje.“ V tem groznim grizenji svoje vesti je bil prišel Juda na pusti kraj, na groblje izmečka in na smerd-ljive mlakuže, do hriba pohujšanja, kjer ga nobeden viditi ni mogel. Iz mesta se je razlegalo glasno vpitje. Satan mu je navdihoval: „Zdaj peljajo v smert njega, ki si ga ti prodal. Ali

veš, kaj je pisano: Kdor je izmed bratov ali zmed Izraelovih otrok eno dušo prodal, in je za njo plačilo prejel, naj bo umorjen? Končaj se, nesrečni, končaj se!“ In Juda obupajoč je vzel verv in se je obesil na drevo, ki je rogovilasto rastlo v neki globočini. In ko je visel, se je razpočilo njegovo truplo in drob se je izsul na zemljo. — Lej tu konec nespokorjeniga grešnika!

Sveti zdihljeji.

O Gospod, in moj Bog! o hudo, hudo sim se pregrešil; veliko hudobij imam nad seboj, in to tudi spoznam; vender obupati nočem; zakaj, če je greh še tako velik, je tvoja gnada še večji. Ne, o ljubeznjivi Zveličar, Jezus Kristus! Neštevilne moje pregrehe me ne bodo prestrašile, tudi me ne bodo v obupanje gnale, če premišljujem tvoje britko terpljenje. Žebli, ki so prebodli tvoje češene roke, in sulica, ki je odperla tvoje Božje serce, mi vpijejo na glas, da sim spravljen s teboj, če te le ljubim serčno. V tvoje odperto serce se hočem skriti, in tam bom mirno in brez vse skerbi! O predobrotljivi Jezus v

tvojim naročji želim živeti, v tvojim naročji tudi umreti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dan: Večkrat na dan vero, upanje in ljubezen obuditi.

Spominek.

„Bog noče smerti grešnikove, ampak de se spokori in živi.“ (Eceh. 18.)

Večerno premišljevanje za trinajsti dan.

Jezusa peljejo k Pilatu.

1. Ko so sodniki Jezusa k smerti obsodili, so ga izdali bričem, naj ga vnovič zvežejo, mu, ker je k smerti obsojen, verige na vrat denejo, in ga tako peljajo k Pilatu. Že pred so Pilatu sporočili, naj bi pripraljen bil, eniga hudodel-

nika soditi, ker se zavoljo praznika že zelo mudí. Godernjali pa so čez rimskiga dežel'niga poglavarja, ker so bili primorani, se k njemu podati; zakaj sami niso smeli smertne sodbe skleniti v rečeh, ktere niso le vere in tempeljnovih postav zadevale. De bi bili pa Jezusovo smert toliko bolj opravičili, so ga tudi kakor hudodelnika proti cesarju soditi dali, in tako je bilo obsojenje njegovo prišlo sosebno v roke rimskiga poglavarja. Že, ko so Jezusu še le vjeli, so veliki duhovni Pilatu sporočili, zakaj de so predmestje Ofel in nekoliko Sionskiga hriba z bojnimi hlapci obdali; pa eden družimu niso prav zaupali — veliki duhovni in Pilat. Tudi on je čul, je sprejemal pisma in sporočila in je dajal povelje. — Tako so tedaj Jezusa peljali k Pilatu. Vzdignili so se z Jezusam s Sijonskiga hriba skoz nar bolj živo stran mesta, kjer je bilo ravno zdaj vse polno ptujcev iz vse dežele, in peljali so ga do sodnje hiše Pilatove, ki je bila na zgornji strani tempeljna velikimu tergu nasproti. Kajfež in Ana in več udov veliciga zbora so v prazničnim oblačilu šli pred njimi. Pisane tožbe v zavitkih so za njimi služabniki nesli. Za tem so šli pismoučeni in drugi Judje, med temi vse krive priče in serditi farizeji, ki so Gospoda tožili. In kmalo za temi so peljali

našiga ljubiga Gospoda Jezusa, obdaniga od bojnih hlapcev in tistih šest služabnikov, ki so bili že na Oljski gori zraven, kadar so Jezusa vjeli, in so ga tudi v Jeruzalem spremili, deržaniga od bričev na vervéh. Vse je skup vrelo od vsih strani in se gnjetlo med to žalostno procesijo. Gospod od terpinčenja pretečene noči skor ni bil poznati; omahljiva revna podoba z zmešanimi lasmi, z bledim, od udarcev zateklim in zago-relim obrazam. Milo-grozni pogled! Norčevaje so mu kraljeve imena dajali in pod noge so mu kamnje, polena in cunje metali, de bi mu veličastni vhod cvetne nedelje oponašali, nesramne pesmi so mu peli, in kakor so vedili in znali, so ga na ti poti zaničevali.

2. Ne ravno deleč od Kajfeževe hiše je v neki kot vgnana, britkosti polna, stala žalostna Mati Jezusova z Magdaleno in sv. Janezam, ki so čakali tega uhoda. Njena duša je bila vedno pri Jezusu; pa kjer ji je bilo le mogoče, je tudi telesno hotla biti blizo njega; ljubezen ji ni miru dala, ter jo je gnala na njegove pota in njegove stopinje. Po ponočni poti k sodnji hiši Kajfeževi je bila v tihi žalosti nekoliko časa v hiši, kjer so zadnjo večerjo obhajali; vzdigne se spet, se zavije v svoj plajš in svoje zagrinjalo ter reče Janezu in Magdaleni: „Sprejmimo mo-

jiga Sina k Pilatu; s svojimi očmi ga viditi želim.“ Tedaj so šli po drugim potu in so naprej prišli in čakali na vhod. Mati Jezusova je pač dobro vedila, kako je z njenim Sinom; njena duša ga je vedno pred očmi imela; pa njeno duhovno oko ga ni moglo viditi tako zdelaniga, tako razdjaniga, kakor je bil s človeško hudobijo v resnici postal. Tedaj pa je zagledala strašno vresničenje svojih misel. Serditi in ošabni Jezusovi sovražniki, veliki duhovni praviga Boga, v posvečenih prazničnih oblačilih, so memo šli polni laži in goljufije, prekletstva in morije. Duhovni Božji so postali satanovi služabniki, — strašan pogled! — potem hrup in šum ljudstva in vsih krivih prič in tožnikov in na zadnje Jezus, Sin Božji, Sin človekov, Sin njen, nečloveško zdelan, zvezan, stepen, gnan bolj omahovaje, kakor gredoč, od gerdih bričev na vervéh vlečen, v dimu zasramovanja, zaničevanja in bogokletstva! Oh, ko bi ne bil on nar bolj ubogi, nar bolj revni, edino mirni, v mili molitvi, v ti nevihti oklenjeniga pekla, Marija bi ga spoznala ne bila; in ko se ji približa, zdihuje ona po človeško: „Gorjé! ta je moj Sin! Oh, res je moj Sin! Oh, res je moj Sin! O Jezus, moj Jezus!“ Hitro so derli naprej. Gospod se je ginjen

ozerl na svojo Mater in omedlela je. Janez in Magdalena sta jo peljala preč.

3. Pod hribam tempeljnovidim je stala nekoliko zvišana hiša rimskiga poglavarja Pilata. Po kamnitih stopnicah se je šlo v hišo, od kodar se je vidil prostorni terg, ki je bil obzidan v podobi velicega mostovža, kjer so prodajavci svoj smenj imeli. Štiri ceste so deržale v ta terg. Tudi je stala tam velika straža v prostorni hiši, z velikim dvoram na sredi, in pod tem dvoram so bile ječe, kjer sta bila tudi dva razbojnika zaperta. Vse se je terlo tu rimskih vojakov. Blizo straže je stal na tergu steber bičanja. Tudi več drugih stebrov je bilo okoli po tergu; bolj bližnji so bili za tepenje ljudi, daljni pa, de so na prodaj postavljeno živino na nje privezovali. Čez od stražine hiše na tergu je bilo lepo visoko zidano omizje, s kamnitimi sedeži, in s tega kraja, Gabata imenovaniga, je govoril Pilat slovesno sklenjene sodbe. Po kamnitih stopnicah v Pilatovo hišo se pride na dvor, in prec pri vhodu na ta dvor je bilo tudi eno tako zvišano omizje, kjer je Pilat tožbe poslušal; tožniki pa so njemu nasproti nekoliko niže na kamnitih plošah sedeli. Glasno govoreči so se tu lahko zastopili. Do teh sedežev, in ne dalje, so šli judovski duhovni v sodnjo hišo Pilatovo.

„In oni niso šli v shodno hišo, de bi se ne omažali, temuč, de bi smeli jesti velikonočno jagnje.“

Spremi, moja duša! spet Jezusa po ti žalostni poti; imej usmiljenje ž njim, in daruj te njegove stopinje in vse na ti poti Jezusu dane zaničevanja, za svoje večkrat pregrešne pota, ki si jih že storila; tudi daruj njegovo vedno notranjo molitev, ki jo je za svoje sovražnike po ti poti opravljal; tudi njegovo molčanje, njegovo poterpežljivost! Tudi imej serčno usmiljenje z njegovo žalostno Materjo! O de bi zamogel tudi ti z Magdaleno in Janezam jo spremiti, ž njo jokati, jo tolažiti, ji svojo ljubezen skazovati: Stori to saj v duhu; to lahko storiš! vsaka solza, vsaki zdihljej, ki pride iz usmiljeniga ljubeznjiviga serca, bo prijeten tvojimu Zveličarju.

Sveti zdihljeji.

O Jezus, moj Zveličar in Odrešenik! ali mi je mogoče, toliki ljubezni se še dalje ustavljati? Ali je mogoče, de vse to verujem, in vendar kaj družega ljubim, kakor tebe? Veržem se torej pred svojiga Zveličarja, kateri je bil od sodbe k sodbi peljan, ino rečem: O moj ljubeznjivi Jezus! kako je mogoče, de, ker sim te to-

likrat in tako obilno razžalil, me ti vender tako ljubiš! O moj Jezus! naj občutim tudi jest vse tvoje bolečine in vse bitko terpljenje tvoje deviške Matere Marije! O ljubezen mojiga Jezusa! bodi ti edina moja ljubezen! Marija, moje upanje, prosi Jezusa za me! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: V čast te žalostne poti Jezusove, kako prijetno obiskovanje opustiti.

Spominek.

„Iskala sim svojiga ljubiga po ulicah in cestah mesta; iskala sim ga, pa ga nisem našla.“ (Vis. p. 3.)

Jutranje premišljevanje za štirnajsti dan.

Jezus pred Pilatom.

1. Bilo je po našim okoli šeste ure, ko so veliki duhovni in farizeji s strašno zdelanim

Zveličarjem prišli pred hišo Pilatovo. Veliki duhovni in Judje so šli le do sedežev na obeh straneh pota med tergam in vhodam v sodno dvorano, ter so se shodne hiše ogibali, de bi ne bili omadežani. Jezusa pa so briči nekoliko bliže Pilata peljali. Pilat je tedaj ven šel k njim na obzidano omizje. Vojaki in stotniki so stali krog njega, postavili so tudi znamnja rimske oblasti. Ko je vidil Pilat, kako hitro, med velikim hrupam in vpitjem so priderli in revniga Jezusa v njegovo hišo podili, jim je zaničevaje ošabno rekel: „Kaj imate spet tako zgodaj? Kako ste tega človeka tako strašno zdelali? Zgodaj ste začeli bítí in klati?“ Oni pa so bričem vpili: „Naprej ž njim v sodno hišo! Jezus je bil od bričev po kamnitih stopnicah vlečen, in je prišel za omizje, od kodar je Pilat govoril z njegovimi tožniki. Ko je vidil Jezusa, od kteriga je že popred mnogo slišal tako strašno zdelaniga, in je vender nekaj častitljivega na njegovim obrazu spoznal, se je le še povikšalo nagnjusno zaničevanje od judovskih duhovnov in svetovavcev v njem, in žugal jim je, de ne bo obsodil Jezusa nedolžno. Rekel je tedaj mogočno pa zaničljivo velikim duhovnam: „Kakšno tožbo prinesete zoper tega človeka?“ Na to so razdraženi od-

govorili: „Ko bi ta ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili izdali.“ Pilat jim je tedaj rekel: „Vzemite ga vi, in ga po svoji postavi sodite.“ Judje so mu tedaj rekli: „Mi ne smemo nikogar umoriti.“ Polni serda in jeze so bili. Vse njihove pritožbe so bile strašne silne in nagle, de bi pred zapovedanim praznikom z Jezusam skončali in zamogli klati velikonočno jagnje. Oh, in oni niso spoznali, de je Jezus sam pravo velikonočno Jagnje!

2. Ko jih jo tedaj deželski poglavar silil, naj bi svoje tožbe povedali, so oni tri posebne tožbe zoper Jezusa vzdignili, za vsako je bilo deset krivih prič. Postavili so jih pa tako, kakor de bi se bil Jezus zoper cesarja vzdigoval. Napred so rekli: „Tega smo našli, de zapeljuje naš narod. Jezus je tedaj nepokojnež, zapeljivec naroda; hodi okoli, ima zbirališa, prelomuje saboto, ozdravlja v saboto.“ Pilat jim zaničljivo vmes pravi: „Sej mende niste bolni, sicer bi vas ozdravljanje ne pohujševalo.“ Oni pa so vpili naprej: „On zapeljuje narod s krivimi nauki; zakaj on pravi: Naj jemo njegovo meso in pijemo njegovo kri in večno bomo živeli.“ Pilat se je zjezil nad serditostjo, s katero so ga tožili; svoje stotnike je smehljaje pogledoval in Judam je ojstro med drugim rekel: „Meni se

zdi, de hočete njegov nauk posnemati in večno živeti, ste, kakor de bi hotli res njegovo meso in kri jesti.“ — V drugo so ga tožili: „De brani cesarju davke dajati.“ Pilat, ker to ga je kakor služabnika cesarjeviga posebno zadelo, jih hitro zaverne: To je gerda laž, to se mora do konca dognati. — Judje pa so vpili in tretje tožbo vzdignili: Vender je temu tako; ker ta človek pravi, de je Kristus kralj, maziljenec Gospodov, Mesija, obljubljeni kralj Judov, in tako ga tudi drugi imenujejo. Šumeči vhod je imel v Jeruzalem, „Hozana Sinu Davidovimu!“ so mu vpili, in kraljevo čast so mu skazovali. Na to pritožbo, de je Jezus Kristus kralj Judov imenovan, je začel Pilat nekoliko premišljevati. Šel je z odpertiga omizja v prvo sodnjo sobo, in je rekel stražam, naj mu Gospoda tje pripeljejo.

3. Pilat je bil zgubljen, praznoveren nevernik; razne misli je imel od sinov svojih malikov, ki po njegovih mislih na zemlji živijo, tudi mu je bilo znano, de so Judovski preroki že njega dni maziljenca Gospodoviga, Odrešenika, kralja prerokovali, in de veliko Judov ga je ravno tačas pričakovalo. Vedil je tudi de so bili kralji iz Jutroviga pri Herodu, ki so popraševali po novorojenim kralji Judovskim,

de bi ga častili, in de je Herod zavoljo tega veliko otrók umoriti ukazal. Te govorice od Mesija, kralja Judov, je vse vedil, pa zvesti malikovavec ni tega nič verjel; tudi si ni misliti mogel, kakšen kralj bi on vtegnil biti. De bi bil pa Jezus, tako reven, tako zdelan, kakor je pred njim stal, ta maziljenec Gospodov, ta kralj, kakor so ga Judje tožili, ni misliti mogel in to se mu je smešno zdelo. Vender ker so Jezusovi sovražniki to, pravice cesarjeve prelomljivo pritožbo zoper njega prinesli, je ukazal Zveličarja pred sodbo peljati.

Premisli tu, moja duša! spet, kako serditi, hudobni so ti tožniki, kako krive, kako zaničljive njihove pritožbe! Ti gerdi ljudje so se bali omadeževanja, ko bi bili v shodno hišo stopili, pa se niso nič bali, usmertenje Boga si nakopati, in toliko krivih priseg storiti. Premisli tudi tega noviga sodnika, napuhnjeniga in praznoverniga ajda in malikovavca, ki še v praviga Boga veroval ni. Kaj smemo tu pričakovati za Jezusa? Ozri se pa tudi na svojiga, toliko zmartraniga, v nezapopadljivi poterpežljivosti tihega Jezusa, kako za svoje sovražnike v duhu vedno moli. Žaluj, zdihuj in moli tudi ž njim!

Sveti zdihljeji.

Zbudi se, moja duša! zbudi se iz spanja svoje mlačnosti in lenobe in pre-mišljuj svojiga Zveličarja! Lej, kakor nar-krotkejši Jagnje Božje vse tiho prenese, pripusti, de vsak ž njim dela in počne, karkoli mu navdaja hudobija in jeza, ne pa, kakor njegovo Božje veličastvo za-služi. Poglej zatekline in s kervijo ob-dano obličje; z zvesanimi rokami, z verigo na vratu, tožen kakor zapeljivec in puntar naroda, stoji pred Pilatom. Kaj praviš k temu, moja duša! O človek, prah in pepel, in vender tako napuhnjen! lej, kaj počne Sin Božji! O usmiljenja vredni grešnik! lej, pota, ktere on hodi! O Jagnje Božje! ki odjemlješ grehe sveta! O moj sodnik! moj Bog! moje zveličanje! Odpri, o Gospod! moje oči, in razsvetli mojo pamet, de poznam pota, po katerih ti hodiš in de tako spoznam pogubljenje krivih potov! O moja nebeška luč, od-pusti mi mojo slepoto, razsvetli me in kaži mi svoje pota, uči me, vodi me, de zapustim svoje grehe in svoje hudobije,

jih objokujem pred teboj, in hodim tiste pota, ktere me ti hoditi učiš! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe o Jezus! sklenem za dans: Nikoli od pregreškov drugih ne govoriti.

Spominek.

„Ljubezen ne misli nič hudiga.“ (1. Kor. 13, 5.)

Večerno premišljevanje za štirnajsti dan.

Jezus pred Pilatam.

1. Jezus pa je stal pred deželnim poglavarjem, in Pilat ga je z začudenjem gledal in mu rekel: „Ti si kralj Judov?“ Jezus je odgovoril: „Govoriš to sam iz sebe, ali so ti drugi povedali od mene?“ Tedaj je bil Pilat nejevoljen, de ga je Jezus za tako neumniga imel, tako revniga človeka po svoji misli vprašati, če je kralj, ter je zabavljivo odgovoril: „Kaj sim jest Jud, de bi to vedil? Tvoj narod in véliki duhovni so

te meni izdali, kaj si storil?“ Jezus mu je veličastno odgovoril: „Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, de bi ne bil Judam izdan; zdaj pa moje kraljestvo ni od tod.“

Jezus je hotel s tem reči: Z nebes sim prišel, in želim vse ljudi seboj v nebesa vzeti. Zato je moje kraljestvo višji, čeznaravno, nebeško, in kdor hoče biti ud tega kraljestva, ne smé iskati tega, kar je doli, ampak to, kar je gori, kakor pravi apostelj. Tu doli na zemlji pa je ljubezen do bogastva, poželenje časti in nasitovanje mehkužnosti, ali z drugimi besedami: Poželenje očí, poželenje mesa in napuh življenja. To torej moraš zaničevati, zatajevati, in za Jezusam v zaničevanji, v revšini in terpljenji radovoljno hoditi. Vprašaj se tedaj, ali si dozda svet in njega napuh zaničeval? Odtergaj se vsimu, kar ni Bog, ne poželi nič družega, kakor le Boga in njegove ljubezni. Le Bog sam je vreden, biti čez vse ljubljén. Vse drugo je nečimerno, le Boga ljubiti in njemu samimu služiti, ne.

2. Pilat je zaslišal resnobne Jezusove besede nekako presunjen in zamišljeno je rekel: „Tedaj si ti kralj?“ Jezus je odgovoril: Ti praviš, de sim jest kralj. Jest sim v to rojen, in v to prišel na svet, de pričam resnici. Vsak,

kteri je iz resnice, poslušaj moj glas. Pilat mu reče: Kaj je resnica? In ko je bil to rekel, je spet šel ven k Judam.“

O Pilat! de bi bil saj še en trenutek počakal, de bi bil zvedil, kaj je resnica. Njegovo serce je bilo že nepokojno, celo ginjeno. Spoznal je, de je Jezus nedolžen; vendar ni na to resnobno mislil, vnemar je to pustil in svoje zveličanje zapravil. Lej, koliko prizanesljivo je bil Jezus s tem ajdam, celo podučiti ga je hotel. Premisli pa tudi, kako nevarno de je, resnico, ktero nam Bog dans po pridigarjih in spovednikih ali z notranjim navdihovanjem kaže, kako nevarno je, to resnico zaničevati, ali jo sicer poslušati, pa ne preišljevati, je ne spolnovati, ampak lahkomišljeno jo zavreči. Oh, de bi te tvoje preišljevanja ne bile brez vsiga sadu! Prevdari tedaj, ali tudi storiš, na kar te preišljevanje napeljuje? Edino dobro preišljevanje čez besede; „Kaj je resnica?“ bi bilo morebiti Pilata večniga pogubljenja rešila? Iši, oh, iši resnice, in živi po nji. V besedah in v zgledu Jezusovim, v njegovim terpljenji in smerti jo boš nar lože dobil. Edino prava katoliška vera in zgled svetnikov ti kaže, de greh in hudobije sovražiti, svet in njega veselje zaničevati, le po nebesih hrepeniti, vse poterpežljivo poterpeti, in

le Boga ljubiti — to je resnica; vse nasprotno je laž.

3. Pilat je bil tedaj spet zunej na visokim omizji. Jezusa ni mogel razumeti, toliko pa je zvedil od njega, de ni noben kralj, de bil nevaren cesarju; de noče nobeniga kraljestva tega sveta; kraljestvo pa družiga sveta cesarju ni mar. Velikim duhovnam je tedaj zavpil z visocega omizja: „Jest ne najdem nobene krivice nad njim.“ Vsa jeza se je vnovič vnela med Jezusovimi sovražniki in na enkrat so spet zagnali polno dolženja proti njemu. Gospod pa je mirno molčal, ter je molil za te uboge ljudi. In ko je Pilat se proti njemu ozerl in mu rekel: „Nič ne odgovoriš? poglej! koliko reči te tožijo“; tudi ni Jezus nič več odgovoril, tako, de se je Pilat čudil in si je mislil: Vidim, de imajo le laž zoper tebe! Judje pa so naprej vpili: Kaj? nič krivega ne najdeš nad njim? Kaj ni to zardosti, „ker šunta vse ljudstvo, ker uči po vsi Judeji, začenshi od Galileje do sem.“ Ko je pa Pilat slišal Galilejo imenovati, je nekoliko pomislil in potem vprašal: „Ali je ta človek Galilejic in podložnik Herodov?“ In tožniki so poterdili: Njegovi starši so bili v Nazaretu, in zdaj je bil on večidel v Kafarnavmu. Pilat pa jim reče: Če je temu tako, de je on Galilejic,

podložni Herodov, ga peljite k Herodu, tukaj je zavoljo praznika, in on naj ga sodi. Vesel je bil, misleč, de se bo znebil tako obsojeniga nedolžniga Jezusa; ker čudno se mu je vse to zdelo, in zraven je imel še namen, se prikupiti s tem Herodu, ki je že davno želel Jezusa viditi, zakaj Herod in Pilat sta bila v sovraštvu med seboj.

O zaničljivo djanje Pilatovo! vé, de je Jezus nedolžen, vender iz strahu pred Judi, de bi se jim ne zameril, se ni hotel nič potegniti za Jezusa! Rad bi se bil znebil tega, pa iskal je le časniga dobička. Jezusa se je celo poslužil, de bi se Herodu prikupil.

Sveti zdihljeji.

Ljubi moj Jezus! s svojimi besedami, s svojim zgledam, s svojo smertjo in s svojim vstajenjem si nas resnice prepričal; ker nič nisi govoril, de bi ti zmotnjavo ali laž očitati zamogli. Tvoje življenje je bilo po tvojim nauku; s svojo smertjo si ga potrdil, in s svojim vstajenjem tako rekoč z nebeškim pečatom zapečatil. Dodeli mi gnado, de tudi jest ne le s svojim srcem, ampak s svojim djanjem in nehanjem vse svoje živ-

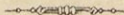
ljenje po tvojim nauku živim, in do smerti v tistem stanoviten ostanem. Ne pripusti, de bi iz boječnosti ali pa zavoljo hvale ljudi, ali celo zavoljo časniga dobička odstopil od tvojih zapoved. O moj ljubeznjivi Jezus! kaj bi mi pomagalo, ko bi tudi ves svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel? Le edino tebe hočem ljubiti, ko bi tudi zavoljo tega bil zaničevan. Hrepenim le po tvoji ljubezni; le ta sama zamore nasititi moje serce, ki je stvarjeno le za Božjo ljubezen. O ljubezen, spremeni moje serce v čisto ljubezen, in vse pokončaj, kar je še tebi na poti. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Svojiga serca ne navezovati na pozemeljsko.

Spominek.

„Moje kraljestvo ni od tega sveta.“
(Jan. 18, 36.)

Jutranje premišljevanje za petnajsti dan.

Jezusa k Herodu peljajo.

1. Pilat je ukazal Jezusa spet iz sodnje hiše k njegovim sovražnikom peljati; tudi je Herodu poslal stotnika, de bi mu napovedal prihod njegoviga podložnika, Galilejca Jezusa Nazareškiga. Sovražniki Jezusovi so bili vsi razkačeni čez to, de jih je Pilat z Jezusam tako odpravil, pred vsim ljudstvom osramotil, in ker so mogli naprej k Herodu iti. To se jim je zdelo preveč in svoj gerdi serd so spet hotli nad nedolžnim Jezusam zlit; zato so ga z vojnimi hlapci obsuli in naglo peljali proti Herodu čez terg in ceste, kjer je bila vedno večji gnječa ljudi, ki so vreli iz vsih krajev skup. Ljudje so stali v trumah, kakor so iz mnogih krajev Judeje prišli na praznik, namešani s serditimi farizeji iz vsih krajev, kjer je Jezus učil, ki so šuntali omahljivo, začudeno ljudstvo zoper Jezusa. Pri rimski veliki straži, pred hišo Pilatovo in na več krajih mesta so bili postavljeni rimski vojaki. Sodnji hlapci so gnali Jezusa, vnovič zvezaniga med sovanjem in tepenjem v

silni naglici čez z ljudmi natlačeni terg, po drugi cesti proti hiši Herodovi, ki je bila višje od terga v novim mestu. Ni bilo ravno deleč do tje, in truma rimskih vojakov je šla ž njimi. Bili so ti vojaki iz zgornjih Laških deželá domá, Sovražniki Jezusovi pa, serditi, ker so mogli ž njim okoli hoditi, niso jenjali ga zaničevati ter so briče dražili k sovanju in pahanju. In tako se je pričela spet nova versta terpinčenja za Jezusa.

2. Marija je zavoljo britkega pogleda svojiga preljubeznjiviga Sina na poti proti Pilatu omedlela, in ko se je komaj malo opočila, je šla s sv. Janezam do dvorane Pilatove. Med vso to tožbo pred Pilatam je stala Marija z Magdaleno in Janezam med ljudstvam v voglu nekiga mostovža na tergu, ter je slišala z grozovitnimi bolečinami to vpitje in razsajanje. Ko je bil pa Jezus k Herodu peljan, je šel Janez s sveto Devico in z Magdaleno nazaj po kervavi poti do Kajfeža, Anata, skoz Ofel celo v Getzemani na Oljsko goro; in kjerkoli je Jezus padel, ali se mu je kaj hudiga zgodilo, so postali, žalovali in ž njim terpeli. Večkrat je presveta Devica padla na zemljo, je kušnila tla, kjer je Jezus padel, in Magdalena je v žalosti vila svoje roke, in sv. Janez je jokal, ji tolašil, ji vzdignil

in naprej peljal. — To je bil prvi začetek sv. Križeviga pota, to je: milo premišljevanje in češenje Jezusoviga terpljenja, še preden je bilo končano. Takrat že je objakovalo in častila izvoljena, gnade polna Mati stopinje svojiga Sina in Boga. O kakšno sočutje! Kako je šel z neusmiljeno močjo oster meč skoz njeno serce in je boleč v njem zasajen ostal! Tako je šla nar čistejši, neomadežana Devica in Mati v zgled sveti cerkvi po stopinjah križevega pota naprej, de bi neskončno zasluženje Jezusa Kristusa — na vsih teh krajih, kakor drage kamne nabirala, kakor cvetlice na poti tergala in jih nebeškemu Očetu za vervajoče darovala. Vse, kar je bilo kdaj svetiga pri človeštvu od nekdej do zdaj, vsi, kateri so zmiraj in kdaj ljubezen in terpljenje Gospodovo premišljevali, so hodili, žalovali po tem sv. Križevim potu, molili, darovali s srcem Gospodove Matere, ki je tudi zvesta Mati njegovih vernih otrok in sv. cerkve.

3. Magdalena je bila od bolečin vsa prevzeta. Neizrekljivo, sveto ljubezen je imela do Jezusa. Pa kadar je svojo dušo v ljubezni do Jezusa k njegovim nogam vso zliti hrepenela, kakor nekdej dišeče mazilo na njegovo glavo, se je postavilo brezdno med njo in njeno ljubezen.

Neizrekljiva je bila žalost čez grehe, neizrekljiva hvala za odpušenje. In kadar je v svoji ljubeznji svojo zahvalo, kakor dim kadila proti Jezusu vzdigniti hotla, je vidila Jezusa zaničevaniga, v smert peljaniga, tudi zavoljo njenih pregreh, ktere je nase vzel. Tedej se je zavzela njena ljubezen zavoljo storjenih grehov, za ktere je Jezus mogel toliko terpeti, ter se je v duhu pogreznila v brezdno kesanja, kteriga ne izliti, ne napolniti zadosti ni mogla, in spet se je v hrepenenji vzdignila po svojim Gospodu in Učeniku, in vidila ga je v strašnem britkim terpljenji. Tako je bila njena duša nekako pretergana med ljubeznijo in kesanjem, med zahvalo in premišljevanjem nehvaležnosti njeniga naroda do svojiga Zveličarja. In vse to se je bralo na njenim obrazu, v njenih besedah in njenim obnašanji. Janez pa je ljubil in terpel in je spremljeval Mater svojiga Učenika, svojiga Boga, ki je terpel tudi za njega, ter je gledal v prihodnost na Križevim potu, po kterim so ti trije prvi molili.

O duša moja! spremljaj tudi ti pogostama te svete ljudi po Križevim potu Jezusoviga terpljenja, saj v duhu; zedini se ž njimi, žaluj, objokuj, moli in daruj ž njimi vse, kar je tvoj Zveličar preterpel na tem svetim, bolečin polnim

Križevim potu, in hodi po njihovih stopinjah za njimi!

Sveti zdihljeji.

Na Križevim potu, pravijo svetniki, dobi grešnik svojiga Zveličarja, spokornik svojo pomoč in podporo, žalostni svoje tolažilo, ubogi svojiga bogatiga, radodarniga Gospoda, nadleževani svoje pribežališe, nevedni svojiga učenika, ovca svojiga pastirja, dete svojiga očeta, pravični svojiga plačnika, ljubijoči svojo ljubezen, umirajoči svoje zagotovljenje, duša v vicah svoje rešenje. Tako je tedaj sv. Križev pot zares kraljeva pot v nebesa, kjer Jezusa vselej lahko najdemo, in njegovih gnad in zasluženj deležni biti zamoremo. In jest, o moj Zveličar! bi ne hodil po ti poti, kjer si ti nam naprej šel, kjer so Marija, Magdalena in Janez kjer so vsi svetniki po tvojih kervavih stopinjah za teboj hodili? Ali bi jest mar gnad in milost na drugim kraji iskal? Nikakor ne! O Jezus! prav dostikrat, vsaki dan naj hodim po tem svetim Križevim potu; vsaka stopinja, ktero si tam storil, je dražši, kakor zlato, vsaka solza tam prelita ime-

nitniši kakor biseri; vsako zasramovanje, vsako terpljenje, vsaka bolečina, ki si jo tam občutil, drajši, kakor balzam; vsaka kaplja kervi, ki si jo tam točil, drajši, kakor drage kamna, podobna dišeči cvetlici, ki nebo in zemljo s svojo dišavo napolnuje! O pripusti mi tedaj, de zvesto in skerbljivo nabiram te zaklade, ki so nar imenitniši gnade za večno življenje. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sveti Križev pot večkrat obiskati ali moliti.

Spominek.

„Križev pot je kraljeva cesta v nebesa.“ (Tomaž Kempčan.)

Večerno premišljevanje za petnajsti dan.

Pilat in žena njegova.

1. Že pri zadnji, tretji tožbi Judov čez Jezusa je Klavdija Prokle, Pilatova žena poslala

služabnika do Pilata, ki mu je sporočil, de želi, ona nekaj silnega ž njim govoriti; in ko so Jezusa k Herodu peljali, je bila skrivaj na visokim mostovži, ter je veliko gnječo s straham in grozo gledala, gnati se čez veliki terg. In tedaj je Pilat se sošel ž njo v neki vertni lopi zad za svojo dvorano. Klavdija je bila vsa zbegana. Bila je velika, zala ženska pa blede; tančica ji je visela po herbtu od glave; njeni lasje krog glave spleteni z lepotijami vmešani, tudi uhanne in druge zlatine po vratu, spredej zapetnico, s katero je svoje dolgo oblačilo zapeto imela. Dolgo je s Pilatom govorila, ga prosila in rotila pri vsim, kar mu je sveto, se ne pregrešiti nad Jezusam, tem prerokam, tem nar svetejšim vsih svetnikov. Pripovedovala mu je čudne prigodbe ali sanje, ktere je o njem imela; zakaj „veliko je v sanjah terpela zavoljo njega.“ Vidila je v sanjah vse nar imenitniši čase Jezusoviga življenja; videla oznanjenje Marii Devici, Jezusovo rojstvo, molitev pastircev in kraljev, Simeonovo prerokovanje, beg v Egipt, morije nedolžnih otrok in tako dalje. Vidila je tudi druge čase njegoviga svetiga zveličanskiga življenja; vidila njegovo svetost, njegovo neskončno terpljenje v toliki ljubezni in poterpežljivosti, pa tudi svetost in bolečine njegove Matere;

zraven pa tudi prederznost in hudibijo njegovih sovražnikov, v nar. strašnejših podobah.

To vse je po noči terpela, ter je veliko čudežev in resnic, nektore bolj temno, nektore bolj na tanko spoznala. Vsa prestrašena je tedej na vse zgodaj sporočila Pilatu, kar mu je zdaj z veliko grozo in straham pripovedovala; ker ni vsiga razumela, tudi prav dopovedati ni mogla; pa prosila ga je, zdihovala pred njim in mu radovala zato.

2. Pilat se je čudil temu, kar mu je pripovedovala ter je bil ginjen. Vidil je, de se vse to strinja s tem, kar je on sam slišal sem ter tje o Jezusu, pa de se tudi strinja s serditostjo Judov, z molčanjem Jezusovim in ž njegovim terdnim pa čudim odgovoram na Pilatovo vprašanje; postal je omahljiv, nepokojin, je poterdil misli svoje žene in je rekel, de je že Judam zaterdil, de ne najde nič kriviga nad njim; de ga tedaj ne bo obsodil, ki je vso Judovsko hudobijo spoznal. Pomiril je svojo ženo, ji je s prisego zagotovil, de ga on ne bo obsodil. Celo neko zagotovilo, perstan ali pečat ji je zato dal, in tako sta šla spet vsaksebi.

O kako čudno si je Gospod prizadeval in je tega ajdovskega sodnika svaril, de bi ga opomnil velikosti njegove pregrehe in prihod-

njiga odgovora, ako Jezusa nedolžno obsodi, de se nikakor izgovarjati ne bo mogel, de ni vedil, kdo je Jezus! kako ljubeznjiv, pa tudi pravičen je Gospod, On nobeniga noče v skušnjavo zapeljati ali čez moč moči ga skušati. O de bi bil pač Pilat se poslužil teh velikih gnad in Božjih navdajanj! Premisli, ali si bil ti bolj zvest pri enakim Božjim opominovanji in navdajanji, s katerim te je Bog grehov obvarovati hotel? —

3. Pilat je bil zmoten, lakomen, omahljiv, napuhnjen in zaničljiv človek, ki je v vse privolil brez vsiga strahu Božjiga, če mu je le kak dobiček kazalo ali všeč bilo, ter je razno malikovanje in vedeževanje uganjal, kadar je v kako zadergo prišel. Tudi zdaj je bil zmoten; s svojimi bogovi je vedno imel opraviti, na skrivnim jim je v svoji hiši kadilo zažigal in od njih vsakterih znamenj pričakoval. Imel je tudi še druge neumne prazne vere. Satan ga je motil, mu zdaj to, zdaj uno silil. Kmalu je mislil, Jezus, ker je nedolžen, mora biti oprosteno; pa je spet menil, njegovi bogovi bodo zato žaljeni, se nad njim znosili, ker hoče tudi Jezus Bog biti in bi njegovim bogovam kaj škodovati zamogel. Pa je spet premišljeval čudne ponočne sanje svoje žene, ktera Jezusa nikol

popred vidila ni, in to je omahljivega Pilata zelo nagibalo, de bi Jezusa oprostil, tudi je to v drugič že sklenil. Pravičen je hotel biti, pa ni mogel, zakaj vprašal je: „Kaj je resnica?“ pa odgovora ni čakal. Jezus Nazareški, kralj Judovski je resnica.

Premisli, kako reven, kako nesrečen je človek, ki nima nobene vere in ne veruje praviga Boga. Vse verjame, samo resnice ne veruje. Poprašaj se tudi, ali nimaš tudi ti na kake vraže, prazne vere ali take reči večjiga zaupanja kakor na Boga? —

Sveti zdihljeji.

Jezus nas nič ne potrebuje, pravi sv. Alfons Ligvori; Jezus je ravno tako mogočen, če ga mi ljubimo ali ne. Vender Jezus tako serčno želi, de bi ga ljubili, kakor de bi ljudéh bilo njegovo zveličanje. O duša moja! Bog iše tako skerbno ljubezni revniga červa te zemlje; kdo bo to zapopadel? Sej bi bila že velika gnada, ko bi bil nam, o ljubeznjivi Zveličar! le pripustil, te ljubiti; pa tako željno hrepeniš, de bi ti mi svoje serce darovali.

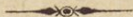
„Daj mi svoje serce, moj sin!“ Pa poslušajte in čudite se še bolj: Če te tudi o Jezus! nehvaležna duša spodi, je ti vender še ne zapustiš; pred vratmi njeniga serca obstojiš, kličeš in terkaš, de bi te spet še sprejela. „Stojim pred vratmi in terkam.“ Oh, celo svojih smertnih sovražnikov išeš, de bi jih rešil, dobri pastir! O moj Jezus! ali nas tolika prošnja, toliko silno hrepenenje ne bo nagnilo, tebe ljubiti ki tako serčno želiš od nas ljubljen biti? O moj Bog, jest te ljubim! Daj mi vender, de te večno ljubim.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan svojo vest spraševati in notranje navdajanja slušati.

Spominek.

„Stojim pred vratmi in terkam.“
(Skriv. raz. 5.)

Jutranje premissljevanje za šestnajsti dan.

Jezus pred Herodam.

1. Poslani služabnik Pilatov je bil pred Jezusam prišel k Herodu. In Herod je Jezusa že pričakoval na velikim mostovži, kjer je na nekim visokim sedeži na blazinah sedel. Veliko njegovih dvornikov in vojakov je bilo krog [njega zbranih. Veliki duhovni so se po dogim mostovži na dve strani postavili; Jezus je pri vходу stal. Herodu se je kaj dobro zdelo, de mu je Pilat prepustil, Galilejca pred veliko duhovščino očitno soditi. Ves prevzet in napuh-njen je bil zavoljo tega; tudi to se mu je dobro zdelo, de je imel pred seboj toliko ponižaniga Jezusa, kateri se mu je popred le ogibal. Janez Kerstnik je tako slovesno, imenitno govoril od njega, tudi Herodijani in drugi prilizniki so mu že toliko od Jezusa pripovedovali, de je želel ga viditi. Posebna radost ga je obhajala, ko je še le mislil, kako imenitno bo sodil pred svojimi dvorniki in pred velikimi duhovni. Zvedil je pa tudi, de Pilat ni nobene krivice najdel nad njim. To je bilo njegovi hinavšini ravno prav; zato je nekako zaničeval tožnike, kar jih je

pa le še bolj dražilo. Z vso silo so gnali svoje pritožbe prec, ko so na mostovž stopili. Herod zanje ni veliko maral, radovedno je le Jezusa gledal, ki je bil tako reven, tako zdelan, z zmešanimi lasmi, z razbitim, s kervijo in blatam pokritim obličjem, z omadežanim oblačilam, in ta grozni pogled je mehkužnimu, nečistimu kralju gnjušenje in nekako milovanje obudil. „Kako si upate tako zdelaniga, omadežaniga človeka pred me pripeljati?“ serdito reče, ter se hlini v vsim Pilata posnemati. Očital je tedej duhovnam njih grozovitost in jim reče: „Vidi se na njem, de je mesarjem prišel v roke.“ Jezusu pa se je prav prijazniga hlinil.

2. Tedej je bil Herod prav zgovoren, celo jezičen proti Jezusu, ter mu pripovedoval vse, karkoli je vidil ali slišal kdaj od njega. Nar pred ga je več reči spraševal, tudi čudežev je želel od njega; ker je pa Jezus le molčal in tiho pred se gledal, je bil Herod jezen, ker je bil tako pred vsimi osramoten; vender je pa to skrival pred pričujočimi, in je zato mnogo vprašanj Jezusu dajal. Pervič se mu je prilizoval zelo takole: Žal, težko mi je, de te taciga vidim. Veliko sim že slišal od tebe. Kaj praviš na te pritožbe? Le molčiš? Veliko so govorili od modrosti tvojih naukov; želim, de bi ti svoje

tožnike dobro zavernil; kaj praviš? Ali je res, de si ti kralj Judov? Ali si res Sin Božji? Kdo si ti? Slišim, de znaš čudeže delati; pokaži mi. Veš, de te jest lahko rešim. Ali je res, de si dal slepim viditi? Ali si ti Lazarja od smerti obudil? Si ti veliko tavžent ljudi z malo kruham nasitil? Zakaj ne odgovoriš? Zarotim te, pokaži en čudež. Bo tebi v prid, i. t. d. Jezus je pa na vse te čenčarije molčal. Dobro je vedil hudobijo in nesramnost Heroda, ki je ženo svojiga brata v prešestvu živel in je zavoljo tega greha tudi že sv. Janeza Kerstnika umoriti dal. Tudi nam je Gospod s tem pokazal, de čudežev ni delal. De bi nečimerni radovednosti ž njimi stregel. Veliki duhovni pa in pismarji so stali in Jezusa terdo tožili.

3. Herod pa, akoravno ves jezen zavoljo molčanja Jezusoviga, je vender le hotel mošk biti. On ni hotel Gospoda obsoditi, ker ga tudi Pilat ni obsodil; in ravno s tem se je hotel Pilatu prilizniti pričo velike duhovšine. „Herod pa s svojimi vojaki ga je zaničeval in zasramoval, in ga je oblekel v belo oblačilo in ga je nazaj poslal k Pilatu.“ Oh, koliko zasramovanja je mogel Jezus tedej spet terpeti! Peljali so Gospoda na veliko dvoriše in so ga neizrekljivo vnovič zaničevali; to dvoriše je bilo v sredi

Herodove dvorane, in Herod na ravni strehi stoječ je nekaj časa gledal, kaj so vse ž njim počeli. Vergli so mu belo sramotljivo oblačilo med gerdim rohljanjem čez glavo; pripogovali so se zdajci pred njim, sem ter tje ga pahali, ga pahali, ga nesramno zapljevali; v obraz so ga bíli, ker kralju odgovarjati ni hotel, kraljeve čast so Mu norčevaje skazovali, blato vanj metali neusmiljeno sovali, krog njega plesali, celo na tla ga pobili in grozovito vlačili; celo najeli so briče, kateri so ga s pestmi in kolmi bíli. Neusmiljeno je bil zmartran, zdihovaje se je terpljenja tresil, oni pa so njegovo zdihovanje nesramno oponašali in pri vsakim novim terpinčenji velik hrup in šum zagnali. Ni ga bilo nobeniga, de bi bil usmiljenje imel ž njim. Kri pa je tekla v curkih čez njegovo obličje, in večkrat je padel na tla pod težo njihovih udarcev. Oh, mende so le jokajoči angelji Njegovo glavo mazilili; zakaj brez posebne pomoči Božje bi več živ biti ne mogel. Tako so tedaj Jezusa kakor norca, neumniga imeli. Jezus pa je hotel sprejeti to belo sramotljivo oblačilo, de bi bil zadostil za napuh in nečimernost v obleki, s katero mi toliko Boga žalimo, in tudi, de bi nam s tem pokazal, de je prišel na svet, nam dati oblačilo nedolžnosti, katero smo z grehi zgubili; in de zamoremo svoje

dušno oblačilo čisto — belo oprati v njegovi Rešnji Kervi. Premisli to, moja duša! in obžaluj vse grehe, ktere si v ti reči storila!

Sveti zdihljeji.

O moj Bog! zakličem s sv. Alfonzom Ligvorjem, tudi jest sim te zaničeval in zasramoval, kakor nekdej Herod. Ne kaznuj me tako, kakor si Heroda, de bi namreč več ne govoril z menoj! Herod te ni spoznal, kar si v resnici bil; jest pa te spoznam, de si moj Bog. Herod ni obžaloval, ko te je razžalil: jest pa iz vsiga serca to obžalujem. Herod te ni ljubil; jest te pa iz serca ljubiti želim in te ljubim čez vse. — O moj Bog! ne vzemi mi glasu svojih navdajanj! Povej mi le, kaj ti tirjaš od mene. S tvojo močjo hočem storiti vse! Marija, moje upanje, prosi Jezusa za me!

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Se v molčečnosti vaditi in vse nepotrebno govorjenje opustiti.

Spominek.

„V molčečnosti in v upanji bo vaša moč.“ (Izaija 30, 15.)

Večerno premišljevanje za šestnajsti dan.

Jezusa peljajo od Heroda k Pilatu nazaj.

1. Ko so veliki duhovni in sovražniki Jezusovi vidili, de tudi Herod Jezusa noče obsoditi, so bili vnovič vsi razkačeni in zdivjani. Poslali so nektere zmed se v tisti kraj mesta, kjer je bilo nar več farizejev, ter so jim denarja poslali rekoč, naj z vsimi svojimi ljudmi pred Pilatovo hišo gredó, naj med ljudstvo denarje delé, de bo silama tirjala smert Jezusovo. Druge pa so razposlali okoli, de naj ljudém dovedujejo, če ne bodo tirjali smerti Jezusove, si bodo sodbo Božjo nakopali. Tako so ljudstvo šuntali in ga s svojim žuganjem vsiga zbegali; kakor so vedili in znali, so zoper Jezusa ljudstvo dražili; Herodovim vojakam so denarje metali, de bi Jezusa še bolj serdito martrali; zakaj mislili so, de naj bi raji bil umorjen, preden bi

ga Pilat oprostiti mogel. Podali so se tedej z Jezusam od Heroda nazaj k Pilatu. Sram jih je pa bilo, ker se neobsojeniga spet nazaj peljali tje, kjer je bil že nedolžen spoznan. Šli so po drugi daljni poti, de bi Jezusa lože in dalje terpinčili. Pot je bila gerda, kamnita, roglata. Vlekli so Gospoda v neizrečenim zaničevanji in zasramovanji. Dolgo sramotljivo oblačilo mu je hojo še opoveralo, po blatu se je vleklo; nekterikrat je padel na tla in med udarci na glavo in sovanjem z nogami je bil na vervéh spet po konci potegnjen. Oh, kako strašna pot! Jezus je molil, de bi zdaj ne umerl, de bi doplnil svoje terpljenje za nas!

2. Bila je že osma ura preč, ko so tako zdelaniga Jezusa po drugi poti čez véliki terg spet prepeljali pred Pilatovo hišo. Ljudstva je bilo neizrečeno veliko; ptujci iz vsih krajev večidel skupaj, med njimi so farizeji se gnjetli in šuntali zoper Jezusa. Pilat pa, ker se je vstaje ali punta bal, je postavil okoli tavžent vojakov po tergu, pri veliki straži in okoli svoje dvorane. Presveta Devica Marija, sv. Magdalena in druge svete žene, kakih dvajset skupaj, so med tem z Oljske gore prišle nazaj in so stale v kotu nekiga mostovža, kjer so vse lahko vidile in slišale, tudi sv. Janez je bil od začetka med njimi.

Jezusa so peljali v sramotljivim oblačilu skoz gnječo ljudstva, ki je med smeham in vpitjem se iz njega norčevalo. Neki dvorni Herodov služabnik je že Pilatu sporočil, kako dobro se je Herodu zdelo, ker mu je Pilat to sodbo pre-pustil, de pa nad tem imenitnim Galilejcem nič krivice ne najde, de se mu le mutast norec zdi, in ga tudi kakor norca k njemu nazaj pošlje. Pilatu je spet to dopadlo, de je Herod njegovo sodbo poterdil in ni Jezusa obsodil; mu je pozdravljenje poslal, tako de sta se prijaznila tisti dan, ki sta bila popred v sovraštvu med seboj. Jezus je bil tedej čez terg pripeljan v Pilatovo dvorano po kamnitih stopnicah na razvišano zidano omizje. Med neusmiljenim sovanjem bričev je stopil na dolgo sramotljivo oblačilo, ter je na bele stopnice tako hudo padel, de je na nje kri iz njegove glave tekla. Sovražniki Jezusovi pa, ki so spodej na dolgih klopéh ostali, in vse ljudstvo je zagnalo veliko krohotanje in smeh nad tem padcam, in briči so Jezusa sovali naprej.

Spremi tedej svojiga Zveličarja v duhu; kušni kaplje svete kervi, ktera je tekla na te stopnice in daruj jih nebeškemu Očetu za svoje grehe, v ktere si padel. Imej usmiljenje s tem bolečim padcam Jezusa, svojiga Odrešenika!

3. Pilat je slonel na stolu z blazinami ne zvišavi. Majhna mizica je bila pred njim, na mizi so ležale znamenja rimske oblasti. Tudi zdaj so stali nekteri stotniki in drugi možje z zavitki v rokah krog njega kakor popred. Vzdignil se je Pilat in je zaklical „velike duhovne, poglavarje in ljudstvo, in jim je rekel. Pripeljali ste mi tega človeka, kakor de bi odvrčal ljudstvo; in glejte, jest sim ga vpričo vas izprašal, in nisem našel nobene krivice nad tem človekam v tem, česar ga tožite. Pa tudi Herod ne; zakaj poslal sim vas bil k njemu, in glejte, nič smerti vredniga ni bilo najdeno nad njim. Pretepel ga bom tedej in spustil.“ Na to se vzdigne hudo mrmranje in vpitje med farizeji, in ljudstvo so še bolj šuntali, in denarje med nje metali. Zaničljivo jih je Pilat zavračeval, oestro jim je očital, rekoč: Ali ne bodo še dans nedolžne kervi pri klanji obilno teči vidili? Kako velika je pač slepota Pilatova! Vidi, de je Jezus ves nedolžen, to očitno spozná, de ne najde nič krivice nad njim, in vender pravi: „Pretepel ga bom tedaj in spustil.“ Ako je nedolžen, zakaj ga hočeš tepsti? Kaj te sili, Zveličarja tepsti dati? Oh, le gola boječnost pred ljudmi in posvetna modrost; Judam je hotel s tem saj nekaj privoliti, se jim s tem prikupiti. Mislil je

morebiti, s tem potolažiti. Mar je bilo za uboziga Jezusa? de bi le sam s častjo pred svetam se zmuznil iz te njemu toliko sitne pravde. O nesrečna posvetna modrost!

Sveti zdihljeji.

Ni je veči bolečine, pravi sv. Alfonz, za serce, ktero ljubi, kakor je bolečina ta, če vidi, de se zaničuje njegova ljubezen. Nehvaležnost pa je toliko veči, kolikor veči je skazana ljubezen. Kako ljubeznjivo, o presladki moj Jezus! si pa ti iskal Pilata in vsih svojih sovražnikov? Pa za vse to so te le zaničevali. Koliko hvaležniši pa. o moj Jezus! sim bil jest dozdej do tebe? Komu si skazal več gnad, več ljubezni, kakor meni, od moje mladosti sem noter do zdaj? In kdo te je bolj zaničljivo zasramoval, kakor spet jest nesrečni? Oh, naj bo že enkrat konec te nehvaležnosti! Spreoberni me že vender enkrat, de jenjam žaliti tvoje toliko ljubeznjivo serce! O zaničevano serce mojiga Jezusa! razserdi se nad menoj, pa le v svoji veliki milosti: Vžgi me namreč

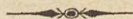
z ognjem svoje ljubezni, in požgi s svojo ljubeznijo v meni vse, de zanaprej ne ljubim nič drugiga, kakor le tebe samiga!

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Rad po nedolžnim kaj poterpeti in se nič ne izgovarjati.

Spominek.

„Nič kriviga ne najdem nad tem človekam.“ (Luk. 23, 4.)

Jutranje premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezus in Baraba.

1. Bilo je ravno o tistem času, ko je Judovsko ljudstvo o veliki noči po neki stari navadi pred deželnega poglavarja prišlo, de bi jim eniga zmed vjetih spustil, za kteriga koli

so prosili. Farizeji so pa ravno pred med ljudstvo tudi zato denar metali, de bi ljudstvo podkupili, de bi saj ne tirjalo oprostinja, Jezusa, temuč de bi za njega križanje vpilo. Pilat pa je menil, de bo ljudstvo za Jezusa govorilo, in de bi Judam ne bilo treba veliko preišljevati, imenoval je zraven Jezusa nekiga imenitniga hudodelnika zavoljo oprostinja, kateri je bil že k smerti obsojen. Temu hudodelniku so rekli Baraba in vse ljudstvo ga je zelo čertilo in klelo. Bil je zavoljo nekiga v mestu storjeniga punta in uboja v ječo veržen. Vstal je pa velik hrup med ljudstvom po tergu. Neka derhal se žene skoz gnječo bliže Pilata in vpije: Pilat! stori nam po navadi praznika. In ravno tega je čakal Pilat, zato jim je rekel: „Navada je pri vas, de vam eniga spustim o veliki noči. Kteriga tedaj hočete, de vam spustim: Baraba, ali pa Jezusa, ki je imenovan Kristus?“ Pilat je bil namreč ves omahljiv, in ni vedil, kaj bi storil. Na to Pilatovo vprašanje je ljudstvo nekoliko potihnilo, in le sem ter tje se je kdo oglasil za Baraba. In tedaj je Pilata poklical služabnik njegove žene; in umaknil se je nazaj in služabnik mu je pokazal zastavo, katero je bil Pilat svoji ženi v jutro zastavil, in mu reče: Klavdija Prokle te s tem opomni. Farizeji in veliki duhovni pa

so bili vsi po konci; sami so šli med ljudstvo, šuntali, žugali, zapovedovali so, bilo je pa to tudi kaj lahkiga, ker ljudstvo ali podkupljeno ali preplašeno je bilo že vse zoper Jezusa.

2. Marija, Magdalena, Janez in druge žené so stali v kotu bližnjiga mostovža, so molili in solze točili, in akoravno je Jezusova Mati dobro vedila, de ni drugač rešenja za človeški rod, kakor le v smerti Jezusovi, vender se je za njegovo življenje bala, kakor Mati nar svejšiga Sina, in kakor je Jezus, akoravno je prostovoljno človek postal, de bi na lesu križa za nas umerl, vender bolečine in terpljenja teh strašnih marter nedolžno k smerti obsojeniga, kakor človek terpel; tako je terpela Marija britkosti in terpljenja Matere, ktere svetimu Sinu je nehvaležno ljudstvo toliko hudiga storilo. Tresli so se, bali se in upali. Janez je večkrat nekoliko preč stopil, de bi kaj boljiga zvedil. Marija je molila, de bi se vender toliko greha ne delalo; molila je, kakor je molil Jezus na Oljski gori: „Če je mogoče, naj gre preč ta kelih!“ In tako je ljubeznjiva Mati še zmiraj upanje imela; ko je vidila in slišala, koliko se farizeji trudijo in prizadevajo ljudstvo podšuntati, je tudi zvedila, de Pilat želí Jezusa spustiti. Blizo tam jih je stalo veliko iz mesta Kafar-

navma med njimi, ktere je Jezus učil in ozdravil; čudili so se, skrivaj so pogledovali Gospoda, toliko nesrečnega, se pa zakrivali pred Marijo in drugimi ženami. Marija je mislila — tudi drugi so menili — ti bodo za Jezusa prosili, svojiga dobrotnika, svojiga učenika, ne pa za Baraba; pa vender niso. O kdo bo zapopadel britkost in bolečine Mariine v ti žalostni uri?"

3. Pilat je razumil, kaj mu hoče njegova žena, in je nazaj poslal zastavo v znamenje, da njegova storjena obljuba še ni prelomljena. Spet je stopil na visoko omizje, se usedel pred mizico na stol; tudi veliki duhovni so posedli svoje sedeže, in Pilat je spet zavpil: „Kteriga teh dveh hočete, da vam spustim?“ In tedaj se je razlegalo vesoljno vpitje po vsim tergu: „Preč s tem, daj nam Baraba.“ Pilat je še enkrat rekel: „Kaj hočete, da storim s kraljem Judov, z Jezusom, ki je imenovan Kristus?“ Tedaj so z velikim hrupom zagnali: „Križaj ga, križaj ga!“ Pilat je v tretje prašal: „Kaj pa je hudiga storil? Jest ne najdim nič smerti vredniga nad njim. Stepsti ga bom dal, in potem spustil.“ Pa vpitje: Križaj ga! Križan naj bo! se je razlegalo, kakor peklenski šum in hrup od vsih strani, in veliki duhovni so bili kakor divji od samiga vpitja. Tedaj je omahljivi Pilat spustil

Baraba hudodelnika in Jezusa jim je dal, de bi bil bičan. Tako so tedaj hudobniga morivca in ubijavca oprostili, svojiga Zveličarja in Odrešenika pa umoriti sklenili. O nezapopadljiva ponižnost Boga samiga, ki je hotel biti slabši, kakor ubijavec!

Sveti zdihljeji.

O moj preljubeznjivi Zveličar! kolikrat sim se potegoval ne le za hudodelnika ali morivca, ampak za sužnost satana, tvojiga priseženiga sovražnika, ki je lažnjivec in morivec od začetka, oče vsih morivcev; nisim se pa potegoval za tvojo sladko ljubezen in gnado, za tvoje Božje dopadajenje, s tem namreč, de sim prostovoljno zapeljevanje satanovo poslušal in v grehe zabredel! O nesrečna slepota! de sim le enkrat v svojim zivljenji, tebe, moj Jezus! zapustil in tvojo ljubezen zaničeval! O moj Jezus! tako pridem tedaj potert k tebi spet nazaj: dodeli, de me nobena stvar več ne zapelja, de na večno ljubim le tebe! Bežite vse stvari iz mojiga serca! Jezus sam naj bo zapopadek moje ljubezni! O Jezus! de pozabim na

vse, le tebe nikoli, ki si edina moja ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Zavaljo Jezusa rad zaničevan in preganjan biti.

Spominek.

„Kdor Jezusa zgubi, vse zgubi.“
(Tom. Kemp.)

Večerno premišljevanje za sedemnajsti dan.

Jezusa bičajo.

1. Pilat, zaničljivi in omahljivi sodnik, je večkrat izrekel krivične besede: „Nič kriviga ne najdem nad njim, pretepel ga bom tedaj in ga spustil.“ Vpitje Judov pa se je razlegalo v eno mero naprej! „Križaj ga, križaj ga!“ Še je hotel Pilat nekoliko premisliti, svojo voljo poskusiti, in je ukazal Jezusa bičati. Peljali so

tedaj briči Jezusa, razbitiga, zaničevaniga, zapljevaniga Zveličarja sovaje in pehaje skoz zdivjano ljudstvo tje na veliki terg, iz Pilatove hiše proti veliki straži, do stebra bičanja, ki je tu na tergu pred nekim mostovžem stal. Rabeljnovi hlapci so prihrumeli z biči, šibami in vervicami, ter so vse to orodje pred steber k Jezusovim nogam pometali. Bilo jih je šest; rujavi zagoreli ljudje, manjši kakor Jezus, z zmeršenimi lasmi. Bili so gerdi razbojniki iz egiptovskih krajev, ki so bili tu v sužnost prodani in so težke dela, večidel zidanje, opravljali; nar hudobniši, nar zaničljivši iz med takih sužnjih so bili za to odbrani in kakor hlapci rabeljnovi v sodnjo hišo pripeljani. Ti gerdi, ti neusmiljeni ljudje so že več ubogih grešnikov pri tem stebru do smerti stepili. Imeli so nekaj živinskiga, satanskiga nad saboj; bili so na pol upijanjeni. Bili so Gospoda z jezo, akoravno je radovoljno šel, ter so ga z divjo serditostjo vlekli k stebru bičanja. Steber je bil kake štiri pedí visok, z železnim obročem obdan. Jezusa je groza obšla, stresel se je pred stebram. Jezus je sam v trepeči naglosti odpel svoje oblačila s svojimi odterdiga pervijanja zateklimi in kervavimi rokami, ki so mu drugi tiste trgali in ga sovali. Molil in zdihoval je, oh! tako milo! Sramoval se je,

se tako sleči. Pa s tem je hotel za našo nesramožljivost zadostiti. Marija pa, od britkih bolečin vsa prevzeta Mati, ki je s svetimi ženami v kotu terga bila, se je pri tem preč obernila in omedlela v naročji svetih zraven nje stoječih žen.

2. Jezus je tedaj objel steber in briči so med strašnim kletjem in pahanjem njegove svete roke na železni obroč stebra pripeli. Nar svetejši vsih svetih je bil nag v neskončni britkosti in sramožljivosti na steber hudodelnikov terdo privezan, in dva teh divjakov sta z neusmiljeno serditostjo začela tepsti po Jezusu od verha do tal in spet od tal do verha. Pervi biči so bili iz suhih volovskih žil ali terdih belih jermenov. Naš Gospod in Zveličar, Sin Božji, pravi Bog in pravi človek, se je pretresnil in vil pod strašnimi udarci teh bičev gerdih hudodelnikov; zvijal se je, stokal je sladko-britko zdihovanje kot ljubeznjivo molitev med grozovitim terpljenjem, in to milovanje se je mešalo med švigajoče in žvižgajoče udarce z biči. Večkrat pa je te svete, milo-tožljive, britko-žegnajoče zdihljeje zadušilo strašno vpitje ljudstva in farizejev, in jih ko černo-gromeči oblak zagernilo: Na vse gerlo so vpili: „Preč ž njim! Križan naj bo!“ zakaj Pilat je še zmiraj barantal z ljudstvom in če je neznani hrup in šum zadušiti

hotel, de bi on govoril, je trobenta zapela, de je vse potihnilo; in tedaj so se po tergu razlegali grozni udarci, milo zdihovanje Jezusovo, kletev bričev in rabeljnovih hlapcev, pa tudi bleketanje darivnih jagnjet, ki so jih blizo tam v ovčjim vodnjaku omivali, preden so bile darovane. To nedolžno bleketanje jagnjet je imelo nekaj čudniga ginljiviga v sebi. Edini glasovi so bili ti, ki so se lepo strinjali z milim zdihovanjem Zveličarjevim. Judovsko ljudstvo je od stebra bičanja za eno pot širjave odstopilo. Rimski vojaki so bili sem ter tje nastavljeni, zlasti proti stražni hiši. Vsaktera derhal je bila blizo tam, eni tihi, drugi norčevaje, le nekteri so bili ginjeni. Nesramni, skor nagi briči so pri stražni hiši pletli nove šibe; drugi so šli po ternja. Briči velikih duhovnov pa so denar dajali tem, ki so bičali. Tudi so prinesli velik verč z rudečo debelo pijačo, iz kteriga so pili, de so bili toliko bolj serditi in pijani. Čez eno pičlo četertinko ure sta prva dva odstopila in k pijači pristopila. Jezusovo teló je bilo višnjevo-rudeče; njegova sveta kri je kapala iz njega. Zganoval, tresel se je. Norčevanje in krotanje se je razlegalo od vsih strani.

3. Druga dva rabeljnova hlapca sta pristopila in z novo divjostjo sta planila čez Jezusa;

imela sta šibe, z vozli, ternjem in drugimi bodečinami opletene. S svojim divjim tepenjem sta raztergala Jezusovo teló, de je njegova kri na okrog tje škropila, roke bričev so bile okervavljene. Jezus je zdihoval, molil in se zganoval.

— Dva naslednja briča sta Jezusa spet z drugačnimi biči tepla. So bile na železni deržaj pripete male verižice namešane z jermeni, ki so imeli na konci železne ternke in sta s tem strašnim orodjem, cele kose mesa in kože tergala z njega. O kdo zamore popisati ta revni pogled! Po teh hudobij še ni bilo zadosti; odvezali so vervi in so Jezusa s herbtam na steber privezali; in ker je bil že toliko zdelan, de stati ni več mogel, so ga z vervicami terdno na steber privezali; njegove roke pa so zadej na steber terdo pripeli. Strašno je bil tako zadržnjen, s kervijo in ranami obdan. Kakor stekli psi so ga bíli, in eden je imel malo šibico v levici, s katero je celo njegovo obličje raztepel. Ni bilo nič zdraviga več na Gospodovim telesu. On pa je svoje neusmiljene pretepavce s svojim kervi polnim očesam milo gledal in je molil zanje; pa oni so vedno hujši divjali, on pa je vedno bolj tiho zdihoval: „Gorjé!

Sveti zdihljeji.

O zaklad, o bogastvo mojiga serca! zakličem s častitim Tomažem od Jezusa; strah in groza me spreletuje! začuden ne vém, kaj bi rekel; padem pred tvoje svete noge. Zakaj, o moj Jezus, o sladka ljubezen mojige serca! zakaj si tako grozoviten proti sebi, pa tako mil proti meni? Ali bi ne bilo bolj prav, de bi bil jest bičan, ne pa ti? zakaj jest sim grešil, ne pa ti, o Jagnje nedolžno! Oh, torej objokujem svoje pregrehe, zavoljo katerih si bil ti bičan; spoznam jih vse, in milosti pričakujem za nje; ne pusti mi, se kdaj od tebe ločiti! Od rane do rane čem iti, in, kakor dela čebela na naši paši, hočem pokusiti iz tistih ljubeznjivost tvoje sladkosti. V te nar svetejši rane nas zbêri, o nebeška sladkost! in poživi naše serca in jih zredi v ljubeznjivosti svoje drage kervi, tu nas varuj z očetovsko ljubeznijo; tu nas ubogati, kakor pravi oče z vsimi dobrotami; tu nas pripravi k rasti prave notranje velikosti, de bomo v tebi po tebi, postali tebi enaki! Oh srečen, kdor te nikoli ni zapustil! Oh srečen,

kdor ni nobeniga družiga prostora v pokoj si zbral! Oh srečen, kdor je vedno le po teh ranah zdihoval in iz celiga serca se v tiste potopil! — Oh, naj se tudi jest vedno bolj v te sv. rane potopim! Amen!

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Zatajevati poželjivost in lenobo mesa.

Spominek.

„Grešniki so kovali na mojem herbtu.“
(Ps. 128, 3.)

Jutranje premišljevanje za osemnajsti dan.

Jezusa bičajo.

1. To grozovito bičanje je zelo tri čertinke ure terpelo; kaj je neki ptuj in malo vreden človek jezno prilomastil od une strani

stebra s krivim nožem v roki, in zaupije: Stojte! ne bijte nedolžniga človeka celo do smerti! In upijanjeni briči so ga pogledali in odjenjali in naglo so porezali vervice, s katerimi je bil Jezus povezan, in tisti človek je zbežal, se med ljudstvo zgubil. Jezus pa se je zgrudil s svojim kervavečim telesam pri stebri kakor omedlen, v kolebaru svoje kervi.

Rabeljnovi hlapci so ga pustili na tléh; pili so in vpili unim rabeljnam v stražno hišo, naj dobro delajo ternjevo krono. Jezus se je še zganoval v svojih bolečinah, s kervavečimi ranami pri stebri ležeč. In tedaj so šle ené prederzno spodrecane nemarne ženske memo njega; za roke so se sprejele in pred Jezusam postale in gledale so ga z mehkužnim gnjušenjem. In njegove rane so ga še bolj zbolele, in svoje revno obličje je obernil tako milo proti njim! In šle so naprej in vojaki so za njimi nesramno vpili. Med bičanjem pa je bilo, kakor de bi angelji žalovaje pri Jezusu bili. Jezus pa je molil ter se je vedno v tem britkim in sramotljivim terpljenji nebeškemu Očetu daroval za grehe ljudi. Tedaj pa, ko je pri stebri ležal v svoji kervi, je bilo, kakor de bi bil po angelji okrepan.

2. Premislimo zdaj velikost osramotenja, katero, so Gospodu z bičanjem storili. O pre-

sunljivi pogled! Lej, moja duša! kako je tu Gospod vsiga sveta, enako očitnemu hudodelniku na steber privezan in bičan; poslušaj, kako angelji tožijo, ki popolnoma spoznajo veličastvo tega Gospoda, zdaj pa so priče, kako je boleče s šibami in biči zmesarjen. Tedaj se je spolnilo kar prerok Izaija prerokuje: „Zginila je vsa lepota njegova, postal je v sramovanje ljudem; mož bolečin je on, razdrto je njegovo obličje; ni več poznati; enak je gobovimu, kateriga je roka Božja zadela.“ O padi torej pred svojiga v krvi ležečiga Zveličarja in moli ga! Prašaj se: Kdo, kdo te je, o sladki moj Jezus! koliko raztepel? Kdo je vzrok tega neskončniga terpljenja? Oh, kdo drugi, kakor jest sam? „Zavoljo naših hudobij je bil ranjen, pravi prerok; de se je za naše pregrehe spokoril, je bil toliko pobit, šiba naših pregreškov je čez-nj prišla; z njegovimi ranami smo bili mi ozdravljeni.“ (Iz. 53.) Ker so pa naše pregrehe neštevilne, so tudi rane njegove in bolečine njegove brez števila. In kako čudno poterpežljivo je on vse to terpel! O nespametni človek! zakliče častiti Ludovik Granaški, o maloverna duša! semkej se ozri in poglej, kako po pravici moraš tega Gospoda ljubiti, se bati in upati vanj, in kako je spodobno, de imaš usmiljenje z njim in njegove bolečine zapišeš v

svoje serce. K ljubezni boš nagnjen, če pazljivo preišljuješ, koliko in koliko strašniga je za te on terpel; strah te bo preletel, ako preišljuješ kako ojestro tepe Bog greh celo na svojim lastnim Sinu; pa upanje te bo poživilo, ako pregleduješ bogato odrešenje in obilno zadostenje, ktero nam je to bičanje zaslužilo; usmiljenje poslednjič boš imel, ako si velikost teh bolečin k sercu vzameš in obilnost kervi, ki je tu tekla za te.

3.) Pred vsim drugim pa je gerda pregreha nečistost, ktera je Gospoda zdelala tako strašno. Poglejte, pravi neki cerkveni učenik, pogledjte vé zavoljo nečistosti kumerne duše, koliko terpljenja je vaša mehkužnost, vaše meseno poželenje ljubznjivimu Jezusu storilo! Poglejte, kako je to čisto meso le ena rana od glave do nog! Ali pogled tega kervaviga stepenja ne bo ginil vašiga serca? In vé, spokorne duše, ki ste nekdej živele v ti gerdi pregrehi, pa ste v svojo srečo jo obžalovale, spomnite se te drage kervi, ktero je hotel Jezus točiti, de bi vas rešil iz te nagnjusne zmešnjave; dobro in zvesto si pa to v spominu ohranite, de serca svojiga nar boljšiga in nar ljubeznivšiga Zveličarja nikdar več ne bote razžalile! Tudi za vas, duše nedolžne in čiste, je Jezus prelival svojo kri, de bi vam namreč gnado zaslužil, to lepo lilijo, sveto ne-

dolžnost, čisto, neomadežano, cvetečo ohraniti. — O grešnik! nikar toraj ne obupaj! Ta kri, ktero so tvoje roke iz Jezusoviga telesa škropile, ta kri bo tebi v mazilo, zaceliti rane tvoje duše, če v zatajevanji svojiga mesa, v čuječnosti svojih počutkov, zlasti v vrednim prejemanji sv. pokore si prizadevaš, to drago kri sebi prilastiti. O nikar ne zamudi tega iz lastniga zadolženja!

Sveti zdihljeji.

Kaj je to, o nar višji kralj! zakličem s častitim Ludovikom Granaškim, kakošno kaznovanje, kakošno tepenje je to? Kaj si počel, de bi tako veliko britkost, tako neznano sramoto zaslužilo? Zares, prav nič! Jest, jest, zaničljivi človek in otrok pogubljenja, jest sim kriv tvojiga grozovitnega terpljenja; ti se pokoriš, ker se nikoli nisi pregrešil! Lej, o Gospod! jest spoznam svoje grehe, svoje hudobije! Moje pregrehe so krive tvojiga bičanja. O Jezus! Kako mi je to hudo! Prekolnem vse nespodobne razveseljevanja, s kterimi sim tebi toliko terpljenja napravil! Spomni me, o moj Jezus! večkrat tiste ljubezni,

ki si jo do mene imel, de te jest ljubim, de te nikdar nikoli več ne žalim. Odpusti mi! Tvoja na stebru bičanja prelita kri je mazilo, ki ga položiti hočem na rane svoje duše, je kopel zveličanja, v kateri se kopati hočem, de operem svojo, o moj Bog! tako strašno umazano dušo. Oh, očisti me s to sveto kervijo na duši in telesu! Amen.

Sklep.!

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Bežati pred veseljem tega sveta in pred vsako priložnostjo v gerdo nečistost.

Spominek.

„On je ranjen zavoljo naših hudobij, stepen zavoljo naših pregreh.“ (Iz 53, 5.)

Večerno premišljevanje za osemnajsti dan.

Marija med bičanjem Jezusa.

1. Tedaj so briči spet pristopili k Gospodu ter so ga sovali z nogami, de naj vstane,

ker do zdaj ga še niso kakor kralja dosti počastili; tudi bíli so ga, in Jezus se je stegoval po svoji obleki, ki je na strani ležala, in gerduni so mu jo zmikali, sem ter tje metali, de je mogel ubogi Jezus v kervavi nagoti po tleh, enako pomandranimu červu, se težko stegovati po obleki. Potem so ga silili s sovanjem in bercanjem stopiti na omahljive noge, in niso mu toliko pripustili, de bi si bil sukno oblekel, ampak zagnali so mu jo čez ramé. S svojim oblačilam si je obrisal svojo kri z obraza po poti, po kateri so ga hitro proti stražni cesti podili. Lahko bi bili šli ž njim od stebra bičanja naravnost v stražno hišo; ker so bili mostovži okoli hiše odperti proti tergu, tako de bi bili šli čez ječo, ker sta bila razbojnika in Baraba zaperta; oni pa so peljali Jezusa memo sedežev vélikih duhovnov, kateri so vpili: „Preč ž njim, preč ž njim!“ ter se z gnjušenjem stran obračali. In tedaj so ga peljali v notranje dvoriše velike stražne hiše. Ko so ga tje pripeljali, ni bilo tam nobeniga vojaka, ampak briči, sužnji, rabeljski hlapci in drugi raztergani potepuhi. Ker je po ljudstvo tako nepokojno postalo, je Pilat pomnožil rimsko stražo. In vojaki so vverstveno stražno hišo obstopili. Goveriti, smejati, Jezusa zaničevati jim je bilo pripušeno, le v vrstah

so mogli stati. Pilat je hotel s tem ljudstvo v pokoji ohraniti. Bilo je gotovo tavžent mož zbranih.

2. Marija, prečista devica, je bila med bičanjem našiga Zveličarja vedno zamaknjena; kar se je ž njenim Sinam godilo, je vse videla in občutila notranje z neizrečeno ljubeznijo in britkostjo. Večkrat se je tiho, milo žalovanje slišalo iz njenih ust, njene oči so bile vse rudeče od solzá. S tančico zagernjena je slonela v naročji svoje sestre Marije Heli, ki je bila že stara žena. Svete prijateljice Mariine in Jezusove so bile vse zavite in zagernjene s tančicami čez obličje, v bolečini in britkosti trepetaje, med tihim zdihovanjem so se krog svete Device tišale, kakor de bi pričakovale svojiga lastniga obsojenja. Marija je imela dolgo višnjevo oblačilo in čez to dolgi beli volnati plajš, in rumeno belkasto tančico. Magdalena je bila vsa zmešana, poterta od bolečin in zdihovanja; njeni lasje so bili pod tančico spušeni. Marija, ko se je zavedila, je ravno zagledala svojiga raztepeniga Sina, ko so ga briči memo peljali. Kri si je zbrisal z oči s svojim oblačilam, de je svojo Mater pogledal. Od bolečin prevzeta je roke za njim stegovala in gledala za njegovimi kervavimi stopinjami. Kadar se je tedaj ljudstvo bolj v

drugo stran zabernilo, so se sv. žene stebru bičanja bližale, in so padle pred steber na tla, zakrite od nekoliko usmiljenih ljudi, in so s pertmi pobirale Jezusovo kri in tla posušile, kjer se je le kaj poznalo; Janeza zdaj ni bilo pri njih. Bilo je po bičanji okoli devete ure zjutraj. —

Imej tudi ti usmiljenje s to žalostno Materjo, spremi jo v duhu, poklekni tam ž njo k svetimu stebru bičanja, objemi ga, kušni s kervijo napojene tla in daruj vsako kapljo te drage kervi zlasti za svojo mehkužnost, počutnost in lenobo in za vse grehe svojiga mesa. Prosi Boga, de bi šibe svoje ojstre sodbe odvernili od tebe zavoljo tega sv. bičanja.

3. Premisli tukaj, o duša! presveto Devico! Njene lica so blede in suhe, njene oči skor kervave od solzá. Čudna in nepopisljiva ponižna, pa častitljiva in priprosta je njena podoba. Od sinoč, vso noč v britkostih in težavah, je v solzah hodila po dolini Jozafat in in po cestah Jeruzalema v gnječi, vsiga ljudstva, in njena obleka je vsa čedna, neomadežena. Ni je gube na njenim oblačilu, de bi ne bila polna svetosti. Vse tako čedno in priprosto, tako resnobno, čisto in nedolžno. Njena obleka sicer od ponočne rose in obilnih solzá zmočena, vender

čedna, čista, lepo uravnana. Ni hitra, v nar
 strašnejših bolečinah je njeno djanje vse mirno,
 priprosto. Neizrečeno nekako čeznaravno je lepa;
 zakaj vsa njena lepota je neomadežana, častitljiva,
 sveta. Magdalena pa je bila vsa drugačna:
 zavoljo kesanja in grozних bolečin je vsa njena
 lepota razderta, skorej strašna. Njena obleka je
 mokra, z blatam omadežana, neredno, zmešano
 visí na nji; njeni lasje mahajo razvezani pod
 razderto, mokro tančico. Vsa zbegana je, ne
 misli na drugo, le na svojo britkost. Tako velika
 je njena bolečina, njeno kesanje, njeno terpljenje.
 Oh, vsa je prevzeta in v svoje zdihovanje vtop-
 ljena! Premisli tu čisto, neomadežano Devico
 Marijo in pa skesano spokornico Magdaleno!

Sveti zdihljeji.

O moj Jezus! v duhu kušnem zdaj
 tla, namočene s kervijo mojiga Zveličarja
 in Odrešenika. Biče in šibe, s to drago
 kervijo nasitene pritisnem na svoje serce
 in ponižno te prosim, ozdravi rane mojih
 nespodobnih nagnjenj in rani s svojo Božjo
 ljubeznijo moje serce. Objamem in pozdra-
 vim z nar večjim spoštovanjem ta sveti

steber. O srečni steber, na katerim je bil privezan in bijen tisti, ki je steber in podpora vesoljniga sveta in moč vsiga stvarjenja! O ti visoko žegnani steber, ozaljšan, olepšan in pomalan z nar drajši kervijo Božjiga Sina, ktera je tekla, de bi uterdila ljudi, in jih v stebre v tempeljnu živiga Boga spremenila! O de bi bil jest privezan na te, oškropljen in ozaljšan s to sveto kervijo, terden steber v službi Zveličarja svojiga, ki je toliko za me na tebi prestal! O draga kri! edina kaplja bi bila zadostila v odrešenje vesoljniga sveta, tu pa si v toliki obilnosti tekla, častim te v nar večji pobožnosti; v tebi hočem oprati vse madeže svoje, v te se pogreznem; dodeli, de se v tebi očistim belo, kakor sneg, de bom vreden spoznan kakor čista, neomadežana nevesta stopiti nekdej pred obličje svojiga Jezusa! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Prosim Marijo za dar svete čistosti.

Spominek.

Ne recite mi več Noemi, t. j. lépa, ampak Marija, t. j. britka; zakaj vsigamogočni me je z britkostjo napolnil.“ (Rut. 1, 20.)

Jutranje premišljevanje za devetnajsti dan.

Jezus je s ternjem kronan in zasramovan.

1. Peljali so tedaj Jezusa v notranje dvoriše velike stražne hiše, ki je stala čez ječe na tergu in se je še k sodnji hiši štela. S stebri je bilo podslonjeno na okoli in vrata so bile odperete. Bilo je tam okoli petdeset gerdunov zmed bričev in njihovih hlapcev, sužnih in rabeljnovih služabnikov nar hujših, ki so se vdeležili zasramovanja Jezusoviga. Ljudstvo se je gnalo bliže, pa rimski vojaki so hišo obsedli; stali so v verstah, smejali se in norčevali in s tem so gerdune le še podpihovali, Jezusu terpljenje pomnožiti; zakaj njihov sméh in norčije so Judje dražili. Kos stariga stebra so v sredo privalili, na to iz gole hudobije čepin in reba-

stiga kamnja nametali. In tedaj so vnovič Jezusa raztergali oblačila ž njegoviga z ranami obdavniga telesa, in ogrnili so s starim, rudečim, sterganim, kratkim, vojaškim plajšem, ki je ležal v kotu rabeljnoviga stanovanja. In tedaj so Jezusa vlekli na s čepinjami in kamnjem nasuti sedež, ter so ga terdo nanj pahnili. In potem so mu ternjevo krono postavili. Bila je za dve dlani visoka, gosto in umetno spletena, tako de je čelo in glavo Jezusovo vso zakrila. Bila je iz tri perste debelih ternjevih vej umetno spletena, in z dolgimi terni večidel na noter obrnjena. Bilo je pa ternje debelo, ki raste okrog Jeruzalema in je tako močno in živo ošpičeno, da se celo manjši kosti ž njim prebosti zamorejo. To ternjevo krono so Gospodu na glavo potlačili, de so mu terni vse žile prebodli. O kako strašne bolečine je takrat občutil naš mili Zveličar! Kri je škropila iz njegove svete glave, kakor iz odprtih studencev, in je tekla v curkih njemu po obrazu.

2. Dali so mu potem debeli terst v desnico, s češuljo na verhu. Vse to so delali s sramotljivo slovesnostjo, kakor de bi ga res kronali kralja. Vzeli so mu tedaj terst iz rók in so ga bíli po glavi. Kri je zalivala njegove očí. Potem so pred-nj poklekovali, jezik pred njim

stegovali, ga bñli in pljevali mu v obraz in vpili: „Bodi pozdravljen kralj Judov!“ Oh, kdo bo nesramno djanje teh nečloveških gerdunov popisoval?! Jezus pa je terpel neizrečeno žejo; mraz ga je pretresoval zavoljo zmesarjenja in nečloveškiga bičanja; tresel se je; sem ter tje je bilo raztergano meso celo do kosti. Njegov jezik je bil skerčen; le kri njegove glave mu je tekla v razpečene usta, ki so hrepeneče bile odperte. Gerdi ljudje pa so mu v usta pljevali. Tako so Jezusa terpinčili skoraj pol ure, in vojaki, ki so stražno hišo v verstah obdajali, so zraven se smejali in vpili.

3. Premisli tedaj: Kako veliko terpljenje in kakšna sramota je bila to! Kakor pravi sv. Peter Damijan, so segli terni Gospodu noter do možganov, ter so jih kakor živi ogenj prebadali. Terpljenje, katero je to ternjevo kronanje prizadajalo, je bilo nar hujši, in je nar dalje terpelo, in še le s smertjo Jezusovo odjenjalo; ker vselej je bilo ponovljeno, če se je le ternjeva krona ali glava njegova kaj dotaknila; več ternov se je ulomilo in v glavi ostalo. Kdaj in kje je pač kdo vidil tako terpljenje? Kdaj je bilo zmišljeno tako kervavo terpinčenje? V nobenim boji svetnikov ne beremo kej taciga. Prihranjeno je bilo to le za Gospoda. Satan sam je znašel to ter-

pinčenje ter ga ljudém navdal. — Pojdite torej, vé hčere Sionske, t. j. vé od Boga blagoslovljene duše, in pogledjte kralja Salomona; kako ga je kronala s krono terpljenja mati njegova, brezbožna sinagoga, v dan njegoviga zaročenja, t. j. tisti dan, ko je na križi umerl iz ljubezni do nas! „Prekleta naj bo zemlja zavoljo tebe, je rekel Bog nekđaj Adamu, ternje in osat ti bo rodila zavoljo greha tvojiga.“ Zđaj se je ta beseda spolnila. To prekletstvo za naše grehe je mogel naš Zveličar nase vzeti in ti terni in osat, podoba našiga greha in ž njim zasluženih kazen, so mogli predirati njegovo glavo. Sosebno je pa hotel Jezus to grozovito terpljenje prestati v zadostenje naših hudobnih misel. Oh, zadostiti je hotel za vse naše pregrešne in hudobne misli, za naše nečimerne in častilakomne zmišljenja, za ošabnost in naš napuh, za našo svojeglavnost in svojeljubje, za našo nepokoršino in pregrešno termo, za vse nečiste premišljevanja, ki izhajajo iz našiga sprideniga serca. Zato je hotel naš Gospod s temi terni biti globoko preboden, de bi ž njegovo drago, čez njegovo obličje tekočo kervijo naš duh bil očišen vsih pregrešnih nespodobnost. In ti pa, o človek! se hočeš še vedno povzdigovati, in pasti v svojim serci misli, kakoršne žalijo Boga? Še nočeš jenjati, nečistih

podob v sebi oživljati? O preišljuj svojiga s ternjem kronaniga Zveličarja, in ustavi se vsim satanovim skušnjavam!

Sveti zdihljeji.

O moj nar krotkejši Jezus! kakšno mora biti moje sočutje, ko preišlujem, de je tvoja presveta kri tekla v toliko studencih, kolikor ternov je tvojo sveto glavo prebodlo! Zares ti so studenci Božje gnade za me. Tvoja ternjeva krona je meni v venec cvetlic in cvete okrog glave v nar lepših cvetlicah tvoje ljubezni. Vsi vbadci ternja so živi, kakor očesa cvetlic, biserno porošeni, razpošiljajoči lepoto in dišavo. Oh, dodeli mi, moj Zveličar! de ta draga rosa življenja, ki teče iz tvoje s ternjem ovite glave, mene namoči, in me vsiga madeža hudobnih skušnjav očisti! Bog hotel, zakričem s sveto Gero. Bog hotel tavžentkrat, de bi vse morje v kri spremeniti, skoz svojo glavo ga napeljati zamogel, de bi se očistila nesnažnost moje slabosti, ktero si ti, o neskončna vrednost! v stanovanje si zvolil. Oh, prosim pri

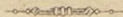
vrednosti tvoje sv. kervi, prebodi s tem dragim ternjem tudi moje sërce! Oh, prebodite me, o terni! zaženem z zveličano Johano od križa; veliki, globoko segajoči terni, prebodite me! kolikor globokeje, toliko serčeneje; za male ki do kervi ne zbodejo nič ne maram; prebodite me z živo bolečino, de dobro občutim, de mi je v sramoto, biti mehkužen ud s ternjem kronane glave! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odložiti vso svojeglavnost in notranji napuh svojiga duha.

Spominek.

„Pojdite ven, vé hčere Sionske; in poglejte kralja Salomona, s krono, s katero ga je kronala njegova mati v dan njegoviga zaročenja!“ (Vis. p. 3, 11.)

Večerno premišljevanje za devetnajsti dan.

Ecce homo! Glej, o človek!

1. Tedaj so Jezusa peljali s ternjevo krono na glavi in s terstam v zvezanih rokah ogernjeniga s škerlatastim plajšem spet v dvorano Pilatovo. Jezus ni bil spoznati, zavoljo kervi, ki mu je zalivala njegove oči, in usta in brado njegovo; njegovo telo je bilo z ranami pokrito, podobno v kervi namočenimu suknu. Priklonjen je šel omahljivo, plajš mu je bil komaj do kolén, in družiga oblačila ni imel na sebi. Ko je ubogi Jezus prišel pred hišo Pilatovo, je tudi tega neusmiljeniga človeka groza sočutje in gnjušenje spreletelo; na eniga svojih vojakov se je naslonil, in ker je duhovšina in ljudstvo le še razsajalo in vpilo, je rekel Pilat: Če je Judovski satan tako strašan, ne bo moč ž njim v peklu stanovati. Ko je bil ubogi Jezus po stopnicah neusmiljeno pahan, je stopil Pilat na visoko omizje in trobentar je zatrobil, de bi poslušali, ker hoče Pilat govoriti, in govoril je velikim duhovnam in vsim pričujočim: „Lejte,

pripeljam vam ga, de bote spoznali, de ne najdem nobene krivice nad njim.“

2. Jezus je bil tedaj po bričih na visoko omizje zraven Pilata pripeljan, tako de ga je vse ljudstvo s terga viditi zamoglo. — Strašan grozen pogled je bil ta, ki je od začetka grozo in čudno britko tihoto napravil, ko je Sin Boga samiga v ti neznani prikazni, poln zaterdele kervi spod grozovite ternjeve krone, s krvijo zalitimi očmi se ozerl po vsi množici po tergu. Pilat je k njemu stopil in na-nj kazaje je rekel: „Kakšen človek!“ Tedaj je stal Jezus v rudečim sramotljivim plajši z raztepenim telesam, s kervijo oblit, s ternjem prebodeno glavo, pripognjen, z zvezanimi rokami terstno žeslo deržé, priklonjen v neskončni žalosti in milosti, potert od bolečin in ljubezni, kakor kervava senca pred ljudstvam. Veliki duhovni in sodniki so bili vsi togotni pri pogledu Jezusa in vpili so: „Križaj ga, križaj ga!“ Pilat jim pa reče: „Vzemite in križajte ga vi; zakaj jest ne najdem krivice nad njim.“ Oni pa so še bolj vpili in ljudstvo je zmiraj hujši hromelo! in pismejci so odgovorili: „Mi imamo postavo, po postavi mora umreti, ker se je Sinú Božjiga delal.“

3. Beseda Judov, de „se je Sinú Božjiga delal“, je Pilata še bolj prestrašila in prazno-

verne skerbi so se spet ponovile v njem. Ukazal je Jezusa v sodnjo hišo peljati in mu je rekel: „Od kod si ti?“ Jezus pa mu ni odgovoril. Pilat mu tedaj reče: „Meni ne odgovoriš? Ne veš, de imam oblast te križati, in imam oblast, te spustiti?“ Jezus je odgovoril: „Ne bi imel nobene oblasti do mene, ko bi ti ne bilo od zgoraj dano. Zavaljo tega ima tisti, kateri me je tebi izdal, večji greh.“ Gospod mu je tudi še druge, strašne resnobne besede govoril. Pokazal mu je, kakšen kralj je, kakšno njegovo kraljestvo: terdovratno nespokornost njegoviga notranjiga stanu mu je odkrito očital, prerokoval mu je, kaj de ga čaka, njegovo zaverženje v revšino, njegov strašni konec mu je dopovedal, in de ga bo nekdaj v pravični sodbi on sodil. Tudi Klavdija Prokle, žena Pilatova, ki se je zavaljo toliciga mujenja bala za Pilata, je zopet poslala do njega tisto dano zastavo, de bi ga opomnila storjene oblube. Pilat, dozdej negotov, je kakor pijan sem ter tje taval s svojo sodbo; zdaj pa je iskal Jezusa spustiti. Prestrašen, pa tudi razkačen zavaljo Jezusovih resnobnih besedi je še enkrat stopil na visoko omizje in je zavpil, de hoče Jezusa spustiti. Judje pa so še bolj vpili: „Ako tega spustiš, nisi cesarjev prijatelj; zakaj vsak kateri se kralja dela, cesarju zoper govori.“

Drugi so gnalo, de ga hočejo pri cesarji tožiti. Vpitje pa: „Križaj ga, križan naj bo!“ je spet donelo od vsih strani; celo na ravne strehe terga so zlezli in od tam so vpili. O nesrečna slepota tega ljudstva in strašna hudobija, ki je vse poskusila, ter ni nič opustila, de bi le Jezusa umorila!

Sveti zdihljeji.

O moj Bog! o kralj in gospod moje duše! zakličem s častitim Tomažem od Jezusa, kdo te je vender tako zdelal! O lepota nebeška! z zvezanimi rokami, s ternjevo krono, z vso s kervijo zakopano glavo, z okervavljenim obličjem, s terstam v zasramovanje v roci — te vidim postavljeniga pred vse ljudstvo. — O moj Zveličar! kakšno zasramovanje, kakšna bolečina je bilo to za-te! O moje veličastvo, o moje zveličanje! o moj Jezus! jest te molim, častim in hvalim, kolikor premorem! Vtisni to milo, zasramovanja polno podobo v moje terdo serce, omeči ga s svojo pričujočnostjo, in dodeli, de bo občutilo, kar vidi nad teboj! Potegni me v svojo ljubezen

ki te vidim iz ljubezni do mene toliko revniga! Vzemi, o Gospod, o Bog moje duše, vzemi to dušo in jo vnemi z lepoto tistiga plamena, ki iz tebe gori, ki si bil tako stopen in zaničevan! Kažeš se tako tihiga, tako ponižniga, tako resnobniga, de na vse strani šviga plamen Božje ljubezni iz tebe. Oh de bi tudi mene zadel ta plamen! de bi me vnel, o moj Bog! in me v tebe za tebe popolnoma sežgal. Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odložiti vso nečimernost v obleki.

Spominek.

„Ecce homo! Glejte, človek!“ (Jan. 19, 5.)

Jutranje premišljevanje za dvajseti dan.

Jezus je k smerti obsojen.

1. Na žuganje Judov, de ga hočejo pri cesarji tožiti, če Jezusa spusti, je nov strah

Pilata preletel. Strah pred pozemeljskim cesarjem je premagal strah pred kraljem, čigar kraljestvo ni bilo tega sveta. Omahljivi, boječi hudobnež si je mislil: Če umerje, umerje ž njim vred vse kar on vé od mene in kar mi je prerokoval. Na žuganje s cesarjem je Pilat Jezusa izdaj njih volji zoper svojo besedo, ktero je dal svoji ženi, zoper pravico in resnico, zoper svoje lastno prepričanje. Menil je tedaj, de pri teh razuzdanih ljudéh nič ne opravi; vpitje, šum in hrup je imelo nekaj strašniga v sebi, in vsa množica ljudstva pred Pilatovo dvorano je serdito vrela in velike vstaje ali punta se je bilo bati. Tedaj si je dal Pilat prenesti vodé, in služabnik, mu jo je vлил na roke pred ljudstvom in Pilat je z omizja zavpil: „Jest sim nedolžen nad kervijo tega pravičniga, vi glejte!“ Tako je iz strahu pred cesarjem Judam kri Jezusovo izdal, za njegovo vest mu ni ostalo nič družiga, kakor le voda: s to se je mislil čisto, nedolžno izmiti. — Ne, Pilat! zdaj ti glej! zakaj pravičniga imenuješ in točiš njegovo kri; ti si krivičen, brezvestni sodnik; kervi ktero hočeš izmiti, iz svojih rok, nikdar nikoli ne boš izmil iz svoje duše! O strašna slepota, ki raji dopade ljudem, kakor Bogu, in iz strahu pred ljudmi raji svojo dušo pogubí! O de bi se nikdar ne bali tistih, ki le

telo zamorejo umoriti, ampak veliko več tistiga, ki dušo in telo zamore v pekel pogubiti — Boga!

2. Tedaj se je povzdignilo strašno-grozovito, enoglasno vpitje zbraniga ljudstva, med katerim so bili ljudje zmed vsih krajev Palestine. Vpili so pa: „Njegova kri pridi na nas in naše otroke!“ Kri Jezusova, ki za nas za usmiljenje vpije, so tirjali, naj vpije za nje v maševanji. Oh pri tem slovesnim prekletstvu samiga sebe je bilo, kakor de bi tišalo temno nebo, polno, kervavo-rudečih oblakov, polno gorečih šib in pa mečev, na strašno kličejoče ljudstvo. Bilo je, kakor de bi žarki tega prekletstva prešinili mozeg in kosti in celo otroke v maternim telesu zadeli. Le na tistimu, ki so se po Jezusovi smerti spreobrnili, so tako rekoč žugaje migljali. Bilo jih je pa precej veliko tacih med njimi; zakaj Jezus in Marija sta neprenehama molila med tem strašnim terpljenjem za zveličanje svojih sovražnikov, ter se nad vsim tem grozovitem terpinčenjem nista celo nič grozila. Kako na tanko pa se je to prekletstvo spolnilo nad tem oslepjenim ljudstvom, ktero še dandanašnji, že čez osemnajst sto let, to prekletstvo vedno nosi seboj, in zgubljeno med vse narode te zemlje je zaničevano, zasramovano in preganjajo, zavoljo serda Božjiga, kteriga si je s tem nakopalo!

O de bi ta sveta kri Jezusa Kristusa, ktera, kakor pravi sv. Bernard, poje kakor trobenta, nam ne naznanovala le sodbe Božje, ampak tudi milost njegovo! O de bi ne tekla tudi nam v pogubljenje, in de bi ne bila zgubljena za naše duše!

3. Med tem neznanim kričanjem je ukazal Pilat, hitro pripraviti vse k sodnjimu sklepu. Druge, slovesne oblačila si je rekel prinesiti in jih je oblekel; nekako pokrivalo, kroni podobno so mu dali, drugi plajš mu ogernili, in neko palico pred njim držali. Veliko vojakov je bilo krog njega, in sodnji hlapci pred njim, za njim pisači z zavitki in dilicami. Naprej je eden trobil v trobento. Tako so se podali iz dvorane na veliki terg, kjer je bil stebru bičanja nasproti, lepo zidan visok sedež, na katerim so se sklepale sodbe; le s tega sedeža izrečene sodbe so imele pravo veljavo. Temu sodnjimu kraju se je reklo Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata, in je bilo okroglo omizje, na katero se je od več strani po stopnicah šlo; na verhu je bil sedež za Pilata, zadej še ena klop za druge sodnike. Veliko vojakov je obdajalo to omizje nekteri so stali tudi po stopnicah višje. Z rudečim pregri-njalom je bil sedež Pilatu pregernjen in višnjeva blazina rumeno opasana je na njem ležala. Oba-

dva razbojnika sta bila tudi že sem pripeljana. Tedaj je bil Jezus, še zmiraj v rudečim zaničljivim plajši, s ternjevo krono na glavi in z zvezanimi rokami po bričih in neusmiljenih vojaki pred sodnji stol skoz gerdo ljudstvo peljan in med oba ubijavca postavljen. Ko je Pilat na svojim sodnjim stolu sedel, je še enkrat Jezusovim sovražnikom zavpil: „Glejte, vaš kralj!“ Oni pa so vpili: „Preč ž njim, preč ž njim, križaj ga!“ Pilat jim reče: „Vašiga kralja bom križal!“ Veliki duhovni so odgovorili: „Nimamo kralja, razun cesarja.“ In tedaj Pilat ni nobene besede več govoril za Jezusa in tudi z Jezusam ne, ter ja začel sodbo obsojenja.

Sveti zdihljeji.

O draga kri Jezusa Kristusa! ki si tekla, de bi vsim ljudem usmiljenje skazala; pridi tudi čez me in čez vse ljudi, tode ne v prekletstvo, ampak v blagoslovljenje! Razlij se bogato čez nas, lej! darujemo ti svoje serce in roke, svojo voljo, pamet in spomin, svoje misli in želje, nagnjenja in djanja, vse svoje notranje in zunanje počutke! Operi nas, ker vse je

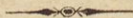
omadežano za nas; očisti nas, ker je vse popačeno za nas ozdravi nas, ker vse je bolno v nas; spreoberni, poboljšaj nas s svojo prečudno močjo, de bomo vredni, s teboj se skleniti. O ti neskončna čistost, stori nas vse bele, zaljšaj nas, oživi nas, zveličaj nas in kronaj nas! O predraga kri, pridi, oh, pridi čez me! Ne želim nič bolj, kakor tebe, o sveta kri, sej ti si nar drajši zavratnica, nar drajši perstan! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Drago kri Jezusa Kristusa prav častiti, in na njo svoje edino zaupanje staviti,

Spominek.

„Njegova kri pride na nas!“ (Mat. 27, 25.)

Večerno premišljevanje za dvajseti dan.

Jezus je k smerti na križi obsojen.

1. Obadva razbojnika sta bila že popred k smerti obsojena, na prošnjo velikih duhovnov pa so do dans ž njima čakali; ker mislili so s tem Jezusa še bolj osramotiti, de je bil med dvema ubijavcema križan. Presveta Devica, ko je bil Pilat Jezusa očitno ljudstvu pokazal, in je krvavo vpitje Judov slišala, je nekoliko časa preč se odtegnila; zdaj pa se je z drugimi sv. ženami skoz množico ljudstva spet bližala k zadnjimu sklepu morivne sodbe svojiga Sina in svojiga Boga. Jezus, obdan od bričev, od svojih sovražnikov zahmehoven, je stal na stopnicah pred Pilatam. Trobenta je zapela, in Pilat, ta zaničljivi, omahljivi in prevzetni hudobnež, je z nekako ošabno serditostjo smertno sodbo čež Zveličarja izgovoril. Oh kdo bo zaničljivost tega hudobnega sodnika, veselje in nasitjenje kervave žeje velikih duhovnov, revo in bolečino uboziga Zveličarja, neizrečeno bridkost Jezusove Matere in drugih sv. žená, hrepeneče in serdito prežanje

Judov, merzlo in ošabno obnašanje vojakov in vse te grozne peklerske podobe zdivjanega ljudstva — kdo bo vse to preišljeval in ne bo ves potert? Oh, kdo ne občuti, de mi sami bi bili mogli tam stati, kjer je stal Jezus naš ljubi ženin; potem bi bila sodba pravična!

2. Pilat je delj časa žlobodral in Klavdija Tiberija z visokimi priimki cesarja imenoval; potem je bral pritožbo zoper Jezusa, de je ljudi šuntal in punt napravljaj, de je judovsko postavo prelomil, ker se je Sina Božjega kralja Judov, imenovati dal — in de ga obsodi Judovska velika duhovščina v smert in ljudstvo enoglasno hoče njega križanje. In potem, kdo bi mislil, zine ta ubogi človek, ki je več ur Jezusovo nedolžnost spoznaval, de to sodbo za resnično spozna. Rekel je: Jest torej obsodim Jezusa Nazareškiga, kralja Judovskega, de bodi na križ pribit. — Mati Jezusova je pri teh besedah omedlela, kakor de bi hotla tudi umreti. Tedaj je bilo zagotovljeno; strašna, boleča, sramotljiva smert njeniga svetiga, nar ljubeznjivšiga Sina in Zveličarja svetá je bila sklenjena za gotovo. Janez in sv. žene so Marijo peljali preč, de bi oslepljeni ljudje norčevaje nad bolečinami Zveličarjeve Matere se ne pregrešili. Tedaj je hotel Jezus nedolžno v smert obsojen biti in našo

lastno smertno sodbo nase prevzeti, de bi nam nekdam dodelil milostljivo sodbo. O neskončna ljubezen Jezusova!

3. Tedaj je še na sodnjim stolu Pilat to krivo sodbo spisal, in drugi, zadej sedeči sodniki se jo večkrat prepisali. Pisal je pa ta hinavski človek vse drugači, kakor je ravno pred govoril. Bilo je, kakor de bi pisal zoper svojo voljo, ves nekako prestrašen in zbeگان, kakor de bi mu grozljivi angel opoviral roko; pisal je pa, de je bil prisiljen od viši duhovšine in njihoviga zbora, in ker se je bal punta med ljudstvam, zato je Jezusa obsodil, in de bi ga ne tožili cesarju za krivičnega sodnika, in de bi se ne pripisovala njemu vstaja ljudstva, sicer pa, de ni pregledoval vsiga zadolženja, ki je bilo zoper Jezusa govorjeno. Potém je še pisal napis križa, kateri naj se nad glavo Jezusovo pripne na križ; namreč: Jezus „Nazareški, kralj Judov.“ Veliki duhovni pa so se ž njim kregali in prepirali tam pred sodnjim stolam, ker ta napisana sodba jim nič ni bila po volji; tudi zavoljo napisa so se prepirali in so hotli, naj bi ne pisal: Kralj Judov, ampak, de se je za Judovskiga kralja imel. Pilat že ves nepoterpežljiv, jih zaničljivo in jezno zaverne: „Kar sim pisal, sim pisal“. Tako je bil tedaj zoper voljo Judov Jezus vendar njih kralj spoznan

in bo tako na vekomaj ostal, če ravno so ga oni zaverгли. Jezus, kar pomeni Zveličarja, Odrešenika, in kralj je častiti napis, kteriga si je Gospod hotel sam dati in kateri se še zdaj na vsakim križi bere. V tem častitljivim napisu je zapopadena vsa naša vera, vse naše upanje in vsa naša ljubezen. Ta napis je naš nauk, naše tolažilo, naše veselje, naše zagotovilo večniga življenja, je mogočni pripomoček zoper vse zalezovanje hudobniga duha, je strah vsimu peklu; zakaj ta napis nam kaže, de je Jezus s svojo drago kervijo nas greha in večniga pogubljenja odrešil, nas sužnosti satanovi odtergal, in de zdaj v veličastvu svojiga Očeta kraljuje in bo vekomaj kraljeval, ker nas vse zveličati hoče. O gnadepolni napis, ki zasluži, de ga vsi ljudje z veseljem pozdravljajo in v pobožnosti časté!

Sveti zdihljeji.

Kdo ima serce, de bi poslušal grozovitno smertno sodbo zoper té? pravi častiti Tomaž od Jezusa. O pravo življenje vsih duš in edino upanje grešnikov! kako bo človeško serce zapopadlo, da si bil toliko zmesarjen in pa stepen, de nisi bil milovan, ampak enoglasno od vsih

tirjan v smert, ki so vpili: „Preč ž njim! Križaj ga!“ Tedaj o Pilat, vzemi ga spred oči teh divjih zverin, ki ga viditi ne morejo, in meni ga daj! Sprejeti ga hočem, zdraviti ga hočem, moliti ga hočem in njemu služiti. Pridi, o sladka ljubezen, in moj rešitelj! Pridi k meni, ki hrepenim po tebi, ki tebe le išem, se tebe veselim, akoravno si z ranami ves obdan! Pojdi v to mojo dušo in živi v nji; in za te hočem umreti. — Pa, kaj to pravim? Sej sim jest še le slabši, kakor ta krivični sodnik, ki je to grozno sodbo izrekel čez te; sim hudobniši, kakor uno ljudstvo, ki je tirjalo tvojo smert; sej sim jest vzrok tvoje smerti s svojimi neštevilnimi pregrehami. — Oh, odpusti mi, o moj Jezus! Na tvoje neskončno usmiljenje stavim svoje upanje; ozdravi mojo revšino, in zavoljo tvoje britke smertne sodbe me obvaruj večne smerti! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Serčno se vojskovati zoper skušnjave hudobniga duha.

Spominek.

„Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati bolj, kakor premorete, temuč bo storil tudi s skušnjavo izid, de jo zmagate.“ (1. Kor. 10, 13.)

Jutranje premišljevanje za enindvajseti dan.

Jezus vzame svoj križ na-se.

1. Ko je bila smertna sodba izrečena in se je začelo nje pisanje in prepir velikih duhovnov s Pilatom, je bil Jezus bričem izdan; pred so se še nekoliko bali sodnikov, zdaj pa je bil tako rekoč Jezus plen teh strašnih ljudi. Slekli so mu tedaj rudeči, sramotljivi plajš z ranjeniga telesa, ter so mu s tem več ran ponovili. Potem so mu podali rujavkasto suknjo brez šiva, katero mu je naredila njegovo Mati. Ker mu je zavoľo široke ternjeve krone obleči niso mogli, so mu zderli krono z glave, in iz vsih ran je tekla kri vnovič v neznanih bolečinah.

Privezali so mu spet okoli ledja oklepni pas, za kateriga so vervi privezali. Vse to se je godilo z divjo prederznostjo med sovanjem in tepenjem. Dva razbojnika sta bila eno na desno, eden na levo postavljena z zvezanimi rokami; imela sta, kakor tudi Jezus pri sodbi, verigo okrog vratu. Imela sta le nekoliko slabo srajco, revni napersnik brez rokavov, na glavi pa iz slame spleteno pokrivalce. Umazana, rujava, zatekla od poprejšniga bičanja sta bila. Tisti ki se je potem spreobernal, je bil že zdaj tih in v se zamišljen. Drugi pa je bil jezen, prederzen je klel in zaničeval z briči vred Jezusa. Briči pa so skupaj nosili vse svoje orodja, in vse se je pripravljalo na strašno, grozno, neznano pot, na kateri je ljubeznjivi, terpeči Zveličar za nas nehvaležno težo vsih grehov nesti hotel, de bi svojo kri iz od zaverženih ljudi prebodeniga kelha svojiga telesa razlil v zadostenje.

2. Poslednjič sta Ana in Kajfa se s Pilatom že dosti nakregala in prepirala; hitela sta zdaj proti tempeljnu, zakaj komaj še sta zamogla o pravim času tje priti. In tedaj so se ločili veliki duhovni od praviga velikonočnega Jagnjeta; hiteli so v kamniti tempelj, de bi podobo tega Jagnjeta klali in jedli, ter so spolnjenje te podobe — pravo Božje Jagnje — ne-

usmiljenim rabeljnam na altarji križa darovati pripustili. Tu so se pota ločile k pomenljivimu in resničnemu darovanju; čisto zadostivno veliko-nočno Jagnje Božje, katero so očitno z vso gnjusobo svoje hudobije omadeževali, so prepustili nečistim, grozovitnim rabeljnam, ter so tekli v kamnitni tempelj, darovat očišene, oprane, posvečene jagnjeta. Toliko skerbno so se bali zunanje se kej oskruniti, ko je nasproti vsa hudobija njihoviga serca v jezi, nevošljivosti in zaničljivosti jih popolnoma oblivala. „Njegova kri pridi čez nas in naše otroke!“ S temi besedami so nadomestili poterjenje darovanja, ki je pri darovih v tem obstalo, de je darovavec svojo roko položil na darovano žival. Ločile so se tu pota k altarju gnade. Pilat pa, napuhnjen, omahljiv, ki se je tresel pred Bogam, pa malikam daroval, on suženj smerti, en čas mogočnež do žalostnega konca večne smerti, je s svojimi obdan od velike straže šel mogočno nazaj v svojo dvorano, pred njim trobentar s trobento. Ze ko je Pilat krivo sodbo poterdoval, mu je poslala Klavdija Prokle njegovo dano zastavo, in se mu je odpovedala. Pozneje je skrivej iz dvorane ušla in je za Jezusovimi prijatli hodila. Ta krivična sodba je bila po našim okoli desete ure zjutrej poterjena.

3. Ko je Pilat sodnji sedež zapustil je šlo nekaj vojakov ž njim, ki so se pred njegovo dvorano postavili. Le nekoliko jih je pri obsojenih ostalo. Osemindvajset oboroženih farizejev med njimi šest nar hujših Jezusovih sovražnikov, ki so bili na Oljski gori pri izdaji pričujoči je prijezdarilo čez terg de so spremili obsojene. Rabeljni so tedaj peljali Jezusa na sredo terga, in več sužnjev je prineslo od večerne strani sem strašan križ, ter so ga pred Jezusa na tla vergli. In ko je križ pred Jezusam na tleh ležal, tedaj je padel Jezus na svoje kolena, objel s svojimi rokami križ, ga trikrat kušnil, in na tihim je serčno zahvalno molitev opravil nebeškemu Očetu za pričeto odrešenja človeka. Tedaj je Gospod objel svoj križ, večni altar zadostivne kervave daritve. Rabeljni pa so Jezusa potegnili na kolena in primoran je bil težki križ z majhno, gerdo pomočjo sam zadeti na svoje rame in z desnico ga objeti. Angelji so mu pomagali, sicer bi ne bil mogel si ga naložiti. Pod to težo je klečal priklonjen.

Premisli, kako radovoljno vzame Jezus svoj sveti križ za te in kako hrepení za te terpeti. Zadeni torej tudi ti svoj križ, kteriga ti je odločil Gospod, in nosi ga voljno za Gospodam.

Sveti zdihljeji.

Zveličana Johana od Križa pravi, de je Jezus toliko hrepenel, svoj sveti križ objeti in za nas umreti, de je tako rekoč zdihnil: Ozrem se na té, o križ. moja nevesta! Naproti mi prideš na mojo ženitnino, in z menoj se hočeš zaročiti. Pridem, de te s svojo kervijo ozaljšam, za te sim zapustil nebesa: triintrideset let sim tebe iskal; z veseljem te objamem, ti ključ in vrata nebeške! — O moj Jezus! kako serčno, goreče je bilo hrepenenje tvoje po tem terdim lesu svetiga križa! Kaj ti je pač toliko hrepenenje po njem navdajalo, de ga celo svojo ljubeznjivo nevesto imenuješ? Oh, kaj družiga, kakor le ljubezen in sicer ljubezen do nas grešnikov! Ker si vedel, de s tem križem nas boš večniga pogubljenja odrešil, zato ti je bil tako prijeten, in tako ti je bila nar večji britkost v sladko radost. O hvala! tavžentkrat hvala, o Jezus! za tvojo neskončno ljubezen do nas grešnih ljudi! Oh, vcepi tudi meni veliko hrepenenje in serčne želje, iz ljubezni do tebe terpeti, iz ljubezni do tebe umreti! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: V križih ne biti malosrčen.

Spominek.

„Ne umreti, ampak terpeti.“ (S. Magd. Pac.)

Večerno premišljevanje za enindvajseti dan.

Jezus nese svoj križ na Golgoto.

1. Zapela pa je trobenta Pilatovih jezdiccev, in eden farizejev na konji se je približal Jezusu, ki je še klečal pod svojo težo in mu reče: Dosti je lepih besedi, hajd! de se ga pred znebimo, naprej! naprej! In tedaj so potegnili Jezusa na kviško, in tedaj je bila na njegovih ramah vsa teža križa, katero moramo tudi mi po njegovih večno resničnih sv. besedah nositi za njim. In vzdignila se je za zemljo tako zaničljiva, za nebesa tako zveličavna procesija

kralja vsih kraljev. Naprej je jezdaril trobentar, ki je na vsih voglih mesta trobil in usmertenje napovedoval! Ene korake za tem je šla derhal vsakterih potepinov; nesli so pijačo, vervi, žeblice, zagojzde in jerbace mnogoteriga orodja; močnejši so nesli dolge kole, lestvice in križe razbojnikov. Potem so eni farizejev jezdarili, in za temi je šel pobalin, ki je nesel napis, in pa na palici čez ramo ternjevo krono, ktera Jezusu pri nošenji križa na glavi ni obstala.

2. In za temi je šel naš Gospod in Odrešenik, pripognjen pod težo križa, zgajžlan, stепен in ves omagan. Od sinočne zadnje večerje brez jedi in pijače, v vednim smertnim tepenji, zavoljo pretekle kervi, brezštevlnih ran, žeje in neznanih notranjih britkost in grozovitost ves oslavljen, je šel omahljivo, pripognjen po golih ranjenih nogah. Z desnico je držal veliko težo na desni rami, in z levico je trudno segal po širokim dolgim oblačilu, de bi tisto umaknil negotovim stopinjam svojim. Štirje briči so ga na verveh, za oklepni pas privezanih, od daleč držali. Sprednja dva sta ga vlekla naprej, zadnja dva sta ga sovala in pahala, tako de ni imel nobene gotove stopinje. Roki njegove ste bile od poprejšnjih vezi vse ranjene, zatekle. Obličje njegovo s kervijo in oteklino zabuhlo,

lasje in brada zmešani, s kervijo namočeni; teža in oklepi so mu volnato oblačilo tišali na ranjeno telo, in volna se je v vse ponovljene rane prisušila; okrog njega pa zaničljivo krohotanje in zasmehovanje, sama hudobija. Neizrečeno reven, zdelan pa vender ljubeznjiv je bil; njegove usta so molile, njegov pogled je bil mil, odpustljiv in terpeč. Dva rabeljna sta na zadnjim konci križa vervi navezala, ker sta ga vzdigovala, de je visel in se ni vlekel, ker sta težo s svojim vzdigovanjem in spuščanjem le povikševala.

3. Pri straneh je šlo več vojakov s sulicami. Zadej sta šla razbojnika; vsaciga je peljal na vervi za pas perpeti en brič. Zboljšani razbojnik je bil le tih; hudobni pa hud, jezen, serdit in je klel. Briči so bili zagoreli, majhni pritlikovalci; imeli so kratke, černe, kodraste in šetinaste lase. Sužnji iz Egipta so bili, ki so mestne grabne kopali; imeli so kratke opasnike z usnjatimi napersniki brez rokavov. Bili so prav živinski. In za razbojnikama je šla polovica farizejev na konjih, ti jezdicci so tudi sem ter tje letali in vpili nad ljudmi, de bi bolj po redu hodili. Med potepine, ki so spredej orodje nosili, se je bilo še nekaj Judovskih hudobnih pobalinov vrinilo. Precej deleč zadej je šla Pilatova derhal. Sam Pilat je šel ž njimi, de bi po mestu kak punt ne vstal. Naprej

je jezdaril trobentar na konji, za tem kmalo Pilat v vojaški obleki med stotniki in nekoliko družimi jezdici; za temi je šlo tri sto pešcev, ki so bili iz zgornje Italije doma. Ljudstvo je prec po sodbi začelo naprej se pomikovati. Prav veliko vsakterih ljudi je bilo skupej: ptujci, sužnji, delavci, otroci, žene in možje, po vsih cestah so naprej letali, da so to žalostno procesijo gledati zamogli. Rimski vojaki pa so jim branili prec za Jezusam gnjesti se, zato so po drugih potih spet naprej letali. Večidel ljudstva pa je derlo na Golgoto.

Sveti zdihljeji.

O Gospod in Bog moje duše! pravi častiti Tomaž od Jezusa, ali je mogoče, de se ne braniž vzeti teže križa na svoje rame, ker je tvoje telo tako oslABLJENO zavoljo prelite kervi in zdelano v prestanim terpljenji, tako de je le ena rana na tvojim telesu? Veš, de tvoje moči ne premorejo nositi te velike teže, in vendar jo prevzameš. O Bog ljubezni! tvoja ljubezen premore vse in nič ji ni nemo-goče. Pa še več: Jest sam sim en del

te strašne teže, in jest sam ležim s celo težo svojih pregreh na tebi. Bodi torej hvaljen in zahvaljen, o nar dobrotljivši pastir! ki si mene zgubljeno ovco naložil na svoje rame, de bi me nazaj nesel k svoji čedi. O sladki moj Jezus! dodeli mi, de ti saj v prihodnje polajšam to težo, ter je z nobenim, tudi z nar manjšim graham več ne pomnožim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: V vsim ze zatajevati in nič po svoji volji ne ravnati.

Spominek.

„Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj.“ (Mat. 16, 24.)

Jutranje premišljevanje za dvaindvajseti dan.

Jezus pade prvič in drugič pod križem.

Sreča svojo žalostno Mater.

1. Peljali so Jezusa po ozki cesti za hišami, kjer je bilo vse polno nečimerne šare. Jezus je mogel tu veliko terpeti. Briči so šli bliže njega. Iz okenj in lukenj je vsake sorte derhal zijala na-nj, in sužnji, ki so tod delali, so vanj blato in pomije metali; hudobni potepini so ga s černo, smradljivo lužo oblivali; celo otroci našuntani, so v svoje krila kamna nabrali in iz vež mu ga pod noga metali z vpitjem, norčevanjem in s kletvijo. To so delali otroci, ktere je ljubil, blagoslovljal, srečne imenoval. Ozka cesta se vije na levo, proti koncu je širji in nekoliko navkreber. Tu, preden se je začelo navkreber iti, se je v nižini voda in blato zbiralo; in ležal je tu kamen, de se je lože čez blato prestopilo, kakor je bilo na več krajih Jeruzalema, kjer so bile slabe, nesnažne pota. Ubogi Jezus ni mogel čez stopiti z veliko težo svojiga križa. Briči pa so ga pahali in podili neusmiljeno naprej. In Božji Zveličar se nad

kamnam spotakne in pade na tla in križ zraven njega. Briči so kleli, z nogami ga sovali; vse se je ustavilo in vriš je vstal okrog njega. Zastonj je podajal roko de bi mu vstati kdo pomagal. Oh, sej bo kmalo konec, je zdihnil in je molil. Farizeji pa so vpili: Naprej, naprej, spravite ga na noge, de nam pod rokami ne umerje. Sem ter tje ob potu so stale jokajoče žene z otročiči, ter so se od groze vse tresle. S čeznaturno močjo je vzdignil Jezus svojo glavo, in grozoviti satanski rabeljni so mu tù ternjevo krono potlačili na glavo, namesto polajšanja. Ko so ga pa med pahanjem spet spravili po konci so mu naložili križ na rame in revno, s ternjem prebodeno glavo je mogel s strašnimi bolečinami deržati na stran, de je velika teža pod široko krono na rami slonela. Tako je stopal z novim pomnoženim terpljenjem po širji cesti navkreber.

2. Od bolečin vsa prevzeta, žalostna Mati je z Janezam in drugimi ženami zapustila terg, ko je bila izrečena krivična sodba čez njeniga Sina. Med tem je spet več krajev njegoviga terpljenja obhodila, in ko je postalo dirjanje ljudstva, glas trobente, in ko je Pilat s svojo stražo in vojaki se vzdignil in je bilo vse po konci v znamenje, de Jezusa peljajo po križevem potu, tudi Marija ni zaostala. Viditi je hotla

svojiga Božjiga Sina v njegovim terpljenji, ter je Janeza prosila, de bi jo peljal na kraj, kjer bo Jezus šel memo. Od Sionske gore sem so prišli. Šli so po stranskih potih čez sodnji terg, ki ga je Jezus zapustil, skoz vrata, po verteh kateri sicer niso bili odpertii zdaj pa so bili zavoljo ljudstva. — Potem so prišli na večerno stran dvorane, kjer so bile vrata na široko cesto, kjer se je ravno po prvim padcu Jezusovim vsa žalostna procesija obernila nekoliko na stran. Janez je nekiga usmiljeniga hlapca ali vratarja sprosil, de je smel z Marijo in drugimi ženami tu skoz iti, na uno stran hiše. Uboga Mati Božja, vsa bleda, z objokanimi očmí, v višnjevorujavo ogrinjalo zavita, je bila res žalosten pogled. Oh, čigavo serce ne bo presunjeno pri tem pogledu, in kdo ne bo z grozo napolnjen! — Vpitje in vriš, hrup in šum se je slišal deleč na okrog, trobenta se je razlegala, klic na voglih cestá, de peljajo eniga v smert križa, je bil strašan. Hlapec pa je odperl vrata, in vpitje je postalo bolj razločno in večji. Marija je molila, in Janezu rekla: Ali hočem gledati? Ali hočem preč iti? Oh, kako bom prestala? — Bili so zunaj pred hišo, in Marija je gledala doli na desno, po poti ki je bila pred to hišo spet ravna. Oh, kako je glas trobente presunil njeno serce!

Jezus je bil še okoli osemdeset stopinj deleč od tod, ko so stopili pred vrata. Tu ni šlo nič ljudstva pred njim le na straneh in zadej se je gnjetlo.

3. Ko so služabniki rabeljnov z vsim, svojim orodjem se bližali s prederznim obnašanjem, se je Mati Jezusova vsa tresla, povzdigovala roke, in eden memogredočih pobalinov je zaničevaje vprašal: Kdo je ta žena ki toliko udeluje? In rekel je nekdo: Ta je Mati Galilejčeva. Ko pa so potepuhi to slišali, so žalostno Mater z zaničevanjem pitali, s perstam za njo kazali in eden nesrečnih pobalinov je žeblje iz jerbasa vzel ter jih pred obličje presveti Devici molil. Zdihovaje se je po Jezusu ozirala in potrta od bolečin se je na steber vrat naslonila. Bleda je bila kakor merlič in njene ustnice so bile višnjevo-plavkaste. Farizeji so memo jezdarili. Prišel je mladi Jud z napisam in ene stopinje za tem, — Božji Sin — njen Sin, Sveti, Odrešenik! Trepeče, pripognjen je šel njen ljubi Sin Jezus, glavo s ternjevo krono boleče nagnjeno na stran zavoljo teže križa na rami. Njegovo obličje je bilo blede, polno kervi, razbito, njegova brada napojena s kervijo. Ozerl se je s svojimi kervavimi očmi, tako resnobno pa mило spod strašno spletene ternjeve krone proti svoji žalostni

Materi, in spotaknivši se, je v drugič pade pod težo križa na tla na svoje kolena in roke. Mati v velikosti svojih bolečin in svoje ljubezni ni gledala, ni vidila nobeniga vojakov, nobeniga bričev, vidila je le svojiga ljubeznjiviga revniga, terpečiga Sina; roke povzdigovaje se poda dve stopinji od hišnih vrat, proti Jezusu in pade k njemu na kolena in ga objame. Slišale so se besede: Moj Sin! — Moja Mati! —

Kdo koli na svetu bo zapopadel bolečino teh dveh nar ljubeznjivših serc, ko sta se srečala na tem potu neizrečeniga terpljenja? Imej usmiljenje s to žalostno Materjo, na kateri se je zdaj spolnilo prorokovanje Simeona, ki je rekel: „Meč bo prebodel tvojo lastno dušo“.

Sveti zdihljeji.

O ljuba Mati moja! kako žalosten pogled je bil za te, ko si na kervavim potu do mertvaškim glav srečala svojiga ljubiga Sina ter ga zagledala vklenjeniga v strašne vezi, s ternjem kronaniga, s križem obloženiga, s kervijo in mertvaškim potam obdaniga. Kadar so se tvoje oči vjele z njegovimi, kakšna smertna bolečina

je presunila tvoje serce in njegovo! Kakšna britkost za Mater, viditi svojiga ljubezniviga Sina v toliko groznim stanu! Kakšne bridkost za Sina, viditi svojo drago Mater toliko užaljeno, toliko poterto! O žalostni Jezus! dodeli mi delež svojih bolečin, de tvojo ljubo Mater pomilujem! O žalostna Mati, dodeli mi delež svojih bolečin, de imam sočutje s terpljenjem tvojega sina in sprosi mi pri njem moč in srčnost da ga spremljujem po ternjevi poti svetega križa! Oh, blažena Mati! zavoljo te velike bolečine tega žalostniga snidenja mi sprosi pravo serčno ljubezen do križa! Amen

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: K časti tega žalostniga pogleda Sina in Matere svoje oči v ostri berzdi imeti in ž njimi ne ozirati se.

Spominek.

„Meč bo tvojo lastno dušo presunil“.
(Luk. 2, 35.)

Večerno premissljevanje za dvaindvajseti dan.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Jezus pade v tretjič.

1. Bil je velik šum in hrup, velika zmešnjava. Janez in žene so hotli Marijo nazaj potegniti; briči so kleli, vpili, preč jo podili; tode noben brič se je ni dotaknil. Janez in žene so jo vzdignili in jo preč peljali, in ona, od britkosti prevzeta, pade pri tistih vratih spet, kakor mertva na svoje kolena. Nesli so jo skoz vrata, ktere so pa spet zaprli. Gospoda pa so briči po konci potegnili in šli so po široki cesti skoz velike stare mestne vrata po dolgem in širokim tergu naprej. In tu je mogel Jezus spet čez en velik kamen; omagoval, padel je, se opiraje na kamen in ni mogel več sam se spraviti po konci. Ljudje, ki so tu memo v tempelj šli, so milo vpili: O gorjé! ubogi človek bo zdaj zdaj umerl. Bila je spet velika zmešnjava; Jezusa niso mogli po konci spraviti, in farizeji na konjih so vpili: Ne bomo živiga tje pripeljali, morate koga do-

biti, de mu pomaga križ nesti. In tedaj je po cesti ravno nasproti prišel Simon iz Cirene, ajdovski mož, in njegovi trije sinovi so bili z njim; nesel je butarico dračja pod pazho in je bil vrtnar, ki je ravno delal na vertih, na vzhodni strani mesta. Vsako leto je bil namreč okoli praznikov z vso svojo družino prišel v Jeruzalem de je plotove obrezoval, kakor več takih delavcov. Ni se mogel tu ogniti: velika gnječa je postala in po obleki so ga spoznali, de je ajd in ubog delavec; vojaki so ga zgrabili in k Jezusu bliže peljali. Branil se je, kar je mogel, gnjusilo se mu je, pa prisilili so ga bili. Njegovi otroci so vpili in jokali, in neke žene, ktere so moža poznale, so jih k sebi vzele in tolažile. Simonu se je hudo gnjusilo in studilo. Ubogi Jezus je bil strašno zdelan, njegove oblačila vsa z blatom omadežane. Jokal je ter je Simona tako ljubeznjivo-milo pogledal!

2. Simon mu je mogel po konci pomagati in pomagati križ nesti; šel je tik za Jezusom, kateri tedaj ni tako težko nositi imel. Jezusu so tedaj tudi ternjevo krono popravili na glavi. In tako so se spet začeli pomikovati naprej. Simon je bil mož terdne postave okoli štirideset let star; šel je gologlav, in je imel kratko majhno sukunjico; njegovo ledje je bilo slabo

opasano; zakrivljene žebličke je imel na podplatih, ki so bili z jermeni privezani na noge. Njegovi sinovi so imeli pisane suknjice, dva že odrašena sta bila Ruf in Aleksander, ki sta pozneje tudi Jezusovim učencam bila prišteta. Simon ni dolgo nesel križa in bil je v sercu nekako presunjen.

Premisli tu, duša moja! kako velika sreča je zadela tega Simona, de je smel Gospodu pomagati križ nesti. Ni vedil, de je Jezus sam Sin Božji, o kako rad bi ga bil sicer nesel! Tudi ni takrat na to mislil de mu bo ta majhna, Jezusu skazana pomoč s tolikimi gnadami povernjena; de ta križ mu bo celo večno življenje dodelil, in de je Jezus ravno na poti, tudi zanj svojo drago kri preliti, in tudi njega večniga pogubljenja odrešiti. Vsiga tega takrat ni nič vedil. Zato so ga k temu silili, in je od začetka nerad nesel križ; kmalo pa je občutil notranje gnade; razvetljenje, tolažilo, veselje. Kmalo ga je ravno ta križ spreobernal iz nevernika v velicega svetnika in služabnika Kristusoviga. O prečudna moč križa! Ti pa, o duša! ali ne bežiš tudi pred križem? Ali nosiš svoj križ z veseljem in ne prisiljeno za svojim Gospodam, kteriga ti je on sam naložil? Ali pomagaš, kakor Simon iz Cirene, križ [nesti Gospodu, de bi s tem njegovo težo polajšal? O potem bo križ tudi za te

studenec nar večih gnad in bo tudi tebe v nebesa pripeljal! Le v križi je pot v zveličanje. Pot križa je pot luči in vsim v raj derži. Nosi tudi ti križ z vso njegovo težo, z vso njegovo širokostjo, to je, z vsimi njegovimi okolišinami in nasledki; z vso njegovo dolgotjo, in ko bi bilo tudi do konca tvojiga življenja; z vso njegovo visokostjo, ko bi tudi trpljenje, kakor vode, se narastlo; z vso njegovo globočino, to je, z vso velikostjo bolečin, ktere dušo in telo zadevajo. Oh, nosi križ v ljubezni in poterpežljivosti. Nosi ti križ, in križ bo tebe nosil od gnade do gnade.

3. Simon je okoli dve sto korakov deleč pomagal Gospodu težo križa nositi, in prišli so do lepe hiše, na levo stoječe, ktera je bila s širokim zidovjem in blišeče olikanim železjem ograjena, po stopnicah se je šlo k ti hiši. Iz te hiše prihiti velika veličastna žena majhno deklico za roko peljaje. Bila je Serafija, žena Siraha, ki je bil ud tempeljnoviga zбора, navadno Veronika imenovana. Bila je v tančico zavita; stopila je na cesto, in neki prt je imela čez svoje rame; deklica kacih devet let stara, je stala pri nji. Zastonj so jo najprejdereči podili nazaj; vsa presunjena je bila od usmiljenja in ljubezni; silila je z otrokom, ki se je njeniga

krila deržal, skoz gnječo, skoz briče in vojake tje proti Jezusu na pot, padla je na svoje kolena, prijela je prt, ga zgrnila proti Jezusu z milimi besedami: „Stori me vredno obrisati obličje svojiga Gospoda!“ — Jezus je prijel pert z levico, ga z vso roko pritisnil na svoje krvavo obličje in ga hvaležno nazaj ji podal; ona ga kušne, dene pod plajš in vstane. Jezdici pa in briči so razsajali nad to zamudo in še bolj čez očitna češenje Gospoda in so Jezusa bili in sovali. Veronika pa je zbežala z otrokam v svojo hišo. Komaj je stopila v hišo, je potni pert razgernila na mizo in pred njim omedlela; dete pa je klečalo trepeče pri nji. Tako jo je dobil neki hišni prijatelj, ki je stopil v hišo, ter jo videl kakor mertvo ležati pred razgernjenim pertam, na katerim je bilo kervavo obličje Jezusovo, sicer strašno, pa čudno in popolnoma vtisnjeno. Čudil se je, zbudil jo je in ji pokazal obličje Gospodovo. Polna britkosti in tolažila poklekne pred pert in pa reče: Vse hočem zdaj zapustiti, Gospod mi je spominek dodelil. — Prosi tedaj tudi ti svojiga Jezusa; Naj bi spomin svojiga terpljenja globoko vsadil v tvojo dušo in svoje obličje vtisnil v tvoje serce. Imej usmiljenje z Jezusam, in pomagaj mu, kakor Veronika, obrisati pot s serčno, resnično ljubeznijo.

Sveti zdihljeji.

O srečni Cirenejc! kliče častiti Tomaž od Jezusa, ki si za gotovo plačilo prejel, kar jest s solzami doseči ne morem, de bi nosil ta križ in temu Božjemu Jagnjetu nekoliko pomagal v njegovim strašnim terpljenji. S križem ga spremljaš in tega ne veš; ko bi pa tega Gospoda spoznal, in zvedel kaj nosiš, bi ga več ne odložil od sebe in bi se dal nanj pribit. O Bog ljubezni! o ljubezen Božja! če ti tudi sam ne morem pomagati tvojiga križa nositi, te vendar smem s svojim križem spremljevati, in o kako srečen sim zato! Cirenejcu ni bilo pripušeno, iti pred teboj, ampak za teboj je šel; zakaj ti, o moj Bog in Gospod! nočeš, de bi kdo hodil pred teboj, temuč ti hočeš naprej iti, de s križem obloženi te vidijo, in so razsvetljeni, uterjeni, vneti za te. In kdor te vidi vedno pred seboj, tebe, o luč sv. raja! kaj ta vidi? kaj ta ljubi? kaj ta sprejme? česa se veseli? Bodi tiho, o jezik! in molči ti, o serce! — Ljubezen vidi, ljubezen nese iz ljubezni, de bi le

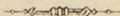
jez ljubil! Oh pripusti mi, de te tedaj ljubim, moj Bog! in de bom ves prevzet od ljubezni! Vžgi me, ljubi me, spremeni me v sé, o moja nebeška ljubezen! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Drugim v potrebi pomagati po svoji moči, in kaj dobra storiti.

Spominek.

„Eden družega bremena nosite, in tako bote dopolnili Kristusova postavo.“
(Gal. 6, 2.)

Jutranje premišljevanje za triindvajseti dan.

Jezus pade četertič in petič pod križem.

Jokajoče Jeruzalemske hčere.

Jezus pade šestič in sedmič.

1. Ko so se bližali vratam, ki stojé med poldnem in večeram, so briči bolj naglo

silili naprej. Tik vrat je bila čez razvoženo cesto velika luža. Neusmiljeni briči so Jezusa vlekli naprej, vse se je gnjetlo. Simon iz Cirene je stopil na stran, de bi se ognil luže, in v tem se je teža križa nagnila, in ubogi Jezus je četertič padel pod križem v lužo; tako de je Simon komaj križ obderžal. Jezus je z milim glasom zdihnil: „Gorjé, gorjé, Jeruzalem! kako sim te ljubil, kakor koklja zbira svoje pišeta pod peruti, in ti me tako grozovito suješ čez svoje vrata!“ — Gospod je bil silno žalosten; farizeji pa so se proti njemu obrnili in ga zmirjali; bíli in sovali in vlekli so ga po konci iz luže. Tedaj je bil Simon iz Cirene razserjen zavoljo grozovitosti bričev in je rekel: „Če ne jenjate teh hudobij, bom križ na tla vergel in če me prec ubijete.“ Čez vrata se cesta oberne na desno proti polnočni strani na goro Kalvarije. In tu pred vratmi, kjer gre cesta na Kalvarijo, je bila na kol pribita tabla, na kateri je bila zapisana smertna sodba Zveličarja in obéh razbojnikov. In blizo tu pri potu je stala množica jokajočih žen. Bile so nektere device pa tudi revne žene s svojimi otroci iz Jeruzalema in tam okoli. Jezus sicer tu ni prav na tla padel, vender kakor omedlen se je zgrudil, tako de je Simon za pripognjenim Gospodam križ

spustil na tla in je Gospoda poprijel. In Gospod se je na Simona naslonil. Ta je bil peti padec kervavo terpečiga Jezusa.

2. Žene in device pa pri strašnim pogledu so zagnale veliko vpitje in milovanje ter so Jezusu po Judovski šegi iz sočutja perte nasproti molile, de bi si pot obrisal. Tedaj se je Jezus k njim obernal in je rekel: „Hčere Jeruzalemske! nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. Zakaj glejte! dnevi bodo prišli, ob katerih porékó: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktere nišo rodile, in persi, ktero niso dojile! Takrat bodo začeli rêči goram: Padite na nas! in hribam: pokrite nas! Če namreč nad sirovim lesam to delajo, kaj se bo godilo nad suhim?“ Postali so nekoliko. Sprédnja derhal z vsim orodjem je hitela naprej na Kalvarijo in šlo je za njimi sto mož rimskih vojakov zmed Pilatove straže, ktera je bila do tu zadej in je pri vratih spet nazaj se vernila v mesto. Spet se je vse vzdignilo naprej.

Premisli tu, moja duša! prav je sicer, de terpljenje Jezusovo obžalujemo, pred vsim pa moramo jokati le zavoljo svojih pregeh, ki so bile vzrok strašne, grozovitne smrti Jezusa Kristusa. Naši grehi so Jezusu križ naložili! O

strašna pošast edinega greha! O de bi noč ino dan objokovali nesrečo, ktero je né prinesel na svet! O le nobeniga greha več!

3. Spet se je vse vzdignilo naprej. Jezus je bil pod križem po gerdi in stermi poti med mestnim zidovjem in Kalvarsko goro v polnočni strani s sovanjem in pahanjem na vervéh naprej gnan. In pot se je na drugo stran proti poldnevu zavila navkreber. In tedaj je padel ubogi Jezus šestič pod težo križa. Zdaj pa so ga topli in podili še huje kakor popred, de je Jezus do verh sodnjih skal prišel in s križem na tla padel še sedmič. Simon iz Cirene, sam že zaničevan in zdelan, je bil ves potert od usmiljena: hotel je še pomagati ubogimu Jezusu, ali briči so ga s sovanjem in zaničevanjem nazaj zapodili. Kmali potem je bil k Jezusovim učencem prišel. Tudi vsi nepotrebni potepini, in pobalini, ki so ž njimi leteli, so bili spojeni nazaj. Farizeji na konjih pa so od večerne strani po boljši poti prijezdili na goro Kalvarijo. Od tod se je vse vidilo čez mestno zidovje. Verh te strašne gore je bila ravnina, moriše imenovana, na okrog z zvišano zemljo ograjena. Farizeji na konjih so obstali na večerni strani, kamor je bil hrib malo nagnjen. Okoli sto rimskih vojakov iz zgornje Italije je bilo razpostavljenih sem

ter tje po gori in ob meji moriša. Veliko ljudstva, večidel revni ljudje, ptujci, sužnji, ajdje in veliko žen, ljudje, kateri se niso omadežanja zavoljo praznikov bali, je stalo na okrog, in vedno jih je le še več prihajalo iz bližnjih potov, kateri so šli proti mestu. Na gori Gihonu proti večeru je stala cela truma velikonočnih svatov, in od deleč jih je bilo veliko, ki so se zmirej bolj bližali.

Sveti zdihljeji.

O pravični Zveličar! tresem se od strahu pred kaznijo, katero bom terpeti mogel, če bom podoben suhimu, nerodovitnemu drevesu! Moji brezštevilni grehi me silijo v jok, ko vidim, koliko si ti, o moj Bog, mogel terpeti zanje. Ljubeznjivi in milostljivi glas tvoje kervi me iz grešniga spanja budi. O večni Oče! bodi potolažen s tem, kar tvoj nedolžni Sin terpi, in akoravno sim zaslužil, kakor suho nerodivito drevo v večni ogenj veržen biti, vender te ponižno prosim, zavolj zasluženja svojega Božjega Sina, usmili se mene! Oh ne glej mojih pregreh; ozri se na drago kri svojiga Sina, ki vpije v nebó za usmiljenje za-me! Meni pa gnado

dodeli, de odslej zanaprej objokujem svoje grehe! zakaj boljši je zdaj ob času gnade točite solze pokore, kakor kdaj točiti v peklu solzo obupanja. Oh, objokovati hočem svoje pregrehe. Daj pa, de te solze ne bodo nerodovitne; daj, de se v resnici poboljšam! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Prijazen biti vsacemu, in tolažiti revne, bolne in žalostne.

Spominek.

„Jokajte z jokajočimi!“ (Rim. 12. 15,)

Večerno premišljevanje za triindvajseti dan.

Jezusu slečejo oblačila in mu kisa piti dajo.

1. Zelo dvanajsta ura je tekla, kadar je Jezus na moriši padel pod križem in so Simona spodili. Petegnili so tedaj Jezusa na vervéh po

konci! Oh, kako reven, žalosten, raztergan, kervav, bled — strašna podoba — je ubogi Jezus stal na kraji terpljenja! Sovali so ga med norčevanjem, kakor: Tvoj tron ti moramo pomeriti, ti kralj! Pa Jezus se je prostovoljno ulegel na križ. Raztegnili so ga po križi in znamenje dolgosti na rokah in nogah so potegnili; farizeji pa so se z njim norčevali. Potegnili so ga spet po konci in ga zvezaniga peljali zelo sedemdeset stopinj na zgorno stran Kalvarije navzdol v neko, v kamen vsekano jamo, ktero so odprli in ga neusmiljeno vanjo pahnili, de bi si bil brez čudeža kolena mogel razbiti na kamnitih tleh. Slišalo se je njegovo milo zdihovanje. Zaprli so vrata in stražo so postavili. Jezus je zdihoval in miloval, de je kamen pod njim se omečil. Tedaj so začeli briči hitro svoje pripravljanja. Sreda moriša je bila za kaka dva čevlja zvišana in na ti zvišini so delali jame za križe, ktere so drugi skupej zbijali. — Premisli o duša! kaj je pač Jezus med tem strašnim pripravljanjem občutil, ko je slišal to nabijanje s kladvi, slišal kletev in zmirjanje rabeljskih hlapcev. Oh, bil je to njegov zadnji, bolečin polni pokoj! Zdihoval je in molil neprenehama za svoje sovražnike, ter se je še enkrat na svojo kervavo darivno smert pripravil. Oh, daroval je vse svoje že prestane

bolečine in vso že prelito kri in tudi svojo prihodnjo smrt vnovič svojimu nebeškemu Očetu za grehe vesoljnega sveta. O žalostni pokoj, ki si nam dodelil večni pokoj in večni mir z Bogam, bodi nam večno hvaljen in češen!

2. Ko je Marija, po snidenji z Jezusam, se nekoliko opočila, jo je gnala ljubezen in hrepenjenje biti pri svojim Sinu, terpeti vse ž njim, ga ne zapustiti do konca, spet vnovič do njega ter se je s čeznaravno močjo okrepčala. Ona in njene spremljevalke so hitele zavite v tančice v hišo Lazarjevo pri vratih, kjer so tudi druge sv. žene z Magdaleno in Marto v solzah in zdihovanji bile zbrane. Tudi je bilo nekaj otrok pri njih. Od tod so šle, njih sedemnajst, po križevim potu za Jezusam v svoji žalosti nekako častito in resnobno, ter niso marale za nobeno zaničevanje ljudstva. Prišle so čez terg; kjer je Jezus svoj križ prevzel, so kušnile tla; potem so šle po vsim križevim potu; so počastile kraj Jezusoviga terpljenja, in Marija in ene bolj razsvetljene so hodile po njegovih stopinjah. Presveta Devica je vse občutila in vidila v duhu; je vodila to množico, vse imenitniši kraje si je globoko v serce vcepila, štela je stopinje, in svojim spremljevalkom kazala svete kraje. In tako je bil vstanovljen sv. križev pot v narzves-

tejši Materni ljubezni, tako rekoč pod nogami Jezusovimi, kateri je prvi šel to ternjevo pot. Terpljenje, neznane bolečine Mariine na ti poti, pri pogledu moriša, in pri prihodu na goro, se popisati ne dajo; bile so v duhu bolečine Jezusove in zraven še spomin, de bom sama ostala. Magdalena je bila vsa poterta, od bolečin premagana, kakor pogrezovana iz terpljenja v terpljenje; iz molčanja je zagnala zdihovanja, iz mirnosti je začela viti svoje roke, in v tožbo se je očitane sililo; vedno so jo druge mogle podpirati, varovati, svariti in celo skrivati. Tako so prišle na goro. Kakšen pogled za Marijo, na tem moriši, na gori križanja! Strašan križ leži pred njo: kladva, vervi, grozovitne žeblje prinašajo sem ter tje! Nepričujočnost Jezusa je terpljenje Marii le podaljšala; vedila je, de Jezus še živi; hrepenela je ga viditi; pa groza jo obdaja; zakaj viditi ga bo mogla v strašnim terpljenji.

3. Tedaj so šli štirje briči po zgornji strani doli do jame, ter so potegnili Jezusa iz nje, ki je prosil Boga za pomoč in se je še enkrat daroval za grehe svojih sovražnikov. Podili in vlekli, bñli in zaničevali so ga po ti zadnji stezi njegoviga terpljenja. Ljudstvo je zijalo in zmirjalo; vojaki so se merzlo in resnobno napihovali; in rabelnji so ga jezno spre-

jeli v sredo med se potegnili. Imeli so dve rujavi posedi tam; v eni je bil jesih in žolč, v drugi samo jezih. Vino s pelinam in miro namušano bi imelo biti. Ponudili so zvezanemu Zveličarju v rujavim kozarcu od te druge pijače: on je pokusil, pa ni pil. Bilo je okoli osemnajst rabeljnov v morišnim okrožji. Eni so imeli z Jezusam opraviti, eni z razbojnikama, ter so delali in popivali. Bili so umazani, na pol nagi, majhni terdni ljudje z neznanim obrazam, terdimi lasmi, s šetinasto brado, gerdi in živinski. Bilo je, kakor de bi satanske podobe se mešale med te grozovite ljudi, in bi jim v vsim pomagale. Nad Gospoda pa se je zdelo, kakor de bi se večkrat med križanjem prikazale množice jokatjočih angeljev; ravno tako čez presveto Devico in druge pobožne, ki so jih tolažili in krepčali. In tedaj so rabeljni potegnili Gospodu oblačila s telesa; in ko mu rujavkaste suknje brez šiva, ktero mu je Mati njegova napravila, čez široko ternjevo krono potegniti niso mogli, so mu krono potegnili z glave, de so se rane mu ponovile, in so spleteno suknjo mu zavihali, in med prekletim rohlanjem vlekli čez kervavečo, ranjeno glavo. Tedaj so mu krono spet na glavo posadili. Tedaj je stal omagajoči Sin človekov ves obdan s kervijo in zateklinami, z zasušenimi in kerva-

večimi ranami. Obleka je bila z volno v njegove rano prisušena in vtisnjena s kervijo v nove globoke rane, ktere mu je teža križa napravila na rame. Neusmiljeno so oblačila potegnili z njega, in on, ki oblačil ljudi in žinino, je stal strašno raztergan in zatečen v svoji nagoti; pleče in rame so bile raztergane do kosti, in volna je ostala sem ter tje v ranah in v prisušeni kervi na persih. O kako neznano reven je bil Gospod!

Sveti zdihljeji.

O Jezus! če si mislil grozovitost, s katero so te tvoji morivci napadali, ko so te že v drugič oropali tvojih oblačil, me spreleti neka strašna groza. Oblačilo je bilo v tekoči kervi v ranjeno telo globoko utisneno, na pol prisušeno in kadar so te divji te razslekli, je bilo vse telo raztergano, omajano, in tvoja draga kri se je spet vlila v curkih po tebi. O kaka grozán, strašán pogled v tem terpljenji! Kakšno kervavo bolečino je tvoj nar čistejši duši prizadelo, grozno razlečen stati

pred vsim ljudstvom v sramoto! In pa, kako mi mora biti pri sercu, ko mi ti kličeš, da moje in vsiga sveta gerde pregrehe so vzvok te tvoje sramote, vsiga tvojiga terpljenja! Nečimerna nesramna noša, zapeljivo gizdanje in oskrunjenje našiga telesa, neštevilne pohujšanja vsakterih — te pregrehe so bile nad teboj, o moj Zveličar! na tvojim svetem in čistem telesu tepene, namesto na meni in nad drugimi grešniki tega sveta! Oh, moj Bog in moj sodnik! tudi jest sim eden tistih tolovajev, ki so ropali tvoje oblačilo. Kakšna hudobija! Oh, odpusti mi, in prizanesi mi zavoljo svoje svete kervi! Oh, de bi pač pripustil edino kapljo tvoje, pri oropanji oblačila pretekle kervi kaniti na me, de bi me to zveličavno mazilo obvarovalo plesnobe nečistosti, de bi zanaprej s čistim sercem in nedolžnim telesam vse dni svojiga življenja tebi služil! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans; V jedi in pijači si kej pritergati in vso nezmernost opustiti.

Spominek.

„Z žolcem so me nasitili in z jesiham napojili.“ (Ps. 68, 22.)

Jutranje premišljevanje za štiriindvajseti dan.

Jezusa na križ pribijejo.

Povzdignjenje križa.

1. Jezus, podoba neznane revšine, je bil od rabeljnov pahnjen na križ; usedel se je, oni pa so ga vergli znak, mu potegnili desno roko do desne luknje na križi, ter so vso roko privezali na križ. Eden je pokleknil na njegove svete persi in drugi je nastavil dolg pa debel žebelj, ki je bil popiljen na konci, na sredo

žegnajoče desnice in z divjo serditostjo je bil s težkim železnim kladvam po njem. Sladak, milolep zdihljej se je slišal iz Gospodovih ust. Njegova kri je škropila rabeljnove roke. Žile na roki so bile pretergane in s trivoglatim žebljem v majhno luknjo križa vgnane. Presveta Devica je tiho zdihovala, je bila na videz nezavedna. Magdalena pa je omedlela. Ko so desno roko Gospodovo pribili, so morivci zagledali, de leva roka, ki je bila tudi terdo na križ privezana, ne zeže do zvertane luknje, de so jo zelo na dva palca naprej čez perste bili zvertali. Privezali so tedaj vervi za njegovo levico, ter so, z nogami na križ se opiraje, tako silno nategovali roko, de je rama iz člena skočila, se podpazha stegnila in na komolci se vidilo deljenje kostí. Njegove persi so se vzdignile visoko, kolena so se skerčile proti sebi. Klečali so mu na rokah in na persih, privijali mu roke terdo, in zabili so drugi strašni žebelj skoz levico Gospodovo. Kri je okoli škropila. Sladak, milolep zdihljej se je zopet slišal iz Gospodovih ust med udarci strašniga kladva. Presveta devica je vse z Jezusam čutila; bleda je bila kot merlič, in tihi mili zdihljeji so šli čez njene ustnice. Farizeji so se posmehovali in zmirjali. Magdalena je bila kakor neumna; tergala je svoj obraz; njene oči in lica so bile kervave.

2. Vse telo našiga Zveličarja je bilo, zavoljo silniga nategovanja rok do predeleč zvertanih lukenj, na kviško potegnjeno in njegove kolena so bile vzdignjene. Tedaj pa so rabeljni divje padli čez nje, zagernili noge z zankami; in zavoljo hudobno prstavljenih lukenj niso noge nikakor mogle seči do tistih. In tedaj so zagnali rabeljni kletev in rotnje. Eni so menili, naj bi se zvertala druga luknja; drugi pa so grozovitno divjali: Noče se stekniti, mu hočemo pomagati. Privezali so mu vervi na noge ter so jih nategovali s strašno neusmiljeno močjo noter do luknje, in so jih terdo eno na drugo privili. Nategovanje telesa je bilo tako silno, da so persi Jezusu pokale, in je glasno zdihoval: O Bog, O Bog! Prevezali so ga tudi čez persi in roke, de bi se ne snele roke iz žebeljev. Njegov drob je bil sključen, persi vzdignjene, kakor de bi hotlo rebrovje se odtergati od njih. Bilo je grozovitno terpljenje! Tedaj so popadli nar dalji, nar strašnejši žebelj, ter so ga serdito gnali skoz navkriž položene noge. Prebijanje nog je bilo grozovitniši, kakor vse drugo, zavoljo razteganja vsiga telesa. Okoli šestintridesetkrat so s strašnim kladvam udarili med milim zdiho- vanjem uboziga Zveličarja, ktero je toliko sladko, toliko milo se glasilo. Nasproti je rotnje in

krohotaње bričev tako grozno, tako strašno donelo. Presveta Devica je pri nategovanji, pokanji in milim zdihovanji Jezusovim, pri pribijanju nog, od neznanih britkost premagana, v naročje svojih spremljevalk se zganila. Zdiho- vanja Jezusove pa so bile le glasovi bolečin iz psalmov posneti, ki so se zdaj, že davno prerokovani, spolnovali. Bilo je tedaj, kakor de bi jokajoči angelji nad Jezusam se prikazovali med tem groznim terpljenjem. Bila je že dvanajsta ura, ko so Jezusa križali. Ko so križ povzdigovali, se je od tempeljna sem razlegalo trobentanje velike trobente: znamnje je bilo to, de je bilo tam zaklano velikonočno jagnje, podoba praviga Jagnjeta Božjiga, ki je vzel grehe vsiga sveta na se, in je tukaj na križ bil pribit.

3. Ko so gospoda našiga pribili, so briči z vervmi križ vlekli na kviško: drugi so s toporiši pomagali in spodni konec v jamo ravnali. Verh križa so potegnili naprej, de se je povzdignil po konči, in vsa teža je s trepečim hrupam v jamo se zgrudila. Križ se je pretresnil; Jezus je glasno zdihnil; razpeta teža vsiga telesa se je posedla, rane so postale štirji, kri je spet obilniši tekla in razderti členi so pokali. Strašan pa mil trenutek je bil, kadar se je med vpitjem in zmirjanjen bričev in rabeljnov in

farizejev in mermranjem vsiga okoli stoječiga ljudstva, katero ga je zdaj tudi viditi zamoglo — kadar se je križ povzdigoval in s trepečim hrupom v jamo se zgrudil! Pa tudi pobožni sveti zdihljeji so se slišali, nar svetejši vse zemlje, milo terpeči glas Matere njegove in prijatlov in prijatic, in vsi, ki so bili čistiga serca, so britko pozdravili na križ povzdignjeno, večno, včlovečeno Besedo z ginljivimi sočutki, in vse roke ljubijočih so trepetaje se povzdigovale, kakor de bi mu pomagati hotele, kadar je nar svetejši vsih svetih, ženin čistih duš, na križi pribit v rokah grešnikov, na kviško se povzdigoval. Kadar je pa križ z glasnim hrupom padel v svojo jamo, je nastopilo kratko molčanje. Vse je bilo pretreseno z novim sočutjem, kakoršniga še nobeden popred ni imel. Celo pekel je občutil hrup pogreznjeniga križa z grozo, in vzdignil se je še enkrat s svojim orodjem, s kletvino in zmirjanjem proti križu. Med revne duše pred peklam pa je šinilo britko — hrepeneče veselje, ki so v težkim zaupanji poslušale vsaki mahljej, ki se jim je zdel, kakor terkanje bližnjiga premagovavca na vrata odrešenja. Sv. križ je stal pervikrat, postavljen v sredo zemlje, kakor drugo drevo življenja v paradiži, in iz raztegnjenih Jezusovih ran so kapali štirje sveti studenci na

zemljoj zadostit za prekletstvo, in jo njemu, novimu Adamu v nov paradiž posvetit. Obraz Jezusov je bil obrnjen proti zahodu.

Sveti zdihljeji.

Spomni se, o sladki moj Jezus! kar si mi obljubil, de, kadar boš povzdignjen od zemlje, boš vse nase vlekel. Akoravno sim zavoljo svojih pregreh slabši, kakor nič, vender zato ne jenjam biti tvoje dete. Ko tedaj, o Gospod, vse nase zdaj vlečes, oh, stori, de ne bom odločen iz tistiga števila, Vleci me k sebi, o moj Bog! zedini me seboj, spremeni me popolnoma v sé. O ljubezen! o Jezus! o križani Jezus! pribij me seboj na ta križ; družiga govoriti, družiga prositi ne vém. Naj zavoljo mene v tem trenutku vse bo končano, in le ti edini, moj križani Jezus! ostani pri meni, ker ti si ljubezen moje duše, moje zveličanje, moje edino in vse! Ti sam, o Gospod! govori, živi, kraljuj, posedi, žgi in sežgi moje serce, ker za naprej hočem ves tvoj biti in ostati! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do to tebe, o Jezus! sklenem za dans: Pripeti se s Kristusam na križ in odmreti vsim stvarjem in nečimernim razveseljevanjem.

Spominek.

„Mene pa Bog varuj, de bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našiga Jezusa Kristusa, po katerim je meni svet križan in jest svetu.“ (Gal. 6, 14.)

Večerno premišljevanje za štiriindvajseti dan.

Jezus na križi in oba razbojnika.

Razdeljenje Jezusovih oblačil.

1. Po hudim, trdim, padcu postavljeniga križa je vnovič obilno tekla kri iz Jezusove

glave, ki je obložena s ternjevo krono hudo se pretresla, in tudi iz rok in nog Jezusovih so kapali studenci svete njegove kervi na tla. Jezus je naslonil glavo na persi in je visel okoli sedem minut omedlen, kakor mertev. Njegovo obličje s strašno krono, s kervijo, ki je oči, brado in lase in hrepenečeodperte usta napolnovala, je bilo vgreznjeno proti persim, in se je tudi pozneje zavoljo velikosti ternjeve krone le z neizrečenimi bolečinami povzdigniti zamoglo. Njegove persi so bile široko razpete, silno, raztegnjene! njegove pazhe so bile votle, strašno razlečene, njegovi komolci in členki na rokah vsi iz udov potegnjeni. Kri je tekla po rokah iz na široko raztegnjenih ran. Njegovi udje so bili tako silno pretegnjeni, vse žile in raztergana koža tako neusmiljeno napete, da bi se bile zamogle šteti vse njegove kosti. Kri je kapala iz pod strašnjega žeblja, ki je prebodel njegove svete noge, po križi v zemljo. Vse njegovo sveto telo je bilo le ena velika rana. Od prehudiga nategnjenja so rane v novič pokale in se širile in tekla je sem ter tje nova rudeča kri. Pozneje je bila kri bolj bleda in vodena; tudi sv. telo je prihajalo vedno bolj blede. Prisušena kri se je lušilu in bil je podoben razkervavljenimu mesu. Pri vsim tem strašnim razdjanji je bilo

telo našiga Gospoda Jezusa Kristusa na križi neizrečeno žlahtno in ginljivo. Sin Božji, večna, v času se darovavna ljubezen, je bil lep čist in svet v razdjanim, z grehi vsih ljudi obloženim telesu umirajočiga velikonočniga Jagnjeta.

2. Ko je bil Jezus že križan, je prišla versta na una dva razbojnika. Bila sta dva tolovaja — morivca. Levi razbojnik je bil starji, velik hudodelnik, zapeljivec, učenik desniga — spreobrnjeniga. Navadno se imenuje zboljšani razbojnik Dizma, hudobni pa Gezma. Obadva sta bila zmed tistih razbojnikov na egiptovski meji, kjer je nekdej sveta družina z detetam Jezusam na Begu v Egipt prenočila; in Dizma je bil tisti gobov otrok, ki je bil v vodéne kopei deteta Jezusa na svet Marije od svoje matere skopan in naenkrat ozdravljen. Milost in bramba, ktero je njegova mati takrat sveti družini pred tolovaji skazala, je bila poplačana v tistim opodobnim očiševanji, ki se je zdaj na križi spolnila, ko je bil v kervi Jezusovi očišen. Disma je bil ves spriden, Jezusa ni poznal, vender pa ni bil popolnoma hudoben, in poterpežljivost Gospodova ga je ganila. Bila sta tedaj obadva tudi križana; Dizma na desno, Gezma na levo stran Jezusa. Strašno tuljenje sta zagnala. Križa sta stala na desno in levo

na kraji griča, toliko proč od Jezusoviga križa, de je jezdic lahko memo jezdaril. Bila sta nekoliko eden proti drugimu obrnjena in malo niže sta stala. Pogled teh razbojnikov na križi je bil nagnjusen, slasti leviga, jezniga, upijanjenega hudodelca, polniga kletve in rotenja, visela sta vsa zvita, poterta, zatekla, in k križema privita. Neznano sta rjula pod tertami in vervmi; Gezma je klel in zmirjal.

3. Za malo časa je bilo vse tiho okoli; glas trobente se je razlegal od tempeljna po zraku. Vsi pričujoči so bili v serd in bolečino pogreznjeni. Jezus, naše zveličanje in zveličanje vsiga sveta, je visel kakor mertov, prevzet od bolečin. Križavci so Jezusove oblačila razdelili med seboj, ktere so bile vse namočeni v kervi Gospodovi. Zavoljo njegove rujavkaste suknje brez šiva pa niso bili enih misel, in raztergana bi jim nič ne koristila; zato so vzeli desko s številkami in za bob debele kamničke z narejenimi pikami, ktere so seboj imeli, ter so jih metali na desko in za suknjo vadjali. Tedaj pa je prišel nek človek, poslan od Nikodema in Jožefa Arimatejca po hribu gori in jim je rekel, de spodej doli so kupci za Jezusove oblačila, in oni so zgrabili skupej vso obleko, tekli po hribu in jo prodali, in tako so te svetinje ostale kristjanam.

O neizrečena slepota ljudij! Kadar Jezus v neznanih bolečinah med nebam in zemljo na križi pribit visi, so igrali pri njegovih nogah; tako je prišla lakomnost celo noter pod križ. Jezus pa je pripustil, de so ga celo oblačil obropali, nad zemljo se je povzdigniti dal v znamenje, de noče imeti nobeniga deleža na nji, in de bi s tem zadostil za našo preveliko ljubezen do nečimernosti tega sveta, in de bi nam pokazal, de se vsimu odpovedati moramo, ako hočemo biti učenci njegovi.

Sveti zdihljeji.

O grešnik! kliče zveličana Johana od križa, položi se v duho povzdignjen, na obličje Kristusovo; tolaži naj te on; mir hoče skleniti s teboj in s svojo sveto kervijo, de bi se ti v nebeški ljubezni ogrel! O moj preljubi! Ti si tedaj grozd na tlačivnico djan, iz tebe teče sladčica večne sprave, vino svete moči, de bi nas vse nase potegnil! Oh, obupati nočem, akoravno nar nevredniši, nar nadložniši stvar, ki je kdaj bila na svetu! Pribežim pod drevo tega križa, de me valovi obupanja seboj ne potegnejo. Kaplja na mene, draga kri mojiga zveličarja! Ti mi

s tavžent jeziki govoriš v mojo dušo: Zaupaj na mé, ki umiram, de bi tebi življenje dodelili! Oh nagni se k meni, ti moje zveličanje, moje življenje, moj edini Zveličar, de tebe, razdjaniga, terpečiga, kervaviga ljubiga svojiga zamorem objeti! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Do nikogar nikakoršniga studa ne imeti, čez nobeniga se ne pritožiti in vsim iz serca odpustiti.

Spominek.

„Ljubezen vse veruje, vse upa, vse prenese“. (1. Kor. 13.)

Jutranje preišljevanje za petindvajseti dan.

Zaničevanje Jezusa na križi.

Perva, druga in tretja beseda Jezusova na križi.

1. Po križanji razbojnikov in po razdeljenji Jezusovih oblačil so pobrali briči vse svoje oro-

dje skupaj, zmirjali, zasmehovali in zaničevali še Jezusa in so jo preč potegnili; tudi drugi pričujoči farizeji na konjih so na okrog pred Jezusa se vstopili, ga z nespodobnimi besedami zasmehovali in potem tudi preč jezdarili. Tudi stoteri rimski vojaki so šli, ker je petdeset drugih prišlo, kateri so bili v stražo razpostavljeni. Stotnik te nove množice je bil Abenader, rojen Arabec, ki je bil pozneje na Ktezifona keršen. Podstotnik je bil Kasi, služabnik Pilatov, pozneje pa Longin imenovan. Ti so bili na straži pri Jezusu. In memogredoči so ga preklinjali, in so s svojimi glavami majali in rekli. „De te! kako tempelj Božji podiraš, in v treh dnéh sozidaš! Pomagaj sam sebi, in stopi s križa, če si Sin Božji.“ In ravno tako je ljudstvo stalo in ga zasmehovalo: Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. V Boga je zaupal, naj ga zdaj reši, če ga rad ima. Tudi vojaki so ga zasramovali, so pristopili in mu jesiha dali, rekoč: „Če si kralj Judov, pomagaj sam sebi! Vse to se je godilo, ko so prvi vojaki odhajali in drugi pod Abenadarjem prihajali. Jezus pa je nekoliko povsdignil svojo glavo in je rekel: „Oče, odpusti jim, oni ne vedó, kaj delajo!“ in tiho je molil naprej. Tako je molil Jezus na križi za svoje nar hujše sov-

ražnike, ki so ga do zadnjega zdihljeja zaničevali in tako grozovito umorili, in je s tem nam zapustil prečudni zgled, de moramo blagosloviti nje, ki nas kolnejo, moliti za nje, ki nas preganjajo. O kako deleč smo velikrat še od te Jezusove ljubezni.

2. Tedaj je rekel Gezma, levi razbojnik: „Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama!“ In še več je Jezusa zaničeval. Dizma pa, desni razbojnik, je bil ginjen, kadar je Jezus molil za svoje sovražnike. Kadar je Marija glas svojiga Sina zaslišala, je njene tovaršice niso mogle več deržati! silila je proti križu in stotnik ji ni nič branil. Dizma, desni razbojnik, je bil zavoljo Jezusove molitve notranje razsvetljen. Ko je presveta Devica pristopila, mu je bilo razodeto, de Jezus in njegova mati sta mu še otroku že pomagala, in povzdignil je svoj glas mogočno in je zelo takole govoril: Kako je mogoče? vi ga preklinjate; in on moli za vas; tiho je bil, in je terpel in molil je za vas, in vi ga zaničujete; on je prerok, on je naš kralj, in je Sin Božji! — Zavoljo tega nepričakovaniga svarjenja iz ust nesrečno visečiga ubijavca je vstal hrup med njimi in kamnje so pobirali, de bi ga na križi kamnjali. Stotnik Abenadar pa tega ni pripustil, ter jih je razpodi in je mir storil.

Med tem se je čutila presveta Devica zavoljo Jezuse molitve okrepčana in Dizma je rekel Gezmu: „Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si v ravno tistim obsojenji? In midva sicer po pravici, zakaj po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudiga storil.“ Bil je razsvetljen, ginjen, spoznal je svoj greh, rekoč: Gospod, če me pogubiš, se mi prav zgodi; pa usmili se mene! Dizma je zadobil gnado praviga kesanja. Čez nekoliko časa, okoli četertinke ure, je ves zgrevan, v ponižnim zaupanji, povzdignil svojo glavo proti Jezusu in rekel: „Gospod, spomni se me, kadar prideš v svojo kraljestvo! In Jezus mu je rekel: „Resnično ti povém, dans boš z menoj v raji!“ In tako je ta ubijavec zadnjo uro svojiga življenja odpušenje svojih velikih pregreh pri Jezusu zadobil, v večni spomin, de tudi nar večji grešnik nikoli obupati ne smé. Dizma je postal celo svetnik. De pa ne grešiš prederzno na Božjo milost, pravi sveti Avguštin, se ozri tudi na leviga razbojnika, ki je ravno tako na strani Jezusa visel, in je ravno s tisto drago kervijo bil oškropljen, ki je pa zavoljo svoje terdovratne nespokornosti nesrečen konec storil.

3. Mati Jezusova, Salome, Marija Kleofova, Marija Magdalena in Janez so stali med križi razbojnikov in Jezusovim, ter so gledali v

Gospoda. Presveta Devica, od materne ljubezni vsa prevzeta, je serčno, pa na tihim zdihovala. Jezus bi ji vendar pripustil, de bi ž njim vred umerla. In tedaj se je Gospod ozerl na svojo mater resnobno pa milo, se je obernil proti Janezu in ji rekel: „Žena, glej, tvoj sin!“ Potlej reče Janezu: „Glej, tvoja mati!“ In Janez je objel Jezusovo Mater, ki je tedaj tudi njegova mati postala, častito kakor pobožni sin pod križem umirajočiga Odrešenika. Presveta Devica pa je bila pri tem slovesnim testamentu svojiga umirajočiga Sina od bolečin in britkost toliko presunjena, de je v naročji svetih žen zunanje omedlela. Gospod ni imenoval v ti uri presvete Device matere, ampak „žena“ ji je rekel, zakaj v ti uri je bila v časti žene, ki ima kači streti glavo; v ti uri, ko se je v darivni smerti Sinu človekoviga, njeniga Sina, tista obljuba spolnila, katero je Bog našim pervim staršem dal; in v ti uri je dal Gospod v Janezu, z besedami: „Glej, tvoja mati!“ Marijo za mater vsim, kateri njega kakor Janez sprejmejo, v njegovo Ime verujejo in so otroci Božji, in niso ne v kervi, ne v volji mesa, ampak v Bogu rojeni. In Marija, nar čistejši, nar ponižniši, nar pokorniši, ki je angelju rekla: „Glej, dekla sim Gospodova, meni se zgôdi po tvoji besedi!“ in je tako mati večne,

včlovečene Besede postala; je tudi zdaj, ko je od svojiga umirajočige sina zaslišala, de bo duhovna mati družiga sina, v sredi neznanih bolečin grozne ločitve, ponižna in pokorna zdihnila v svojim serci: Glej, dekla sim Gospodova, meni se zgôdi po tvoji besedij! in sprejme tako vse otroke Božje, vse brate Jezusove, za svoje otroke. O kakšno tolažilo za nas! Marija je naša mati!

Sveti zdihljeji.

Nikoli ni v stanu nobeden jezik izgovoriti, in nobeno serce občutiti, pravi sv. Bernard, v kake neznane bolečine je bila pogreznjena duša preblažene Device Marije pod križem. O Marija, pač drago si zares tu poplašala bolečine, katerih si bila oprostena pri svojim presvetim porodu. Nobenih težav nisi občutila, kadar si Sina rodila, pa tavžentkratno bolečino si terpela pri smerti tega svojiga Božjiga Sina. O ktere persi bi bile toliko kamnite, ktero serce tako terdo, de bi ne bilo presunjeno od sučutja, če premisli, o mati presladka! Tvoje solze in tvoje bolečine pod križem, ko si se ozerla proti

Sinu, ki je terpel toliko in tako veliko terpljenje! Ktero serce bo občutilo in kateri jezik bo dopovedal tvoje zdihovanje, tvoje žalovanje in tvoje terpljenje, kadar si stala pod križem! Tedaj si zgubila svojiga Gospoda, svojega Boga, Božjiga Sina in svojiga edino ljubljeniga Sinu, in zanj si dobila nas revne grešnike za svoje otroke! Oh, kakšna zaménja! Morivca za umorjeniga Sina. Vender ker je enkrat Bogu to dopadlo, in si se tudi ti ponižno temu vdala — o bodi nam torej mati, ki si nas v tolikih bolečinah rodila! Bodi naša ljuba mati in sprosi nam gnado, de ti bomo tudi mi vedno tvoji zvesti otroci! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Marijo v novič si za mater zvoliti.

Spominek.

„Glej, tvoja mati!“ (Jan. 19, 27.)

Večerno premissljevanje za petindvajseti dan.

Otemnjenje solnca.

Jezus zapušen.

1. Šesto ura, po našim okoli poli ene, je nastalo čudno otemnenje solnca in velike znamenja so se v naturi prikazale. Luna je blišela čez Oljsko goro, polna in blede, solnce je bilo, kakor s temnim hribam zakrito, otemnelo; rudeči bliš, kakor goreč pas, je bil okoli solnca; nebo je postalo temno, zvezde so se vidile rudeče blišeče; neznana groza je obhajala ljudi in žival; živina je tulila in divje letala, tiči so ferfrali in se skrivali, ter so v celih trumah po Kalvarskim hribu padali; z rokami bi jih bili lahko lovili. Zaničevavci so potihnili. Farizeji so to vse po naturno razlagati hotli; pa se ni dalo, in tudi njih je notranja groza obšla. Vse je proti nebu se oziralo, veliko njih se je terkalo na persi, je vilo svoje roke in eni so vpili: Njegova kri naj pride čez njegove morivce! Nekteri od deleč in blizo so padali na svoje kolena in so Jezusa za odpušenje prosili; in Jezus v svojih bolečinah

se je proti njim oziral. Tudi po Jeruzalemu je bilo strah in groza. Soparica in noč je bila po cestah, ljudje so zbegani tavalili okrog; nekteri so si glavo zakrili, se poskrili, in terkali na persi; drugi so šli na svoje strehe, gledali proti nebu in silno so tarnali. Pilat je šel k Herodu; gledala sta vsa zbegana proti nebu na tistim mostovži, kjer je v jutro Herod za sramovanje Jezusa gledal; to ni naturno, so djala, Jezusu se je gotovo preveč zgodilo. Herod je spremil potem Pilata v njegovo dvorano čez terg; oba dva sta bila prestrašena, šla sta hitro obdana od straže. Pilat pa se še ozerl ni proti sodnjimu stolu Gabati, kjer je bil Jezusa obsodil.

2. Pilat je tedaj starašine Judov v svojo hišo poklical ter jih vprašal, kaj oni mislijo od tega otemnenja; njemu, pravi, se zdi to hudo znamnje; vaš Bog je jezen na vas, ker ste s silo tirjali smert Galileica, ki je bil gotovo vaš prerok in pa kralj! jest si umijem svoje roke, in več taciga je govoril. Oni pa so bili terdovratni, so vsi to le za naturne prikazni imeli, ter se niso spreobrnili. Sem ter tje pa se je veliko ljudi spreobrnilo. Zbralo se je pa veliko ljudstva pred Pilatovo dvorana, in kjer so v jutro vpili: Križaj ga, preč ž njim! so zdaj gnali: Krivični sodnik, njegova kri pridi na njegove

morivice! Pilata so mogli vojaki varovati, tako velik hrup je vstal pred dvorano. Pilat, ta reva, je Judam očital; On ni tega nič deležen, sej je bil Jezus njihov kralj, njihov prerok, njihov sveti, ki so ga v smert peljali, ne pa njegov; njemu ni to nič mar; oni so tirjali njegovo smert. — V tempeljnu je bilo neznanu, strah in groza; ravno je bilo velikonočno jagnje zaklano in temota je nastopila. Vse je bilo zbegano, in sem ter tje je britko zdihovanje se vzdignilo. Veliki duhovni so si vse mogoče prizadevali, ljudstvo utolažiti in pomiriti; prižgali so naglo vse luči, pa zmotnjava je bila vedno le huji. Ana je skrivna groza presunila, iz kota v kot je letal, de bi se skrila. Okna pri hišah so šklepetale in vender ni bilo nobene nevihte. otemnjenje je vedno večji.

3. Za Golgoto je bila ta temota še nekaj posebno čudniga in strašniga. Strašno razbijanje, vpitje in kletev pri vzdigovanji križev, tuljenje obéh razbojnikov, zmerjanje in dirjanje farizejev, sprememba vojakov, šumeče odtegnjenje upijanjenih morivcev, vse to je storilo, de v začetku otemnenja niso veliko marali; in potem je bila svarivna pridiga spokorjeniga Dizma in serd farizejev proti njemu; tedaj pa je prihajala temota le večji; ljudstvo se je začelo pogledo-

vati, od križa odvrtačevati. Tedaj je Jezus zročil svojo Mater Janezu in spremljena je bila preč iz okrožja. Postala je neko temno-britka tihota. Ljudstvo je bilo zmirej bolj boječe, kakor temota bolj temna. Pri križi je bilo vse tiho. Veliko ljudi je bežalo v mesto. Križani Zveličar je bil v nar večjim zapušeni neskončnih bolečin, obrnjen proti nebeškemu Očetu, ter je molil za svoje sovražnike, ktere je ljubil. Ves zapušen in brez tolažbe je visel. Terpel je vse, karkoli je ubogi, zaterti človek v nar večjim zapušeni, brez vsiga človeškega in Božjiga tolažila terpeti v stanu, kadar je vera, upanje in ljubezen njegova brez vsiga razsvetljenja, brez vse tolažbe na poskušnjo postavljena. V tem terpljenji nam je ljubeznjivi Zveličar moč zadobil, premagati nar večji revo, zapušenja, v zedinjenji zasluženja njegoviga zapušenja na križi. Zadobil nam je moč, obstati v nar hujšim boji, zapušenja, ko je daroval svojo revšino, svojo nadlogo, svoje zapušenje na križi za nas uboge grešnike; tako, de z Jezusam zedinjenimu človeku ni treba obupati v narhujši uri, če tudi vse otemni, vsa svetloba in tolažba zbeží.

Sveti zdihljeji.

Zdaj tedaj visi moj preljubi Jezus na lesu svetiga križa v nar večjih bolečinah! V tavžent ranah visi moj Zveličar tu; njegovo telo in njegova duša terpi, zaničevan, med razbojniko štet, zasramovan od svojih sovražnikov, reven, zapušen od vsih. O moj Odrešenik! vsa natura žaluje za te; solnce je otemnelo, strašne prigodbe noče biti priča. Vse nebo žalostno gleda na te: tvoja mati, v bolečine pogreznjena, joka pod tvojim križem, in ž njo vred tvoj ljubeznjivi učenec sv. Janez, serčno ljubljene prijatelj tvoje duše. Oh, oni žalujejo, oni jokajo, pa pomagati ti ne morejo in tvoje bolečine so tako velike! Tvoj nebeški Oče se ne da sprositi; njegova pravica tirja tvojo smert, ves dar tvojiga življenja. Oh, zavoljo tega britkiga zapušenja se me usmili! Ne zapusti me v mojih nadlogah, zlasti ne v moji zadnji uri, kadar me bo vse drugo zapustilo. Tudi v tistih nesrečnih tenutkih me ne zapusti, o Jezus! v katerih oslepljen ne išem tvoje pomoči, kadar me moje gerdo po-

želenje vleče v greh! ne zapusti me takrat s svojo gnado, temuč reši me s svojo neskončno dobroto! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: V žalosti in zapušenji serčnosti ne zgubiti, in Bogu ne le zavoljo tolažbe služiti.

Spominek.

„Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (Mat. 27, 46.)

Jutranje premišljevanje za šestindvajseti dan.

Četerta, peta, šesta in sedma beseda Jezusova na križi.

Smrt Jezusova.

1. Jezus se je prepustil vsi britkosti, vsimu zapušenju, in tako kristjan v smertnim zapušenji (v otemnjenji vsiga tolažila) ni sam

sebi prepušen. Ni več za kristjana nobene pušave, nobene samote, nobeniga obupanja v smertni sili; zakaj Jezus, ki je luč, pot in resnica, je šel to temno pot, žegnajoč je pregnal ves strah, ter je svoj križ postavil v ti pušavi. Jezus, ves zapušen, ves reven, je sam sebe dal, kakor ljubezen zna; svoje zapušenje je storil v bogat zaklad, ker daroval se je z vsim svojim življenjem, delam, z ljubeznijo in terpljenjem, tudi z britkim občutenjem naše nehvaležnosti svojimu nebeškemu Očetu za našo revšino in slabost. Pred Bogom je storil svoj testament, ter je dal vse svoje zasluženje, cerkvi in grešnikom. Vsih se je spomnil; v svojim zapušenju je bil pri vsih do konca sveta. To zapušenje pa je bilo britkejši, kakor ga kdaj kaki človek prenesti zamore; ker bil je Jezus ves z Božjo naturo sklenjen, in ker Bog in človek skupaj, pa zdaj v od Boga popolnoma zapušeni človeški naturi, je kakor Sin človekov britkost zapušenja v polni meri občutil; in je tako v svojim terpljenju spričevanje tega zapušenja izrekel, ter je s tem vsim hudo nadložnim, ki v Bogu svojiga Očeta spoznajo, otročje zaupljivo pritožbo pripustil. — Okoli tretje ure je Jezus z velikim glasom zavpil: „Eloi! Eloi! lama sabáktani?“ kar je predstavljeno: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me za-

pustil?" Ko je ta glasni klic našiga Gospoda britko tihoto pretergal, so se nekteri zasmehovavci spet proti križu obernili, in eni so rekli: „Glejte, Elija kliče.“ Drugi pa: „Pustite, glejmo, ali ga pride Elija snet.“ Mati pa, ko je glas svojiga Sina slišala, se ni mogla več zderžati; spet je hitela do križa, in Janez, Maria Kleofova, Magdalena in Salome so šli za njo. Hrup in mermranje je vstalo med ljudstvom. Dvojnih misel so bili vsi pričujoči; eni so zdihovali in mermrali, drugi pa rojili in zmirjali. Farizeji so bili zmirej bolj tihi. Bali so se punta, ter so po vojake poslali. Med tem je stotnik Abenader s svojo resnobo mir in pokoj storil ter je vse zasramovanje prepovedal, de bi ne bilo ljudstvo draženo.

2. Ko je bila ura tri, je postalo bolj svitlo. Luna se je skrila pred solncem; solnce se je kazalo za oblaki rudeče, in luna se je vtopila naglo, kakor de bi padla. Tudi solnčni žarki so prisijali in zvezde so zginile; vender je bilo še zmirej le mračno. S prihajočo svetlobo so postajali zaničevavci spet prederzniši in tedaj so dijali: „Glejte, Elija kliče!“ Abenader pa, stotnik, je mir in pokoj zapovedal. Ko je bilo nekoliko svetlejši, se je vidilo telo Gospodovo na križi blede, oslABLJENO, vse omagano,

bolj belo kakor pred, ker vse se je bilo skervavilo. Jezus, ves omagan, zdihne z zasušenim jezikom: „Žejin sim!“ in ko so ga njegovi žalostno pogledali, je rekel: Ali bi mi ne bili mogli dati požirka vode? misleči med otemnenjem bi jim tega ne bil nobeden branil. O Gospod! pozabili smo, reče žalostni Janez, in Jezus je še govoril, de tudi bližnji so ga pozabiti mogli in mu piti niso dali, de se je pismo dopolnilo. Hudo jim je pa bilo zavoljo te pozabljivosti. Na to njegovo pritožbo so vojake prosili in jim denarja ponujali, de bi mu požirek vode podali; oni pa tega niso hotli storiti; ampak eden je pomočil gobo v jesih, ki je stal tu v posodi ter je tudi želca zraven prilil. Pa stotnik Abenader, ginjen za Jezusa, je vzel gobo vojaku, jo ožel in s čistim jesiham napojil. Nataknil je gobo na kratek hisopov prevotljen konec, kteriga je nasadil na svojo sulico in povzdignil proti obličju Gospodovimu. — Jezus pa je hotel terpeti to strašno žejo, de bi za našo požrešnost zadostil, in de bi nam pokazal, kako goreče ga žeja po našim zveličanji in kako hrepeni po naši ljubezni. Oh, pogasi torej njegovo gorečo žejo s popolnoma, nerazdeljeno ljubeznijo in hrepeni tudi ti po Jezusu!

3. Kadar je tedaj ura Gospodova prišla, je rinjal s smertjo in merzel pot je stopil po

njem. Janez je stal pri križi ter je brisal njemu noge s potnim pertam. Magdalena, od bolečin vsa poterta, je slonela zadej pri križi. Presveta Devica je stala med Jezusam in križem poboljšaniga razbojnika; Maria Kleofova in Marija Salome ste jo deržale; in ona se je ozirala na umirajočiga Sina. Tedej je rekel Jezus: „Dopolnjeno je.“ In z velikim glasam je zavpil: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Bil je sladak, glasan klic, ki je nebo in zemljo presunil; potem je glavo nagnil in svojo dušo izdihnil; in duša njegova je šla, kakor svetla senca pri križi v zemljo pred pekel. Janez in svete žene so popadali na svoje obraze. Stotnik Abenader, rojen Arabec, pozneje Ktezifon keršen, ker je bil Jezusu jesiha pomolil, je stal tik križa na konji; gledal je dolgo, notranje ginjen v s ternjam kronano obličje našiga Gospoda. Konj pa je bil z glavo kakor bolan pripognjen. In Gospod je izrekel zadnje besede glasno in močno in umerl je s klicem, ki je zemljo, pekel in nebo presunil. Zemlja se je tresla, skale so pokale, in na široko se je razkrehnilo med križem Jezusovim in križem levega razbojnika v znamenje, de Jezus noče imeti deleža z nespokorjenim grešnikam, ki zaničuje vse gnade, in nad katerim tudi celo njegova draga kri nič ne premore, in je pogubljen.

Sveti zdihljeji.

O zveličansko končanje! o sladka smert! o mile rane! o radostno drevo! o neskončna ljubezen! zakličem s častitim Ludovikom Granaškim; de bi nas uboge sužnje v nebesa pripeljal, si umerl, Gospod vsih nebes! na lesu tega križa in si zročil svojo dušo nebeškemu Očetu. Zato, o Gospod! k tebi ponižno zdihujem: Poterdi me z bolečino svojiga svetiga ločenja, ko je tvoja presveta duša svoje delo zapustila, in okrepečaj z močjo te skrivnosti mojo revno dušo v tisti uri, ko se bo od svojiga telesa ločiti mogla, ker noben živi človek temu strašnemu trenutku ulti ne more, de sklenem svoje življenje s tistimi besedami, s kterimi si ti svoje bil sklenil, da zročim svojo dušo v tvoje roke in jo ti milostljivo sprejmeš. Pripusti, de zadnje trenutke svojiga pozemljskiga življenja preživim v tvojih svetih ranah in tamkaj prevzemi zadnje zdihljeje moje! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sam sebi notranje umreti in vso svojo lastno ljubezen zadušiti.

Spominek.

„Dopolnjeno je!“ (Jan. 19, 30.)

—•—

Večerno premišljevanje za šestindvajseti dan.

Spreobrnjenje stotnikovo.

Prigodbe pri Jezusovi smerti.

1. Spričevanje Božje je šlo s strahom in grozo globoko v žalovavno naturo. „Dopolnjeno je!“ Duša našiga Gospoda je svoje telo zapustila, in pri smrtnim klici umirajočiga Zveličarja so se pretresli vsi, ki so slišali, z zemljo vred, ki je trepeča svojiga Zveličarja spoznala. Soznanjene serca pa je prepodel ojster meč bolečin. In tedaj je bilo, de je gnada zadela tudi stotnika Abenadarja; njegov konj se je tresel, njegova strast je omahovala, njegov napuh se je razpočil, kakor skala na Kalvarii; vergel je sulico od sebe in

z močno pestjo se je udaril na svoje serce, glasno rekoč z glasom noviga človeka: Hvaljen bodi Bog, Vsigamogočni, Bog Abrahamov, Izakov in Jakobov! Resnično, ta človek je bil pravičen, resnično je bil Sin Božji! — in veliko vojakov, presunjenih od te besede stotnikove, je ravno to terdilo. Abenader pa, ko je postal nov, odrešen človek in je očitno spoznal Sinu Božjiga, ni hotel več biti v službi njegovih sovražnikov. Dal je svojiga konja podstotniku Kasiju, ki je bil pozneje Longin imenovan, pobere svojo sulico, jo zroči njemu, ter je še nekaj govoril vojakam in Kasiju, ki je stopil na konja, in je tu zapovedoval; Abenadar pa je hitel čez Kalvarijo po Gihonski dolini s votline Hinoma, je naznanil tam skritim učencem Gospodovo smert in tekel v mesto k Pilatu. Neki strah je vse pričujoče prevzel pri zadnjih Jezusovih besedah, ko se je zemlja tresla in se je kamnita Kalvarija razpočila. Bil je strah, ki je vso naturo prešnil. Takrat se je pretergalo tudi zagrinjalo tempeljna; takrat je veliko mertvih vstalo z groba; takrat so se nagnili tempeljnovе stene, hribi in pohišta so se pogreznile v več krajih sveta. Njih veliko se je spreobrnilo, ki so terkali na persi, zdihovali in tavalı s hriba po dolini domu. Drugi so si oblačila pretergali in so pepel na

glavo si tresli. Vse je bilo polno strahu in pa groze.

2. Ko je ljubijoči Gospod vsiga življenja strašni dolg smerti za grešnike poplačal, kakor človek svojo dušo svojimu Bogu in Očetu izročil, in svoje delo dal v smert, je to sveto, poterto posodo blede-merzla barva smerti obšla; njegovo telo je bilo belo, in curki iz ran tekoče kervi so bili temnejši, očitniši. Njegovo obličje je bilo dalji, njegove lica v sé vderte, njegov nos tanjši, njegova čeljust obešana, njegove zaperte kervi-polne oči so se odperle; vzdignil je svojo s ternjem kronano glavo zadnjikrat nekoliko in spustil jo je na persi pod težo bolečin; njegove ustnice so bile višnjevo napete, in so kazale odperte kervavi jezik; njegove roke, popred bolj stisnjene na perstih, so se odperle; ko so komolci se raztegnili, je herpet na križ se pritisnil in je vsa teža svetiga trupla na nogé se spustila. Kolena so se pripognile, nagnjene na stran. Tedaj so oterpnile roke njegove matere, njene oči so zatemnele, smertno bleda je postala, ušesa niso več slišale, noge so zmaknile in zgrudile se na tla, in tudi Magdalena, Janez in drugi so popadali z zakritim obrazom prepušeni bolečinam. In ko je nar bolj ljubijoča, nar bolj žalostna Mati spet od prijatlov vzdignjena odprla svoje oči, je

vidila to od svetiga Duha čisto spočeto telo svojiga Sina, meso svojiga mesa, kosti svojih kosti, serce svojiga srca, sveto posodo z Božjim obsenčenjem v svojim naročji storjeno; zdaj pa vsiga kinča, vse lepote, in svoje svete duše oropano, od grešnikov, ktere je zveličat prišel, razdjano, poterto, umorjeno! Oh, zaverženo, zaničevano, zasramovano, gobovim enako, je viséla izpraznjena posoda, posoda vse lepote, resnice in ljubezni, stergana na križi med dvema morivcema! — Kdo bo zapopadel bolečino Matere Jezusove, kraljice vsih marternikov?!

3. Solnčna svetloba je bila še temna in mračna. Bilo je soparno in težavno pri potresu zemlje; potem pa je nastopil občutljiv hlad. Podoba presvetiga trupla našiga Gospoda na križi je bila neskončno častita in ginljiva. Razbojnika sta visela štrašno zvita, kakor upijanjena, oba sta molčala, Dizma je molil. Bilo je kmalo po treh, ko je Jezus umerl. Farizeji in ljudstvo so se zgubili proti mestu po dolini v strahu in grozi. Veliko se jih je spokorilo. Le Kasi in kakih pet vojakov je še tam ostalo; potali so tje po melini. Drugi vojaki so bili drugod razpostavljeni. Znanci Jezusovi so obdali križ, so posedli nasproti, jokali in žalovali tam. Postal je samotno, tiho in žalostno. Ko je Jezus z velikim

glasom svojo dušo zročil svojimu nebeškemu Očetu, je šla njegova duša, svetla, pri križi v zemljo in ž njo blišeče kerdelo angeljev, med njimi tudi Gabriel, in podili so veliko derhal hudobnih duhov z zemlje v pekel. Jezus pa je poslal veliko duš izpred pekla na zemljo v telesa, de bi nepokorjene prestrašile in svarile in pa pričevanje od njega dajale. S pretresenjem zemlje ob Jezusovi smerti, ko se je skala Kalvarije razpočila, je veliko po svetu razpadlo, zlasti v Palestini in Jeruzalemu. Komaj so se v tempeljnu in po mestu nekoliko oddahnili, in je temota spet bežati jela, je tresenje zemlje, ropot pogreznjenja na več krajih, še večji strah napravilo. Ljudje so bežali, jokali in zdihovali, sem ter tje tavalji, in v strašno grozo so se jim davno že umerli merličji prikazovali, ki so od mertvih vstali, hodili in z votlim glasam svarili, naj bi, ker živih poslušati niso hotli, saj spričevanje mertvih zaslišali.

Sveti zdihljeji.

O križ, ti nar zvestejši tovarš mojiga Gospoda, pusti ga zdaj in meni ga daj, v svojo dušo ga hočem sprejeti! O ti presveti križ! ko se Gospod ne utruđi terpeti, se ti otrudiš ga še dalje terpinčiti.

Ti edini si bil vreden spoznan, nositi ceno veličastva. Sladki križ, sladki žebli, ki ste nosili težo tako sladko; vi ste vender ljubeznjivi in sladki, ker on, kteriga ste pribitiga nosili, ne zasluži tega, kar terpi! Pripogni svoje veje, o Božje drevo! nagni svoje roke, omeči svoj terdi steržen, omehčaj ojšrost svoje nature, de udje tega nar bolj nedolžniga Jagnjeta ne bodo toliko terpeli. — Počivaj zdaj, o Gospod! po tolikim terpljenji, po tolikih bolečinah in pa pride v dušo, ki omaguje od hrepenenja po tebi, in je tvoje pričujočnosti toliko potrebna. Pridi vanjo, počivaj v nji, vzemi jo ti, posedi jo ti, kakor svojo posestvo, ker ti si jo vstvaril! dopolni na nji delo, ktero si na križi pričel! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Sam sebe zaničevati, nikoli sam sebe hvaliti, tudi ne nobene hvale od drugih pričakovati.

Spominek.

„Vsi ljudje so terkali na svoje persi in se vernili.“ (Luk. 23, 48.)

Jutranje premišljevanje za sedemindvajseti dan.

Potres. Prikazen mertvih v Jeruzalemu.

1. V tempeljnu so veliki duhovni klanje, katero je strašna temota zadržala, spet nekoliko vredili, ter se veselili zadobljene svetlobe, kar se hitro zemlja potrese in votlo hrumenje se zasliši. Oba velika stebra pri vhodu v svetišče tempeljna, med katerimi je zelo zagrinjalo viselo, sta zgorej se narazen nagnila in veliko zagrinjalo se šumeče preterga od verha do tal, tako, da pretergano pade na straneh na tla. To zagrinjalo je bilo rudeče, plavo, belo in rumeno. Tedaj se je vidilo v svetišče. V svetišči se je prikazal med tempeljnami in altarjem ubiti Caharija, in je govoril hude besede od morije prerokov. Na altarji je bil Jeremija z žugajočimi besedami: Dar je končan in začne se novo darovanje. Na enkrat se zasliši veliko hrumenje. Vrata svetišča se razpočijo in glas se zasliši: Bežimo od tod! Bili so angelji, ki so iz tempeljna hiteli. Altar kadila se stresne, kadilnice se zvernejo, zavitki pisem popadajo, prižnica v lopi se pogrezne; več zidovja se je poderlo. Napred je tiha groza obšla velika množico, sem ter tje

je kdo od straha zavpil. Množica pa je bila tako vrejena, velik tempelj tako napoljen, prihod in odhod ljudij, ki so klali, tako napravljen, in spušanje in škropljenje kervi po altarji z dolgimi verstami neštevilnih duhovnov, z glasnim petjem in šumečimi trobentami, to vse je bilo tako združeno in zvezano, de strah ni na enkrat vsih zbegal in oplašil. Tudi so duhovni ljudi tolažili in vredovali, pa vse je bilo zastonj. Preplašeni z glasam angeljskim, s prikaznijo mertvih, so ljudje tempelj zapušali. Strah in groza v vsih se popisati ne da.

2. Veliki duhoven Kajfeš pa, in njogova derhal, je v svoji obupajoči prederznosti, kakor modra gosposka spuntaniga mesta, protil, žugal in prigovarjal in tako nevarnost odvräčeval, ter je s svojo satansko terdovratnostjo, in s svojim na videz mirnim sercem saj toliko dosegel, de se ljudstvo splošno ni vzdignilo, ker je te strašne znamnja naturi pripisoval in tega nikakor veljati ni dal, de bi bilo to opomin nedolžne smerti Jezusove. Tudi rimski vojaki so si močno prizadevali, de bi se red ohranil, in tako sta bila strah in zmešnjava velika, in praznovanje je bilo ustavljeno, vender pa splošniga punta ni bilo. Ana priseženi sovražnik Jezusov, ki je že dolgo vse le mogoče počel zoper Jezusa in je njegove

tožnike učil zoper njega, je bil kakor neumen od strahu in groze, je letal iz kota v kot, v nar skrivnejši kraje tempeljna. Kajfež ga je bil objel, de bi ga poterdil, k srčnosti opominjal, pa vse je bilo zastonj; prikazen mertvih ga je v obupanje gnala. Kajfež, akoravno ves presunjen, je imel tako napuhnjeniga in trdovratniga satana, de je svojo boječnost vedno zakrival. Grozovitnim znamenjem Božjim in tudi svoji prikriti grozi se je le s svojim napuham in serdam prederzno ustavljal. — Ko pa daljnega praznovanja svetih opravil ni mogel več ohraniti, je poskril sam in je drugim veleval poskriti vse prigodbe in prikazni, ktere niso bile vsimu ljudstvu očitne. On sam je govoril, tudi drugim duhovnam je rekel oznanovati, de te znamenja Božjiga serda so prišle zavoljo tistih, ki so s križanim Galilejcem deržali, in so zavoljo tega oskrunjeni v tempelj stopili. Veliko tega se tudi copernii tega Galilejca pripisuje. Tako jih je več potolažil, drugim pa spet žugal. Pa veliko njih je bilo presunjenih in so svoje misli zakrivali. Darovanje je jenjalo in praznik je bil ustavljen, dokler bi ne bil tempelj očišen. Veliko jagnjet ni bilo poklanih. Ljudstvo se je sčasama razšlo.

3. Ko se je vse to po tempeljnu godilo, je bil na veliko krajih v Jeruzalemu ravno tak

strah. Kadar je ura tri odbila, se je poderlo več grobov, zlasti na južni strani v mestu. V Kajfeževi hiši so se poderle stopnice, na katerih je bil Jezus zasramovan. V Pilatovi dvorani se je razpočil kamen, in kraj se je pogreznil, kjer je bil Jezus pred ljudstvo postavljen. Vse se je majalo, vse treslo. Tudi drugot so stene se podirale in zidovje je pokalo. Zbegani, praznovni Pilat je bil v velikim strahu, za vse vladanje nezmožen; potres je majal njegovo dvorano, ropotalo in treslo se je pod njim. Mertvi so mu iz dvora gori očitali krivo sodbo. Mislil si je, to so bogovi preroka Jezusa in se je v nar skrivniši kot svojiga grada zaperl, tam je prosil svoje malike, jim kadilo zažigal, de bi mu bogovi Galilejčevi ne škodovali. Herod je bil ves preplašen v svoji dvorani, ter je vse terdo zapreti dal. Zelo sto mertvih iz vsih časov je bilo, kateri so v Jeruzalemu in v okolici njegovi s svojimi telesi iz pogreznjenih grobov vstali, večidel po dva po mestu se prikazovali, in sem ter tje tekoče ljudstvo ustavljali in svarivne besede od Jezusa pričali. Veliko njih, katerih duše je Jezus poslal izpred pekla, se je vzdignilo; lazili so v dolgi mertvaški obleki, pod katero se nobeno premikanje nog viditi ni moglo, kakor lahko plavajoči čez tla po cestah; njihove roke so bile

ali v široke vezi zgubljeno zavite, ali pa so viseli dolgi čez rame zavezani rokavi daleč čez roke. Zagrinjalo obraza je bilo čez glavo zavihano; bledi, rumenkasti obrazi so gledali suho in temno v dolgih bradah. V hiše svojih naslednikov so stopali z žugajočimi, svarivnimi pridigami zavoljo vdeleženja Jezusove smerti. Ljudje so od deleč stali, poslušali in se tresli, bežali v nar skrivniši kote svojih hiš in se skrivali. Velika groza je bila po vsim mestu. Okoli štirih so merliči spet v svoje grobove se podali. Vse je bilo v zmešnjavi. Le malo kdo je na večer jedel velikonočno jagnje.

Sveti zdihljeji.

Ves lep si ti, o Jezus! ves mil, ves sladak, ves ljubeznjiv, kadar terkaš na serca grešnikov. Tvoje oči spreobračajo duše, tvoje besede omehčujejo serca. Tvoj prihod poteguje na se tiste, ki so od prave poti odstopili; tvoja tovaršija jih vjete seboj pelja. Ti se ves daruješ za grešnikovo ljubezen. Ali je tedaj mogoče, da bi te ne ljubil, kdor premišljuje tvoja ljubezen? O moja križana ljubezen! ta tvoja ljubezen me bolj gane, kakor ko

bi vse čudeže tvoje vsigamogočnosti vidil. Potres zemlje, otemnjenje solnca so velike znamenja tvojiga veličastva; pa bolj čudna še je tvoja ljubezen. Če tudi pridejo mertvi iz grobov, in pričajo od tebe, je vender tvoja ljubezen, s katero si za me umerl na križi, mogočniji, omečiti moje serce. Kteriga tvoja ljubezen ne gane, ga tudi prikazen mertvih ganila ne bo. Zatorej te hočem ljubiti, o večna ljubezen! Dodeli mi, de ta ljubezen nikoli več ne ugasne v meni! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Odtergati se od vsiga posvetniga in ne navezovati svojiga serca na posvetno blago, ampak gnado Božjo poslušati.

Spominek.

„Dans ko slišite njegov glas, ne uterdite svojih serc.“ (Ps. 94.)

Večerno premišljevanje za sedemindvajseti dan.

Jezusova stran se odpre.

1. Komaj se je po teh strašnih prigodbah po Jeruzalemu nekoliko pomirilo, že je veliki Judovski zbor, kar je bilo že v jutro sklenjeno, k Pilatu poslal, naj bi dal vsim križanim kosti polomiti, de bi tako umorjeni se s križa sneli, de bi čez praznike ne viseli na križih. Pilat je tedaj poslal zato bričev na Golgoto. Kmal potem pa pride tudi Jožef iz Arimateje, svetovavec Judovskega zbora k Pilatu. Jožef je vidil, de je Pilat ves prestrašen in zbegan; naravnost brez vse boječnosti je poprosil Pilata, naj bi mu pripustil, s križa sneti telo Jezusa, Judovskega kralja, ker ga v svoj grob pokopati hoče. Pilat se je še bolj zavzel, ko je tako imenitni gospod prosil telo Jezusovo, de bi mu poslednjo čast skazal, kteriga je on tako zaničljivo križati dal. Nedolžnost Jezusova mu je še bolj živo pred oči stopila; pa hlinil se je, in je vprašal: „Kaj je že mertev?“ ker je ravno kar še le briče venkaj poslal, de bi križanim kosti polomili in jih tako umorili. Poklical je stotnika Abenadarja,

ki je ravno nazaj prišel, ter je tega vprašal, ali je že umerl kralj Judovski. In Abenader je pripovedoval, kako je Gospod ob treh umerl, kaj je na zadnje govoril, kako na glas zavpil, kako se je zemlja tresla in skale pokale. Pilat se je hinavsko čudil, de je tako naglo umerl, ki je pa ves presunjen, ker je spoznal, do so se te znamnja s smertjo Gospodovo strinjale. Svojo grozovitnost je morebiti hotel s tem nekoliko olepiti, de je Jožefu iz Arimateje hitro povelje napisal, naj se mu telo Judovskega kralja dà, de ga tedaj smé s križa sneti in pokopati. Veselilo ga je s tem velikim duhovnam nagajati, ki so hotli, de bi bil Jezus z razbojnikama vred brez vse časti zakopan.

2. Med tem je postalo vse tiho in žalostno po Golgoti. Ljudstvo se je s strahom in grozo izšlo ali poskrilo. Mati Jezusova in Janez, Magdalena, Marija Kleofova in Salome so stale in sedele z zakritimi obrazi križu nasproti, ter so žalovale. Nekoliko vojakov je bilo še na meji, ki so bili svoje sulice v tla zraven sebe zapičili. Kasi je sem ter tje jezdaril. Nebo je bilo oblačno, vsa natura je bila v veliko žalost zagernjena. In tedaj je prišlo šest bričev; imeli so seboj lestvice, lopate in vervi; težke, trivo-glati železne kole za zdrobljenje kosti so nesli.

Razbili so s temi kolmi razbojnikama kosti med strašnim tuljenjem Gezma, kterimu so s tremi udarci tudi persi polomili. Dizma se je zvijal, de je umerl v tem terpinčenji in on je bil prvi umirajočih, ki je zopet vidil svojiga Zveličarja. Briči so še dvomili ali je Jezus res mertev ali ne, in presveta Devica je bila v novi neznani britkosti, de bi ti tolovaji tudi njegoviga telesa ne bíli. Pa Kasi, pozneje Longin, podstotnik, mož okoli petindvajset let star, kteriga so njegovi podložni večkrat zavoljo škilastiga pogleda zaničevali, ta Kasi je bil na enkrat za Jezusa vnet. Grozovitnost in nespodobno divjanje bričev, in britkost svetih žená in pa gnada Božja, vse to ga je storilo spoznovavca nekiga prerokovanja; vzal je svojo sulico, zabernil je konja in ga je zapodil proti malimu gričku, kjer so križi stali. Tako med križem dobriga razbojnika in Jezusovim križem, na desno Jezusoviga telesa, je prijel z obema rokama svojo sulico in jo je s toliko močjo porinil v napeto desno stran presvetiga telesa skoz drob in serce, de je celo na levi strani mala rana se naredila, in ko je sveto sulico silno nazaj potegnil, je iz velike rane desne strani kri in voda se uderla, ter je njegovo obličje z zveličanjem in gnado oblila. Poskočil je s konja, padel na svoje kolena, se na

persi terkal in očitno, pred vsimi pričujočimi je Jezusa spoznal.

3. Presveta Devica in drugi, ki so vedno na Jezusa gledali, so čudno obnašanje tega moža z britkostjo vidili, in so pri prepodenji s sulico globoko zdihnili, ter bliže križa hiteli. Marija, kakor de bi bilo njeno lastno serce prebodeno, je čutila ojstro železo skoz in skoz, ter se je v naročje svojih prijatlic nagnila; in med tem je Kasi Gospoda očitno spoznal, na svojih kolenih hvalil Boga, zakaj veroval je, razsvetljen je bil in vse mu je bilo odkrito. Oči njegoviga telesa in njegove duše so se bile odperle, so bile ozdravljene. — Vse pa je prešinilo neko sveto spoštovanje do kervi Odrešenikove, ki se je zmešana z vodo penila v malo votlino na kamnite tla zraven križa. Kasi, Marija in druge žene, in sv. Janez so pobrali to sv. kri in so s pertmi posušili tla. Vse to se je godilo pri križi po četerti uri. Tako je tedaj hotel Jezus, ko je bil že svojo glavo nagnil, še svoje nar svetejši serce prebosti dati, de bi stekla zadnja kaplja kervi iz ljubezni do nas. Zato zakliče sv. Bernard ves začuden: Dans je serd in grozovitnost s sulico prederla že z njegovo ljubeznijo ranjeno serce Jezusovo! Lejte tu novo kri, ki mora uterditi naše zaupanje! Lejte

njegovo pravičnim in grešnikom odperto stran! Vsi, brez razločka so tu sem povabljeni! Pridi, pravi, on duši pravičniga, pridi moja ljuba golobica, v moje svete odperte rane in zlasti v rano mojiga serca! Pa ravno tako ljubeznjivo kliče on grešnike, naj bi pribežali v to skrivnostno rano, kjer bodo zavarvani pred pšicami Božje pravice, In kjer bo njih duša vsih madežev svojih pregreh očišena in oprana. O prečudna ljubezen Jezusova! pa od ljudi tako malo spoznana, tako slabo povračevana ljubezen!

Sveti zdihljeji.

O ljubezni polno terpljenje! o razveselivna smert mojiga Gospoda! zakličem s sv. Bonaventuram. O de bi bil jest tisto drevo križa, in de bi bile roke in noge križaniga Jezusa na me pribite, potem bi hotel govoriti tistim, ki so ga s križa sneli: Nikdar nikoli se ne dam ločiti od svojiga Gospoda! Pokopajte me ž njim vred, de ne bom ločen od njega. Kar pa mi telesno mogoče ni, to hočem saj v svojim serci storiti. O kako dobro je s križanim Jezusam križan biti. Trojini šotor si hočem postaviti; eniga v nogah,

eniga v rokah in tretjiga v njegovih persih in ta bo moje vedno prebivališče. Tam hočem dihati, počivati, spati in moliti; tam hočem na njegovo serce govoriti; in dodelil mi bo, karkoli ga bom le prosil! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Večkrat svete zdihljeje ljubezni v sebi obuditi.

Spominek.

„O moj Bog! vzemi me meni, in daj me vsiga sebi!“ (Nikol. od Flue.)

Jutranje premišljevanje za osemindvajseti dan.

Jezusove petere sv. rane.

1. Lei tu, moja duša! svojiga Zveličarja na križi, pravi častiti Ludovik Granaški. Lej, kje on spi, kje on počiva, kje on svojo čedo

opoldne pase po senci! Tu najdeš živež svojimu telesu, tu zdravilo svojim ranam, pomoč svoji nevednosti, zadostenje svojim pregreham in hudobijam! To je tisto ogledalo, katero je Gospod ukazal hraniti v tempeljnu, v kteriga naj se gledajo duhovni, preden se kaj dotaknejo v tempeljnu. Zakaj pobožna duša, ki križ pogleda, in premišljuje čednost in popolnamost tistiga, ki na njem visi, vidi v njem vse svoje nepopolnamosti in pregreške bolj na tanko, kakor v nar boljším ogledalo. Ti torej, o Gospod! si od nog do glave resnično nar čistejši ogledalo vsih popolnamost, nar lepši podoba vsih čednost. Tu se svetijo zlasti tiste štiri čednosti v svoji nar večji blišobi: Ljubezen, poterpežljivost, pokoršina in ponižnost, s kterimi si ti zaljšal križ, kakor s štirimi dragimi kamni; in zmed teh, kakor pravi sv. Bernard, je ljubezen nar višji; ponižnost pa, podpora vsih čednost, nar nižji; pokoršina se sveti na desno in poterpežljivost na levo. S temi štirimi dragimi kamni zaljšaš, o Gospod! to častitljiviga bandero, ter se nam tukaj kažeš poterpežljiviga v terpljenji, ponižniga v razžaljenji, ljubijočiga ljudem, pokorniga Bogu; nad vse pa se sveti ljubezen. Zato pravi sv. Bernard: Poglej in ozri se tje na cvetlico kervaviga terpljenja Jezusa Kristusa, kako rudeče žari v

znamnje ljubezni goreče! bojuje se terpljenje z ljubeznijo; ljubezen hoče bolj goreti, terpljenje še več terpeti. Lej kako cvete v ti cvetlici naša nar boljši, nar žlahtniši terta, Jezus Kristus! Poglej vse telo in ali ne boš cvetlice kervave v njem najdel? Poglej eno roko, poglej drugo rožo in ali ne boš cvetlice cvetic v obéh najdel? Poglej eno ali drugo nogo, ali niste obedve cveteče rudeče? Poglej tudi stran že odperto, ker tudi tam je cvetlica, akovavno bleda, oškropljena z vodo. Vsa čednost, vsa ljubezen žari iz Jezusovih ran.

2. Pa tudi vse gnade, vse odpušenja tečejo iz Jezusovih svetih ran. Štiri prečudne studence, pravi sv. Bernard, nam odpira Gospod v svojih svetih ranah: Studenec usmiljenja, studenec mirú, studenec pobožnosti in studenec ljubezni; in ljubeznjivo vabi duše vsih, de bi prišle in se tam pokrepčevale. Ko bi torej naše pregrehe še tako velike bile, ne smemo biti maloserčni. Jezus nam tako rekoč kliče: Pridite, o grešniki, ne pustite zastonj teči moje kervi! objemite moje prebodene roke in noge, ki na vse strani milost delé! O gorjé! Moja kri teče na zemljo, in vi je zajemati nočete, de bi bili rešeni, de bi ž njo dolg svojih grehov poplačali. O neusmiljeni otroci! vaša terdovratnost, vaša

nespokornost mi je britkejši, kakor moja smert. Oh, pritecite k mojim nogam, sej kervavije iz ljubezni do vas, iz katerih je Magdalena in tudi veliko drugih grešnikov milost zadobilo! Velikost moje ljubezni mora vender omečiti vaše kamnito serce. Pridite na moje serce, vdajté se mi popolnoma, in okusite studenec moje nebeške ljubezni; očistiti hočem vse nečisto v vas, pomilostiti vse pregrešno in okrepčati vse razstradano. — V premišljevanjih teh svetih ran je sv. Bernard toliko tolažbe najdel. Ozri se, o sveti Oče, zakliče on, ozri se iz svojiga svetišča in poglej to visoko — sveto daritev, katero naš veliki duhoven, tvoj Edinorojeni Jezus Kristus, za grehe svojih bratov tebi opravlja, in odpusti nam zato naše obilne pregrehe! Lej, kri našiga Jezusa kliče s križa proti tebi: Spoznaj, Oče! suknoj svojiga resničniga Sina Jožefa! gerda zver, pregreha ga je raztergala, njegovo oblačilo z nogami potaptala in vse svoje sinove z njegovo kervijo poškopila. Lej, pet žalostnih ran mu je ostalo! In ti, moja duša! ali ne boš k tem svetim ranam močniga zaupanja imela? Ali hočeš mar obupati zavoljo svojih velikih pregreh? Oh ne! Pridi in zajemaj veselo iz teh studencev svojiga Zveličarja, ki so vsim in vselej odperti!

3. Te drage Jezusove rane so torej pribežališa, ktere so vsim grešnikom odperte in kamor zamore vsaki pribežati v vsih nevarnostih in skušnjavah tega sveta. In njegova sveta odprta stran je pa še posebno zavetje skesanim grešnikom, vpodobljena že v starim testamentu v stranskih vratih Noetove barke, skoz ktere so šle na povelje Božje vse zverine v barko, ktere so bile rešene vesoljnega potopa. Tako naj bi tudi vsi žalostni, vsi od britkih valov tega nemirniga sveta nadlegovani, vsi po miru in pravim pokoji hrepeneči, skoz odperto stran njegovih češenih pers šli. Tu naj bo vaša terdnjava, tu vaše prebivališe, vaš paradiž, vaš tempelj, kjer bi vedno imeli biti! Tedaj, o nevesta Kristusova, naredi si, kakor lepa golobica gnjezdo v teh spokah, in vedno tam bodi, zidaj si tam, kakor sramotna tica, svojo hišo in kakor gerlica zakrij tam svoje mlade! O neskončna ljubezen Jezusova! ta nebeški pelikan razterga svoje čiste persi, svoje nedolžno serce, de bi svoje mlade z zadnjo kapljo svoje kervi okrepčeval. O ljubezen! o neizrečena, o neskončna ljubezen!

Sveti zdihljeji.

O čez vse vesele rane mojiga pre-dobrotljiviga Zveličarja! zakličem s sv. Bonaventuram; vedno hočem tam v teh ranah stanovati; z njihovo močjo se hočem okrepčati! piti hočem iz studenca teh ran, te neskončne ljubezni; njih sladkost je tako velika, de je zapopasti, izreči nisim v stenu. Spreleti me večkrat velik strah, de bi ne padel iz tega zveličavniga stanovanja in de bi ne zgubil tolažbe, katero moja duša tu oživa. Vender me vedno podpira terdno zaupanje, ker te svete rane so mi zmirej odperte in pripušeno mi je, se vselej vanje verniti, in za zmirej tamkej stanovati. O srečna sulica, o presrečni žebli, ki ste nam odperli to pot večniga življenja! Oh, de bi bilo meni pripušeno, biti tista srečna sulica, nikoli bi se ne bil vernil iz teh Božjih pers, ampak zdihniti bi bil: Tu je moj pokoj na večno, tu moje stanovanje na vekomaj! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Božji volji se vsiga podvreči, in njegovi modri previdnosti se popolnoma prepustiti.

Spominek.

„V svoje roke sim te zapisal.“ (Iz. 49, 15.)

Večerno premišljevanje za osemindvajseti dan.

Jezusa s križa snamejo in ga pokopljejo.

1. Jožef iz Arimateje je med tem šel od Pilata k Nikodemu, ki ga je čakal pri neki pobožni žene, ktera je z dižavami kupčevala. Nikodem je bil veliko dišav že nakupil, mire in aloe okoli sto liber. Jožef pa je še kupil prav lepo tančico. In vse to sta na goro Kalvarijo nesla, služabniki pa so nesli lestvice, kladva, kleše, gobe, vode in še drugih potrebnih reči. Bilo je temno, oblačno, ko so na goro prišli. Žene so jokajoče križu nasproti sedele. Kasi in več vojakov je stalo, vsi spreobrnjeni, nekoliko preč

boječe in spoštljivo. In začeli so v veliki žalosti in s posebnim spoštovanjem sveto ljubeznjivo delo snemanja in pripravljali so vse potrebno k pogrebu nar svetejšiga telesa našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Snemanje Jezusa s križa je bilo neznano žalostno; previdno, prizanesljivo so ravnali, kakor so vedili in znali, ker sveta groza jih je obdajala, in bali so se, de bi Gospodu kakih bolečin ne napravili; presunjeni so bili od ljubezni in spoštovanja do svetiga telesa. Vsi pričujoči so nepremakljivo gledali v telo Gospodovo, ter so vsako premaknjenje s povzdignjenimi rokami spremljevali, s solzami in vsimi znamenji britke žalosti. Vsi pa so molčali, in tudi možje, ki so ga snemali, so iz spoštovanja le tiho, kakor pri svetim delu, si potrebne reči dopovedali. Kadar so se oglasili udarci kladev, z kterimi so žeblje izbijali, je Marijo in Magdaleno in vse pričujoče nova bolečina presunila, ter glas teh udarcev jih je neusmiljeniga pribijanja Jezusa opomnil, in vsi so se tresli, de bi Jezusovih zdihljejev ne slišali, ter so silno žalovali zavoljo njegove smerti in so molčali. — Kadar so ga sneli, so ga možje do pasa v perte zavili, ter ga tako položili v roke njegove Matere, ktera je v britkosti in hrepenenji nasproti molila.

2. Presveta Devica je sedela na razgernjenim plajši; njeno desno koleno je bilo nekoliko vzdignjeno, sedela je nekoliko naslonjena. Presveta glava Jezusova je bila na njeno vzdignjeno koleno naslonjena, in vse telo je ležalo na razgernjenim pertu. Bolečina in ljubezen svete Matere ste bile enako velike; imela je zdaj telo svojiga ljubeznjiviga Sina spet v naročji; vidila pa je, kako strašno je razdjano; kuševala je njegove kervave lica, in Magdalena je s svojim obrazam na njegovih nogah slonela. Bila je pa presveta devica pri tem neizrečenim terpljenji z veliko serčnostjo navdana; vzela je tedaj ternjevo krono z vso skerbjo in s pomočjo družih ž Jezusove glave, ter jo je k žebljem položila. Komaj se je še spoznalo obličje Gospodovo, tako je bilo s kervijo in ranami razdjano. Marija je omila presveto glavo in obličje Jezusovo in je prisušeno kri iz las z mokro gobo odmočila in med tem omivanjem je bilo grozovito razdjanje Jezusa vedno bolj očitno, in sočutje je šlo za sočutjem, skerb za skerbjo, od rane do rane. Razdelila je tedaj lase na dvoje. Potem je omila tudi druge njegove rane in jih je očistila. Potem je vse rane maziliti jela, tudi lase je oblila. Magdalena na svojih kolenih klečeča ji je pomagala, zlasti pa je noge Jezusove bolj s svojimi solzami, kakor

z vodo omivala in jih s svojimi lasmi brisala. Ko je presveta Devica vse rane namazilila, je še na pol odperte oči Jezusove zatisnila, usta Gospodove zaperla in je sveto telo svojiga Sina objela, svoje obličje na njegovo položila. Potem so možje prevzeli sveto telo, ga v dišave zavili in s tančico ogernili. Svete žene pa so ga vedno še jokaje in zdihovaje objemale in kuševale in tako britko-milo se od njega ločile. — Ti pa, o duša moja! omivaj, mazili in obezuj rane svojiga Zveličarja v vednim premišljevanji ljubezni svojiga križaniga Jezusa, in mešaj svoje solze z njegovo drago kervijo; daruj mu mazičenje hvaležnosti za toliko ljubezen in oblivaj ga z dišavo svojih čednost in ovij ga z vezjo popolnoma vdanosti. Imej tudi usmiljenje z Marijo, ki je pogreznjena v morje britkosti, svojiga nar lepšiga, nar ljubeznjivšiga Sina tako razdjaniga v svoje naročje prejela, njega, ki je nekdan tako milo in ljubo v njenim naročji počival!

3. Ne deleč od Kalvarske gore je imel Jožef iz Arimateje vert, in tam nov iz skale izsekan grob, v kteriga še nihče ni bil položen. In tu sem je hotel Jožef Gospoda pokopati. Možje so tedaj položili sveto telo na usnjate obramnice, so ga z rujavkastim pertam preger-

nili, in na straneh dve nosili podložili. Nikodem in Jožef sta nesla spredej na ramah; za njima pa Abenader in Janez. Za njimi so šle Marija, Marija Helitova, njena starji sestra, Magdalena in Marija Kleofova in druga množica pobožnih žen. Na zadnje pa so šli Kasi in vojaki. Dva vojaka sta z gorečimi baklami šla naprej, ker je bilo v grobu luči treba. Tako so šli kakih sedem minut deleč, med tihim, milim petjem psalmov po dolini do verta, kjer je bil grob. Kadar so do groba prišli so presveto telo na tla položili in ga odgernili. Nikodem in Jožef sta ga tedaj nesla v grob, ki je bil nov in od Nikodemovih služabnikov osnažen in pokajen; bil je prav lep; pri glavi je bil nekoliko širji, kakor pri nogah; bil je v podobi zavitiga telesa izsekan. In tedaj sta svetimu telesu že s solzami in objemanjem svojo ljubezen skazala in šla iz groba. In tedaj je šla presveta Devica v grob, se usede k glavi, ki je bila zvišana ter se jokaje nagnje čez telo svojiga otroka. Kadar je Marija grob zapustila, je še Magdalena vanj stopila, po vrtu je vejic in cvetlic natergala in jih čez sveto telo položila. Jokaje in zdihovaje je objemala Jezusove noge. Ko so pa možje zunaj že k sklepu opominjevali, je tudi ona šla nazaj k drugim ženam. Možje so ga tedaj z rujav-

kastim pertam pregernili, vrata k grobu zaperli in velik kamen pred vrata zavalili.

Sveti zdihljeji.

O prežalostna Mati moja! smiliš se mi zavoljo te svoje velike bolečine, ki te je presunila, kadar si svojiga mertviga Sina v svoje naročje prejela — pravi sv. Ligvori. Ni več tako ljubeznjiv, tako lep, kakor je bil takrat, ko si ga v Betlehemu v svojim naročji deržala; oh ne, on je kervav, njegovo sveto telo je vse stergano od bičanja, vse njegove kosti se vidijo skoz rane. O ljubi moj Sin! si zdihnila takrat, kam te je ljubezen pripeljala! In kadar so ga v grob nesli, si ga spremiti hotla, s svojimi rokami v grobu poravnala, de bi od njega slovo jemaje svoje ljubijoče serce tam pustila. Zavoljo te velike bolečine mi sprosi, o Mati lepe ljubezni! odpušenje vsih razžaljenj, s kterimi sim svojiga toliko ljubezniviga Boga razžalil in ktere zdaj iz celiga serca obžalujem. Stoj mi na strani o Marija! vsih skušnjavah, zlasti ob moji smertni uri, de bom po

zasluženi Jezusa Kristusa in po tvojim zasluženi zveličan in de bom nekdam s tvojo pomočjo, po tem revnim življenji, tam v nebesih Jezusu in tebi na večno hvale prepeval! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: večkrat čez dan se po duhovno obhajati.

Spominek.

„Ljubim te z večno ljubeznijo.“ (Jerem. 31, 3.)

Jutranje premišljevanje za devetindvajseti dan.

Jezusov grob je zavarvan. Jezus gre pred pekel.

1. Solnce je že zašlo in sabota je nastopila. Jezusovi prijatli so se od groba preč podali. Jožefa in Nikodema so v mestu srečali Peter in Jakob veči in Jakob manjši; vsi so

jokali. Peter je bil posebno pobit in žalosten; s solzami jih je objemal, jim tožil svojo nezvestobo, in zdihoval, da ni bil pri smerti pričujoč, ter se jima je zahvalil, da sta Gospoda pokopala. Vsi pa so bili prevzeti od velike žalosti. Šli so v hišo, kjer so sveto večerjo obhajali. Sčasoma so se zbrali skorej vsi aposteljni skupaj; tudi več drugih učencev je prišlo. Svete žene pa so šle v stenovanje presvete Device Marije. V žalosti in britkosti so si marsikaj pripovedovali. Moške so druge oblačila oblekli in pri luči začeli saboto praznovati. Velika zmešnjava in žalost je bila med njimi. Tudi žene so molile pri luči.

Po noči od petka na sabota pa so se zbrali veliki duhovni in farizeji k Pilatu in so rekli: „Gospod, spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži tedaj grob obvarovati do tretjiga dne, da kje ne pridejo njegovi učenci, in ga ne ukradejo, in ne rekó ljudstvu: Od mertvih je vstal; in poslednja zmeta bo hujši od prve. Pilat pa jim je rekel: „Imate stražo, pojdite, obvarujte, kakor veste.“ Dal jim je pa tudi Kasija k straži, kateri mu je vse dopovedal, kaj se mu je bilo zgodilo, ter mu je naročil, da bi tudi potem vse na tanko naznanil. Šli so še pred solnčnim vzho-

dam venkej; spremljajoči vojaki niso bili po rimsko oblečeni; bili so namreč od tempeljnovе straže. Vzeli so baklje, de bi v temni noči vse dobro vidili in grobno jamo razsvetili. Ko so se prepričali, de je Jezusovo telo res v grobu, „so grob obdali z varhi in kamen zapečatili.“ In šli so v mesto nazaj. Straža pa je bila postavljena grobnim vratam nasproti. Pet do šest mož je bilo vedno tam.

2. Grobne vrata so bile zaperte. Kamen je bil naslonjen na nje. Telo Gospodovo pa je počivalo svetlo in blišeče med dvema angeljema, ki sta ga molila. Tik vrat tega kamneniga groba je stal Kasi nepremakljivo ves tih in voljan. Velike razsvetljenja in gnade je sprejel, tudi čudne duhovne prikazni je imel. Še le tu je bil ves spreobrnjen in popolnoma nov človek. V žalovanji, zahvalovanji in molitvi je ves dan doprinesel. Svete žene in Jezusovi prijatli so v sabota počivali po postavi, ter so bili v žalovanji in molitvi v hiši zadnje večerje, ktera je bila Nikodemova. —

3. Kadar je bil Jezus z velikim glasam svojo dušo izdihnil, je šla njegova duša, kakor blišeči žark, spremljena od veliko angeljev, med njimi tudi Gabriel, pri sv. križi v zemljo pred pekel. Njegova Božja natura pa je ostala zedinjena z njegovo dušo, pa tudi zedinjena z nje-

govim na sv. križu visečim in zdaj v grobu ležečim telesam. Pred peklam je bil tisti kraj, kjer so duše vsih pravičnih stariga testamenta čakale Odrešenika; zakaj nobeden ni mogel v nebesa iti zavoljo Adamoviga greha, dokler ni Kristus za vse umerl. Brez nehanja so zdihovali po prihodu Mesija, de bi jih rešil te žalostne ječe in jih peljal v zveličanje Božje. Bile so tedaj tukaj duše starih očakov od Adama do Abrahama in spet od Abrahama noter do Janeza Kerstnika. Bili so tukaj vsi sveti Izraelci; patriarhi, Mojzes, sodniki, kralji, preroki in vsi spredniki Jezusovi in njihovi žlahtniki do Joahima, Ane, Jožefa, Caharija, Elizabete in Janeza. Tu sem tedaj je prišel Zveličar v svojim veličastvu, obdan od trume nebeških angeljev. Angelji Božji so poterjali in so odpreti veleli. Bilo je, kakor de bi klicali: Odklenite se duri, odprite se vrata, de gre noter kralj vse časti! In Jezus je stopil veličastno med nje, je govoril tem dušam ter se jim naznanil, in oné so ga v neizrečeni radosti molile in mu hvalno pesem zapele. Neznana radost in zveličanje je prešinilo te britke kraje milovanja. Tako je odklenil Jezus z močjo svoje kervi peklenke vrata in razdrobil njihove pahove, in vse te duše so veselo prepevajo se združile z Jezusovim veličastvam. Hudobni duhovi pa so

uklenjeni pred njim bežali in vergel jih je v prezdno pekla, in Luciferja tam priklenil do konca vsih časov. Bilo je tuljenje in razgrajanje obupnosti v tem svetu grozne temote.

Premisli, moja duša! kako veličasten je bil ta vhod Jezusa Kristusa, ko je, obdan od neštetilnih trum angeljev, kakor premagovavec smerti in pekla tu sem prišel; kako veliko je bilo njegovo veselje, ko je zagledal milijone tistih duš, ktere je odkupil s svojo drago kervijo, in ktere je — pervence svoje zveličavne smerti — peljal seboj! Kako veliko pa je bilo tudi veselje teh starih očakov, in vsih odrešenih duš, ki so bile zdaj iz te žalostne ječe rešene in zveličanja Božjiga deležne po neskončni ljubezni Jezusovi, v ktere je on sebe v smert dal; zakaj če tudi niso te duše nič tu terpele, pa vender Boga niso gledale, in to je bilo za nje nar hujši terpljenje. Poveljučuj in hvali tudi ti svojiga Zveličarja kakor premagovavca smerti in pekla, v njegovim veličastvu, v njegovi mogočnosti!

Sveti zdihljeji.

O neumerjoči ljublenec vsih duš, kako hrepeneč si v ljubezni do njih, tako, dele en trenetuk brez njih biti ne moreš;

zakaj, kadar si jenjal živeti med človeškimi otroci, že si imel hrepenje podeliti vsim pred peklam na te čakajočim dušam tiste dobrote, ktere si nam s svojo smertjo zaslužil. Z močjo svoje drage kervi si odperl njih ječo, razdjal njene vrata in pahove, raztergal njih verige in vezi. Pridi torej, o Gospod! in obiši tudi mojo dušo; združi se tudi z menoj; in de boš vhod v moje dušo zadobil, raztargaj vezi vse pregrehe in odvzemi mi vse zadržke, ki me še ujetiga derže in me ločijo od tebe; dodeli tudi meni prostost Božjih otrok; pojdi v mojo dušo, de tebe hvali in tvojo milost povelečuje na vekomaj! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Za uboge duše v vicalh pridno moliti, in jim s tem, kolikor mogoče, pomanjšati njihovo terpljenje.

Spominek.

„Stopi doli, o presveta Rešnja Kri,
Reši duše iz razbeljene peči!“

(S. Magd. Pac.)

Večerno premišljevanje za devetindvajseti dan.

Vstajenje Gospodovo.

1. Gospod je tedaj šel veličastno s temi izvoljenimi trumami, med katerimi je tudi David bil, na razne kraje svojiga življenja in terpljenja; razložil jim je vse predpodobe in spolnjenje tistih, ter jim je pokazal, koliko je storil za zveličanje ljudi. Ko je tedaj presveta Devica, po Jezusu vsa hrepeneča, v molitvi sedela, je k nji angelj pristopil, in ji rekel, naj gre pred mesto, ker Gospod se bliža. In serce Marijno je bilo polno veselja. Hitro se zavije v svoj plajš, ter gre in svetim ženam od svojiga pota nič ne pové. Šla je pred mesto. Bilo je na večer pred vstajenjem Gospodovim, okoli devete ure. Na enkrat obstojí in gleda vsa zamaknjena polna veseliga hrepenenja. Tedaj je prišla k Marii duša Jezusova, žareča, spremljena od velike množice duš starih očakov. Rekel pa je Jezus, na sveto Devico kazaje, starim očakam: Marija, moja Mati! in bilo je, kakor de bi jo objel; in potem je zginil. Presveta Devica pa je padla na kolena, kjer je Jezus bil, in je neizrečeno potolažena šla nazaj k svetim ženam, ktere so mazil

in dišav pripravljale. Ni jim pravila, kaj se ji je zgodilo! pa vsa okrepčana je bila, jih tolažila in v veri uterdovala. Tako so tedaj stari očaki veselo pozdravili Mater Jezusovo, njo visoko češeno, po kateri so že patriarhi hrepeneli, katero so preroki prerokovali, in vsi svetniki stare zaveze z velikim hrepenenjem težko pričakovali. In če so že Judito nekdanj hvalili, ker je Holofernu glavo odsekala in tako rešila zvoljeno ljudstvo nar hujšiga sovražnika, kako so še le te trume svetnikov Marijo s hvalo in slavo častile, ker je bila tista žena, ki je kači glavo sterla, in s tem, de je Zveličarja rodila, nas vse sužnosti satanove rešila! Marija je bila od vsih teh svetnikov visoko češena in hvaljena, ker spoznali so jo svojo prihodnjo Kraljico, kateri so bili za Jezusam nar več hvale dolžni.

2. Pri grobu Gospodovim je bilo vse mirno, vse tiho. Mende sedem vojakov je sedelo ali stalo pri grobu in tam okoli na straži. Kasi je ves dan le na nektre trenutke zapustil svoj kraj. Spet je tedaj stal pri grobu v premišljevanji in je občutil notranje navdajanja. Bila je noč, in bakle so temno berlele okrog groba. Telo Gospodovo je nespremenjeno ležalo, zavito, blišeče med angeljema, ktera sta v podobi duhovnov s čez persi naskrižnimi rokami, kakor

Kerubina na skrinji sprave, pri glavi in nogah v tihi molitvi klečala. In tedaj je bilo, kakor de bi stopila skoz skalo groba duša Gospodova z vsimi odrešenimi duhovi starih očakov, in jim razkazovala razdjanje svojiga svetiga telesa. Kazala jim je svoje rane, zaničevanja in bolečine vse na tanko. Duše so bile presunjene z neizrečenim spoštovanjem, kakor de bi se od sočutja tresle in jokale. In tako je peljal Gospod te trume svetnikov po vsim križevim potu. Vse martre, vse zaničevanje njegovo je bilo tem dušam razodeto. In angelji so skrivnostno pobirali vse kaplje svete kervi, katero je Gospod v svojim terpljenji prelil.

Obiši tedaj tudi ti, moja duša! v tihi žalosti svojiga v grobu počivajočiga Zveličarja. Prevdari ob kratkim, in premisli, koliko je tvoj Jezus terpel za te. Moli in jokaj z nebeškimi angelji solze sočutja in pa ljubezni. Pred vsim pa pokopaj grehe vsiga svojiga življenja, de boš nekdam tudi ti veličastno vstajenje dosegla.

3. Po saboti pa, kadar se je jutro perviga dneva v tednu napočilo, in se nebo v blede blišobi razsvetilo, je šla duša Jezusova, kakor velika blišoba, med dvema angeljema v vojaški podobi, spremljena od svetih duhov, čez skalo groba, v svoje sveto telo. Bilo je, kakor de bi

se čez telo nagnila in vanj stopila. Udje zaviti v tančice so se oživili, in svetlo, živo telo Gospodovo, z dušo in Božjo naturo sklenjeno, je šlo iz zavitja. Polno svetlobe, polno blišobe je bilo. Gospod je imel bandero zmage v svoji roki in blišeče je stal čez skalo groba. Zemlja se trese, in angelj Gospodov v vojaško oblečen se spusti kakor blisk iz nebes k grobu, in kamen od groba odvali in se nanj usede. Bil je tolik potres, de so se bakle zmajale in je njih plamen okoli ferfral. Straža, kadar je to vidila, je popadala omamljena in je kakor mertva sem ter tje ležal. Kasi je vidil vse polno blišobe; pa kmalo se je zavedel, stopil v grob, duri groba nekoliko odperl, zatipal prazne perte, ter je šel in vse Pilatu povedal, kar koli se je zgodilo. V tem trenutku pa, kadar je angelj k grobu se spustil, in zemlja se je tresla, se je vstavši Gospod svoji Materi pokazal. Bil je neskončno lep, veličasten in bliseč; njegovo krilo, kakor široki plajš krog telesa ogernjeno, se je okoli njega vilo, ter se blišalo višnjevo-bledo, kakor kadilo v solnčnim žarku. Njegove rane so bile velike in svetle. Pokazal ji je svoje rane, in ko je pred-nj padla, mu kušnit noge, jo je prijel za roko, vzdignil in zginil.

Sveti zdihljeji.

O Jezus, ti prečastitljivi zmagovavec smerti, greha in pekla! vošim ti srečo in zveličanje k tvojimu častitljivimu vstajenju, in iz serca se veselim, de si smert s svojim terpljenjem premagal. Velik premagovavec smerti, moj Odrašenik! za kteriga je bila ta noč tako veličastna, tolaži tudi mojo žalostno dušo, in pošlji v moje serce nekoliko tistiga veselja, kteriga si ta svoj veliki dan podelil vsim stvarem, Kako nepopisljivo častitljiv si bil zdaj, ki malo pred človeku skor podoben nisi bil, zdaj, kadar si izšel iz groba kakor jutranja zarja! Kolika čast te je obdajala, ko so te vse trume angeljev, vse duše pravičnih svojiga Boga in kralja slavile, v veseli ponižnosti molile in k tvojimu veličastnimu vstajenju ti srečo vošile! Kako neznano je bilo veselje, ktero je serce tvoje Matere to noč občutilo, kadar si se ji ti v svoji ljubeznjivi prijaznosti, pa v svoji veličastni slavi prikazal in na večno obrisal njene solze! O ti moj vstavši Jezus, tudi jest te zdaj molim v

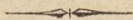
nar veči ponižnosti, te hvalim in častim! O moj Bog in Odrešenik, ki si v ti noči vse stvari prenovil, vstvari tudi v meni novo pobožno serce! Dodeli, de iz svojiga grešniga življenja na novo vstanem, in de nekdej pri vesoljnim vstajenji tudi častitljivo grem iz groba in te z vsimi angelji in svetniki večno častim in slavim! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsako leto kerstno obljubo ponoviti, in sicer prec pri prvim sv. Obhajilu.

Spominek.

„Glej, novo storim vse!“ (Skriv. raz. 21. 4.)

Jutranje premišljevanje za trideseti dan.

Svete žene pri grobu.

1. Z dnevam vred, takrat kadar je Gospod od mertvih vstal, so zapustile svoje stanovanje

Magdalena, Marija Kleofova, Joana Kuza in Saloma, v plajše zavite. Nesle so s pertam zakrite dišave, katerih so bile nakúpile na večer v saboto, de bi Jezusa mazilile. Ena zmed njih je nesla tudi gorečo luč, vse skrito pod plajši. Tem dišavam so pridjale še cvetečih cvetlic, de bi jih potresle, in iztisnjene dišeče mazila za oblivanje; nar drajši, kar so dobiti mogle, je bilo. V veliki britkosti so hodile. Nič niso vedile od znamenj, ki so se pri grobu že godile, tudi od straže pri grobu ne, zakaj včerajšni — sabotni dan, ni bil nobeden pri grobu, in one so bile zaklenjene in so žalovale. Skerbno so med seboj se menile: „Kdo nam bo odvalil kamen od dur groba?“ zakaj v svojim hrepenenji, Gospodovimu telesu čast skazati, se še tega kamna domislile niso; njihov namen je bil, telo Gospodovo obliti z nardovo vodo in drugo dišavo, cvetlice pa po njem potrositi. Sklenile so zdaj, dišave na kamen položiti in žalovati, de bo kateri učencev prišel in jim grob odperl. Tako so šle proti vertu. Straža je se vsa omamljena sem ter tje ležala. Kamen je bil na stran odvaljen, tako, de so se lahko odperle duri, ki so bile le naslonjene. Žene so se tedaj vertu bližale. Kadar so stražne bakle in okrog ležeče vojako zagledale, so se prestrašile. Magdalena

da je vse nevarnosti pozabila in je hitela na vert; Salome je šla za njó. Une dve ste bile bolj boječe in ste pred vertam ostale, in ko ste od deleč gledale, ste vidile, de je kamen od groba odvaljen. In Magdalena je z veliko britkostjo odperla duri, stermela v grob, in vidila je perte prazne in posebej zvite. Vse je bilo polno blišobe. In Magdalena teče vsa preplašena v mesto k zbranim aposteljnám in Petru povedat, kar se je zgodilo.

2. Une žene pa so med tem serčnost zadobile in združene šle na vert. Kadar so z velikim straham stopile v grob, sta stala dva angelja v grobu v belih, svetih mašnih oblačilih pred njimi. Žene so se silno prestrašile, se skupaj tišale in svoj obraz z rokami zakrivale in se k tlam obračale. Angelja pa sta jim govorila in rekla: „Kaj išeta živiga med mertvimi? Ni ga tukej, temuč vstal je; spomnite se, kakor vam je govoril, ko je še v Galileji bil, rekoč: Sin človekov mora ljudem, grešnikam v roke izdan in križan biti, in tretji dan od smerti vstati.“ In angelja sta zginila, svete žene prestrašene, pa polne veselja, so pogledale grob in perte, in jokaje so šle, de bi drugim povedale. Tako je Gospod poplašal pobožnost teh svetih žen za delo ljubezni, ktero so njemu skazale.

Premisli, moja duša! kakšno sveto vnemo so te žene imele; komaj se je dan napočil, še je bilo temno, pa že jih je ljubezen gnala do Jezusoviga groba; vso so premagale, kar jim je protilo. Zato jih je Bog s toliko gnado poplačal. Vzdigni se tedaj, moja duša; in zgodaj že pojdi iskat svojiga Gospoda. Vadi svoje serce, v jutro zgodaj vstati pred Gospoda, svojiga stvarnika, in moliti pred njim, svojim Bogam. Nikar ne išči tudi ti svojiga Gospoda med mertvimi, to je, ne med mertvimi in nečimernimi stvarmi tega sveta, ampak v čisti, popolnoma ljubezni Božji, ktera edina nas pripravne stori, njega gledati v njegovim veličastvu.

3. Med tem je prišla Magdalena do hiše, kjer so bili aposteljni zbrani; vsa preplašena je silno poterkala. Peter in Janez sta odperla. Magdalena je rekla: „Vzeli so Gospoda iz groba, in ne vemo, kam so ga položili.“ „Tedaj sta šla Peter in Janez k grobu. Tekla pa sta oba skupej, in Janez je Petra pretekel in je bil prvi prišel k grobu. Janez je stal pri vratih, se je pripognil, je skozi na pol odperte duri gledal in je vidil rjuhe ležati; vanj pa ni šel. Pride tedaj Peter, ki je šel za njim in je šel v grob in vidil rjuhe ležati, in pert, kateri je bil na njegovi glavi; ta ni bil zraven rjuh položen,

ampak posebej v enim kraji zvit. Takrat je tedaj tudi Janez šel noter in je vidil in veroval v vstajenje. Zdaj še le sta umela, kar je Gospod pred prerokoval in kar je pismo govorilo; predna to nista veliko mislila. Peter je vzel rjuhe pod plajš in šla sta spet domu.

Premisli, moja duša! Ta dva učenca, Peter in Janez, pomenita dve nar imenitniši čednosti, s kterima hoče Gospod biti iskan, namreč vero in ljubezen. Vera odkrije vse čednosti in gre s sv. Petram naprej v grob; ljubezen gre za njó, kakor sv. Janez za Petram, in kadar pride za njó, vero pomnoži, jo v spoznanji poterdi in jo popolnoma stori. V teh dveh učencih se vidi tudi dvojno življenje, ki nas k Jezusu pelja, namreč delavno in premišljevavno življenje. Delavno gre naprej, de bi nas pripravne, pobožne storilo; premišljevavno gre za njim, Kristusa posest in vživat. Prosi Boga, de ti vero razsvetli, in ljubezen užge, de zaničuješ ves strah pred ljudmi, in išeš le samo Boga in ga tudi najdeš, naj te Gospod vodi po potu, po kterim koli hoče.

Sveti zdihljeji.

Presladki moj Jezus! ti si vstal, pa ti nas nisi zapustil, ampak, ker ljubiš svoje, jih ljubiš do konca! Sam si nam rekel, de je tvoje veselje, biti med človeškimi otroci, in zato prebivaš med nami noč in dan, kjerkoli je kaki tabernakelj, v nar svetejšim Zakramentu, v ognji svoje ljubezni in vabiš nas sam, tebe obiskovati. Ni se nam treba straže več bati, ni nam treba skrbeti, kdo nam bo kamen odvalil, ker je tvoje ljubezni polno serce noč in dan odperto vsacimu, kdorkoli hoče k tebi se zateči. O moj preljubeznjivi Zveličar! zahvalim se ti tedaj za gnado, de te smem obiskovati v tem nar svetejšim Zakramentu. Daj, de bom svoje edino veselje pri tebi le imel, in de okusim že zdaj, kako je sladka tvoja družba, nekdam pa se večno tvojiga vživanja veseliti zamorem! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni to tebe, o Jezus! sklenem za dans: Če bo mogoče, vsaki dan nekoliko obiskati ta sv. Zakrament, in počastiti Marijo Devico, ali pa kaj družiga pobožniga storiti.

Spominek.

„Kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše serce.“ (Luk. 12, 34.)

Večerno premišljevanje za trideseti dan.

Jezus se prikaže sv. Magdaleni in drugim svetim ženam.

1. Magdalena je tedaj hitela nazaj na vert in k grobu. Ker je bila pa sama, si ni prec upala v grob, ampak je zunaj stala pri grobu. Pripognila se je, de bi skoz niže naslonjenje duri pogledala v grob. Ko je svoje čez obličje omahljive lase nazaj zavihala, je vidila dva angelja v belih duhovnih oblačilih sedeti pri glavi in nogah in tedaj zasliši glas: „Žena kaj jokaš?“ In v svoji britkosti je zavpila, zakaj vedila in mislila ni nič družiga, kakor de Gospodoviga telesa ni več tukaj: „Vzeli so mojiga Gospoda iz groba, in ne vem, kam so ga položili.“ In to rekoč, ker družiga ni vidili, kakor perte, se je, kakor iskaje, obrnila okrog; menila

je, de povsod ga mora najti; zdelo se ji je, kakor de bi bila blizo njega, in celo prikazen angeljev je v tem premotiti ni mogla. Bilo ji je, kakor de bi ne mislila, de so to angelji; na nič druziga misliti ni mogla, kakor le na Jezusa. Kadar se je tedaj obernila, je vidila kakih deset stopinj od grobnega kamna proti jutru, med germovjem, [za palmovim drevesam dolgo v belo oblečeno podobo, v mračnosti, ter je proti nji šla in zopet slišala besede: „Žena, kaj jokaš? Koga išeš?“ Ona, ker je menila, de je vertnar, mu reče. „Gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, in jest ga bom vzela;“ in okoli se je ozirala, kakor bi ga res kje imel. Jezus pa ji z navadnim glasom reče: „Marija!“ in spoznala je glas, pozabila križanja, smerti in pogreba in, od prevelicega veselja vsa sama iz sebe, mu pade k nogam, se ga oklene, kakor de bi ne hotla nič več se od njega ločiti, in reče: Raboni, kar se pravi: Učenik! Jezus pa ji reče: Nikar se me ne dotakni; zakaj nisim še šel k svojimu Očetu. Pojdi pa k mojim bratom, in povej jim: Grem k svojimu Očetu in k vašimu Očetu, k svojimu Bogu in k vašimu Bogu.“ In tedaj je Gospod zginil.

2. Premisli tu, moja duša! veliko ljubezen te sv. spokornice: zraven Marije Device je pov-

sod nar zvestejši služabnica Jezusa Kristusa. Povsod je spremila Gospoda noter do križa, in kadar je Gospod umerl, se ni mogla ločiti od njegoviga sv. telesa; in kterimu je v življenji noge mazilila, njemu je želela še v smerti nar večji čast skazati, ga z nar drajšimi mazili obliti. Vedno je molila in jokala pred grobam, in ko bi je zapoved sabote ne bila zaderževala, nikakor bi ga ne bila zapustila. Kolike bolečine pa je tedaj občutila, kadar mertviga telesa Gospodoviga ni v grobu več najdla! Kadar je Gospod na križi umerl, je imela še to tolažilo, de bo mertvimu svojo ljubezen skazovati zamogla. Zdaj pa ji je vse tolažilo odvzeto. Oh, njena ljubezen je tolika, de ne misli nič družiga, kakor le na Jezusa! od te ljubezni je tako rekoč vsa prevzeta; še na prikazen angeljev ne misli, se temu nič ne čudi, gre preč od njih, hoče in iše le Jezusa: Oh, še več! Od same ljubezni še Jezusa ne spozná; ne misli, de bi bil vstal; njeno serce je le pri pokopanim Jezusu, njen duh tako rekoč z njim pokopan. Jezusa ima za vertnarja, in vertnarju zakliče: Gospod! Vse kaj družiga mu odgovori, kakor jo on vpraša; meni, de je vertnar njegovo telo vzel in ji bo povedal, kam ga je položil. Ponudi se mu, ga vzeti, preč nesti, naj bo že kjerkoli hoče! nobeniga se ne boji,

pa tudi ne ve, kam ga nesti hoče. O prečudna ljubezen! pravi Ludovik Granaški, ki jo je vso neumno storila. Vsaka beseda, katero le zine, je nekako sveta norost; zakaj ne misli in ne vé nič drugiga, kakor le Jezusa; kje je Jezus? — Ta ljubezen je bila vredna, da se ji je Jezus nar pred prikazal.

3. Tedaj pa tudi Jezus ni mogel več svoje ljubezni priderževati; ni se mogel več prikrivati. Rekel je: „Marija!“ in to edino besedo je on izrekel tako ginljivo in tako ljubeznjivo, da je dušo te svete spokornice kakor ojstra pšica prebodla. Njeno serce je bilo, kakor spremenjeno; spoznala je ta ljubeznjivi klic in glas svojiga Učenika. Nič ni mogla govoriti, njeno serce je bilo prepolno, jezik od veselja in ljubezni zaderžan, le to je zaklicati mogla: „Raboni! Učenik!“ in s tem mu pade k nogam, se ga oklene in mu tako vse serce k nogam položi. „Marija!“ in spet: „Raboni!“ V teh dveh besedah je zapopadena vsa ljubezen in gnada Gospodova in pa vsa ljubezen in vdanost njegove svete služabnice! in celo tako silna je bila v svoji ljubezni, da je želela Gospoda se okleniti, in ga nič več ne spustiti. „Dobila sim ga, kteriga ljubi moja duša, deržati ga hočem in ga nikdar ne spustiti“; tako, da je Gospod se

braniti mogel in je rekel: Sej nisim še šel k Očetu; sej bom še pri tebi ostal; ne boš me še zdaj že zgubila. — O prečudna ljubezen! prečudna vnema! Uči se tu od te svete spokornice, kako moraš Jezusa iskati in zavoljo njega vse pozabiti.

Okoli ležeča straža se je spet zdramila, pobrali so se, vzeli svoje sulice in bakle in so strahama iz verta v mesto bežali. Magdalena je potem tudi druge žene poiskala, ter jim pripovedovala, de je vidila Gospoda na vertu. In Magdalena je hitela spet v mesto; svete žene pa so šle še enkrat na vert. In Jezus se je tem svetim ženam v širokim, belim oblačilu prikazal, rekoč: „Pozdravljene bodite! One pa so pristopile, in objele njegove noge, ter ga molile. Tedaj jim reče Jezus: Nikar se ne bojte; pojdite in povejte mojim bratom, de naj gredo v Galilejo, ondi me bodo vidili.“ In tedaj je zginil. Svete žene so hitele tudi v mesto, de bi zbranim učencem povedale; in tudi Magdalena je prišla in pripovedovala, de je Gospoda vidila. Učenci pa so to imeli le za izmišljenje svetih žen, dokler nista Peter in Janez nazaj prišla, in sta tudi pravila, kar sta vidila. Kasi je bil tačas že pri Pilatu, ter mu je vse dopovedal, kar se je bilo zgodilo. Z zakrito grozo je Pilat vse to poslušal.

Tudi eni od straže so že v mesto prihiteli, ter so velikim duhovnam pripovedovali, kar so vidili. Tedaj so se zbrali veliki duhovni s starašini in so svèt imeli in na to vojakam veliko denarjev dajali, rekoč: „Recite, de so njegovi učenci po noči prišli, in ga ukradli, ko smo spali. In če bo to poglavar slišal, ga bomo mi pregovorili, in bomo naredili, de bote brez skerbi. Vojaki so vzeli denar, in so storili, kakor so bili podučeni.“ Tako tedaj so ostali oslepjeni sovražniki Jezusovi oterpnjeni in terdovratni pri vsih velikih čudežih njegoviga vstajenja. Ti pa duša moja! veseli se njegoviga vstajenja, ker to ti je gotova zastava tvojiga lastniga, prihodnjiga vstajenja, in pa prosi svojiga Zveličarja, de bi tudi ti enkrat z njim vred častitljivo od smerti vstal! Amen.

Sveti zdihljeji.

O velika spokornica, sv. Magdalena! kako nas osramotuje tvoja goreča ljubezen do Jezusa, s katero si povsod spremljevala svojiga Gospoda, in kadar si menila, de si ga zgubila, si ga vedno iskala. Od takrat, kadar si noge svojiga Učenika kušnila, in s svojimi solzami močila in

si iz njegovih ust zaslišala ljubeznjive besede: „Tvoji grehi so ti odpušeni!“ nisi svojiga Zveličarja nič več zapustila, ter si mu vse svoje serce darovala. Od tistiga srečniga trenutka svojiga spreobrnjenja nisi na svetu nič družiga poželela, kakor le Jezusa, nisi nič družiga ljubila, kakor le njega. Povsod si spremljevala svojiga Gospoda; celo, kadar ga je vse zapustilo; ga tvoje zvesto serce ni zapustilo, na goro Kalvarijo, do smerti si ga spremila, in kadar je Gospod že zamerl, te je ljubezen vezala še na njegov grob. O ti, zraven Marije, nar zvestejši služabnica in ljubljena Jezusova! ti si ogledalo vsim Jezusa ljubijočim dušam. Nič te ni moglo odtergati od tvojiga Jezusa, in zato si tudi zaslužila toliko ljubezen od svojiga Jezusa. Zato te je zaklical Gospod s tvojim lastnim imenom, v znamenje, da te pozná in te serčno ljubi. On ki je z edino besedo nebo in zemljo vstvaril, je spremenil tudi z edino besedo tvojo žalost v veselje, te je napolnil z obilnostjo svoje ljubezni, ter se ti je, kteriga si mertviga v grobu iskala, v vsi svoji lepoti

in slavi dal v večno posestvo. O koliko veselje te je pri ti edini besedi prešinilo! Od preveliciga veselja nisi vedila reči nič drugiga, kakor le: „Raboni!“ O učenik nebes in zemlje, učenik moje duše, učenik krotkih in ponižnih in vsih ljubijočih serc; Oh, prosi, sv. Magdalena! tudi zame, de tudi jest ljubim svojiga Gospoda Jezusa čez vse, de spremljam svojiga Gospoda v britkosti in terpljenji noter do križa, de vedno objokujem njegovo britko terpljenji in smert, in ga nikdar več ne zapustim, de, kadar se bo tudi meni v dan sodbe prikazal, tudi mene za svojiga spozna, me po imenu pokliče in se mi daruje v večno posestvo! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans: Vsaki dan Boga za stanoovitnost prositi, in svojimu Jezusu tudi v terpljenji in britkosti noter do smerti zvest biti.

Spominek.

„Bodi zvest do smerti, in ti bom dal krono življenja.“ (Skriv. raz. 2. 10.)

Jutranje preišljevanje za edenintridesetí dan.

Molitve k terpečimu Jezusu.

Končano je preišljevanje britkiga terpljenje in smerti Jezusa Kristusa, Gospoda našiga. Kaj, o duša moja! hočemo še storiti? kaj družiga, kakor moliti k njemu, ki je sam sebe za nas v smert dal? Kaj družiga, kakor moliti njega, ki je naš Bog, pa nam je na tako vižo svojo neskončno ljubezen pokazati hotel? Tórej zdihni, o duša moja! iz dna svojiga serca s sv. Brigito:

1. Jezusovo terpljenje na Oljski gori do kronanja s ternjem.

O Jezus! ti večna sladkost vsih, ki te ljubijo, ti prijatelj in Zveličar vsih grešnikov! spomni se neznane britkosti, ktero si občutil, kadar se je približal čas

tvojiga zveličanskiga terpljenja, katero je bilo v tvojim Božjim serci že od vekomaj sklenjeno; kadar si svojim učencem noge umival, jim svoje telo in svojo kri v hrano podal, jih milo tolažil, in katero si potem v polnosti svoje žalosti sam očitno spoznal, rekoč: Moja duša je zalostna do smerti! Spomni se britkost in težav, ktere si občutil pred britko smertjo na križi, kadar si po trikratni molitvi in kervavim potu od svojiga učenca bil izdan od svojiga ljudsiva vjet, krivo tožen, od svojih sodnikov krivično obsojen, v izvoljenim mestu, ob posvečenim času, nedolžno pogubljen, svojih oblačil obropan, s pestmi bít, na steber privezan, bičan, s ternjem kronan in z brezštevilnimi drugimi nespodobnostmi zaničevan. V spominu tega britkiga terpljenja, mi dodeli, o Gospod, moj Bog! pravo kesanje, vredno zadostenje in odpušenje vsih mojih grehov! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

2. Jezus zaničevan.

O Jezus, ti veselje angeljev, ti zapopadek vse radosti! spomni se žalosti in groze, ki si jo občutil, kadar so te vsi tvoji sovražniki, kakor rjoveči levi obdali,

s pestmi bili in te nesramno zabljevali! Zavoljo teh britkost in nespodobnih besedi, s katerimi so te tvoji sovražniki zaničevali, me reši, o Gospod! vsih mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in me pod svojim varstvom pripelji v večno življenje! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

3. Jezusa na križ pribijajo.

O Jezus! ti stvarnik sveta, ki v svoji neskončnosti nebo in zemljo obsegaš! spomni se bridkih bolečin, ktere si terpel, kadar so grozoviti tolovaji tvoje sv. roke in noge z debelimi žebli prebadali in pribijali na križ, kedar so — bolečino na bolečino — tvoje sv. ude po širokosti in dolgosti križa neusmiljeno nategovali, de so iz svojih členkov stopili. V spominu tega britkiga terpljenja na križi te prosim dodeli mi sveti strah in ljubezen do svojiga imena! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

4. Jezus moli za svoje sovražnike.

O Jezus, ti nebeški zdravnik! spomni se smertne slabosti, bolečin, ktere si, po-

vzdignjen na lesu križa, v vsih svojih ranjenih in razdjanih udih občutil, tako de ni bilo bolečine tvoji enake, in od glave do nog nič zdraviga na tebi! in kadar si, vender vsih teh britkost pozabljivši, milo prosil za svoje sovražnike in si molil: „Oče! odpusti jim; sej ne vedo, kaj delajo!“ Po tem svojim usmiljenji mi dodeli, de mi bo spomin tega tvojiga britkiga terpljenja v popolnoma odpušenje mojih grehov! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

5. Milost Jezusova do spokornih grešnikov.

O Jezus, ti ogledalo večne svetlosti! spomni se tiste britkosti, ktera je težila tvoje serce, kadar si v luči svoje vsigavidijoče modrosti sicer vidil srečno prihodnost izvoljenih, kateri v zasluženji tvojiga terpljenja svoje zveličanje najdejo! pa si tudi vidil pogubljenje toliko hudobnih, kateri bodo z lastnim zadolženjem pahnjeni v večno pogubljenje. Po nezapopadljivi velikosti tvojiga usmiljenja, v katerim ti z nami grešniki toliko boleče sočutje imaš, in ktero si skazal razbojniku zraven sebe, rekoč: „Še dans boš z menôj

v paradizu,“ te prosim, skaži tudi meni usmiljenje ob uri moje smerti! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

6. Testament Kristusov na križi.

O Jezus, ti kralj in prijatelj vsih duš ki si edino vse ljubezni in vsiga hrepenjenja vreden! spomni se tiste britkosti, katero si občutil, kadar si nag in reven, zapuščen od vsih svojih prijateljev, visel na križi in nisi imel družega tolažnika, kakor le svojo ljubeznjivo Mater, ktera je v britkosti svoje duše s sv. zvestopo stala na tvoji strani, in katero si izročil svojemu učencu, kakor si tndi učenca za sebe nji dal v sina, rekoč: „Žena, glej, tvoj sin!“ in učencu; „Glej, tvoja mati.“ Pri meči bolečin, kateri je takrat njeno dušo presunil, te prosim, o predobrotljivi Jezus! dodeli mi v vsih britkosti telesu in duši nar bolj pa v smertni uri, svojo neskončno milost in svojo tolažbo! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

7. Jezusova žeja.

O Jezus! ti studenec nezmérne dobrote! ki si z nar večjim zaželenjem zdih-

nil na križi: „Žejin sim!“ namreč žejin zveličanja človeških otrok; užgi v naših sercih hrepenenje po spolnovanji prave čednosti in sežgi v nas popolnoma vso poželjivost naših počutkov, vse hudo nagnjenje, in vso žejo po pozvetni nečimernosti! Amen.

Oče nač. Češena si Marija.

8. Jezusova pijača.

O Jezus, ti vsa sladkost svetá in radostno veselje tebi vdanim dušam; po grenkosti jesiha in želča, kteriga si zame pokusil, mi dodeli, de te vredno prejmem v smertni uri v zveličanje in tolažbo svoje duše! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

9. Jezusov zdihljáj na križi.

O Bog, ti kraljeva moč in veselje duha! spomni se britkosti in težave, ktero si terpel, kadar si pri približanji svoje bridke smerti in v neizrečenim zapušenji vse tolažbe glasno zaklical: „Moj Bog!“ moj Bog! zakaj si me zapustil?“ V ti britkosti vidniga zapušenja, s ktero si nas večniga zavrženja odrešil, te prosim, Go-

spod, naš Bog! da me v mojih težavah nikoli ne zapustiš. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

10. Jezusove vélike rane.

O Jezus, začetek in konec, moč in življenje! spomni se, de si bil od glave do nog za nas v morje terpljenja ves pogreznjen. Po velikosti in globočini svojih neštevilnih ran me v grehe pogreznjeniga uči, v pravi pokoršini in ljubezni spolnovati tvoje zapovedi! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

11. Jezusove globoke rane.

O Jezus, ti brezdno neskončne milosti! zavoljo globočine tvojih ran, ki so mozeg tvojih kosti presunile, te prosim, potegni me iz brezdna mojih pregreh in skrij mojo dušo v svojo sv. rane pred obličjem svojiga kaznovavniga serda, de ne padem v roke tvoje pravice! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

12. Jezusove kervaveče rane.

O Jezus, ti žareča podoba resnice, znamnje edinosti in vez ljubezni! spomni se neštevilnih ran, ktere so vse tvoje telo pokrivalo, in ga s tvojo narsvetejši kervijo

oblile, spomni se nezapopadljiviga terpljenja, katero si v tem svojim nar svejšim telesu za nas prestal. Kaj bi bil še hotel storiti za nas, de bi ne bil že storil? Prosim te, o predobrotljivi Jezus! zapiši s svojo drago kervijo vse te rane v moje serce, de vedno prebiram v tistim tvoje rane in tvojo smert in v zvesti hvaležnosti do konca stanoviten ostanem! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

13. Jezusova zadnja britkost.

O Jezus, ti neumerjoči, nepremakljivi kralj! spomni se bolečin, ktere si preterpel, kadar so te vse moči tvojiga telesa popolnoma zapustile in si z nagnjeno glavo rekel: „Dokončano je!“ Po ti svoji smertni britkosti se usmiji tudi mene v moji zadnji uri, ko bo poterta moja duša! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

14. Jezusovo ločenje.

O Jezus, ti Edinorojeni nebeškiga Očeta, ti bitje njegovo! spomni se serčne vdanosti, s katero si Očetu izročil svojo dušo, kadar si rekel: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ in kadar si tako z

razdjanim telesam, z razpočenim srcem svojo milost čez nas dopolnil in svojo dušo izdihnil. Po ti dragi smerti te prosim o kralj vsih svetnikov! pokrepčuj me v boji s satanam, s svetam in mesam. de svetu odmerjem, le tebi živim, in de z milo ljubeznijo sprejmeš poslednjič mojo dušo, kadar bo po uri ločenja iz tega popotvanja nazaj se k tebi podala! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

15. Prelivanje zadnje Jezusove kervi.

O Jezus, ti prava in rodovitna vinska terta, v katero smo vcepljeni vsi, spomni se svoje prebogato prelite kervi, katero si ti, enako stisnjenimu grojzdu, prelil, kadar si iz svoje s sulico prebodene strani kri in vodo obilno točiti hotel, tako, de celo kapljica kervi v tebi ni ostala, in kadar je tvojo nar svetejši telo, kakor šopek mire suho, visoko na križi viselo. V tem prelivanju svoje nar drajši kervi uterdi mojo dušo v njenim smertnim boji in pripusti jo k sebi čisto vsiga madeža! Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Sklepna molitev.

Sprejmi, o Jezus! te moje molitve v tisti preveličastni ljubezni, s katero si vse rane svojiga nar svetejšiga telesa za nas prestal; usmili se mene, in vsih z grehi obloženih, in dodeli vsim vernim dušam — živim in mertvim — gnado odpušenje in večno življenje! Amen.

Sklep.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! sklenem za dans; Jest hočem vse svoje življenje premišljevat tvoje terpljenje.

Spominek.

Jezus je zame na križi umerl.

Večerno premišljevanje za edenintrideseti dan.

Molitev k žalostni Materi Božji.

Oberni se, o duša moja! zdaj tudi še enkrat k Marii, Materi Gospodovi! premisli neznanе bolečine, ktere je ona zavoljo britkiga terpljenja svojiga božjiga Sina občutila in spomni se, de tudi ona je vse to iz ljubezni do tebe

terpeti hotla. Imej usmiljenje z žalostno Materjo Božjo in zdihni iz dna svojiga serca k nji s sv. Alfonzam Ligvorijem :

O Marija, Mati moja!
 Naj me vžali žalost tvoja
 V smerti tvojiga Sinú!

Perva žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo perviga meča žalosti, kateri te je presunil, kadar so ti bile po Simeonu pred oči postavljene vse krivice, od hudobnih ljudi tvojimu ljubimu Sinu storjene, ktere si že iz sv. pisma vedila, ker ti je bilo tudi znano, de bo pred tvojimi očmi na lesu križa obešen, vso kri prelil, in od vsih zapušen umerl in de ne boš mogla obvarovati ga, ali mu pomagati.

Zavoljo tega britkiga spomina, kateri je toliko let tvoje serce žalil, te prosim, o moja Kraljica! zadobi mi gnado, de bom terpljenje Jezusovo in tvojo žalost v življenji in v smerti vedno v svojim serci vtisnjeno imel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja!
 Naj me vžali žalost tvoja
 V smerti tvojiga Sinú!

Druga žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo družiga meča žalosti, kateri te je presunil, kadar si vidila svojiga nedolžniga Sina, komej rojeniga od tistih ljudi preganjaniga, zavoljo kterih je bil na ta svet prišel! zakaj po noči si mogla takrat vstati in skrivaj bežati v Egipt.

Zavoljo tolikega terpljenja, kteriga si mogla, še slaba deklica, s svojim pregnanim Detetam na dolgi in truda polni poti skozi puste in težavne dežele, in med prebivanjem v Egiptu prestati, kjer si neznana in ptuja, uboga in zaničevana živela, te prosim, moja preljuba Gospa! zadobi mi gnado, s teboj vred voljno terpeti do smerti vse težave tega revniga življenja, de bom na unim svetu odšel večnimu terpljenju in peklu, kteriga sim zaslužil.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja!

Naj me vžali žalost tvoja

V smerti tvojiga Sinú!

Tretja žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo tretjiga meča

žalosti, kateri te je presunil, kadar si svojiga ljubiga Sina Jezusa zgubila, kateri je bil tri dni v Jeruzalemu od tebe odločen. Takrat, o moja Kraljica! kadar nisi vidila pri sebi svojiga ljubiga, in nisi vedila, Zakaj te je zapustil, mislim, de tiste noči nisi imela pokoja, in nisi družiga delala, kakor zdihovala po njem, ki je bil vsa tvoja blagost.

Zavoljo tvojiga zdihovanja tiste tri, za tebe predolge in prebritke dni te prosim, zadobi mi gnado, de nikoli ne zgubim svojiga Boga, de vedno z Bogam sklenjen živim, in z njim sklenjen smertno uro ta svet zapustim.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja! i. t. d.

Četrta žalost,

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo četertiga meča žalosti, kateri te je presunil, kedar si vidila svojiga ljubiga Sina v smert obsojeniga, z vervmi in verigami zvezaniga, s kervijo in ranami pokritiga, s ternjem kronaniga, podati se po poti pod težkim križem, kteriga je nesel na ranjenih ramah, in kakor nedolžno Jagnje iti v smert in

ljubezni do nas. Tvoje oči so se vjele z njegovimi, in vajni pogledi so bili ravno toliko grozovitnih mečev, s katerimi sta ranila svoji ljubezni polni serci.

Zavoljo te velike žalosti te prosim, zadôbi mi gnado, de bom ves v voljo svojiga Boga vdan živel; de bom z veseljem svoj križ z Jezusam vred noter do zadnjiga zdihljeja svojiga življenja nosil.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, mati moja! i. t. d.

Peta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo petiga meča žalosti, kateri te je presunil, kadar si bila na gori Kalvarii, in si vidila pred svojimi očmi svojiga ljubiga sina Jezusa umirati, v takih bolečinah in v takim zaničevanji, na terdi postelji križa, in mu nisi mogla eudi nar manjšiga polajšanja dati, kakoršno se tudi nar večjim hudodelnikom ne odreče.

Zavoljo smertne britkosti, ktero si, ljubeznjiva Mati! s svojim umirajočim Sinam vred terpela, in zavoljo žalosti, ktero si občutila, kadar je zadnjikrat s križa s teboj govoril, se s teboj poslovil,

in je s sv. Janezam nas vse tebi v sinove izročil, kadar si ga vidila stanovitna svojo glavo nagniti in umreti, te prosim, zadôbi mi gnado od svojiga križaniga Ljubiga, de bom živel in umerl križan vsim rečem tega sveta, de bom živel samimu Bogu vse svoje žive dni, in tako kdaj pridem v nebesa ga vživat in gledat od obličja do obličja.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Šesta žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo šestiga meča žalosti, kateri te je presunil, kadar si vidila skoz iu skoz prebodeno serce svojiga že mertviga Sinú, kateri je umerl za nehvaležne, ki še po njegovi smerti niso bili nasiteni ga terpinčiti.

Zavoljo te grozovite žalosti, ktero si ti občutila, te prosim, zadobi mi gnado, de prebivam v serci Jezusovim, za mene prebodenim in odpertim; v tistim serci, ktero je lepo stanovanje ljubezni, kjer prebivajo vse duše, ktere Boga ljubijo, in kjer, dokler bom živel, ne bom družiga mislil in ne družiga ljubil kakor Boga.

O presveta Devica! to ti lahko storiš, —
od tebe to upam.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Sedma žalost.

Usmiljenje imam s teboj, o prežalostna Mati Marija! zavoljo sedmiga meča žalosti, kateri te je presunil, kadar si vidila v svojim naročji svojiga Sinu že mertvega, ne več lepega in ljubeznjivega kakoršniga si kdaj imela v Betlehemskim hlevu, ampak kervaviga, blediga, vsiga raztepeniga, de se mu gole kosti vidijo. Sin, si rekla takrat, Sin, kako deleč te je ljubezen pripravila! In kedar so ga v grob nesli, si ga hotla tudi ti spremiti in s svojimi lastnimi rokami pomagati, ga v grob poravnati, de si zadnjič, kadar si se od njega poslovila, pustila v grobu pri Sinu svoje ljubezni polno serce.

Zavoljo tolake žalosti svoje lepe duše mi zadobi, o Mati lepe ljubezni! odpušenje mojih grehov, s kterimi sim svojiga ljubiga Jezusa razžalil; zavoljo kterih mi je žal iz celiga serca. Ti me varuj v skušnjavah, ti mi na strani stoj na mojo zadnjo uro, de bom zveličan po

zasluženi Jezusovim in tvojim, in de pridem kdaj s tvojo pomočjo po tem revnim življenji prepevat v nebesa čast Jezusovo in tvojo na vekomaj. Amen.

Oče nas. Češena si Marija. Čast bodi.

O Marija, Mati moja! i. t. d.

Prosi za nas, prežalostna Devica.

De vredni postanemo obljub Kristusovih.

Molitev.

Bog, v kateriga terpljenji je po prerokovanji Simeonovim presladko dušo častite Device in Matere Marije meč žalosti presunil, dodeli milostljivo, de, ki njene žalosti s častitim spominam obhajamo, srečni sad tvojiga terpljenja dosežemo; kateri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj! Amen.

Benedikt XIII. je dodelil tistim, kateri te molitve ob petkih in v velikim postu opravijo, 200 dni, druge dni pa 100 dni odpustka za vsak Oče naš in Češena si Marija. Kteri jih opravlja skoz celi mesec, zadobi popolnoma odpustik tisti dan, ko se spové, sv. obhajilo vredno sprejme, in po namenu katoliške cerkve moli

III. DEL.

Pobožne opravila

v

počešenje nar svetejšiga terpljenja
in smerti.

našiga Gospoda

JEZUSA KRISTUSA.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

(S. cerkev.)

I.

Jutranje molitve

v čast Jezusoviga terpljenja.

Kadar se zbudiš, se prekrižaj in reci:

Moj križani Jezus! bodi v mojih †
mislih, v mojih † besedah in v mojim †
djanji! Amen.

V imenu svojiga križaniga Gospoda
Jezusa Kristusa vstanem, kateri me je od-
rešil s svojo drago kervijo, on naj me
varuje vsiga hudega na duši in na telesi;
on naj mi dodeli, kar me utrditi, okrep-
čati zamore v dobrim za večno življenje!
Amen.

K presveti trojici.

K Bogu Očetu.

Oče nebeški! proti tebi povzdignem
svoje serce in svojo dušo, ter ti darujem
v prijetni jutranji dar Jezusa križaniga

s ponižno prošnjo: Oče nebeški! usmili se mene po terpljenji in zavoljo drage prelite kervi Jezusa Kristusa, Sinu tvojiga!

Padem pred tvoje Božje veličastvo ter molim tvoje neskončno bitje s ponižnim serce slavim in hvalim te, de si mi spet iz gole ljubezni en dan v moje zveličanje dodelil. Spoznam, de si me le v svojo službo vstvaril in tudi dozdej ohranil, ter vem, de sim dolžan, tebi služiti in vse svoje moči v tvojo čast obračati. De ti torej svojo udanost pokažem, ti darujem z nar svetejšim sercem Jezusovim tudi svoje serce, in ponižno te prosim, očisti ga, razsvetli ga, in vnemi ga z gorečimi željami, tebe ljubiti! Amen.

K Bogu Sinu.

Častim in molim te, o moj križani Jezus! in serčno se ti zahvalim, de si za nas na svetem križi umerl, ter si nas s svojim britkim terpljenjem in s svojo drago kervijo odrešil. Te hvaliti za to veliko dobroto, želim ti dans zvesto služiti, in vse svoje djanje in nehanje v čast tvojiga britkiga terpljenja in tvoje drage kervi oberniti. In ker si s svojim britkim ter-

pljenji vse svoje ude neznanim bridkostim prepustil v zadobljenje mojiga zveličanja, zato želim tudi jest, vse svoje dušne in telesne moči. dans in vse svoje življenje v tvojo službo, v čast tvojiga britkiga terpljenja in tvoje drage kervi obrniti in z vsim gibanjem svojih udov tebi zato večno hvalo in slavo dajati! Amen.

K Bogu sv. Duhu.

Molim te in te častim, o sveti Duh! svojiga vsigamogočnega Gospoda in Boga in hvalim in slavim te za ta novi dan. Dodeli mi, de ta dan prav obrnem s pobožnim češenjem britkiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa! Amen.

Dober namen.

O preljubeznjivi moj Bog! spoznam pred teboj in vsimi trumami nebeških duhov, de dans spet resnobno želim, tebi služiti, in z vsim svojim djanjem tebi sosebno dopasti. S tistim namenam, s katerim je Kristus in so vsi svetniki svoje dela opravljali, s tistim namenam, želim tudi jest vse svoje dušne in telesne dela opraviti in s tem zlasti tebi dopasti.

Svoje misli, besede in djanja zedinim z vsimi mislimi, besedami in djanjem Jezusa Kristusa in vsih tvojih svetnikov, de ti s tem skažem toliko dopadajenje, kakor so ga oni tebi kdaj skazali. Tudi želim vsih sv. odpustikov dans deležen biti, ktere koli zadobiti zamorem, ter ti vse, karkoli bom dans mislil, govoril in delal, darujem v tvoje večji počešenje, v zveličanje svoje duše, in v tolažbo revnih duš v vicah. O dobrotljivi Bog! sprejmi milostno mojo voljo, moje želje, in dodeli mi gnado, de te v Jezusu in z Jezusam vedno serčnejši ljubim in častim! Amen.

Zaveza z Jezusam.

O Jezus, ti zvesti Odrešenik! ker ti zlasti dopade premišljevanje tvojiga britkiga terpljenja in tvoje drage kervi, zato si naprej vzamem in sklenem, dans večkrat se zmisliti na to tvoje britko terpljenje in tvojo drago kri in vse svoje djanje in nehanje hočem v počešenje taistega oberniti. Kolikorkrat torej se bom dans k nebu ozerl, te hočem slaviti in častiti, ker si ti v svojim terpljenji tolikrat proti nebu se ozerl in na pomoč klical svojiga nebeškiga Očeta.

Kadarkoli bom mignil s svojo roko naj bo to že hvala za tvoje zaničevanja, ktere si v svojim terpljenji prestal, in kadarkoli se prestopim, naj bo vse storjeno vnovič darovano v čast tvojih krvavih stopinj, ktere si storil za nas vse v svojim sv. terpljenji.

Vse moje misli, besede in djanja naj tebi hvalo in čast dajejo za britkosti, ktere je občutilo tvoje sveto serce, in za vse smertne bolečine, ktere si imel v svojim terpljenji, in pa tudi za vse svete kaplje tvoje drage kervi, ktere si takrat za nas prelil. Naj, o Jezus! velja ta zaveza med menoj in teboj in sprejmi jo tako, kakor de bi jo ponovil vsaki trenutek, in kakor de bi vse svoje djanje le iz tega namena opravljal; zakaj to je moje resnobno hrepenenje in poželjenje, v katerim do konca stanoviten biti hočem namreč, de z vsimi migleji svoje duše in svojiga telesa neskončno čast skazujem tvojimu britkimu terpljenju in tvoji dragi kervi! Amen.

K Marii Devici, k angeljem in svetnikom.

O Marija, Mati našiga Odrešenika! prosim te v tisti ljubezni in zvestobi, s katero je Jezus, tvoj ljubi Sin, na sv. križi tebi svojiga ljubiga učenca Janeza izročil, vzemi milostljivo tudi mene v svoje materno varstvo in brambo in varuj mojo z drago kervijo Jezusa Kristusa odkupljeno dušo večniga pogubljenja. Amen.

O moj sv. angel varh! prosim te pri službi in dobrotah, ktere si mi že skazal, varuj me poti pogubljenja, in vodi me po poti čednosti v večno življenje, de veličastniga in večniga sadu britkiga terpljenja in križa Jezusa Kristusa deležen postanem. Amen

O sveti pomočniki in izvoljeni prijatli Božji vsi skupaj! ljubite in hvalite častite in slavite za me nebeškiga Očeta ki me je vstvaril, Sina, ki me je odrešil, in sv. Duha, ki me je posvetil! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Verujem.

Jezusova smert in pa Marijne bolečine,

Naj nikdar, nikoli iz mojiga serca ne zginе! Amen.

II.

Večerne molitve

v čast Jezusovega terpljenja.

K presveti Trojici.

Pred tebe, o presveta Trojica! poklekнем, in povzdignem svojo dušo proti tebi v nebo. Za vse dobrote, ktere sim dans od tvoje Božje dobrote sprejel, naj ti bo večna hvala in zahvala in tvoja očetovska skrb in dobrotа naj bo hvaljena in zahvaljena vekomaj, ker si me spet dans obvaroval veliko pregreh in nadlog ker te pa jest vredno zato zahvaliti ne premorem, naj te hvalijo in časté zato vsi kori angeljev, vse trume nebeških duhov.

Kar sim dobriga storil čez dan, ti darujem zdaj v nar svetejšim serci in z ravno tem nar svetejšim srcem Jezusa Kristusa, in z vsim zasluženjem njegove drage kervi, de bi tako vse, karkoli sim dans storil ali preterpel, bilo je v povikšanje tvoje časti. Spet se izročim v tvojo

očetovsko skrb, v tvoje Božje varstvo, de mi sovražnik nocojšno noč na duši in na telesi nič škodovati ne more, temuč de v Božjim naročji Jezusa in v njega svetih ranah k tvoji časti mirno počivati zamorem. Amen.

Spraševanje vesti.

1. Ali sim današnji dan v Bogu in z Bogam začel? sim svojo voljo, svoje misli, svoje sklepe na Boga obračal?

2. Ali sim ob pravim času vstal, se spodobno zadržal?

3. Sim si prizadeval, kar sim vstal, svoje misli in serce zbrano ohraniti?

4. S kakšno pobožnostjo, s kakšnim spoštovanjem sim svojo jutranjo molitev opravil?

5. Ali sim pobožno premissljevanje opravil? Kako sim se k temu pripravljaj? kako tisto dognal? Kakšen prid mi je to premissljevanje za moje navadno življenje?

6. S kakšno pobožnostjo za veliko skrivnost, s kakšno vnemo za zveličanje svoje in družih, živih in mertvih, sim bil pri sv. maši?

7. Ali sim med delam kdaj svoje serce k Bogu povzdignil? večkrat terpljenja Kristusoviga se spomnil? večkrat na v zadnjim premissljevanji

zvoljeni spominek se zmisli? Ali sim v nepotrebnih mislih, besedah ali v dolgim tratenji za zveličanje svoje duše, tako dragi čas zapravljaj?

8. Ali sim se čez dan storjenih sklepov spomnil, ali pa jih pozabil?

9. Ali sim imel v družini potrebno pazljivost na se, na svoje poglede, poslušanje, govorjenje in djanje.

10. Sim komu priložnost v kaki greh dal? kteriga z besedo ali djanjem razžalil? s hinavšino ali lažjo čast svojiga bližnjiga oskrunil? od družih nepotrebno govoril? Sim v nejevoljo zabredel, sim v jezi ali serdu nekeršansko, nekrotko, sovražno se zaderžal?

11. Sim si kej v jedi pritrgal? pred jedjo in po jedi svojo molitev pobožno opravil? Sim se vse nevošljivosti ali lakomnosti ogibal?

12. Ali sim nečimerne, nespodobne, sveto vero zaničevavne, napuhnjene, lakomne, nečiste, nevošljive, jezne ali druge pregrešne misli radovoljno pasel! ali clo take pogovore imel.

Kes in žalost.

O moj križani Jezus! v britkosti svojiga serca padem pred tvoj sv. križ na kolena, in z žalostjo se obtožim, de

sim ti dans tako slabo služil in te spet s tolikimi grehi razžalil. Sicer sim v jutro za terdno in resnobno sklenil, se skerbno varovati vsaciga greha, pa sim svoj sklep spet velikrat prelomil, ter sim tebe, svojiga ljubeznjiviga Boga in Gospoda, s svojimi grehi tolikrat razserdil. Odpusti mi pa o Jezus! oh, odpusti mi vse moje grehe, in zbriši s svojo drago kervijo vse madeže moje duše. Prosim te zavoljo te tvoje drage kervi, in zavoljo tvojih težav in bridkost, ktere si v svojim britkim terpljenji, zlasti na sv. križi prestal, prosim te, potolaži pravični serd svojiga nebeškiga Očeta in dodeli mi gnado, de ti z naprej bolj zvesto služim in v tvoji Božji ljubezni vsaki dan močnejši prihajam! Amen.

K materi Božji.

Preljubeznjiva Devica Marija, opomnim te tistih britkih noči, tistiga britkiga časa, kadar si bila ti brez svojiga Sina v britkosti svojiga serca. Zavoljo vsih solzá, ktere si tiste noči in tisti čas pretočila, zavoljo vsih zdihljejev, kteri so tačas iz tvojih ust in iz tvojiga serca prišli, te prosim, dodeli mi, de nocojšno

noč prebijem v počešenje britkiga terpljenja tvojiga Božjiga Sinu in tvojiga serčniga sočutja. Zedinim vse svoje zdihljeje s tvojimi žalostnimi zdihljeji in vse udarce svojiga serca z britkostjo tvojiga serca, ter te prosim, daruj ti to vse svojimu križanimu Sinu v počešenje njegoviga britkiga terpljenja in njegove drage kervi, in v zahvalo za vse dobrote, ktere nam je ravno s tem terpljenjem skazal. Amen.

K sv. angelju varhu.

Pozdravim te, jest nevredni tvoj rejenec, o moj ljubi angelj varh! ter te zahvalim za vso ljubezen in zvestobo, ktero si mi današnji dan in vse moje življenje že skazal, O ljubi moj sveti angel! zavoljo britkosti našiga Gospoda Jezusa Kristusa mi odpusti, ker sim tebe in pred vsimi drugimi Boga, našiga Gospoda, tolikrat razžalil; oh, zadobi mi gnado, de svoje pregrešno življenje poboljšam! Obvaruj me nocojšno noč vsiga zalezovanja hudobniga duha in nagle, neprevidene smerti! Stori, de bodo vsi moji dihljeji in udarci mojiga serca le hvala in zahvala za britko terpljenje in smert Jezusa Kristusa Gospoda našiga. Amen.

Večerni namen.

Gospod Jezus Kristus! v počešenje tvojiga britkiga terpljenja, ktero si na terdim lesu sv. križa preterpel, se hočem k pokoju podati in v misli tvoje bolečin polne smerti zaspati. Oh, kako terdo posteljo, kako ojestro blazino si ti imel, kadar si visel s svojim ranjenim telesam na terdim lesu sv. križa, in s svojo blago glavo slonel na ternjevi kroni! In ko si tri ure v teh neznanih bolečinah visel, si zdihnil z nagnjeno glavo svojo dušo in zaspal v spanji britke smerti. Zavoljo tega svojiga nar britkejšiga spanja mi dodeli, de bo moje spanje v tvoje počešenje, in de me hudobni duh nikakor zapeljati ne bo mogel. Kakor je sv. Janez svojo glavo na tvoje svete prsi naslonil in na njih počival; tako položim tudi jest svojo grešno glavo na tvoje svete persi in svoje usta na tvojo odperto serčno rano, de bi tvoja nar sladkejši ljubezen šla v moje grešno serce! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Verujem.

Zdaj pokropi sebe in svojo posteljo z žegnano vodo rekoč:

Obiši, o Gospod! milostljivo to stanovanje in razpôdi iz njega vse zalezo-

vanja hudobniga duha! Tvoji angelji naj bivajo v njem in me varujejo v miru! Tvoj sveti žegen pridi čez me in tvoja Božja ljubezen naj bo mojim serci; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Prekrižaj se, rekoč :

Naj me žegna Bog † Oče, † Sin in sv. † Duh! Amen.

Poslednjič zaznamnjaj napis križa na svoje čelo :

J. N. K. J. Jezus Nazareški Kralj Judov! s svojim zveličavnem imenam in napisam me obvaruj vsiga hudiga! Amen.

Spomni se še ubogih duš v vicah in moli pobožno saj en „Oče naš“ in „Gospod, daj jim večni mir in pokoj!“ in zdihni :

O Jezus, tvoja britka martra, tvoja rešnja kri, naj reši uboge duše iz razbe-ljene peči!

Potem si prizadevaj v dobrih mislih zaspati, misli na terdi križ Jezusov in se njemu in svetnikom njegovim, zlasti Marii, njegovi Materi, izroči.

III.

Mašne molitve

v čast Jezusovega terpljenja.

Perva sv. maša.

Terpljenje in smert Jezusa Kristusa.

Priprava.

Bodi vsaki dan pri sv. maši, če ti je le mogoče in ti to tvoje vsakdanje opravila pripusté. Kadar smo spodobno pri sveti maši, skažemo Bogu več časti, kakor celo angelji in svetniki v nebesih. Zakaj oni so le stvari Božje, in ga le kakor stvari častiti zamorejo! mi pa pri sveti maši darujemo Bogu Jezusa Kristusa, ter mu tako neskončno čast skazujemo. Kadarkoli smo s spodobno pobožnostjo pri sv. maši, zadobimo več let odpustikov in se še posebno vdeležimo zasluženja Jezusoviga terpljenja.

Pri sv. maši pa moramo biti s tistim namenam, iz kteriga namena je sv. maša postavljena; namreč: 1. De Boga spodobno počastimo; 2. de

ga za prejete dobrote zahvalimo; 3. de za svoje grehe Bogu zadostujemo, ga za njih odpušenje prosimo; in 4. de novih gnad zadobimo.

Molitev pred sv. mašo.

Preljubi Jezus, moj Zveličar in moj Odrešenik! ti si iz neskončne ljubezni do nas sveto mašo postavil, de bi imeli vedni spomin tvojiga nar svetejšiga darú, kteriga si na sv. križi za nas opravil, zraven pa tudi pomoček, de zamoremo zaslužnja te tvoje daritve vdeležiti se. Jest hočem zdaj z vso le mogočo pobožnostjo biti pri ti sveti daritvi, ter jo hočem presveti Trojici darovati, v hvaljenje in moljenje Božjiga veličastva, v spomin in počešenje tvojiga britkiga terpljenja in tvoje smerti, v zahvalo za vse meni podeljene gnade, in dobrote; v zadostenje za vse moje pregrehe; v zadobljenje vsih tistih gnad, ki so meni k zveličanju moje duše potrebne in koristne; v tolažbo in pomoč vsim živim in mertvim, zlasti pa za to . . . in to . . . , gnado. Dodeli mi, de bom pri ti sveti daritvi tako pričujoč, de bom namen postavljenja sv. maše dosegel.

O preblažena Devica in Mati Božja Marija! ki si na gori Kalvarii pod križem stala, kadar je bil moj Odrešenik za zveličanje sveta na njem darovan; prosi za mé, de bom s spodobno pobožnostjo, v čast Božjo in v svoje večno zveličanje pri ti presveti daritvi, kjer se Jezus, tvoj Božji Sin, vnovič, pa nekervavo svojimu nebeškemu Očetu daruje.

Pristop.

Mašnik gre k altarju. — Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

Predobrotljivi Jezus! iz ljubezni do mene si prostovoljno šel na Oljsko goro, ter si tam svoje britko sv. terpljenje pričel. Žalosten si postal do smerti, iz ljubezni do mene. Oh, odpusti mi moje grehe, ki so bili vzrok tvoje žalosti, tvojiga britkiga terpljenja. Iz serca jih obžalujem, ker sim ž njimi tebe, nar večji vse ljubezni vredno dobroto in lepoto razžalil.

Mašnik moli pred altarjem. — Kristus moli na Oljski gori in kervavi pot poti.

Trikrat, o Jezus! si molil na Oljski gori k svojimu nebeškemu Očetu; popolnoma se vdal njegovi sv. volji; kervavi

pot si potil v omivanje mojih grehov. Nebeški Oče ti angelja pošlje, te tolažit in okrepčat. Ljubeznjivi Jezus! dodeli mi gnado, prav moliti, gnado, de se tudi jest popolnoma vdam tvoji sv. volji. Dodeli mi pravo kesanje čez vse moje pregrehe. Naj ne bo tvoja prelita kri zgubljena za me. Pošlji mi svojiga sv. angeljna doli iz nebes, de me v moji žalosti tolaži in v vsih skušnjavah okrepčuje.

Mašnik kušne altar, gre na desno stran in moli. —
Kristus je s kuševanjem izdan, vjet in zvezan, in k Anu peljan.

Iz ljubezni do mene, o Jezus! si se dal s kuševanjem izdati, vjeti in neusmiljeno zvezati, in potem k hudobnemu Anu peljati. Zavoljo vsih bolečin in zasramovanj, ktere si z nar večji poterpežljivostjo pretepel, te prosim za gnado, de to malo, kar mi je terpeti, iz ljubezni do tebe poterpežljivo in rad preterpim.

Mašnik gre na sredo altarja, in moli: Kirije elejson! —
Kristus je k Kajfežu peljan, od Petra zatajevan, od Judov zasramovan in zaničevan.

Preljubi moj Jezus! ti si se dal k velikimu duhovnu Kajfežu peljati, tam od Petra trikrat zatajiti, od Judov vso noč

neusmiljeno zasramovati, biti in zaničevati. Prosim te nikoli ne pripusti, de bi z besedo ali djanjem tudi jest kdaj te zatajil; uterdi me v pravi veri do konca mojiga življenja; dodeli mi milostljivo, de sveto vero vselej očitno, brez boječnosti spoznam, in po nji živim. Varuj me, de te nikoli z nobenim greham ne zatajim in ne žalim.

Mašnik se oberne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami: —
Kristus se oberne k Petru ter ga nagne k pokori.

O veliko večkrat, kakor Peter, sim te jest razžalil, o Jezus! Oh, oberni tiste svoje milostljive oči v mé, s kterimi si Petra pogledal, in dodeli mi gnado, de tudi jest ž njim vred svoje grehe obžalujem in te nikoli več ne razžalim.

Mašnik gre spet na desno in moli. — Kristus je k Pilatu peljan in tožen.

Prišel bo čas, o Jezus! ko se bom mogel pred tvoj sodnji stol prikazati, odgovor od vsiga svojiga življenja dajati. Hudobni duhovi me bodo ojestro tožili. Préljubi moj Jezus! zavoljo tistih bolečin, ktere si prestal, kadar so te k Pilatu peljali in krivo tožili, te prosim, dodeli mi gnado, de tako živim, de bom kdaj

v tebi miliga sodniki zagledal, in se tožbe hudobnih duhov nič bal ne bom.

Mašnik gre na sredo altarja in moli; potem na levo in bere sv. evangeli. — Kristus je od Pilata k Herodu poslan in tam zasmehovan in zaničevan.

O Jezus! od sodnika do sodnika te vodijo; kakor neumneža te zaničujejo z belim oblačilam. K vsimu temu zaničevanju ti le molčiš. Ali ne bom tudi jest iz ljubezni do tebe kaj maliga tiho in poterpežljivo prenesti zamogel? To hočem, o Jezus! s tvojo gnado zdaj in ves čas svojiga življenja. Že dans, zlasti, če se mi bo kaj nasprotniga primerilo, hočem tiho in poterpežljivo iz ljubezni do tebe prenesti.

Mašnik gre spet na sredo altarja, se oberne k ljudstvu, rekoč: Gospod z vami. — Kristus je od Heroda spet k Pilatu poslan, krivo tožen in zasramovan.

Zahvalim se ti, o moj preljubi Jezus! za vse stopinje, ktere si v svojim britkim terpljenji storil za me. Zahvalim se ti za poterpežljivost, ktero si pokazal pri tolikih krivih tožbah, zlasti kadar so za Baraba sprosili in tebe pogubili; oh, ne pripusti, de bi kdaj kakšno stvar bolj ljubil, kakor tebe, zakaj ti edini zaslužiš ljubljjen biti.

Darovanje.

Mašnik odkrije kelih in daruje kruh in vino. — Kristus je oblačil oropan, na steber privezan in neusmiljeno bičan.

Kristus Jezus! zavoljo veliko kapelj tvoje sv. kervi, ktera je tekla pri neusmiljenim bičanju tvojiga nar svetejšiga telesa, te prosim, nikar ne pripusti, de bi kdaj oskrnil svojo telo z gerdim, nesramnim greham nečistosti, ki je bila poglavitni vzrok tvojiga neusmiljeniga bičanja. Darujem ti zdaj to svoje telo popolnoma v tvojo službo. Nikoli nočem le ediniga uda svojiga telesa obrniti v tvoje razžaljenje. Raji hočem umreti, kakar s svojimi očmi, s svojim jezikam, s svojimi ušesi, s svojim telesam ali s svojo dušo kdaj zoper to angeljsko čednost, sv. čistost, se kaj pregrešiti. K temu, o Jezus! mi daj svojo gnado! Odverni pa tudi od mene šibe svoje jeze, ktere sim zaslužil s svojimi grehi, zlasti s svojim telesam.

Mašnik kelih pokrije — Kristus je s ternjam kronan.

Kristus Jezus! zavoljo strašnih bolečin, ktere si prestal, kadar so tvojo sveto glavo s ternjem kronali, te prosim,

prebodi moje meso s svojim svetim strahom, in dodeli mi gnado, de sebe vedno zatajujem, de bom vreden spoznan, nekda v nebesih s krono veličastva od tebe kronan biti.

Mašnik umiva roke. — Kristus je bil nedolžen spoznan, kadar je Pilat umival svoje roke.

O Jezus! ti si nedolžen, jest, jest pa sim kriv. Jest sim grešil. Jest zaslužim terpljenja in bolečine, ktere si ti pretepel. Oh, naj bom deležen zaslužjenja tvojiga nedolžniga terpljenja! Operi me bolj in bolj mojih grehov! očisti me vse hudobije, ker vém, de nič nečistiga v nebesa ne more.

Mašnik reče: Molite bratje! — Kristus je pred ljudstvo postavljen z besedami: Glej, o človek!

Nebeški Oče, poglej svojiga Sina, ki je iz ljubezni do mene človek postal! Glej njegovo s ternjem kronano glavo! Glej njegovo s pljunki in udarci razdjano obličje! Glej njegovo vse raztepeno, vse ranjeno telo! Glej vse to je iz ljubezni do mene prestal. Zavoljo tega imej usmiljenje z menoj, o predobrotljivi Oče! in ti, o Jezus! bodi mi milostljiv, zlasti takrat, kadar bom postavljen pred tvoj

sodnji stol, odgovor dajal od vsiga svojiga življenja. Takrat se spomni vsiga, kar si za me preterpel, in nikar me ne zaverzi spred svojiga obličja.

Mašnik moli predglasje. — Kristus nedolžni je k smerti obsojen.

Neskončna zahvala naj ti bo, o Jezus! ker si, akoravno nedolžen, sodbo zaničljive smerti za mé radovoljno zaslišati hotel. Oh, dodeli mi gnado, de svoje življenje zdaj tako začnem in tudi tako sklenem, de ne bom nekdaj sodbe večniga pogubljenja zavoljo svojih grehov slišati mogel. Kadar boš prišel sodit, oh, nikar me ne zaverzi! Naj bom takrat tistim prišet, ktere boš z veselimi besedami poklical v večno življenje!

Masnik tiho moli. — Kristus nese tiho svoj križ na Kalvarije.

O preljubi moj Jezus! ti si rekel: „Kdor hoče za menoj, naj sam sebe zatajuje, svoj križ zadene in hodi za menoj!“ Vidim, kako si ti svoj težki križ zadel, in nesel na hrib Kalvarijo v neizrečeno velikih bolečinah, méd zaničevanjem brez vse pritožbe, z nar večji ljubeznijo in poterpežljivostjo. Preljubi Zveličar! moja

resnična volja je, hoditi za teboj. Zatorej radovoljno prevzamen nase tisti križ, kteriga si mi ti naložil ali mi ga še boš naložil, in nositi ga hočem, dokler bo tebi dopadljivo brez toževanja in brez godernjanja. Iz ljubezni do tebe in zedinjen s teboj v tistih bolečinah, ktere si terpel, kadar si težki križ nesel, hočem vse rad poterpeti, le s svojo gnado me uterduj; zakaj moj duh je sicer voljan in pripravljen, pa moje meso je slabo. Sam iz sepe ne premorem nič, v tebi pa zamorem in premorem vse. O terpeči Jezus! bodi mi milostljiv, in usmili se tudi vsih, za ktere sim jest dolžan moliti, in za ktere sim moliti obljubil. Dodelili meni in vsim gnado pobožniga življenja in srečne smerti.

Mašnik blagoslovi kruh in vino. — Kristus je na križ prubit.

O preljubeznjivi moj Jezus! zavoljo tistih neznanih bolečin, ktere si preterpel, kadar so ti na hribu Kalvarii oblačila s tvojiga ranjeniga telesa silno tergali, tvoje svete roke in noge z velikimi žebli na križ pribijali, in zavoljo takrat prelite drage kervi te prosim, odpusti mi vse grehe, ktere sim kdaj s svojimi rokami

ali svojimi nogami storil, in dodeli mi gnado, de za naprej svoje roke in noge le v tvojo službo rabim.

Povzdigovanje.

Mašnik povzdigne sv. Hostjo. — Kristus je na križi povzdignjen.

Jezus! verujem v te! Jezus! upam v te! Jezus! ljubim te iz vsiga serca! ti sam si tukej pričujoč, ki si se nekdam iz ljubezni do mene na križi povzdigniti in ljudstvu pokazati dal. Molim te v ponižnosti svojiga serca, moj Bog in Gospod! Bodi milostljiv meni ubogimu grešniku!

Mašnik povzdigne sv. kri. — Kristus toči na križi svojo sv. kri.

Jezus! verujem v te! Jezus! upam v te! Jezus! ljubim te iz vsiga serca! tvoja sv. kri je tukaj pričujoča, ktero si nekdam zame na križi prelil. Molim te in te prosim, naj ne teče zastonj za-me! moj Bog in moj Gospod! Bodi milostljiv meni ubogimu grešniku!

Mašnik moli po povzdigovanji. — Kristus visi tri ure na križi.

Tri uri, o Jezus! si visel na križi v neznanih bolečinah, v strašnim terplje-

nje. Tri ure si s smertjo rinjal. Oh, usmili se me v vsih bolečinah, ktere bom še terpeti mogel, zlasti takrat, kadar bom v smertnih težavah. Ne pusti v pogubljenje moje duše, za katero si mogel toliko terpeti. Stoj s svojo gnado vsim tistim na strani, ki so zdaj v smertnih britkostih. Usmili se vsih vernih duš v vicah, zlasti pa te . . . in te . . . Daj jim večni mir, meni pa gnado, de tako živim, de nekdej srečno umerjem in večni mir in zveličanje zadobim. Amen.

Mašnik moli Oče naš. — Kristus sedemkrat spregovori na križi.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! ki si na križi za svoje sovražnike prosil, odpustim vsim tistim, ki so me kdaj razžalili. Daj mi, kakor spokornimu razbojniku, gnado, spokorjenja in vzemi tudi mene v paradiž. Zelim in hrepenim živeti in umreti pod varstvom Marije, katero si tudi meni, kakor sv. Janezu, dal v ljubeznjivo Mater. Zavoljo tvojiga britkiga zapušenja na sv. križi te prosim, ne zapusti me v moji zadnji uri. Zavoljo tvoje velike žeje te prosim, dodeli mi serčno hrepenje, tebi zvesto služiti, vse iz ljubezni do tebi storiti in voljno terpeti.

Zelim vse spolniti, karkoli ti, o Jezus! tirjaš od mene, tako, kakor si ti voljo svojiga nebeškiga Očeta dopolnil. Že zdaj namesto v svoji zadnji uri, zdihnem po tvojim zagledu: Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo!

Mažnik razdeli sv. Hostijo — Kristus umerje.

Kako velika je tvoja ljubezen do mene, o Jezus! Umerješ na križi iz gole ljubezni do mene! Neskončno te hvalim zato, in prosim te za gnado, za naprej ne živeti, ne terpeti, ne umreti, kakor le v ljubezni in iz ljubezni do tebe.

Mašnik terka na persi, rekoč: Jagnje Božje. Veliko se jih pri Jezusovi smerti spreoberne. — Kristus pripusti odpreti sv. stran.

O Jezus, Bog mojiga serca! zavoljo svete kervi in vode, ktera je po tvoji smerti iz tvoje svete strani tekla, te prosim, vsiga me spreoberni; operi in očisti moje serce vsih grehov, in daj mi ponižno, skesano, poterto, tebi dopadljivo serce! Zato se udarim na svoje grešno serce in rečem poln kesanja in poln zaupanja: O Jagne Božje! ki grehe sveta odjemlješ, usmili se mene! . . . . usmili se mene!

Obhajilo.

Mašnik se obhaja. — Kristus je pokopan.

Preljubi moj Jezus! ki si pripustil, de so po tvoji smerti tvoje sveto telo sneli s križa, ga mazili, v čisto tančico zavili, v nov grob položili; o kako srečen bi bil, ko bi te z mašnikam vred resnično zavžiti smel! Pa jest nisim vreden, de greš pod mojo streho. Vender pa hrepenim po tebi, o moj Jezus! Verujem v tebe, moj Jezus! Upam v tebe, o Jezus! Iz serca te ljubim, o Ljubi mojiga serca; in kdaj bo prišla tista srečna ura, dé se boš ponižal k meni priti? Prosim te ponižno, očisti moje serce vsiga, kar ti ne dopade, zakaj vse to obžalujem iz ljubezni do tebe. Pripravi si v mojim serci svojimu veličastvu spodobno stanovanje! Dodeli, de te vselej z vso mogočo spodobnostjo in spoštljivostjo prejmem! Ne pripusti, de bi ne prejel te sveté popotnice, ko se bom ločil iz tega sveta!

Mašnik moli na desni strani, gre na sredo, pozdravi ljudstvo in spet moli zadnje mašne molitve. — Kristus vstane od smerti, se prikaže svojim učencem, in ostane štirideset dnij pri njih.

Častitljivo vstaneš od smerti, o Jezus! se prikažeš svoji ljubeznjivi Materi,

svojim aposteljnám, svojim učencem; še štirideset dni ostaneš pri njih, jih tolažiš in učiš. Prosim te, ostani pri meni s svojo tolažbo, s svojim naukam in s svojo gnado, do konca mojiga življenja. Dodeli mi gnado, de takó živim, de enkrat častljivo vstanem od smerti, in te s tvojo presveto Materjo in z vsimi svetniki v nebesih vso večnost gledati zamorem.

Mašnik blagoslovi ljudstvo in moli zadnji evangeli. — Kristus gre v nebo, in pošlje sv. Duha.

Zavoljo svojiga prečudniga vnebohoda, o Jezus! se me usmili! Daj mi že zdaj svoj sveti žegen! Žegnaj vse moje misli, besede in djanja, vse moje stopinje in nehanja; žegnaj moje življenje in mojo smert.

S poslanim sv. Duham, o Jezus! se tudi mene usmili ter tudi meni dodeli darove svojiga sv. Duha! In ti, sveti Duh, usmili se mene, bodi in ostani vedno pri meni. Dans me okrepčaj v vsih skušnjavah; uči in vodi me v dvomih in nevarnostih; k Božji službi me vnemaj; moje serce vžgi v sveti ljubezni do Boga, de dans in vselej iz ljubezni do Boga vse hudo opustim, le dobro storim; vse nasprotnosti poterpežljivo poterpim in poslednjič

tje pridem, kjer te bom z Očetam in Sinam na večno ljubiti in hvaliti zamogel! Amen.

Po sv. maši.

Sprejmi, o nebeški Oče! to nar svejše daritev sv. maše v zedinjenje s tisto daritvijo, katero je tvoj ljubeznjivi Sin, moj Odrešenik Jezus Kristus, na altarji svetiga križa za zveličanje vsiga sveta nekđaj opravil. Odpusti mi vse, karkoli bi se bil kdaj pri sv. maši pregrešil, in dodeli mi vse tiste gnade, ktere obilno tistim deliš, ki se pobožno znajdejo pri ti sveti daritvi.

O Jezus; zavoljo neskončniga zasluženja tvoje sv. daritve na križi te prosim ponižno za tvojo gnado v življenji in v smerti. Vse karkoli bom dans mislil in želel, govoril in storil, terpel in opustil, vse naj bo v tvojo čast, vse iz ljubezni, do tebe.

Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu; kakor od začetka, zdej in vselej in vekomaj. Amen.

Po tvojih rokah, o preblāžena Devica in Božja Porodnica Marija! darujem presveti Trojici to sveto mašo in vse svete maše, ktere se dans po vsim svetu opravljajo. In zato mi zadobi pri Bogu gnado,

de obernem svoje prihodnje življenje le v Božjo čast in v zveličanje svoje duše.

Vsi svetniki Božji, prosite za me, de se varujem vsiga greha, in v gnadi Božji živim in umerjem. Amen.

Molitev za odpustike.

O Gospod! naj ti bo priporočena tvoja sveta cerkev, katero je Jezus Kristus, tvoj Sin, s svojo kervijo tu na zemlji postavil. Posveti vse njene stanove; daj ji pastirje in mašnike po svoji sv. volji. Blagoslovi zlasti našo škofijo, našiga škofa in vse, katerim si skerb za naše zveličanje zročil; napolni naslednika sv. Petra s svetim Duham; naj bo pravi posnemavec tvojiga Sina, čigar nastopnik je. Razlij v obilnosti svoj žegen čez naše cesarstvo, v tvoje počeseenje, k miru tvoje cerkve; daj nam svoj mir, mir resnice in pravice; tolaži žalostne, zlati tiste, ki so zavoljo tvojiga sv. imena, zavoljo tvoje gnade in ljubezni tolažbe potrebni! spreoberni nevernike, krivoverce in vse grešnike, spreoberni tudi sovražnike svoje sv. cerkve; oživljaj vse svoje s svojim življenjem in dodeli jim gnado,

de stanovitni ostanejo v tvoji ljubezni na večno. Amen.

Druga sv. maša.

Sedmero darovanje sv. Rešnje Kervi
Jezusa Kristusa.

1. Priprava.

Vsigamogočni večni Bog! z zaupljivim srcem se bližam zdaj tebi, ter želim pri ti sv. maši z nar večji pobožnostjo biti, in jo tebi darovati. Zedinim se torej s tvojim mašnikom, ter ti darujem to sv. daritev v nar lepši dar hvale in molitve tvojiga Božjiga veličastva; v daritev nar vredniši zahvale za vse dušne in telesne dobrote, ktere si mi vse moje življenje že skazal; tudi v nar boljši dar prositve za vse, karkoli na duši in na telesu potrebujem; zlasti pa v daritev neskončne sprave za svoje brezšteviline pregrehe. In ti, o moj Bog, mi dodeli k temu svoj Božji žegen.

Ker pa prav dobro vem, de zavoljo svojih grehov nisim vreden, biti pri tako sveti daritvi, te opomnim, o večni Oče! perviga prelivanja kervi tvojiga preljubeznjiviga Sina in Zveličarja našiga, kadar je bil, kakor majhno dete obrezan in je milostljivo svojo kri za nas prelil. Vso to njegovo sv. kri, vse njegove solze in svete zdihljeje, in vse, karkoli je že takrat terpel in daroval, in kar je še pozneje v svoji sveti mladosti zaslužil za nas, vse to ti darujem, o nebeški Oče! zdaj za svoje velike pregrehe in hudobije, zlasti za svojo nepokoršino, za vse pregrehe, ktere sim od svoje mladosti sem zoper sv. čistost storil, ter te ponižno prosim za gnado, de se zdej reznično poboljšam, zmirej pobožniši prihajam, in vedno kakor dober kristjan živim. Posebno te prosim, de bi bil vredno pri ti sv. maši, de bi bilo v zveličanje meni in vsim tistim, za ktere bom pri ti sveti daritvi molil.

2. Od začetka sv. maše do gloriije.

Preljubi Gospod, in nebeški Oče! v zaupanji na tvojo preveliko milost stopim zdaj s tvojim mašnikom pred altar, in te opomnim, kako je nekdej tvoj preljubez-

njivi Sin Jezus Kristus šel na Oljsko goro. Darujem ti zdaj vso njegovo, tri ure terpečo molitev na Oljski gori, vse smertne težave, ktere je tamkej prestal, ves kervavi pot, ki ga je pretočil, ter te spet prosim za odpušenje vsih svojih grehov in grehov vsih drugih ljudi. Zlasti ti darujem to predrago njegovo kri za srečno zadnjo uro, namreč de mene in tudi druge varuješ nagle, neprevidene smerti, de meni in vsim umirajočim v smertni uri, na strani stojiš, nam pravo serčno obžalovanje vsih naših grehov dodéliš, in nas s svojo sv. tolažbo tolažiš. Darujem ti tudi za našiga sv. očeta papeža, za vse škofe, mašnike in dušne pastirje in zlasti za naše spovednike, de jih ti vodiš, vladaš in varuješ; in pa tudi za sveto katoliško cerkev, de se vedno bolj razširja in povelečuje. Amen.

3. Od gloriije do evangelija.

Vsigamogočni Oče, usmiljeni Bog! z mašnikam in sv. angelji te zdaj hvalim in častim. Iz dna svojiga serca zakličem z nebeškimi trumami: Čast Bogu na visokim, in mir ljudem, ki so svete volje!

Opomnim te pa tudi zdaj, o večni Oče! bičanja tvojiga ljubiga Sina in vsiga, kar je naš ljubeznjivi Jezus na stebri bičanja preterpel. Vse njegovo zaničljivo slačenje, vse njegove udarce, vse njegove britke zdihljeje, vse njegovo tu preteklo kri, vse njegove velike bolečine in rane, in vse, karkoli je on pri tem stebri bičanja terpel, molil in daroval, vse to ti darujem, nebeški Oče! za vse grehe nesramnosti in za vse, karkoli smo se pregrešili zoper svoje telo, ki je tempelj sv. Duha. Darujem ti vse to zlasti tudi za našo deželsko gosposko, za našiga cesarja, de jih ti razsvetljuješ in varuješ! za našo domovino in vse keršanske dežele, de v njih ohraniš pravo vero, in jih varuješ šibe svoje ojstre sodbe, vojske, kuge, lakote, bolezni in vsih žalostnih revnih časov. Amen.

4. Od darovanja do sanktusa.

Z mašnikam tvojim, o Bog! ti zdaj darujem kruh in vino, ter zedinim svojo molitev z molitevjo tvojiga pomaziljeniga služabnika. Zlasti ti pa zdaj darujem, kar je moj Gospod in Zveličar pri svojim

kronanji preterpel. Darujem ti vse neznane bolečine njegove sv. glave, vse kervave bodeče terne, vse tripanje in terganje njegovih čutnic, vso njegovo drago kri, ki je tekla iz toliko ran njegove sv. glave, njegovo britko-milo obličje, njegovo zdihovalje in sv. molitev, vse njegove darovanja, ki jih je storil med tem bolečim kronanjem. Vse to ti darujem za vse nečiste in hudobne misli, ktere sim kdaj imel v svojim življenji: za vse svoje nespodobne poglede, za svoj napuh, za vse nevere, krivoverstva, in pa vse pregrešne namene, ki so bili kdaj skovani v tvoje zasramovanje, v zaničevanje tvoje sv. cerkve ali sploh v pogubljenje ljudi. Vse to terpljenje tvojiga ljubeznjiviga Sina ti darujem zdaj zlasti v spreobrnjenje nevernikov, krivovercev in hudobnih kristjanov, sosebno pa za svoje lastno spreobrnjenje in poboljšanje. Amen.

5. Od sanktusa do povzdigovanja.

Svet, svet, svet si ti, o Bog vojskinih trum! kdo bi te ne častil, o neskončno veličastvo! Premisliti zdaj hočem, o moj Bog! britko nošo križa tvojiga

preljubeznjiviga Sina in našiga Zveličarja. Darujem ti, o moj Bog! kar je naš ljubi Zveličar na tem britkim križavim potu preterpel; vse njegove boleče padce, vse kaplje kervi, ki jo je točil na tem potu, vse zasramovanje in zaničevanje, vse neusmiljene udarce, ki jih je tu prestal; vse to ti darujem, o večni Oče! O ko bi mogel s Simeonom Cirenejskim tebi, o moj ljubi Jezus! pomagati, križ nositi! O ko bi mogel z Veroniko ti potni obraz obrisati in z jokajočimi ženami iz Jeruzalema tebi, svoje sočutje pokazati in tako svoje grehe resnično objokovati! Darujem ti, o nebeški Oče! sladko, pa bolečin polno srečanje svete Matere tvojiga edinorojeniga Sina. Zato hočem tudi jest zadeti svoj križ: daj mi gnado, de ga z veseljem in voljno nosim. Vse to pa ti še darujem za vse žalostne in revne kristjane, ki težak križ nosijo; za vse bolnike, ki zdaj v cerkev ne morejo; za vse jetnike zlasti za tiste, kateri zavoljo pravice preganjanje terpé; za vse, ki kake težave imajo, pa k službi Božji ne morejo; za vse, ki so zdaj na poti in za vse nepričujoče kristjane. Amen.

Od povzdigovanja do „Jagnje Božje.“

Pri povzdigovanji sv. Hostije.

Jezus! vérujem, de si resnično v ti sv. Hostii pričujoč; upam v tebe; ljubim te iz vsiga serca in ponižno te molim. Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sim živ in mertev! —

Pri povzdigovanji sv. Kervi.

Presveta kri mojiga Jezusa! molim te; operi me, očisti me vsiga greha!

Večni Oče! darujem ti to drago kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje grehe, in za vse potrebe svete katoliške cerkve. Amen.

6. Po povzdigovanji.

O moj Bog! zdaj je prišel tvoj ljubeznjivi Sin in naš dobri Zveličar na Kalvarsko goro; z jesiham in želčem je napojen, svojih oblačil oropan in na križ pribit. Na lesu sv. križa povzdignjen visi tri ure med nebam in zemljo, in se za odrešenje vsiga človeštva daruje; moli, terpi za nas, svoje sovražnike. Darujem

ti zdaj, o nebeški Oče! vse neskončno veliko terpljenje Jezusa Kristusa, katero je terpel, kadar so križ za-nj pripravljali; vse bolečine in ponavljanje ran pri orpanji njegovih oblačil, vse grozovito nabijanje s kladvi in vso drago kri, ki je iz njegovih peterih sv. ran tekla; zdihoвање in milovanje njegovo; zlasti goreče hrepenenje, s katerim se je za nas na križ ulegel in razlil tam vso svojo kri do zadnje kaplje. Tudi jest hočem zanaprej voljno vse preterpeti, karkoli mi Bog pošlje. Darujem ti, o Bog! vse britkosti in bolečine, ktere je Jezus tri ure na križi viseč preterpel; vse njegovo zdihoвање, molitev in darovanje in vso njegovo drago kri, ki je s križa tekla na zemljo. Zlasti ti to vse darujem za svoje še žive starše, brate in sestre, znance in prijatle, za dušne in telesne dobrotnike, za vse, ki so mi kdaj kaj dobriga storili. Vse te izročim v sv. petere rane tvojiga ljubeznjivega Sina. Gospod, žegnaj jih in ohrani jih: Amen.

7. Od „Jagnje Božje“ do sv. Obhajila.

Kmalu pride presrečni trenutek, ko se bo mašnik z Gospodam zedinil v nar svetejšem Zakramentu. Premišlujem te zdaj, o Jezus! kako na križi visiš, in zadnje svete besede govoriš. — Večni Oče! darujem ti vso to neznano zapušenje tvojiga ljubeznjivega Sina in vse njegove zadnje besede, vse neskončno terpljenje in prelivanje kervi, de poslednjič izreče: „Dopolnjeno je!“ vse zasramovanje, ktero je Zveličar še na križi milostno preterpel, in vso njegovo sv. molitev, ki jo je do zadnjiga zdihljeja opravil. Tudi ti darujem vse neizrečene bolečine, ktere mu je napravil pogled njegove žalostne Matere ki je pod križem stala. O velika ljubezen! O moj Jezus! Oh ko bi te smel z mašnikam tvojim zdaj sprejeti in se s teboj popolnoma zediniti! O de bi vsaj po duhovno se zedinil s teboj in vedno ostal tudi s teboj! — Grem, pridem k tebi, želim, hrepenim po tebi iz vsiga serca! Premišlujem te, o Jezus! ti si zame umerl! — In hudobni Judje so ti serce odperli; kri in voda teče iz njega, Do zadnje kaplje hoče večna ljubezen preliti svojo kri. To poslednje zasramovanje

mojim ljubimu Zveličarju storjeno, te zadnje kaplje kervi in vode, ti zdaj darujem, o Bog! in v to prebodeno serce Jezusovo izročim in zaklenem zdaj samiga sebe popolnoma! — O Jezus! ti si moj, in jest sim tvoj! — Pridi o moj Jezus! zakleni me v svoje serce, operi in očisti me s to svojo sv. kervijo in vodo vsih mojih grehov! — In to zasramovanje mojimu Zveličarju storjeno, ti darujem, o Bog! za vse, ki so mi posebno pri serci, zlasti za tega . . . in to dušo . . . in tudi te zaklenem v nar svetejši serce Jezusovo. Varuj in ohrani nas o nebeški Oče! dans in vse dni do konca življenja; dodeli nam gnado, de v noben smertni greh ne privolimo, in se tudi malih grehov skerbno ogibamo. V to nar svetejši serce Jezusovo izročim tudi zdaj vse uboge duše v vicah, zlasti pokojnih staršev, bratov in sester, prijatlov in znancev in vsih, za ktere sim moliti dolžan; tudi vse prijatle in dobrotnike; vse, kateri molijo za me; vse, kateri moje molitve nar bolj potrebujejo; za vse zapušene, za ktere nobeden ne moli in za ktere ti hočeš de jest molim. Za vse te darujem zdaj vse Jezusovo terpljenje in vlijem vso njegovo drago kri čez njih duše. Amen.

8. Sklep sv. maše.

De bi današnji dan jest in vsi, za ktere sim to sveto mašo daroval, sveto preživeli in de bi bil ta dan za me in za vse zasluživen, gnade poln, ti darujem, zdaj, o nebeški Oče! vse svete maše, ktere so se tebi dans darovale ali se še bodo darovale; vse spovedi in sv. Obhajila, roženkrance in druge molitve, ki se dans opravljajo; vse poste in spokorjenja, vse milodare in dobre dela, ki so bile dans in bodo še v prihodnje opravljene od vsih mašnikov in menihov, pobožnih kristjanov in bratovšin in zlasti od tistih, ki so po duhovno zedinjeni z menoj. Tudi želim se vdeležiti vsih svetih odpustikov, ktere zamorem zdaj zadobiti, in jih dušam v vicah darovati. — Zdaj, o moj Bog! ko nas mašnik žegna, te prosim, žegnaj tudi mene, žegnaj vse pričujoče in vse tiste, za ktere sim molil pri ti sv. maši. Vlij zdaj po rokah svojiga mašnika žegen drage kervi Jezusa Kristusa z vsimi njegovim zasluženjem, z vsimi neskončnimi gnadami, čez nas in vse uboge duše v vicah! Očisti nas v moči tega žegna vsih naših grehov, dodeli nam moč in serčnost k vsimu

dobrimu djanju, váruj nas, ki smo tvoji otroci in deléži tvojiga kraljestva, in pelji nas nekda j k sebi, ki si zve- ličanje vsih svetnikov.

Zahvalna molitev po sv. maši.

Zdaj, o Bog! ko je končana sv. maša te iz dna svojiga serca zahvalim za vso pobožnost, katero sim pri nji imel, za vse gnade in zasluženja, ktere si mi dodelil pri ti sv. maši. Daj o predobrotljivi Bog! de te gnade dans in do konca svojiga življenja ohranim in nekda j zato večno plačilo v nebesih prejmem.

Ljubezen vsigamogočniga Boga, gna- de Sinu Božjiga, našiga Gospoda Jezusa Kristusa, in občestvo sv. Duha naj bo vedno z menoj in z vsimi vernimi! Moč drage kervi, bramba prečastite Device Marije in priprošnja vsih svetnikov naj me spremijo domu in na moje delo in naj ostanejo pri meni vekomaj! Amen.

Tretja sv. maša.

V čast Matere Božje sedem žalost.

Priprava.

V imenu Boga Očeta, in Sina in sv. Duha. Amen.

Neskončno mogočni Bog! ustopim se pred tvoj sedež ter hrepene pričakujem trenutka, ko bo Jezus, tvoj Božji veliki duhoven, daritev sprave na tem altarlji opravil in bomo mi grešniki po zasluženji njegoviga terpljenja deležni tudi njegoviga veličastva. O Bog! želim z vso le mogočo pobožnostjo biti pri ti sveti daritvi! zakaj po Jezusu in v Jezusu si nam vse dodelil, karkoli nas večno zveličati zamore. Pa, o preljubi moj Bog! jest sim nevreden tukaj biti, ker grešnik sim velik! Spoznam pred teboj, de sim veliko in obilno grešil. Vender poln zaupanja v zasluženje svojiga Zveličarja udarim na svoje persi in prosim: „Bodi milostljiv meni grešniku!“

O večni Bog! sprejmi to sv. mašo z dopadajenjem v svojo slavo, čast in

poveličevanje, pa tudi v počešenje nar
čistejši Device in Matere Jezusove, ktero
si izmed vsih izvolil, biti žegnana med
ženami, pa ti izmed vsih mater v nar
večji terpljenje pogreznjene. Dodeli mi, o
Gospod! de s spoštovanjem preišlujem
zdaj njeno terpljenje in bom tako vreden
zaslužnja Jezusoviga terpljenja.

Sveta Marija, žegnana Mati Božja!
oh, k kolikimu terpljenju te je odločil
tvoj Bog, kadar te je zvolil Mater svo-
jimu Sinu! Pozdravil te je angelj gnade
polno, in vender so bili dnevi tvojiga živ-
ljenja z revšino, uboštva in terpljenjem
napoljeni! Morje britkosti te je že takrat
obdalo, kadar ti je rekel pobožni Simeon:
Mati! meč bo tvoja dušo prebodel! —
O žalostna Mati, boleče prerokovanje to,
se je preobilno spolnilo nad teboj. — Pa
zdaj si presrečno povzdignjena, zakaj ti
si v tihi vdanosti v previdnost Božjo brez
smerti sprejela krono vsih marternikov!
Prosi, o ljuba moja Mati! de tudi jest v
vsim svojim terpljenji stanovitno upam v
Boga, in po tvoji prošnji vedno serčen
ostanem v Jezusu Kristusu, Gospodu
našim. Amen.

Gloria.

Čast Bogu na visokim in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje! Hvalimo te, častimo te, molimo te, povikšujemo te, hvaležni smo ti zavaljo tvoje časti. Gospod Bog! nebeški kralj! Bog vsigamogočni Oče! Gospod Jezus Kristus, edinorojeni Sin, kateri grehe sveta odjemplješ, usmili se nas! kateri grehe sveta odjemplješ, usliši našo prošnjo! kateri sediš na desnici Očetovi, usmili se nas! ker sam ti si svet; sam ti Gospod; sam ti naj vikši, Jezus Kristus, s svetim Duham vred v časti Boga Očeta! Amen.

Molitev.

Vsigamogočni Bog! očisti naše serca in povzdigni našiga duha k pobožnosti, de bomo, zedinjeni s tvojim mašnikom, na tem altarji slovesno ponovili daritev, katero je Jezus Kristus na sv. križi opravil, Dodeli nam tudi, da se s serčnim spoštovanjem spomnimo žalostne Matere svojiga Zveličarja, ktere serce je bilo z grozovitim mečem prebodeno takrat, kadar je hotel Herod njeno presveto Dete umoriti. — Molim te, o prečudni Bog! v ti veliki skrivnosti, ter ti darujem britkosti in vse

terpljenja, ktereколи je presveta Mati na žalostnim begu v Egipt preterpela. Dodeli, o Gospod! nam svojim služabnikom de bomo po prošnji deviške Matere tvojiga Sina rešeni vsih časnih nadlog, in nekđaj vživali večno veselje, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Evangelii in vera.

Večna slava in hvala naj ti bo, o Bog! za nebeški nauk, kteriga nam je zapustil tvoj ljubeznjivi Sin v svojim sv. evangelii. Po tem Božjim veselim oznanilu so nam bile nar imenitniši skrivnosti sv. vere razodete. V tem dragim darilu spoznamo tvojo veliko ljubezen do nas. Vemo in spoznamo, de si nas, o nebeški Oče! iz nič ustvaril, de je Jezus Kristus tvoj edinorojeni Sin od vekomaj, de nas je iz gole ljubezni s svojo kervijo od pekla odrešil. Vemo in spoznamo, de sv. Duh izhaja od Očeta in Sina in je ž njima enaki, edini Bog. O kako veselo večno-srečno oznanilo! ki nas uči, de stopi Sin Božji med daritevjo sv. maše na ta naš altar, ki je ravno tisti Bog, kterimu milioni nebeških duhov večno—sveto — pojo, in de je v nar svetejšim zakramentu sv. Rešnjiga Telesa vselej

pričujoč. — Dodeli, o Bog! de ta zveličanski nauk vedno bolj in bolj spoznam in ga v svoje zveličanje obračam, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O presveta Devica Marija! spomnim se vsih tistih britkost tvojiga materniga serca, ktere si pri tridnevnim iskanji svojiga zgubljeniga Sinú priterpela, de si ga poslednjič v jeruzalemskim tempelnu našla. Zavoljo tega terpljenja, o Marija! mi sprosi to gnado, de, ko bi kdaj tako nesrečen bil, de bi Jezusa zgubil s smertnim greham, ga išem s skesanim srcem in spokornimi solzami, in de ga najdem kakor dobriga, usmiljeniga Očeta; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Darovanje.

Sveti Oče, vsigamogočni, večni Bog! sprejmi ta dar, kteriga ti zdaj po mašnikovih rokah položimo na tvoj altar. Darujem ti Jagnje Božje, ktero je bilo na Golgati zaklano, ter te prosimo po zasluženji terpljenja in smerti Jezusa Kristusa, obvaruj vsih nasprotnost svojo sv. katoliško cerkev; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

O Bog! usliši naše pohlevne prošnje, in dodeli nam, ki bitko terpljenje preblazene Matere Jezusove pobožno premišljujemo, de na njene sv. prošnje, po zasluženji tvojiga Sina našiga Gospoda, večno zveličanje v nebesih zadobimo.

O žalostna, deviška mati Jezusova! v bitkosti se spomnim žalostniga trenutka, ko si srečala Jezusa, svojiga edino ljubiga Sina, s težkim križem na ramah. O kako je ta pogled tvoje materno serce globoko ranil! Kako siloma so se vzdigovali tvoji zdihljeji k Očetu v nebesa, in kako obilno so tekle tvoje solze! Oh, žalostna Mati! vdeležim se tvojiga zdiho- vanja in molim z začudenjem previdnost Božjo; ker Bog te je žegnal s svojo močjo. Visoko hvaljen naj bo Gospod na vekomaj! Gospod je tvoje ime povikšal; tvoja slava se sliši iz ust vsih, ki ljubijo Gospoda, našiga Boga. Čast bodi Bogu Očetu, in Sinu, in sv. Duhu, kakor je bila od začetka, in zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

Sveto.

Neizrečeno veliki Bog! molim te s spoštovanja polnim začudenjem; zdaj se

začenja velik čudež tvoje dobrote in ljubezni, in v ti skrivnosti spoznamo tvojo moč, pred katero te nebo in zemlja moli v prahu. O veličastvo in moč mojiga Boga! poterdi mojo slabo vero, de globoko občutim svetost djanja, ki se bo zdaj dopolnilo. Večni Bog! prav in spodobno je, de te vsi angelji in ljudje glasno časté, kadar mašnik, pooblastenec tvoje volje, to sveto delo opravlja. V zaupanji na Jezusovo obljubo izreče mašnik besedo spremenjenja, in čudež je spolnjen. Tedaj te hočemo, o Gospod, vsigamogočni večni Bog! hvaliti in slaviti v Jezusu Kristusu, našim Gospodu, tudi v spominu žalostne Device Marije, ki je v nar večji britkosti stala pod križem. Vidila je svojiga preljubeznjiviga Sina pribitega na križ; slišala ga je vpiti z velikim glasam: „Dopolnjeno je!“ — O moj Bog! ta čudopolna daritev se bo zdaj tu ponovila; nebo in zemlja ne zapopadete te neskončne skrivnosti; zato te spoznamo kakor nar višji veličastvo in zakličemo veselo in pobožno: Svet, svet, svet je naš Gospod in Bog! Češen, ki pride v Gospodovim imenu: Hozana na visokim!

Povzdigovanje.

O Jezus, Sin Davidov bodimi milostljiv! Jezus, Sin Davidov, bodi mi usmiljen! Jezus, Sin Deviče Marije! odpusti mi moje grehe! —

O moj Odrešenik! s svojo Božjo kervijo očisti mojo dušo vsih njenih grehov! S svojo drago kervijo me uterdi v vsim dobrim. V svoji gnade polni kervi mi gnado in usmiljenje dodeli! O Jezus, pravi Bog! verujem v te; upam v te in te ljubim z vsim svojim srcem.

Po povzdigovanji.

O moj Jezus, Bog večni! molim te ponižno v podobi kruha. Velik si in strašan, pa vender milost sama; torej te prosim, oberni svoje obličje na nas tukaj zbrane, in pripusti, de pride ta sveta daritev po rokah svetih angeljev pred sedež tvojiga večniga Očeta, de bo s tem poveličasten, mi pa, ki té v tvojim svetim mesu in v tvoji sveti kervi tu na altarlji združeni molimo, de bomo z vsim nebeškim žegnam in s tvojo gnado napoljeni.

O Bog! naj ti bo dopadljiva naša pobožnost; tega te prosimo po Jezusu Kristusu, Gospodu našim, po katerim ti to daritev posvečuješ in žegnaš; po njem, ž njim in v njem imaš ti, Bog, vsigamogočni Oče! v edinosti sv. Duha vso čast in veličastvo na vekomaj! Amen.

Pri križi so stale njegova Mati in Marija Kleofova, in Salome in Magdalena.

O vi sv. prijatli Jezusovi, ki ste vidili Boga in človeka v neznanih bolečinah umirati! tu je zdaj ravno tisti Jezus Kristus pričujoč, in vnovič se nekervavo daruje svojimu nebeškemu Očetu za nas. Molimo ga tu v delu njegove ljubezni, njegove gnade in milosti!

Hvalimo, častimo svojiga Gospoda, ki je sebe dal za naše hudobije; prosite vi, prijatli Jezusovi! de mu bo vseč naša zahvala, po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Obhajilo.

Sveta Devica Marija, žalostna Mati Božja! o kolika preobilnost strašne britkosti je napolnila tvojo dušo, kadar so bili tvojiga preljubeznjiviga Sina s križa sneli!
— O še nobeno materno serce ni toliko

ljubilo, kolikor je tvoje; zakaj ti nisi v Jezusu le ljubila svojiga nar ljubeznjivšiga Sina, nar lepšiga, nar boljšiga zmed vsih ljudi, ampak v njem si tudi ljubila svojiga Boga. In ta tvoj nar ljubeznjivši Sin ta Božji Zveličar, kteriga vsi angelji molijo svojiga Boga, ta je ležal mrtev v tvojim naročji. Oh, kako strašan pogled, viditi nar bolj nedolžniga z ranami obdaniga, zavoljo naših grehov grozovito umorjeniga! — O žalostna Mati! pač po pravici si smela klicati: „O vi vsi, ki memo greste, postojte in pogledjte, če je bolečina, kakoršna je bolečina moja!“

O prežalostna, jokajoča Mati, ker mi zdaj tu na altarji ponavljamo veliko spravno daritev, oh, zedini tudi ti svoje terpljenje, svoje zdihljeje in solzé z našimi molitvami, in ti sama pokaži naše potrebe in nadloge svojimu Božjimu Sinu, kteri je zdaj v spomin svojiga pokopa šel v serce mašnikovo. — O de bi bil tudi jest vreden in bi smel sprejeti z mašnikam vred sveto telo Jezusa Kristusa! Ker sim pa ves nevreden te gnade, prosi za me, o preljuba moja Mati! svojiga Božjiga Sina, de po duhovno k meni pride, in me posveti, de bi ga saj pri pervim Obhajilu prav pobožno prejel, in bom v

zavživanji njegoviga sv. telesa uterjen v vsih čednostih, ktere me vredniga store večniga življenja; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Pri sklepu.

Presveta Trojica! sprejmi milostljivo to sv. daritev, ktero smo ti v pobožnosti opravili, in naj ti bo dopadljiva v znamenje mojiga spoštovanja, moje pokoršine in molitve do tebe; in ker smo se tudi spomnili trpljenja in britkosti deviške Materere našiga Gospoda, naj prosi tudi ona za nas, de bomo v nasledovanji njeniga življenja na ti zemlji tako verni, kakor ona, in de bomo tako poterpežljivo in vdano vse terpljenja in britkosti sprejemali iz Božje roke, kakor ona. — Zlasti naj prosi preblažena Devica še za me, de bom imel nekdej srečno zadnjo uro in de pod njenim varstvom večno življenje dosežem; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Pri žegnu.

O preljubeznjivi Bog! žegnaj me v vsih zadevah mojiga življenja, kakor si

žegnal Mater svojiga Božjiga Sina v njenim terpljenji, de se je v vsih svojih bolečinah in britkosti vsa tvoji sv. volji vdala. V imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.

Zahvala.

O Jezus Kristus, moj Odrešenik! z ginjenim srcem te zahvalim za tvojo britko smrt na križi, ktere spomin je bil zdaj na altarji ponovljen. Med to Božjo daritevjo tvoje smerti sim s kesanim srcem molil, in imam zdaj žegen nebeški v svojim serci. O Jezus, daj mi moč, de tega dražiga zaklada z novimi grehi ne zgubim.

Tudi tvojih britkost, o žalostna Mati Jezusova! sim se sočutno spomnil. Jokaje si stala pod križem, in vsaki zdihlje, vsaka beseda tvojiga umirajočiga Sina je šla kakor meč skoz tvoje ljubijoče materno serce! O prežalostna Mati, kdo bi se ne jokal pri spominu tvojih britkost! Vidila si ga kervaveti, slišala ga klicati: „Oče, zakaj si me zapustil?“ Vidila si ga brez vsiga polajšanja v strašnim terpljenji dokončati veliko delo. Več si ti terpela, kakor vsi njegovi žalostni pri-

jatli, ker bolj si ga ljubila. O žalostna Mati! bodi mi vedno dobra Mati, skerbi za me v mojim življenji, in kadar bom nekdanj v smrtnih težavah od vsih zapušen, takrat se spomni te ure, ponovljene svete daritve, spomni se moje ljubezni, s katero te ljubim, in bodi moja tolažnica, moja priprošnjica pri Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu. Amen.

O Marija! požegnaj nas s svojim detetam Jezusam Kristusam, vsiga hudiga nas obvaruj — nagle, neprevidene smerti — smertniga greha! — Češeno bodi to sveto sladko Ime: Jezus, Marija in sv. Jožef! Češena bodi vsa nebeška družba, zdaj in na vse večne čase! Amen.

Po svojim devištvu in čistim spočetji, o Devica! očisti naše duše, naše serca!

IV.

Spovedne molitve.

Priprava.

Šv. pokora očisti naše serce, nam grehe odpusti, nam pomoč zadobi, de skušnjave lože premagamo. Zvôli si torej, ljuba duša! dušniga pastirja, kterimu se vselej spoveduj, kteriga v vsih imenitnih rečeh za svet poprašuj, in kterimu moraš vsa pokorna biti, zlasti kar tvojo vest zadeva. Kdor spovednika sluša, njemu se ni treba bati, de bi se motil. „Kdor vas posluša, mene posluša,“ pravi Jezus. (Luk. 10, 16.) Glas spovednikov naj ti bo glas Božji.

Preden pa k spovedi gremo, moramo prositi Boga, de bi nas razsvetlil, de spoznamo vse storjene grehe, in de bi nam gnado resničniga kesanja in trdniga sklepa našiga poboljšanja dodelil. Zlasti se moramo priporočiti Materi Božji, de bi nam sprosila pravo žalost čez vse naše grehe.

Ker je po nezmotljivim nauku sv. katoliške cerkve zakrament sv. pokore edini pripomoček odpušenje po svetim kerstu storjenih grehov zadobiti, kako skerbno pač, o keršanska duša! se moramo pripravljati, de ta sveti zakrament vselej s podobno pripravo in vredno prejmemo.

Molitev pred spovedjo.

Za potrebno pripravo.

O sveti Bog! ki si vselej pripravljen grešnika sprejeti, mu grehe odpustiti; ozri se milostljivo na mojo revno dušo, ktera gre k tebi nazaj, in se hoče v vodi keršanske pokore vsih svojih grehov očistiti. Dodeli mi torej, o predobrotljivi Oče, k temu potrebno pripravo; razsvetli moj um, de spoznam vse svoje grehe, omeči moje terdo serce, de jih prav obžalujem in pa sovražim; vodi moj jezik, de se vsih grehov čisto spovem in odpušenje zadobim.

Prošnja k sv. Duhu za spoznanje grehov.

O sveti Duh! ti večna luč Božja; razsvetli moj um in stoj mi na strani, de vse svoje grehe spoznam in natanko pregledam, kakor jih bom spoznal po smerti pred tvojim sodnjim stolom. Daj, de pregledam, karkoli sim hudiga storil, ali dobriga opustil; kolikrat in kako močno sim se v tvoji sv. službi pregrešil, kolikrat in kako zelo sim svojiga bližnjega razžalil; kar sim se zoper samiga sebe in zoper dolžnosti svojiga stanú pregrešil.

Ne pripusti, o Bog resnice! de bi me moja lastna ljubezen oslepila ali go-

ljufala! odpri mi oči mojiga uma, de sam sebe prav spoznam, in karkoli je treba, se tudi spovedniku razodenem.

(Sprašuj svojo vest čez vse storjene grehe, po njih številu in okolišinah. Tudi njih začetek preiši in razodeni. In akoravno je popolnoma potrebno le smertnih grehov se obtožiti in zlasti teh se spraševati, je vender zares koristno, tudi odpustljivih se spovedati, celo vsih družih skušnjav.) — Potem moli kesanje:

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz serca žal, ker sim ž njim tebe, svojiga preljubeznjiviga Boga, neskončno svetost in dobroto, ki te iz serca ljubim, razžalil. Terdno sklenem s tvojo gnado svoje življenje poboljšati, in raji vse, še celo smert preterpeti, kakor tebe, svojiga Boga, neskončno svetost in dobroto, še kdaj s kakim greham razžaliti. Daj mi gnado, ta svoj sklep spolniti. Prosim te po neskončnim zasluženji tvojiga Božjiga Sina, našiga Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Predobrotljivi Bog! pač me je lahko sram, de sim po tolikratnim zaterdovanji, po tolikratnih obljubah vender spet tolikrat in tako brez skerbi v svoje poprejšnje pregrehe nazaj zabredel, in sim vpričo tebe zavoljo puhliga veselja tvoje sv. zapovedi prelomil, celo tvojo dobroto zaničeval, tebe, o usmiljeni Oče! vedno

bolj in bolj žalil. Oh, Gospod! nikar me ne tepi s svojim pravičnim serdam, in ne pogubi me v svoji neskončni svetosti!

Ozri se milostljivo na moje poterto in skesano serce, ktero bridko obžaluje vse storjene grehe, ne toliko zavoljo zasluženih kazni, temuč, ker si bil ti o večna dobrota in preljubeznjivi moj Oče! ž njimi razžaljen.

O ti Bog vse dobrote; k tebi zdi-hujem! milosti, gnade, usmiljenja te pro-sim za vse hudo, karkoli sim storil, ali so drugi zavoljo mene storili; za vse dobro, karkoli sim opustil ali slabo opravil; za vse grehe, ktere vem ali jih ne vem, ktere vse v bridkosti obžalujem, iz serca sovražim, na vekomaj zaveržem. Oh, de bi jih zamogel z obilnimi solzami objo-kovati, s svojo kervijo oprati, s svojo smertjo v nič spremeniti.

O Jezus! ki si na Oljski gori moje grehe s kervavimi solzami objokoval, oh, spusti v moje serce le edino kapljico ti-stiga britkiga morja, v ktero je bilo takrat pogreznjeno tvoje sladko serce, de moje storjene hudobije tudi mene užalijo do smerti, kakor so tebe.

Terdni sklep.

Predobrotljivi Bog! umreti bi bil imel pred, kakor sim kdaj tebe razžalil, ker je pa storjeno, in to storjeno ni več v moji moči, hočem vsaj za naprej tako delati, de te s pomočjo tvoje gnade nikdar več ne razžalim, in se ne le vsiga greha, ampak tudi vsake priložnosti v greh skerbno ogibam, zlasti pa tiste, v ktere sim po stari navadi in spačenim nagnjenji že tolikrat padel.

Zato hočem z vso resnobo poprijeti se vsih potrebnih pripomočkov in delati ž njimi, ktere mi boš pokazal po svojim mašniku, kateri namesto tebe tu sedi, in skoz čigar usta mi hočeš ti sam govoriti me opravevati, me učiti in svariti. Vse karkoli mu bom govoril in obljubil, naj bo tudi tebi govorjeno in obljubljeno.

Upanje v Božjo milost.

Spoznam, o usmiljeni Oče! kako zelo sim se pregrešil, in kaj bi se mogel bati od tvoje pravične jeze; pa terdno upam v tvojo veliko milost, de mi boš odpustil zavoljo neskončniga zasluženja Jezusa Krisusa, ki se je daroval za me uboziga grešnika. S tem zaupanjem se hočem

svojih grehov odkritoserčno spovedati, ponižno vse spoznati, v tolaživnim upanji, de boš tudi tam v nebesih to sodbo poterdil, ktero bo tu na zemlji tvoj mašnik izrekel nad menoj.

Prošnja do Marije in do angelja varha.

Sveta Devica, Mati vsih gnad, pribežališe grešnikov! prosi za me to uro, de vredno opravim to sveto spoved in de dobim odpušanje svojih grehov, in gnado prav poboljšati svoje življenje. Tudi ti mi stoj na strani, o moj sv. angelj in ljubi varh moje uboge duše! ti veš vse, kolikrat sim se pregrešil, pomagaj mi, de spet vstanem, in nikdar več ne grešim.

(Pojdi zdaj k spovednici s spodobnim spoštovanjem in s pravo ponižnostjo. Obnašaj se, kakor ubogi grešnik pred sodnikom. Kdor je pekel zaslužil in gnado Božjo zgubil, se ne more nikoli zadosti ponižati. Spovej se svojih grehov odkritoserčno. — Prosim te, o moj kristjan, za Božjo voljo in pri zveličanji svoje duše, prosim te, oh, ne zamolči nikoli nikdar pri spovedi nobeniga greha iz pregrešne sramožljivosti! Želi pa, de bi spovednik tvoj dušni stan tako spoznal, kakor ga sam vsigavedni Bog pozna in vidi. O koliko razžaljenja prelubeznjiviga nebeškiga Očeta, pa tudi koliko britkih in nepokojnih ur boš tako odvernill! — Prosi tudi svojiga spovednika, naj ti močne pripomočke v tvoje poboljšanje pokaže in naznani.)

Molitve po spovedi.

Zahvala in ponavljanje sklepa.

O moj preljubeznjivi Jezus! koliko hvalo sim ti dolžan! Upam, de si mi zavoljo zasluženja svoje drage kervi odpustil vse moje grehe. Iz vsiga serca se ti zahvalim za to, in hrepenim in želim tam v nebesih za to vso večnost tvoje usmiljenje hvaliti. Dozdaj, o moj Bog! sim te velikrat bil zgubil; pa za naprej te nikakor več nočem zgubiti; spreobertiti hočem svoje življenje; sej ti zaslužiš vso mojo ljubezen, resnično te hočem ljubiti, nikoli več od tebe ne ločiti se: obljubil sim ti, raji umreti, kakor te še kdaj razžaliti; svojo obljubo zdaj ponovim in spolniti jo želim.

Obljubim ti, vsake priložnosti v greh se varovati, in zato hočem natanko spolnovati, kar mi je tvoj namestnik nasvetoval, de več ne grešim. Pa ti, o moj Bog! poznaš mojo slabost; dodeli mi gnado, de ti od zdaj za naprej zvest ostanem do smerti, in pomagaj mi, kadar pride skušnjava, de išem pri tebi pomoči. Pomagaj mi, o Marija! ti si Mati stano-

vitnosti; za Bogam stavim na te vse zaupanje svoje!

(Zdaj moli naloženo pokoro, kakor de bi jo zadnji-krat v svojim življenji molil.)

Darovanje pokore.

Sprejmi, o Bog! milostljivo mojo pokoro, katero sim zdaj opravil. Zedinim to malo pokoro z neskončnim zasluženjem Jezusa Kristusa in njegovo za me pre-lito sv. kervijo. Zavoljo Jezusoviga ter-pljenja, kervi in ran upam, de sim svojih grehov ves opran, karkoli sim jih storil v svojim življenji, ter vse še enkrat serčno obžalujem, in se jih kesam. Kar mi k popolnamosti kesanja, spovedi in sklepa še manjka, to naj nadomesti lju-bezni polno Božje serce Jezusa Kristusa, čigar usmiljenje je brez konca! Amen.

V.

Obhajilne molitve.

Priprava.

De je večkratno in vredno Obhajilo (vredno, kolikor je človeški slabosti mogoče) po želji Jezusa Kristusa in po želji sv. katoliške cerkve, to je gotovo; vendar, ti kersanska duša! pristopaj k mizi Gospodovi le po svetu in s privoljenjem svojiga dušniga vodnika.

Zastran vrednosti pa uče cerkveni učenci s sv. Frančiškam Salezijem tole: 1. Kdor se smertnih grehov obvaruje, in tudi prostovoljniga nagnjenja do odpustljivih grehov nima, sme vsaki teden pristopiti k sv. Obhajilu. 2. Kdor si resnobno prizadeva, vsih prostovoljnih malih grehov se ogibati, sme večkrat pristopiti, ko bi tudi včasih iz slabosti padel. 3. Kdor svoje hudobne nagnjenja in strasti večidel premaga, in ima veliko hrepenenje po sv. Obhajilu, sme vsaki dan pristopiti. — Vselej pa le po svetu in s privoljenjem svojiga spovednika.

Duhovno Obhajilo pa je vselej pripušeno, ne le pri sv. maši, ampak prav dobro in koristno je, večkrat na dan se spomniti svojiga v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujočiga Zveličarja, ali zjutraj, opoldne in zvečer se obrniti proti cerkvi, kjer je ljubljenee tvoje duše shranjen, in vselej serčno hrepenenje po njem obuditi ter

se tako po duhovno ž njim skleniti. Zlasti se lahko to zgodi pri obiskanji sv. Rešnjiga Telesa.

Ni nobeniga boljšiga pripomočka, grehov se znebiti, in v ljubezni Božji se utrditi kakor je sv. Obhajilo. Pa od kod je to, da nekatere duše pri večkratnih Obhajilih vendar le v stari mlačnosti ostanejo in zmirej v starih pregrehah živijo? Vzrok tega je, ker se premalo skerbno pripravljajo. K dobri pripravi pa je dvojniga treba:

1. Moraš svoje serce očistiti vsih nagnjenj, ktere se ustavljajo Božji ljubezni. Tvoje serce mora biti prazno posvetne ljubezni.

2. Moraš veliko hrepenenje imeti, Boga ljubiti, tvoje serce mora biti polno Božje ljubezni.

Pervi namen, kadar pristopimo k angeljski mizi, mora biti, da bi rastli v ljubezni Božji. „Le iz ljubezni moramo Boga prejemati, ker iz gole ljubezni se je on ljudem daroval.“ Zato moli naslednje molitve z zbrano pobožnostjo.

Pred sv. Obhajilam.

Vera.

Moj Bog! verujem v tebe praviga živiga Boga, ediniga v natori in trojniga v peršonah: Očeta, Sina in sv. Duha; verujem, da je Sin Božji, druga peršona v sveti Trojici, za nas človek postal, terpel in umerl; da je tretji dan od smerti vstal, in da po svojim vnebohodu sedi na desnici Boga Očeta in bo prišel soditi žive in mertve; verujem, da je Jezus Kristus svete zakramente postavil, da nobeden brez vere in kersta, in potem, kadar v greh pade, brez pokore zveličan

ne bo; verujem, de je gnada Božja vsim potrebna; vérujem tudi, de ti moj Bog, vse dobro z dobrim, vse hudo s hudim plačuješ, de nam naše zasluženje samo skoz tvoje pomaga; várujem zadnjič tudi vse, kar si ti po svoji katoliški cerkvi zapovedal verovati, in de zunaj nje nobeden zveličan ne bo. Vse to pa zato vérujem, ker si ti to razodel, kateri si véčna modrost in resnica. V ti in za to katoliško vero želim živeti in umreti. O moj Bog, poterdi me s svojo gnado v ti sveti veri!

Upanje.

Moj Bog! terdno upam po zasluženji, terpljenji in smerti svojiga Gospoga in Zveličarja Jezusa Kristusa zadobiti odpušenje vsih svojih grehov; zaupam s tvojo gnado in pomočjo, tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako véčno veselje in zveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si ti, moj Bog! to obljubil, ker si vsigamogočen, neskončno dober in zvest v svojih obljubah, kateri ne moreš ne goljufati in ne goljufan biti. Moj Bog in Gospod! stori še večji to moje upanje!

Ljubezen.

Ljubim tebe, moj Bog! iz celiga serca in čez vse, ker si ti sam v sebi nar vekši, vse ljubezni in časti vredna dobrota in lepota. Iz te ljubezni proti tebi je meni močno žal zavoljo vsih grehov mojiga celiga življenja, ker sim s taistimi tebe, svojiga Boga, razžalil: in sklenem, od zdaj na dalje, tebe, svojiga Boga, nikoli več ne razžaliti, tebi samimu želim služiti, tebi v vsih rečeh dopasti; svojiga bližnjiga hočem zavoljo tebe, kakor sam sebe ljubiti, in tako želim v ti ljubezni živeti in umreti. O Bog! užgi v meni ogenj svoje ljubezni, de bom v svojim serci gorečo ljubezen proti tvoji dobroti vedno ohranil. Amen.

Posebna molitev k Jezusu.

Pred sv. Obhajilam.

O moj ljubi Jezus, pravi Sin Božji! ki si iz ljubezni do mene na križi v morji bolečin in zaničevanja umerl, terdno verujem, de si v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujoč; pripravljen sim za to sveto vero dati svoje življenje.

O moj ljubeznjivi Zveličar! upam od tvoje dobrote, de boš, zavoljo zasluženja svoje za mé prelite kervi, že to jutro, ko hočeš k meni priti, moje serce s svojo sv. ljubeznijo užgal in mi vse tiste gnade dodelil, kterih mi je treba, de tebi zvest in stanoviten ostanem do konca svojiga življenja.

O moj Bog! edini in resnični ljubi moje duše! kaj si še več hotel storiti, de bi me nagnil k svoji ljubezni? O moj Jezus! ni ti bilo zadosti, de si umerl za me, ta sv. Zakrament si še hotel postaviti, v jed si se mi hotel dati, de bi se ves in ves meni daroval, de bi se zedinil popolnoma z menoj, revno in nehvaležno stvarjo. Še sam me vabiš, de bi te sprejel; nič bolj ne želiš, kakor de bi se jest sklenil s teboj. O neskončna ljubezen! Bog sam se hoče meni ves in ves darovati! O moj Bog! o ljubeznjiva, neskončna dobrotá, ki neskončno ljubezen zaslužiš! ljubim te čez vse, ljubim te iz celiga svojiga serca, ljubim te bolj, kakor sebe, ljubim te bolj, kakor svoje življenje; jest te ljubim, ker ljubljen biti hočeš, te ljubim, ker ljubljen biti zaslužiš, te ljubim, de bi le tebi dopadel, te

ljubim, ker toliko hrepeniš po moji ljubezni. Zapustite me torej vse posvetne želje, vse pozemeljske nagnjenja! tebi o moj Jezus! tebi moja nar večji dobrota, moje vse! tebi samimu hočem dati vso svojo ljubezen. Ti se hočeš dans meni vsiga in popolnoma darovati; tudi jest se tebi vsiga in popolnoma darujem. Daj, de te res ljubim; lej! nič družiga nočem, kakor le tebe samiga; nič družiga ne želim, kakor le to, kar tebi dopade, kakor le tebe samiga. Ljubim te, moj Zveličar! tvojo slabo ljubezen zedinim s tisto ljubeznijo, katero imajo vsi angelji in svetniki do tebe, s katero te Marija, tvoja Božja Mati, s katero te večni Oče sam ljubi. O de bi te od vsih ljubljeniga vidil! O de bi mogel storiti, da bi te vsi ljudje ljubili, de bi te tako ljubili, kakor ljubljen biti zaslužiš.

Lej, moj Jezus! tebi se bližam, de bi se s tvojim mesam nahranil. Pa, oh, moj Bog! kdo sim jest, in kdo si ti? Ti si Bog neskončne dobrote in jest, jest sim ubogi červ, ki sim obložen s tolikimi pregrehami, s kterimi sim te, oh! tolikrat odgnal iz svojiga serca. O moj Bog! jest nisim vreden, biti v tvoji pričujočnosti;

jest zaslužim zaveržen biti od tebe in celovečnost v peklu se pokoriti. Pa ti, o moj Bog! ker si neskončna dobrota, me k sebi zdaj kličeš, de bi te sprejel v svoje serce. Lej, jest se ti bližam, bližam se ves ponižan in potert, zavoljo velikih razžalenj, s kterimi sim te žalil, pa vender poln zaupanja v tvojo milost, v tvojo ljubezen. Oh, kako mi je žal, moj preljubeznjivi Zveličar! de sim te že tolikrat razžalil! Ti si celó svoje življenje hotel dati za me, jest pa sim tolikrat tvojo gnado, tvojo ljubezen zavergel, za prazen nič te zapustil. Obžalujem zdaj, bolj kakor vse drugo hudo, vse razžaljenja, ktere sim tebi storil, vse, male in velike, ker sim ž njimi tebe, neskončno dobroto, razžalil; sovražim jih iz vsiga serca. Upam, de si mi že vse odpustil; če pa ne, o Jezus! mi odpusti zdaj, preden te prejmem v svoje serce. Ker hočeš zdaj stanovati v mojim serci, te prosim, sprejmi me še popred milostljivo v svoji gnadi!

Pridi, o moj Jezus! pridi v moje serce, ki po tebi hrepeni. O moja edina, moja neskončna dobrota! moje življenje, moja ljubezen, moje vse! rad bi te dans prejel s tisto ljubeznijo, s ktero te pre-

jemajo tiste duše, ki te nar bolj ljubijo; rad bi te prejel, kakor tvoja lastna Mati Marija; to svoje današnje Obhajilo zedinim ž njihovimi Obhajili.

O preblazena Devica, ljuba moja Mati Marija! daj mi ti sama dans svojiga ljubiga Sina; lej, iz tvojih rok ga sprejeti želim. Povej mu ti, de sim jest tvoj služabnik, in on me bode, kadar bo k meni prišel, dans s toliko večji ljubeznijo pritisnil na svoje serce.

Zdihljej k Jezusu.

Se odperle so nebesa,
 Lej; že Kralj nebeški gró;
 Duša, vzdigni se 'z telesa
 In nasiti si želje!
 Truma angeljev se zbira
 Tam na altarji, moli ga:
 Tam studenec gnad izvira,
 Lej tam svoj'ga Ljubiga!
 Oh, ne čakaj, Jezus mili!
 Pridi, pridi, ljubi moj!
 Prosim naglo se usmili
 Mene — skleni se z menoj! —
 Res, Gospod! de nisim vreden,
 De pod mojo streho greš;
 Kak pa tebe sim potreben,
 To nar bolj le sam ti veš.

Sej ne morem več živeti,
 Če ne prideš, o Gospod!
 Tebe serčno čem objeti;
 Jest popred ne grem od tod,
 Torej, Jezus ljubeznjivi!
 Pridi in nasiti me,
 De v ljubezni nevgasljivi
 Večno s tabo sklenem se! Amen.

Po sv. Obhajilu.

(Čas po sv. Obhajilu je tisti dragi čas, v katerim so nebeški zakladi odprti; zakaj molitve, ki se opravljajo v času, kadar je Jezus tako na tanko z našo dušo sklenjen, imajo veliko več zasluženja in moči, kakor molitve drugi čas opravljene. Sv. Terezija pravi, de se takrat Gospod na milostni sedež v naši duši usede in nam kliče: „Prosi me, duša moja! karkoli le hočeš; le, de bi ti dobrote skazoval, sim k tebi prišel.“ O koliko posebnih gnad so prejeli tisti, ki so se po svetem obhajilu skerbno z Jezusam radovali! Častiti Oče Avila je po sv. Obhajilu vselej po dve uri v molitvi ostal. Sv. Alojzi je po sv. Obhajilu tri dni Jezusa hvalil za prejete gnade. Obudimo naslednje izročjenja pobožno, in bodimo ves dan zedinjeni z Jezusam, kteriga smo v jutro prejeli v svoje serce.)

Izročenje Jezusu.

Dobil sim njega, kteriga ljubi moja duša; nočem ga nikoli več zapustiti. Tebe o moj Jezus! objamem; moj si ti, nad kterim se raduje moje serce. Imam tebe, zaklad mojiga Serca, in v tebi imam vse. Oh, pripusti, prosim te, pripusti vender,

de moja duša občuti moč tvoje pričujočnosti! naj okusi, kako si sladak, o Gospod! de od ljubezni do tebe prevzeta nič drugiga ne išče, kakor le tebe; nič drugiga ne ljubi, kakor le tebe. Ti si moj Kralj; oh, ne pozabi moje revšine, mojiga uboštva! Ti si moj sodnik; pozabi moje grehe, in usmili se me! Ti si moj zdravnik, ozdravi vse moje slabosti! Ti si Ljubi moje duše; zaveži me seboj na večno. Ti si moj voditelj, moja bramba; postavi me na svojo stran; potem naj se vojskuje z menoj kdorkoli hoče. Ti si se za mé daroval, tudi jest hočem biti tebi v dar. Ti si moj Odrešenik; reši mojo dušo vsih sovražnikov njenih in posveti me! Ti si moj Bog, moje vse; kaj hočem v nebesih, kaj tu na zemlji, kakor le tebe, o Bog mojiga serca! Ti, o Bog, si moj delež na vekomaj! Amen.

Zdihljej k Jezusu.

Zdaj, o duša moja, pevaj!
 Jezus tvoj
 Je s teboj;
 Zdaj zročuj,
 Zdaj zdihuj,
 In v ljubezni se ogrevaj!

Zdaj vesela glas zaženi :

Jezus moj!
 Res si moj!
 In kot zdaj
 Vekomaj —

Prosim — moraš biti v meni!

In tak dolgo bom prosila :

Jezus moj!
 Bod' z menoj!
 De s teboj,
 Ljubi moj!

Po nebesih bom hodila.

Zahvala in prošnja.

Lej, o moj Jezus! že si k meni prišel, že si v mojim serci, že si ves moje posestvo! Pozdravim te, o moj ljubeznjivi Zveličar! molim te; pred teboj se veržem na kolena; objamem te, na svoje serce pritisnem, zahvalim se ti, de si hotel v moje revno serce priti. O Marija, o vi moji sv. priprošnjiki, moj sv. angelj varh, hvalite Jezusa namesto mene! Ker si me, o nebeški kralj! tako ljubeznjivo hotel obiskati, ti darujem svojo voljo, svojo prostost, vsiga samiga sebe. Ti si se meni vsiga daroval, tudi jest se tebi vsiga darujem; za naprej nočem biti sam svoj; ne, od dans za naprej naj bom

ves tvoj. Hočem in želim, de bo moja duša vsa tvoja, de moje telo in vse moje moči želé le tebi dopasti. Tebi, o moj Jezus! posvetim vse svoje misli, želje in nagnjenja, vse svoje življenje. Sej sim te dosti dolgo žalil, o moj Jezus! Vse dni svojiga prihodnjiga življenja hočem v to obrniti, de bi te ljubil, ker si me ti toliko ljubil.

Sprejmi, o Bog mojiga serca, sprejmi dar, kteriga ti dans daruje ubogi grešnik. ki nič bolj ne želi, kakor tebe ljubiti, tebi dopasti. Stori z menoj, in delaj z menoj, in z vsim, kar je mojiga, kakor le tebi dopade. O de bi tvoja ljubezen v mojim serci pokončala vse nagnjenja, ki niso tebi dopadljive, de bi le tvoj bil, za te živel, tebi dopadel!

Ne prosim te, o Jezus! za dobrote tega sveta; prosim te le, dodeli mi po zasluženji svojiga terpljenja vedno žalost čez moje grehe. Razsvetli me, de spoznam nečimernost tega sveta, de spoznam, kako zelo ti zaslužiš ljubljjen biti od nas vsih. Daj, de se odtergam vsiga pozemeljskiga in naveži me na svojo sveto ljubezen, de od dans za naprej nič drugiga nočem in ne želim, kakor le to, kar

ti hočeš in ležiš. Daj mi poterpežljivost in vdanost, kadar bom reven in bolan, ali kadar se mi kaj prigodi, kar moji lastni ljubezni ne dopade. Dodeli, de bom ves krotak proti tistim, ki me žalijo ali zaničujejo. Daj mi srečno smert, daj mi svojo sveto ljubezen. Pred vsim pa te prosim, dodeli mi stanovitnost v tvoji gnadi noter do smerti. Ne pripusti, de bi se še kdaj ločil od tebe. O moj presladki Jezus! dodeli mi tudi gnado, de se v vsih skušnjavah in nevarnostih k tebi zatečem, in tebe pomoči prosim. Še enkrat te prosim za gnado stanovitosti. —

O večni Oče! tvoj ljubi Sin Jezus mi je obljubil, de mi ti vse dati hočeš, karkoli te bom v njegovim imenu prosil: „Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojim imenu, vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.) V imenu in po zasluženji tvojiga ljubiga Sina te torej prosim tvoje ljubezni in vedne stanovitosti, da te bom kdaj tam v nebesih ljubil na vso moč, in bom vso večnost hvaliti zamogel tvoje neskončno usmiljenje, tam, kjer bom gotov, de se ne bom nikoli več ločil od tebe.

O preblažena Devica Marija, upanje moje! zadobi mi to gnado, za katero te prosim; daj de te serčno ljubim, tebe, svojo mogočno kraljico, in de se v vsih svojih potrebah tebi izročujem. Amen.

Molitev za sv. odpustke.

Lej, o dobrotljivi in presladki Jezus! pred tvojim obličjem se veržem na svoje kolena, ter te serčno prosim in milo zdi-hujem, vtisni globoko v moje serce žive občutljeje vere, upanje in ljubezni, z resnično žalostjo čez moje grehe in terdnim sklepam poboljšati se. Ko z živim občutljejem in veliko bolečino tvoje petere sv. rane premišljudem, in v svojim serci prevdarjam, se spomnim tistih besedi, ki so tekle iz posvečenih ust kraljeviga pre-roka Davida: „Prebodli so moje roke in noge in šteli so moje kosti.“

(Kdor po vredni prejemi sv. pokore in sv. Obhajila to molitev pobožno in skesano pred bitko martro moli, zadobi popolnoma odpustek, ki se zamore tudi dušam v vicah darovati. Pap. Klemen VIII., Leo XII. 1825.)

Prošnja za sv. čednosti.

Moj Gospod in moj Bog! prosim te po zasluženji Jezusa Kristusa, razsvetli me, de spoznam, kako nečimerno je vse na tem svetu, in de tu ni družiga dobriga

kakor ljubiti le tebe, o nar večji, o neskončna dobroti. Daj mi spoznati svojo nevrednost in zapopasti, kako ti zaslužiš biti ljubljen od vsih, zlasti od mene zavoljo ljubezni, s katero si me ti popred ljubil. Dodeli mi sv. ponižnost, de bom vesel, kadar bom zaničevan. Dodeli mi veliko žalost čez moje grehe in serčno ljubezen do sv. zatajevanja, de se ustavljam svojim strastim in strahujem svoje nepokorne počutke. Dodeli mi pravo ljubezen do pokoršine do svojih predpostavljnih, in pa gnado, de vse storim le zato, de bi tebi dopadel. Dodeli mi sveto čistost telesa in duše, in de se odtergam vsiga kar me k tebi ne pripelja. Daj mi veliko zaupanje na terpljenje Kristusovo in na priprošnjo preblažene Device Marije. Daj mi veliko ljubezen do tebe in popolnoma vdanost v tvojo sv. voljo.

Priporočim ti, o moj Bog! uboge duše v vicah, svoje žlahtnike, dobrotnike in prijatle in vse, kateri so me kdaj razžalili ali mi kdaj kake britkosti storili; prosim te, napolni jih s svojo gnado. Poslednjič ti priporočim vse nevernike, krivoverce in vse grešnike, zlasti terdovratne. Daj, o moj Bog! ker neskončno

ljubezen zaslužiš, daj, de te vsi spoznajo in ljubijo, zlasti mi dodeli, de te jest ljubim, ki sim bil bolj nehvaležen, kakor drugi. Sej sim te dosti dolgo že žalil: stori de te ljubim, in skoz vso večnost tvoje usmiljenje hvalim. Presveta Devica Marija! prosi za me. Amen.

Duhovno Obhajila.

(Duhovno obhajilo je po besedah sv. Tomaža Akvina posebniga častiveca nar svetejšiga Zakramenta, serčno hrepenenje, Jezusa v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa prejeti v ljubeznjivim objemanji njega, kakor de bi ga v resnici prejel. „Če hočete po duhovno se obhajati, pravi sv. Terezija, se morate v duhu ravno tako zbrati, kakor de bi sv. Telo našiga Gospoda v resnici prejeli.“ Duhovno Obhajilo je posebno močan pripomoček, Jezusa pri sv. Obhajilu z več pridam prejemati; zato so svetniki tolikrat na dan se po duhovno obhajali in to večkratno duhovno Obhajilo vsim pravovernim zlasti pri sv. maši priporočevali.)

Zdihljej pri duhovnim Obhajilu.

Moj Jezus, terdno verujem, de si v presvetim Zakramentu resnično pričujoč. Ljubim te čez vse, želim te v svoje serce prejeti. Ker mi pa zdaj ni pripušeno, te v nar svetejšim Zakramentu resnično prejeti, pridi vsaj s svojo gnado in s svojo ljubeznijo v moje serce! Objamem te, zedinim se s teboj, kakor de bi bil resnično prišel v moje serce. Oh, ne pripusti, de bi se še kdaj ločil od tebe.

Krajši zdihljej za duhovno Obhajilo, ki se lahko vsako uro ponovi, ali pa še večkrat:

Verujem, o Jezus! de si v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa resnično pričujoč; želim s teboj se skleniti; pridi v moje serce. Objamem te, oh ne loči se nikdar od mene!

Duša Kristusova.

Duša Kristusova, posveti me!
 Telo Kristusovo, odreši me!
 Voda Kristusove rane, operi me!
 Terpljenje Kristusovo, poterdi me!
 O predobrotljivi Jezus, usliši me!
 V svoje svete rane zakrij me!
 Od tebe ločit' se, ne pripusti me!
 V moji smerti pokličiči me!
 De s tvojimi svetniki hvalim te
 V tvojim kraljestvu vekomaj! Amen.

VI.

Večernice

v čast britkiga terpljenja našiga
Gospoda Jezusa Kristusa.

De bi, o keršanska duša, ob nedeljah in zapovedanih praznikih, na večer, svojiga Zveličarja za njegovo bitko terpljenje še posebej zahvaliti in po svoji moči počastiti zamogla, so ti naslednji petéri psalmi Kristusoviga terpljenja iz Davidovih psalmov vzeti in tako v versteni, kakor jih navadno sv. katoliška cerkev moli. Tudi doma zamoreš te večernice opravljati, ter si tako veliko zasluženja zadobiti.

Začetek.

Oče naš. Češena si Marija.

O Bog, hiti me otét.

Gospod! teci mi pomagat.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu,
Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kri-
stusovo od zdaj in na vekomaj! Amen.

Predpev. Lej, o Gospod!

Pervi psalm (21).

Trpeči Mesija in njegovo kraljestvo.

De David v tem psalmu od Mesija govori, so tudi že stari judje spoznali, pa tudi aposteljni so ravno to pričali (Jan. 19, 24. Hebr. 2, 11. 12:) in tudi Kristus sam. (Mat. 27, 46. Mar. 15, 34.)

Bog, moj Bog! ozri se na me; zakaj si me zapustil? Vpitje mojih grehov mi odteguje pomoč.

Moj Bog! kličem po dnevu, in me ne uslišiš; in po noči, in mi ni v nespamet.

Ti pa prebivaš v svetišču, hvala Izraelova!

V te so upala naši očetje; upali so in si jih rešil.

V té so klicali, in so bili oteti; v té so upali, in niso bili osramoteni.

Jez pa sim červ, in ne človek; zasramovanje ljudi, in izveržek izmed ljudstva.

Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo; z ustnicami gibljejo, in z glavo majejo:

„V Gospoda je zaupal, naj ga reši; otmè naj ga, ker ga ljubi.“

Zakaj ti si, ki si me izlekel iz telesa, moje upanje od pers moje matere.

Tebi sim bil vržen iz materniga naročja; od materniga telesa si bil ti moj Bog.

Ne hōdi od mene; zakaj stiska je prav blizo; ker nikogar ni, de bi pomagal.

Veliko telet me je obdalo! debeli junci so me obsuli.

Reže v mé, ko zgrabljiv in rjoveč lev.

Ko voda sim razlit: in vse moje kosti so se razklenile. Moje serce je kakor razstopljen vosk v mojim telesu.

Moja moč se je usušila kakor čepina, in moj jezik tiči na mojim nébu; in v smertni prah si me pripeljal.

Ker veliko psóv me je obsulo; truma hudobnih me je oblegla. Moje roke in moje noge so mi prebodli.

Vse moje kosti so razšteli, oni pa so me premišljevali in gledali.

Moje oblačila so si razdelili, in za mojo suknjo so vadjali.

Ti pa, o Gospod! mi ne odteguj pomoči: glej na mojo branitev.

Reši meča, Bog! mojo dušo, in iz pasje roke mojo edino.

Otmi me iz levoviga žrela, in mene ponižaniga od rogov enorogov.

Ozuanoval bom tvoje ime svojim bratam, v sredi zbora te bom hvalil.

Ki se bojite Gospoda, hvalite ga; ves zarod Jakobov častite ga.

Boj se ga ves Izraelov zarod! ker ni zaverigel in ne zaničeval prošnje uboziga, tudi ni obernil od mene svojiga obličja; in ko sim vanj klical, me je uslišal.

Pri tebi je moja hvala v velikim zboru; svoje obljube bom spolnoval vpričo njih, ki se ga bojé.

Jedli bodo ubogi, in bodo nasiteni, in hvalili bodo Gospoda, ki ga išejo; njih serca bodo živale vekomaj.

Vse pokrajine zemlje se bodo spomnile, ter se vernile k Gospodu! in vsi rodovi nevernikov bodo molili pred njega obličjem.

Zakaj Gospodovo je kraljestvo, in on bo gospodoval nad narodi.

Jedli bodo in molili vsi débeli zemlje; pred njega obličjem bodo popadali vsi, ki pridejo na zemljo.

In moja duša bo njemu živela, in moj zarod bo njemu služil.

Po Gospodu se bo imenoval prihodnji zarod; in nebesa bodo oznanovale njega pravico ljudstvu, ki bo rojeno; ktero je Gospod naredil.

Čast. hvala in zahvala bodi Očetu,

Sinu in sv. Duhu za britko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Lej, o Gospod! moje nadlogo in britkost; zakaj sovražnik se je vzdignil čez mé.

Predpev. V svoji britkosti.

Drugi psalm (68).

Terpeči Mesija.

David govori v Kristusovim imenu in prerokuje Kristusovo terpljenje in zaverženje, kakor tudi že aposteljni spričujejo.

Pomagaj mi, o Bog! ker so vode pritekale do moje duše.

Tičim globoko v blatu, in ni najti dna; prišel sim v globočino morja, in vihar me je pogreznil.

Trudim se z vpitjem, moje gerlo je zamolklo; moje oči pešajo, ko upam v svojiga Boga.

Več ko las na moji glavi jih je, ki me sovražijo brez uzroka; močni so moji sovražniki, ki me preganjajo krivično; kar nisim ropal, sim potem povernil.

Bog! ti veš mojo nespamet; in moje pregrehe ti niso prikrite.

Naj ne bodo osramoteni zavoljo mene, kateri v tebe upajo, o Gospod, Gospod vojskinih trum! Naj ne bodo osramoteni zavoljo mene, kateri tebe išejo, Izraelov Bog!

Ker zavoljo tebe prënašam zasmehovanje; sramota pokriva moje obličje.

Ptuj sim postal svojim bratam; neznan otrokam svoje matere.

Ker gorečnost za tvojo hišo me jé; in zasramovanje njih, ki tebe zasramujejo, na mé pada.

S postam pokrivam svojo dušo, in bilo mi je v zasmehovanje.

Naredil sim si žimnato oblačilo, in bil sim jim v pregovor.

Zoper me so govorili, kateri so sedeli pri vratih; in od mene pojejo, kateri vino pijejo.

Jez pa, Gospod! k tebi molim; čas dopadenja je, o Bog! Po obilnosti svojiga usmiljenja me usliši, v resnici svoje blagosti.

Potegni me iz blata, de ne obtičim; reši me njih, ki me čertijo, in iz globokih voda.

Naj me ne vtopi sila vode, in globočina naj me ne požre; in jama naj nad mano ne stisne svojih ust.

Usliši me, Gospod! ker dobrotljivo je

tvoje usmiljenje; in po obilnosti svojiga usmiljenja glej v mé!

Ne obračaj svojiga obličja od svojiga služabnika, ker sim v stiski; hitro me usliši!

Glej na mojo dušo, in reši jo; zavoljo mojih sovražnikov me otmi.

Znano ti je moje zasramovanje in osramotenje, in moja sramožljivost.

Pred tvojim obličjem so vsi, ki me stiskajo; moje serce pričakuje zasramovanja in reve. Pričakoval sim ga, de bi me miloval, pa ga ni; in de bi me tolažil, pa ga ne najdem.

In dajejo mi žolca v jed, in v moji žeji me napajajo s kisam.

Njih miza jim bodi v zadergo, in v povračilo, in v spotikljeji.

Njih oči naj otemné, de ne vidijo; njih herbet zmiraj vklanja.

Izli na njé svojo jezo; in serd tvoje jeze naj jih zgrabi.

Naj bo pusto njih prebivališé, in nihče naj ne prebiva v njih šotorih.

Zakaj, kteriga si ti udaril, ga preganjajo, in bolečinam mojih ran še pridevajo.

Pusti jih padati iz greha v greh, in naj ne pridejo v tvojo pravico.

Izbrišejo naj se iz bukev živih, ter naj se ne pišejo med pravične.

Jez sim reven in terpeč; tvoja blagost o Bog! me bo sprejela.

Hvalil bom s petjem Božje imé; in ga poveličeval s hvalo; in to bo Bogu bolj dopadlo kakor mlado tele, ki mu rastejo rogovi in parklji.

Reveži naj vidijo in naj se veselé; išite Boga, in živela bo vaša duša; ker Gospod usliši reveže, in ne zaničuje svojih jetnikov.

Hvalite ga nebo in zemlja, morje in vse, kar v njem lazi.

Ker Bog bo Sionu pomagal, in mesta Judove se bodo stavile, in ondi bodo prebivali, in v delež ga dobili.

In zarad njega služabnikov ga bo v lasti imel; in kateri ljubijo njegovo imé, bodo v njem prebivali.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. V svoji bitkosti sim klical Gospoda, in uslišal me je v svojim svetim tempeljnu.

Predpev. Svojiga obličja.

Tretji psalm (39).

Molitev za rešenje v raznih dušnih in telesnih potrebah.

V té, Gospod, zaupam, ne bom osramoten vekomaj; po svoji pravici me reši!

Nagni mi svoje uho, hiti me otet! Bodi mi Bog varh in hiša pribežališa, de mi pomagaš!

Zakaj ti si moja moč in moje pribežališe, in zavoljo svojiga imena me boš vodil in živil; izpeljal me boš iz te zaderge, ki so mi jo nastavili; ker ti si moj varh.

V tvoje roke izročim svojiga duha; ti si me rešil, Gospod resnični Bog!

Ti sovražiš njé, ki se nečimernosti derzé zastonj; jez pa sim v Gospoda upal.

Veselil se bom in radoval nad tvojo milostjo; zakaj ozerl si se na mojo revo, in iz težav si rešil mojo dušo; in me nisi dal sovražniku v roke; postavil si moje noge na prostoren kraj.

Usmili se me, Gospod! ker sim stiskan; pobito je od nevoljé moje oko, moja duša in moje telo.

Zakaj moje življenje zginja v žalosti in moje leta v zdihovanji. Oslabela je po revi moja moč, in moje kosti so pretresene.

Zavoljo vsih svojih sovražnikov sim

zelo v sramoto tudi svojim sosedam, znan-
cam pa v strah. Kteri me zunaj vidilo,
beže pred mano.

Pozabljen sim, ko mertvi, v sercu;
kakor zaveržena posoda sim, zakaj slišal
sim zasramovanje dosterih, ki krog in krog
prebivajo. Ko so se bili zoper me sošli,
so se posvetovali, mi življenje vzeti.

Jez pa sim upal v té, Gospod! rekel
sim: Ti si moj Bog; v tvojih rokah je
moje življenje; iztergaj me iz roke mojih
sovražnikov, in njih, ki me preganjajo.

Razsvetli svoje obličje nad svojim
hlapcam; otmi me po svojim usmiljenji.

Gospod! ne bom osramoten, ker sim
v tebe klical. Osramoteni naj bodo hu-
dobni, ter naj se pogreznejo v pekel.

Goljufne usta naj umolknejo, ki zoper
pravičniga krivico govore iz napuha in
zaničevanja.

Kako obilna je tvoja sladkost Gospod
ki si jo prihranil njim, kteri se te boje;
Spolnuješ jo njim, ki upajo v té, vpričo
človeških otrok.

Prikrivaš jih v skrivnosti svojiga
obličja strahu ljudi. Braniš jih v svojim
šotoru zoper govorečim jezikam.

Hvaljen bodi, Gospod, ker mi je svojo
milost čudovito razkazal v terdnim mestu.

Jez pa sim rekel v strahu svojiga duha :
Zaveržen sim spred tvojih oči! Zatorej si
uslišal glas moje molitve, ko sim v tebe
klical.

Ljubite Gospoda vsi njegovi sveti;
zakaj Gospod iše resnice, in obilno vračuje
njim, ki prevzetnost doprinašajo.

Junaško se deržite, in poterdi se serce
vam vsem, ki v Gospoda upate!

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu,
Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kri-
stusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Svojiga obličja nisim od-
vernil od njih, ki so me zasramovali in
zapljuvali.

Predpev. Kakor jagnje.

Četerti psalm. (139).

Prošnja za pomoč zoper hudobne, zvite
sovražnike.

Reši me, Gospod! hudobniga človeka,
krivičnega moža me otmi.

Oni mislijo hudo v sercu, vsaki dan
boj napravljajo; svoje jezike brusijo, kakor
kača; gadji strup je pod njih vstnicami.

Obvari me, Gospod! grešnikove roke;
reši me krivičnih ljudi, ki mi mislijo spod-
nesti stopinje.

Prevzetni mi nastavljajo zadergo, in vervi razpenjajo v mrežo, na potu mi pokladajo spotiko.

Rekel sim Gospodu: Moj Bog si ti; usliši, Gospod, glas moje prošnje!

Gospod, Gospod, moč mojiga zveličanja! glavo mi obsenčiš ob dnevu vojske.

Ne prepusti me, Gospod! grešniku zoper mojo voljo, zoper me naklepajo; ne zapusti me, de se kje ne povekšujejo.

Poglavitno njih zvijač, prizadevanje njih ustnic jih bo pokrilo.

Oglje bo na nje padlo, v ogenj jih boš vergel, v nadlogah ne bodo sterpeli.

Jezičnimu človeku se ne bo dobro godilo na zemlji; krivičniga moža bo nesreča zadela v poginu.

Spoznam, de bo Gospod pravico napravljajl siromaku, in maševanje revežem.

Vender pa bodo pravični slavili tvoje ime; in pošteni stanovali pred tvojim obličjem.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za britku terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Kakor jagnje bo v mesnico peljan in ne bo odperl svojih ust pre njim, ki ga striže.

Predpev. Moje ljudstvo.

Peti psalm (87).

Molitev v britkosti in zapušenji.

Gospod, Bog mojiga zveličanja, po dnevu kličem, in po noči vpričo tebe.

Naj pride pred tvoje obličje moja molitev; nagni svoje uho k moji prošnji!

Ker moja duša je z nadlogami napolnjena, in moje življenje se peklu bliža.

Prištet sim njim, ki gredo v jamo, enak človeku, ki je brez pomoči.

Med mertve sim spušen, kakor pobiti, kateri spijo v grehah, in se jih več ne spomniš, in oni so pahnjeni iz tvoje roke.

Položili so me v nar globokejši jamo v temo, in v smertno senco.

Tvoj serd tiči terdo nad mano, in vse svoje valove si nad me navlekel.

Odvernili si od mene moje znanče; imeli so me za gnjusobo. Izdan sim, in ne morem uiti.

Moje oči slabé zavoljo revšine; v tebe kličem, o Gospod! ves dan, proti tebi razpenjam svoje roke.

Boš mar nad mertvimi čudo delal? ali jih bodo zdravniki obudili, de te bodo slavili?

Bo mar kdo v grobu pripovedoval tvojo milost, in tvojo resnico v pogubljenji?

Se bodo mar v temnicah spoznale tvoje čuda; in tvoja pravica v deželi pozabljivosti?

Jez pa, Gospod! v tebe kličem, in zjutrej ti moja molitev naproti pride.

Zakaj, Gospod, zametuješ mojo molitev, in odvracaš svoje obličje od mene?

Revež sim, in v težavah od svoje mladosti; povišan pa, sim bil ponižan in prestrašen.

Tvoja jeza se na me obrača, in tvoji strahovi me begajo, obdajajo me ves dan kakor voda, obdajajo me vsi skupej.

Odpravil si od mene prijatla in bližnjiga, in moje znance od moje reve.

Čast, hvala in zahvala bodi očetu, Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Moje ljudstvo! kaj sim ti storil? s čém te nadlegoval? Povej mi.

Poglavje. (Filip. 2.)

Bratje? Kristus pa je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca nase vzel . . . Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križi. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dá ime, katero je čez vse imena.

Odg. Hvala bodi Bogu!

Pesem.

1.

K svet'mu križu pristopite,
 Jezus, Bog, na njem visí!
 In grenke solze točite,
 Ker za nas on toljk' terpi
 Oh, preljubeznjivo Dete
 Se postavi med preklete,
 Sebe v pravo z Bogam dá!
 Od pekla nas vse oteti,
 Hoče Jezus sam umreti!
     Sveti, sveti,
     O presveti!
     Večni Bog!

2.

Še na križi ne pozabi
 Prosit' za sovražnike,
 Še seboj v nebesa vabi
 Tudi c'lo razbojnika.
 Temu, kter ga zaničuje,
 On dobrote povračuje.
 O ljubezni polni Bog!
 Daje zdravje za bolezen,
 Za sovraštvo da ljubezen.
     Sveti, sveti,
     O presveti!
     Večni Bog!

3.

Teče potok mu kervavi
 Iz obraza, rok in nog,

In v težavah zdiha, pravi,
 Vpije: O moj Bog! moj Bog!
 Oh, zakaj zapušaš Sina,
 Ker ga tare bolečina?

Jezus, kaj za nas terpiš!
 Svojo žejo vtolažiti,
 Moraš želč in jesih piti!

Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

4.

Oslabljen od bolečine,
 Živ na pol je komaj še,
 Zdihne zdaj iz globočine:
 Oče! spolnjeno je vse!
 Nagne glavo, sam Bog večni,
 De bi grešniki b'li srečni,
 Sklene — dušo izroči.

Nam nebesa obderžati
 Se on sam pusti zaklati.
 Sveti, sveti,
 O presveti!
 Večni Bog!

5.

S strašnim gromam vse nebesa,
 Vidit' njega, smert dajo;
 Skale počjo od potresa,
 Svetlo solnce je tamno.
 Tudi grobi so odperti,
 Mertvi vstajajo od smerti,
 In se prikazujejo.

Odrešenje, kakor reka
 Se iz njega ran izteka.
 Sveti, sveti,
 O prosveti!
 Večni Bog!

6.

Zviraj Božja Kri, o zviraj!
 In po meni vedno lij;
 Mojo revno dušo spiraj,
 Moje grehe čisto zmij!
 Oh, naj kušnem rane tvoje,
 Iz njih teče zdravje moje,
 In tud' tebe, o moj Bog!
 Kjer si hotel smert storiti,
 Tam te hočem jest moliti.
 Sveti, sveti.
 O presveti!
 Večni Bog!

V. Bog svojimu lastnimu Sinu ni
 prizanesel.

O. Ampak ga je dal za nas v smert
 na križi.

Predpev. Ob deveti uri.

Zahvalna pesem Marije Device.

(Magnificat. Luk. 1, 46.)

„Moja duša poveljučuje Gospoda, in
 moj duh se veseli v Bogu, mojim Zveli-
 čarji.

Ker se je ozerl na nizkost svoje dekle; zakaj glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi.

Zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen in sveto njegovo imé.

In njegovo usmiljenje jim je od roda do roda, kateri se njega bojé.

Moč je skazal s svojo roko, in razkropil je napuhnjene v misli njih serca.

Mogočne je iz sedeža vergel, in ponižne povzdignil.

Lačne je z dobrimi napolnil, in bogate prazne spustil.

Sprejel je Izraela, svojiga služabnika, in se je spomnil svojiga usmiljenja.

Kakor je obljubil našim očakam, Abrahamu in njegovimu zarodu na vekomaj.

Čast, hvala in zahvala bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu za bitko terpljenje Kristusovo od zdaj in na vekomaj. Amen.

Predpev. Ob deveti uri je Jezus z velikim glasom zavpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ in je glavo nagnil in umerl.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride!

Molitev.

Vsigamogočni večni Bog! ki si v odrešenje človeškiga rodu hotel, de je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, meso nase vzel in smert križa preterpel; prosimo te, v ljubezni ravno tega tvojiga Sinu, odpusti nam, v moči njegoviga britkiga terpljenja in njegove drage Kervi, vse naše grehe in ž njimi zaslužene kazni in vzemi nas po srečni smerti v večno življenje. Po ravno tistim Gospodu našim Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, ki s teboj in sv. Duham enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

K žalostni Materi Božji.

Zraven križa Jezusoviga je stala Mati njegova, in sestra njena, Marija Kleofova in Marija Magdalena; in Jezus je rekel Marii: „Žena, glej, tvoj sin!“ in učencu Janezu: „Glej, tvoja mati!“

V. Prosi za nas o žalostna mati!

O. De bomo deležni sadu terpljenja tvojiga Sina.

Molitev.

Bog, v kteriga terpljenji je, po pre-rokovanji Simeonovim, presladko dušo

Device in Matere Marije meč žalosti presunil, dodeli milostljivo, de, ki njene žalosti s častitim spominam obhajamo, srečen sad tvojiga terpljenja dosežemo, kateri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog vekomaj! Amen.

V. Gospod! usliši mojo molitev.

O. In moje vpitje naj k tebi pride,

V. Častimo Gospoda,

O. Hvalimo ga za njegove dobrote.

V. Verne duše naj po milosti Božji v miru počivajo.

O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

V. Bog nam dodeli svoj mir.

O. In večno življenje. Amen.

Češena Kraljica.

Češena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v ti dolini solz. Oh, oberni tedaj naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenji Jezusa, žegnani sad svojiga telesa; o milostljiva, o dobrotljiva o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

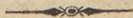
Molitev.

Vsigamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslужila, s pripomočjo sv. Duha pripravil, daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večni smerti rešeni. Po Kristusu Jezusu, Gospodu našim. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Darovanje.

Sprejmi dopadljivo, o križani Jezus! te svete večernice, ktere sim zdaj v čast tvojiga britkiga terpljenja opravil. Darujem ti jih v čast tvojih sv. peterih ran, in v serčno zahvalo za vse, kar si na duši in na telesi za me in za vse uboge grešnike milostno terpel. Prosim te pa tudi ponižno, dodeli bogato zasluženje svojiga britkiga terpljenja moji revni duši, in z močjo svoje drage Kervi jo vsih grehov operi, de po smerti vsa čista pred tvoje Božje obličje stopiti zamore. Amen.

Pobožno pozdravljenje svete rane Jezusove strani.

(Sv. Gere.)

O Gospod Jezus! ti sveti pelikan, ki si nas nečiste očistil s svojo kervijo! zahvalim te za presladko in prečastito rano ljubezni, katero si na sv. križi prejel, kadar je tvoja nepremagljiva ljubezen s svojo ljubeznjivo pšico tvojo presladko stran odperla in tvoje presveto serce z rano ljubezni ranila. Češeno bodi to zveličansko ranjenje, češena ta presladka rana in češena presveta kri in voda zveličanja ki je v očiševanje grehov iz nje tekla. S premočnim kapam te vode, o Jezus! mene nečistiga operi. in s to svojo kervijo me pokropi in oživi, ter mi dodeli, de bo pri ločenji moje duše iz tega sveta saj edina kapljica te Božje rose moj delež, moja erbšina! Po svojim prebodenim sercu prebodi, o preljubeznjivi moj Jezus! moje serce s pšico svoje ljubezni, tako siluo, de nič pozemslskiga več sprejeti ne bo moglo, temuč de bo le od tvoje mogočne ljubezni vse prevzeto in kraljevano. Amen.

Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa.

(S v. Gere.)

Bodite mi pozdravljeni o nježni udje
mojiga Gospoda Jezusa Kristusa, ki ste
bili toliko terpinčeni za naše zveličanje!

Bodi mi pozdravljena častita glava, za
nas s ternjem kronana in s terstam bita!

Bodi mi pozdravljeno predrago obličje,
za nas zapljuvano in s pestmi bito!

Bodite mi pozdravljene, vé premile
oči našiga Odrešenika, ki ste za nas to-
čile britke solzé!

Bodite mi pozdravljene svete usta in
ti preljubo gerlo, za nas z jesiham in
želčem napojeno!

Bodite mi pozdravljene preblage
ušesa, za nas z zaničevanjem in kletevjo
razžaljene!

Bodi mi pozdravljen presveti herbet,
ki si za nas bičan bil!

Bodite mi pozdravljene častitljive roke
in noge, za nas na križi razpete!

Bodite mi pozdravljene Božje persi,
za nas stepene in zbite!

Bodite mi pozdravljene vse časti vredne
kolena, za nas ranjene, v molitvi pripognjene!

Bodite mi pozdravljene presvete noge
za nas z žebli prebodene!

Bodi mi pozdravljena častita stran,
za nas s sulico vojakovo odperta!

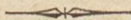
Bodi mi pozdravljeno celo sv. Telo
Jezusa Kristusa, za nas na križi viseče,
ranjeno, umorjeno in pokopano.

Bodi mi pozdravljeno, o presladko
serce Jezusovo, ti zaklad presvete Tro-
jice, za nas na križi odperto!

Bodi mi pozdravljena ti trikrat sveta
duša Jezusa Kristusa, za nas do smerti
užaljena!

Bodi mi pozdravljena ti predraga kri,
za nas tako obilno tekoča iz Kristusovih ran!

Bodite mi pozdravljene, ve presvete
rane našiga Odrešenika, ve spomin ljubezni
in cena našiga Odrešenja, v terpljenji
Kristusovim vsekane, zdaj pa v nebesih
kakor zvezde bliščeče! V te svoje rane,
o dobrotljivi Jezus; me zapiši in me skrij
pred pogledam zapeljivca! In zavoljo za-
služenja in ran svojih udov me stori
vredniga, dodeliti moji duši pri ločenji
iz te solzne doline tisto čistost in ne-
dolžnost, katero si s terpljenjem vsih svojih
udov svoji sveti cerkvi zaslužil! Amen.

VII.

Sveti križev pot

svetiga Patra

Leonarda Portu-Mavriškiga.

Darovanje svetiga križeviga pota.

 dobrotljivi moj Jezus! ljubim te
 čez vse, ker si večna dobrota in brez-
 končna milost. Zal mi je iz vsiga serca,
 de sim kdaj tebe, o nar veči dobrota!
 razžalil. Darujem ti ta sveti križev pot
 v tvojo čast, v spomin tistiga težavniga
 pota, po katerim si hodil zavoljo mene ubo-
 ziga grešnika. Vsih odpustkov se želim
 vdeležiti, kateri so za sveti križov pot po-
 deljeni, torej tudi želim, vse tako opraviti,
 kar in kakor je v zadobljenje odpustkov

storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, de bi s sv. križevim potam v tem življenji tvojo milost, v prihodnjim pa večno veselje zaslužiti zamogel. Amen.

(Zdaj daruj Bogu odpustke za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da bi v prid jim bili.)

Pri nekterih štacijonih se zadobé popolnoma odpustiki; ker pa nobeden ne more za-se več, kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, torej prvi popolnoma odpustek sebi v prid obrni, druge (pa za duše v vicah Bogu daruj, ali za dušo ranjeiga očeta ali ranjce matere, brata, sestre, prijatla ali kteriga družiga itd.)

I. štacijon.

Jezusa v smert obsodijo.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojiga nedolžniga Jezusa, s katero je krivično sodbo brez vsiga ugovarjanje poslušal, in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ktere so sodbo podpisale. Hudobnost tvojiga jezika, s katero si se večkrat zoper Boga in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, de je nedolžniga Jezusa v smert obsodil. Obrni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem, kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kak o nezmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogimu grešniku! Boš li tedaj za nevredno hudobno stvar ječo, verige, tepenje terpel? in v tako grozovitno smert obsojen? Oh! to je zadosti, de mi rani moje serce, de naj objokujem vse pregrehe, ktere sim s svojim jezikom storil. Tedaj jih obžalujem in kličem k tebi: O Jezus! usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. štacijon.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo prenaša tepenje in suvanje malopridniga ljudstva! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, de se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh, objokuj svojo slepoto, oberni se k svojemu Gospodu, zdihni in reci:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni se spodobi križ. O težki križ! ki so ti ga moji grehi naložili. O ljubeznjivi Jezus! podeli mi svojo gnado in moč, de bom vse križe objel, ktere sim s svojimi grehi zaslužil. Stori, de bom svoj križ voljno objel, in se tako od sveta ločil! daj mi tako ljubezen do križa, de bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: Terpeti ali umreti, umreti, ali terpeti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. štacijon.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo tolikanj prelite kervi ves oslavljen prvič na zemljo pade. Oh, kako ga s pestni bijejo, z nogami teptajo in sujejo! Vender ni žalovanja ali nevolje iz njegovih ust slišati. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost! zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej me pre-
 uboziga grešnika pred tvojimi nogami.
 Oh, kolikrat, in v kako velike pregrehe
 sim padel! Kolikorkrat sim se v globo-
 čino hudobij pogreznil! O Jezus, stegni
 svoje rame, podaj mi svoje roke! Pomoči
 o Jezus! pomoči pri tebi išem, de bi ves
 čas svojiga življenja nikdar nikoli smert-
 niga greha ne storil, in bi tako v svoji
 zadnji uri svoje zveličanje upati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
 Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. štacijon.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino
 je občutilo serce Jezusovo! Oh s kakšno
 grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno
 Marijno serce, ko sta se srečala! Poslušaj,
 o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil
 moj Sin?“ ti kliče Marija. — „Kaj
 hudiga ti je storila moja Mati?“
 te vpraša Jezus. Oh! zapusti že enkrat
 svoje grehe, zavoljo katerih midva toliko
 žalost in britkost terpiva. O grešnik!

kaj praviš na tó? Reči tedej in zdihni v svojim serci.

O Božji Sin Marije! o pvesveta Mati mojiga ljubeznjiviga Jezusa! ves raztert in ponižan klečim pri vajnih nogah. Jest sim tisti izdajavec, s svojimi grehi sim brusil meč, kateri je vajno serce ranil. Oh! iz serca mi je žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost, o Marija! po svoji veliki milosti mi dodelita, de nikdar več ne bom grešil, temuč, de bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. štacijon.

Simon Cirenejski pomaga Jezusu križ nositi.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, de si ti tisti Simon, kateri si nečimernostim sveta in sladnostim svojih počutkov ves vdan, ki svoje križe, ne radovoljno, ampak le, ker si jih braniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojiga

tako obloženiga Zveličarja. Sprejmi radovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo tvoj ljubeznjivi Oče poslal. Terdno skleni, ne samo vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, ampak tudi svojimu Bogu zanje hvaležniga se skazovati, prosi ga takole:

O ljubeznjivi Jezus! hvalim te za toliko priložnost, ktero mi daješ, de bi za te terpeti in za-se kaj zaslužiti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi, de bom vse, kar se mi bo v tem življenji težkiga prigodilo, s poterpežljivim srcem prenašal in potem večniga veselja se vdeležil. Stori, o Jezus, de bom tukaj s teboj jokal in terpel, potlej pa s teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. štacijon.

Veronika poda Jezusu potni pert.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu sveto obličje Zveličarjevo! Ljubi Jezusa, in po ti ljubezni vtisni njegov obraz v svoje serce. O kako srečen boš, ako boš z

Jezusovim obrazom v svojim srci živel, in ž njim v večnost šel! De bi tedej to gnado zadobil, prosi svojiga Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje serce sveti obraz svojiga obličja, de bom brez nehanja na te mislil, noč in dan tvoje grenko terpljenje pre-mišljeval in svoje grehe objokoval! O Jezus! s kruham tvojiga terpljenja hočem svojo dušo nasitovati in moje oči bodo vselej solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. štacijon.

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in tvoj Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslabiljen od velike bolečine, utruđen in zaničevan od sovražnikov. Premisli, de je tvoja prevzetnost Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napihnjen! Spokori se, in

skleni ponižniši biti. Reci s skesanim srcem :

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, de na zemlji pod težo križa ležiš, vender te molim in častim, kakor svojiga mogočniga, večniga Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi iz mojiga serca vso ošabnost, de bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tolikanj tebi ljubo ponižnostjo sprejemal, de bom po tem tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. štacijon.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli v svojim serci, kolikanj ti je vender treba jokati in žalovati; prvič ker tvoj ljubeznjivi Jezus zavoljo tebe toliko terpi; drugič sam nad seboj, ker si tako nehvaležen in ga ne nehaš žaliti. Kako moreš premišljevaje njegove grozovite bolečine še terdovraten ostati! Po-

glej kako milostljivi ga se Jezus revnim Jeruzalemskim ženam skazuje! Zaupaj tedaj va-nj in zdihni s srcem:

O ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, de se moje serce ne raztopí v solzah velike žalosti? Solze, oh Jezus! prosim, solzé prave pokore in serčniga obžalovanja mi daj, de bom z objokanimi očmi in s skesanim srcem tisto milost zadobil, ktero si ubogim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obračaj od mene svojih milostljivih oči: poglej me, uboziga grešnika, de bom tudi jest ves potolažen na zadnjo uro te viditi mogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. štacijon.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Pomisli: Jezusa, krotko in nedolžno ovčico, Judje, neverniki, kakor stekli volkovi tepó, sujejo sem ter tje po terdnih kamnih vlačijo. O

nesrečni greh, ki samiga Sinu Božjiga tako grozovitno martraš! O grešnik, ni morebiti tvoj ves potrti in kervavi včlovečeni Bog vreden tvojih solz! Oh, reci tedej ves objokan:

O vsigamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstam deržiš, kdo te je tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drugi ne, kakor moja pregreha, v katero sim tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grešiti, in zato se je množilo tvoje terpljenje. Tode poglej, o Jezus! pred teboj zdaj klečim s skesanim sercem, in terdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. Z objokanimi očmi ti terdno in zvesto obljubim: nikdar več nočem grešiti; o Bog! nikdar več, nikdar več ne.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. štacijon.

Jezusa slečejo in mu želča piti dajo.

Ů. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako Jezusu, ki je po svojim životu ves ranjen in stepen,

še grenkiga želča piti dajo. Poglej, kako on tvojo nesramožljivost, nespodobno obnašanje in nečimernost v obleki s svojo nagostjo plačuje, z želčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojiga Jezusa brez milovanja pogledati? Oh, verzi se k nogam svojiga Jezusa in reci:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med teboj in menoj! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervijo oblit; jest pa ves nečimeren, poln sladnosti in veselja, ali vsaj tak želim biti. Oh, jest nisim na pravim potu! O Jezus! pelji me ti na pravo stezo. Stori, de mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoperne, de bom namesti njih želel tvoje terpljenje občutiti, in de tako vreden postanem, s teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. štacijon.

Jezusa na križ pribijejo.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, kadar so mu

rabeljni udje, kite in žile z žebli prebodli
 O! kako je to, de tvoje serce kar žalosti
 ne počí, ker vidiš, de tvoji grehi tako
 neusmiljeno tvojiga Zveličarja moré? Saj
 zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani
 Jezus! vli v moje serce strah in ljubezen
 do tebe. In ker so moji grehi tisti žebli,
 kateri so tebe na križ pribili, stori s svojo
 gnado, de bodo vse moje hude želje in
 občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umor-
 jeni, de bom v življenji in v smerti s
 teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno
 kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
 Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. štacijon.

Jezus umerje na križi!

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
 O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj svoje oči in premišluj
 svojiga z žebli na križ pribitiga Jezusa.
 Poglej vse blede obličje Božje. Poslušaj,
 kako prosi odpušanja tistim, kateri ga kri-
 žajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško

kraljestvo, izroči svojo mater Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič pa umerje z nagnjeno glavo. Tedej je moj Jezus umerl? Res, umerl, je na križi in zavoljo mene. O duša moja! kaj boš zdaj počela? Oh, ne hodi preč, ako ne s ponižnim in skesanim srcem. Objemi križ in zdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vem in spoznam, de so moji grehi tisti rabeljni, kateri so tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisim vreden, ker sim te be križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kedar Te slišim tudi za tiste prositi, kateri so tebe križali. Kaj hočem tedaj za te storiti, ker si ti tolikanj za-me storil? Poglej, o Jezus! pripravljen sem in voljan, vsim odpustiti, kateri so me kdaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsem, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobro, in tako tudi upam ob svoji smertni uri tvoje vesele besede slišati: „Še dan s boš z menoj v raje.“

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. štacijon.

Jezusa s križa snamejo in ga v naročje Marijno položé.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je serce žalostne matere prebodel, ko je svojega mertviga Sina v svoje naročje vzela. Vidila ga je vsiga ranjeniga in kervaviga. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v svojem serci občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, kateri je Jezusu življenje vzel in Marijno serce tako močno ranil. Objokuj tedej ta grozoviti greh. Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne Matere in zdihni k nji tako:

O Kraljica vsih maternikov! kdaj bom vreden, da bi prav zapopadel tvojo žalost in bolečino? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojim serci nositi in s teboj terpeti? O velika Gospa! sprosi mi, de bom noč in dan žaloval nad svojimi grehi, kateri so tebi tako žalost naklonili, de bom ves skesan in spo-

korjen, v zaupanju in ljubezni do tebe
umerl, in po smerti s teboj večno živel.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. štacijon.

Jezusa v grob položé.

Ŧ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, zdihovanje
in jokanje Magdalene, Janeza in družih
pobožnih duš, ko jim je bil Jezus odvzet,
in v grob položen. Zlasti pa si v serce
vtisni težavo in grenka žalost Marije,
njegove Matere, ko je s svojiga naročja
ljubeznjiviga Sina dala. Premišljevaje
njene tadanjo žalost in njeno terpljenja, se
moraš res sramovati, de si pri obisko-
vanji tega križeviga pota tako malo milo-
vanja občutil. Oh! zbudi svoje serce vsaj
zdaj pri zadnjem štacijonu. Kušni s častjo
kamen svetiga groba; položi v duhu va-nj
svoje serce, in reci k svojemu mertvemu
Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kateri si po tako
kervavim potu šel iz ljubezni do mene,

častim te, v grob položeniga in molim. Oh! v svojem serci te serčno želim zapertega imeti, de bi, s teboj sklenjen, po tem svetim križevim potu k novimu življenju vstal, in se v tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojiga terpljenja, katero sim premišljeval, mi dodeli, de bo na zadnjo uro tvoje sv. rešnje Telo moja popotnica, de bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in de svoje zadnje zdihovalje s tistim zdihovaljem sklenem, s katerim si ti na svetim križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi Bogu.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojiga Sina, Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on po svojim britkim terpljenji in grenki smerti mene odrešil, ti darujem ta sv. križev pot, kteriga sim s tvojo

gnado obhajal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene gnade, za odpušenje grehov celiga sveta, za pomoč ubogim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sim v začetku prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa, svojiga Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogimu gréšniku! Amen.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar, Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

P e s e m

pri svetim križevim potu.

Oh, pridite stvari!
Kaj, glejte, se godi!
On, ki nas vse živi.
Strašno za nas terpi.

1. štacijon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasramvan,
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

2. štacijon.

Glej, križ mu naložé
Na ranjene ramé,
Oh Jagnje Božje gré,
In nese vsih dolgé.

3. štacijon.

Opešal je v močéh,
 Podre ga križ, naš greh;
 Vtopljen v sveta dolgeh
 Leži potert na tléh.

4. štacijon.

Oh, žalostni spomin!
 Ker sreča Mater Sin;
 Nji gre moč bolečin.
 Do serca globočin.

5. štacijon.

Omagal Jezus je
 Od teže križeve;
 O Simon, prosim te,
 Ne brani križa se!

6. štacijon.

S pertam Veronika
 Oбриše Jezusa;
 Spomin zato ji da
 Terpljenja britkiga.

7 štacijon.

Slabosti ves prevzet
 Pod križem pade spet,
 O jenjaj, grešni svet!
 Ponavljat' greh preklet.

8. štacijon.

Usmiljene žene!
 Ne jokajte za mé;
 Točite za-se lé
 Spokorni serc solzé.

9. štacijon.

Oh, Jezus omedli,
 Pod križem spet leži,

Naj vender se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

10. štacijon.

Ko pride na goro,
Ga slečejo gerdo,
Pijačo mu dajo,
Ostudno in grenko.

11. štacijon.

Na križ ga položé
Razpnó roke, nogé,
Žebli mu zdaj nové,
Še rane naredé,

12. štacijon.

Na križi tam visi,
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vsih ljudi
Zveličar smert stori.

13. štacijon.

Marija, k teb' hitim,
Tvojiga Sinu častim,
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

14. štacijon.

Za naš greh mertviga
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojiga serca.

O Jezus! hvala zdaj
Ti bod' ino vselej;
Skoz svojo smert nam daj,
Te ljubit' vekomaj.

VIII.

Razne pobožnosti k časti križaniga Odrešenika.

1. Litanije k terpečimu Zveličarju.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojeca, en sam Bog,

Jezus, Sin živiga Boga,

Jezus, Sin Device Marije,

Jezus, Sin Davidov,

Jezus, pravi in veliki prijatelj ljudi,

Jezus, naš nar veči dobrotnik,

Jezus, ki si nas ljubil do smerti,

Jezus, ki si sebe za nas daroval,

usmili
se nas!

usmili se nas!

Jezus, naš Odrešenik
 Jezus, naš prijatelj,
 Jezus, žalosten do smerti,
 Jezus, kateri si se s smertjo bojeval,
 Jézus, kateri si v svoji britkosti kervavi
 pot potil,
 Jezus, od angelja pokrepčan,
 Jezus, od Judeža izdan,
 Jezus, od sovražnikov vjet,
 Jezus, z vervmi zvezan,
 Jezus, nespodobno zaničevan,
 Jezus, zvezan v mesto peljan,
 Jezus, kateri si bil pred Ana postavljen,
 Jezus, kateri si bil v svoj sv. obraz bit,
 Jezus, kateri si bil od Kajfeža prekli-
 njevan,
 Jezus, kateri si bil nesramno zapljevan,
 Jezus, kateri si bil od Petra zatajan,
 Jezus, kateri si bil pred Pilata peljan,
 Jezus, kateri si bil pred Pilatam krivo
 tožen,
 Jezus, kateri si bil od Heroda zasra-
 movan,
 Jezus, kateri si bil svojih oblačil oropan,
 Jezus, na stebar privezan,
 Jezus, neusmiljeno tepen,
 Jezus, s ternjem kronan,
 Jezus, v škerlatastim plajši zaničevan,

usmili se nas!

Jezus, pred ljudstvo postavljen,
 Jezus, k smerti obsojen,
 Jezus, v smert peljan,
 Jezus, kateri si težki križ nesel,
 Jezus, mož bolečin,
 Jezus, kteriga so z žebliji pribili na križ,
 Jezus, kateri si bil povzdignjen na križi,
 Jezus, kateri si med nebom in zemljo
 visel kakor dar,

Jezus, čigar Kri je s križa za nas
 tekla,

Jezus, kateri si molil za svoje sovraž-
 nike,

Jezus, kateri si bil tudi od svojiga
 Očeta zapušen,

Jezus, s smertjo rinjajoči Zveličar,

Jezus, na križi umirajoči Zveličar,

Jezus, kateri si bil s sulico preboden,

Jezus, kateri si bil s križa snet,

Jezus, kateri si bil od svoje Matere
 objokovan,

Jezus, kateri si bil z miro maziljen,

Jezus, kateri si bil v grob nesen,

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Jezus!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Jezus!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

} reši nas, o Jezus!

usmili se nas!

Od večnih strafeng,
 Od sovraštva in nevošljivosti,
 Od jeze in nepoterpežljivosti,
 Od kletve in rotenja,
 Od vsiga obrekovanja,
 Od vsiga serda,
 Od vse požrešnosti,
 Od vse nečistosti,
 Od vsiga hudiga poželenja,
 Od obupnosti in nespokornosti,
 Od nagle in neprevidene smerti,
 S svojim britkim terpljenjem in s svojo
     smertjo,
 S svojo žalostjo na oljski gori,
 S svojo trikrat ponovljeno molitevjo,
 S padenjem na svoje obličje,
 Z britkostjo svojiga serca,
 S svojim neizrečenim zdihljejem,
 S svojim kervavim potam,
 S svojim žalostnim zaporam,
 Z vsim od svojih sovražnikov presta-
     nim zaničevanjem,
 S prederznim zasmehovanjem, kteriga
     si preterpel,
 Z vsako terdo stopinjo, ktero si storil,
 S svojimi prestanimi bolečinami,
 S svojim zdihovanjem in s svojimi
     solzami,

reši nas, o Jezus!

S svojo trudnostjo,
 S tebi storjenim zasramovanjem,
 S svojo poterpežljivostjo in ponižnostjo,
 S svojim neusmiljenim raztepenjem,
 S svojim zaničljivim kronanjem,
 Z zasmehovanjem svojih morivcev,
 Z nošo svojiga križa,
 S svojim zapušenjem,
 S tebi podeljenim želčem,
 S terpljenjem svoje duše,
 S svojo britko vojsko s smertjo,
 Z izročanjem svoje duše v roke svojiga Očeta,
 Z nagnjenjem svoje glave,
 S svojo britko smertjo,
 Z rano svoje svete strani,
 S svojo drago kervijo,
 S svojimi sv. ranami,
 S svojim neskončnim zasluženjem,
 Mi ubogi grešniki, prosimo te, usliši nas!
 De nam zanesesh,
 De nam odpustiš,
 De nam pravo pokoro dodeliš,
 De nam pravi stud nad greham daš,
 De nam gnado poboljšanja daš,
 De nam vredni sad pokore dodeliš.
 De nas noviga padca v greh varuješ,
 De nas pred hudimi skušnjavami braniš,
 De nas vsih grehov očistiš,

reši nas, o Jezus!

prosimo te, usliši nas!

De nam vse zaslužene kazni odpustiš,
 De nam milo usmiljenje skažeš,
 De nas s svojo drago Kervijo očistiš,
 De nam gnado posnemanja dodeliš,
 De nas svojiga zasluženja vdeležiš,
 De nas s svojimi ranami ozdraviš.
 De nas s svojo smertjo oživiš,
 De nas s svojo ljubeznijo zveličaš,
 De nas uslišiš,

prosimo te, usliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usmili se nas, o Jezus!

Jezus Kristus, sliši nas!

Jezus Kristus, usliši nas!

Oče naš. Češena si Marija.

M o l i t e v .

O Gospod Jezus Kristus! s svojim terpljenjem in s svojo smertjo si svet odrešil, in nam nar lepši zgled zapustil, kako se moramo v britkostih tega življenja in ob uri svojiga ločenja iz tega sveta

zaderžati; dodeli nam gnado, de bomo tvoje nauke in zglede vedno pred očmi imeli, jih vselej zvesto posnemali, in tako častitljiviga sadú tvojiga odrešenja vredni postali, ki z Bogam Očetam in sv. Duham enaki Bog živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

2. Molitev sv. Avguština k časti Kristusoviga terpljenja.

O Bog! kateri si zavoljo zveličanja svetá hotel biti rojen, obrezan, od Judov zaveržen, od Judeža s kuševanjem izdan, z vervmi zvezan, kakor nedolžno Jagnje v mesnico peljan, pred Ana in Kajfa, pred Pilata in Heroda postavljen, krivo tožen, gajžlan, zaničevan, zapljevan, s ternjem krônán, s pestmi in s terstam bit, slečen, z žebli na križ pribit, razbojnikam prištet, z želčem in jesiham napojen in s sulico preboden: prosim te, o Gospod! zavoljo tistih tvojih neznanih bolečin, ktere jest grešnik zdaj pobožno preišlujem, in zavoljo tvoje britké smerti na križi, obvaruj me večniga peklenskiga terpljenja, in pelji me tje, kamor si peljel uniga s teboj križaniga desniga razboj-

nika, kjer z Očetam in s sv. Duham pravi Bog živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

3. Molitev ob četertkih. V spomin smertnih Kristusovih težav.

Na Oljski gori je Jezus rekel svojim učencem: „Moja duša je žalostna do smerti. Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete“. In ves vdan v voljo svojiga nebeškiga Odeta, je molil: „Oče, ako je mogoče, vzemi ta kelih od mene; vender ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“

O premili Gospod Jezus Kristus! ki si za moje grehe, in za grehe vsiga sveta toliko britkost in težav preterpel, kervavi pot potil, v ti svoji britkosti od angelja pokrepčan bil; dodeli mi gnado, de se tudi jest v vsih težavah, britkosti in nadlogah ves v voljo Božjo vdan, pobožno in serčno molim; v vsim terpljenji tolažilo, v vsaki skušnjavi pa pomoč iz nebes zadobim. Amen.

4. Molitev v petkih. V spomin Kristusove smerti.

Temota je postala, kadar so Judjé Gospoda Jezusa križali. In ob deveti uri

je Gospod Jezus z velikim glasam zavpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ In glavo je nagnil in dušo izdihnil. Zato, o Gospod Jezus Kristus! te molimo in hvalimo; ker s svojim svetim križem in svojo nedolžno smertjo si ves svet odrešil.

O Gospod Jezus Kristus! zavoljo britkosti svojiga svetiga terpljenja, kteriga si za nas na križi preterpel, zlasti ob uri, kadar se je tvoja preblažena duša od tvojiga presvetiga telesa ločila, te prosim, usmili se moje revne duše, kadar se bo od mojiga telesa ločila, de tvoj križ in tvoje terpljenje nad menoj in nad vsimi drugimi grešniki ne bo zgubljeno. Amen.

O Jezus, tebi živim! o Jezus tebi umerjem! o Jezus tvoj sem živ in mrtev! Amen.

5. Slovesna prošnja za odpušenje pred križanim Jezusam.

Edinorojeni Sin Božji! ki si dal svoje življenje na lesu svetiga križa za me iz gole ljubezni, oh! jest, nevredni grešnik, sim z lastnim zadolženjem tolikrat že za-

pravil ceno tvoje britke smerti; in s svojimi neštevilnimi hudobijami sim te le vnovič križal; pa lej, zdaj pridem, de te slovesno prosim za zamero; pridem, vzeto čast, kolikor je mogoče, ti povernit. K tvojim nogam se veržem na zemljo, ske-sano se udarim na svoje grešno serce. ki je presunjeno od žalosti in bolečin. Moje obličje je s sramoto pokrito, moje oči so solzami oblite; s hrepenečimi rokami objamem, kakor nekđaj Magdalena, tvoj sveti križ, in ti želim zadostiti za toliko razžaljenje iz dna svojiga serca.

Po svojim preroku si se nekđaj pri-tožil, de grešniki za stavo raztepajo tvoj herbet in s svojimi neusmiljenimi udarci ti sekajo globoke rane; o Jezus jest vidim te kervave rane na vsih tvojih udih: pa — o nesrečno oskrunjenje, ki mene zadeva! spoznam v teh ranah hudobno delo svojih rok; s kervavimi čerkami so zapisane tam vse moje nehvaležnosti, moje hudobije in nerodnosti. Jest — jest sim tvoj morivec postal; jest — sim tvoje terpljenje le daljšal, ker sim število svojih pregreh vedno le množil. O moj Zveličar; grizenjo moje vesti me bije; moje serce je o britkosti poterto, sramota me pokriva in pod težo svojih pregreh omagujem.

Ozri se milostno na moje kervave bolečine, imej usmiljenje z menoj, sej zaničujem vse svoje hudobije. Oh, de bi jih zamogel s kervavimi solzami objokovati! Ko bi imel tavžent življenj, bi rad tavžentkrat umerl, de bi s to tavžentkratno smertno britkostjo svoje grehe opral.

O večni moj Oče! kadarkoli se ozreš na me, mora v tvojim serci pravični serd zoper mé sé vzdigniti. Pa prosim te, o Gospod! ne glej mene, ampak glej veliko več Jezusa, svojiga ediniga Sina, nad katerim vse svoje dopadajenje imaš. Oh, kdo ga zamore pogledati, in ne bo ginjen? Tudi nar bolj neobčutljivo serce se mora omečiti pri tem pogledu. Njegovo Telo je na les križa razpeto: njegovo obličje, katero angelji z začudenjem molijo, je neusmiljeno razdjano; njegove oči so otemnele; njegove ustnice obledele, njegova glava s ternjevo krono ranjena; njegove roke in noge z žebli pribite; vse njegovo Telo — le ena rana — z nepopisljivimi bolečinami preobloženo. Oh, glej! ta je tvoj Sin! ki toliko terpi. Z vsimi temi ranami kliče za nas k tebi za gnado. Premili Oče! poslušaj tedej glas te svete Kervi, in dodeli nam milost! Amen.

6. Ure Kristusoviga terpljenja.

Ob šestih zvečer.

Jezus vzame slovo od svoje Matere.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od svoje preljube Matere slovo jemal, svojim učencem noge umival, in nam s tem zgled ponižnosti dal; daj de se odtergam od vsiga, kar nisi ti, in uči me ponižnosti in krotkosti. Amen.

Ob sedmih zvečer.

Jezus postavi zakrament sv. Rešnjega Telesa.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro zakrament sv. resnjiga Telesa postavil; daj, de vselej vredno prejmem to skrivnost ljubezni, zlasti pa ob svoji zadnji uri! Že zdaj, v tem trenutku te želim prejeti v tem sv. zakramentu; ker te pa resnično prejeti ne morem, oh, pridi saj po duhovno v moje serce! O Jezus, tebi živim! O Jezus, tebi umerjem! O Jezus, tvoj sim živ in mertev! Amen.

Ob osmih zvečer.*Jezus vzame slovo od svojih učencev.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od svojih učencev slovo jemal in jih svojimu nebeškemu Očetu izročeval; usmili se mene, kadar bom ob smertni uri tudi jest s svojci se poslovil, in dodeli mi tamkej tvoje Božje obličje vekomaj gledati. Amen.

Ob devetih zvečer.*Jezus gre na Oljsko goro.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro žalosten in otožen šel na Oljsko goro; dodeli tudi meni pravo žalost zavoljo grehov, in daj, de te nikoli več prostovoljno ne razžalim. Amen.

Ob desetih zvečer.*Jezus kervavi pot poti.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro v smertnih težavah molil in kervavi pot potil; dodeli mi, de se tudi jest vselej v voljo svojiga nebeškiga Očeta ves vdam, in stoj mi na strani ob moji zadnji uri. Amen.

Ob enajstih zvečer.*Jezusa vjamejo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro in pozneje, od Judov vjet, zvezan, v Jeruzalem pred Ana in Kajfa peljan, s pestmi bit, od Petra, svojiga učenca, zatajevan bil; oh, daj de se to noč večkrat spomnim tvojiga svetiga terpljenja, in varuj me vsaciga greha. Amen.

Po noči, kadar se zbudiš.*Jezus v ječi.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to noč v ječi čul in molil; odpusti mi vse grehe, ktere sim kdaj po noči storil; obvaruj me večne ječe, in spomni se tudi ubogih duš v vicah. Amen.

Zjutraj, kadar se zbudiš.*Jezusa k Pilatu peljajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil v jutro zgodaj k Pilatu peljan, krivo tožen in zaničevan; odpusti mojim sovražnikom, in vsim, ki me sovražijo in preganjajo, in daj mi pravo ljubezen do njih. Amen.

Ob šestih zjutraj.*Jezusa k Herodu peljajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro v belim sramotljivim plajši od Heroda bil zaničevan; dodeli mi gnado, de bom tudi jest, kakor ti, vse zasramovanje in zaničevanje tiho preterpel, in odpusti mi, kar sim se zlasti z napuham v obleki pregrešil. Amen.

Ob sedmih zjutraj.*Jezus je slabši, kakor Baraba spoznan.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro slabši, kakor morivec Baraba spoznan, daj, de nobene stvari bolj ne cenim, kakor tebe, in le tebe ljubim. Amen.

Ob osmih zjutraj.*Jezusa bičajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro od Judov bil neusmiljeno bičan in tepen! odpusti mi vse grehe nečistosti in mesá, in odvrni od mene šibe svoje ojustre sodbe. Amen.

Ob devetih zjutraj.*Jezusa s ternjem kronajo.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro z bodečim ternjem kronan; odpusti

mi vse pregrešne misli in želje; vso svojevoljnost, ves napuh in vso nepokoršino. Amen.

Ob desetih zjutraj.

Jezus je pred ljudstvo postavljen. Ecce homo!

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na mostovži bil pred ljudstvo postavljen! vtisni vendar spomin svojiga terpljenja globoko v mojo dušo, in dodeli, de tistiga nikoli ne pozabim. Amen.

Ob enajstih zjutraj,

Jezus nese svoj sv. križ na goro Kalvarijo.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro svoj sveti križ nesel na goro Kalvarijo; daj, de tudi jest svoj križ voljno zadenem, in poterpežljivo za teboj hodim. Amen.

Ob dvanajstih opoldne.

Jezusa na križ pribijajo.

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na rokah in nogah na sveti križ bil pribit; odpusti mi vse grehe, ktere sim s svojimi rokami in nogami storil! pripni seboj tudi mene na križ, in dodeli mi, de se vso večnost nikdar ne ločim od tebe. Amen.

Ob eni popoldne.*Jezus govori zadnje besede.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro molil za svoje sovražnike, si razbojniku na križi milost skazal, svojo preljubezljivo Mater nam za Mater zapustil; odпусти tudi mojim sovražnicam; vzemi tudi méne nekđaj v sveti raj; in dodeli, de Marija tudi moja Mati vedno bo in ostane. Amen.

Ob dveh popoldne.*Juzusu dajo jesiha in želča piti.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro silno žejin in z jesiham in želčem napojen, daj tudi meni pravo žejo po sveti ljubezni in popolnamosti, in odpusti mi vse, kar sim se s požrešnostjo v jedi in pijači pregrešil. Amen.

Ob treh popoldne.*Jezus na križi umerje.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si to uro na sv. križi svojo dušo v roke svojiga nebeškiga očeta izročil: stoj mi na strani ob moji smertni uri, in dodeli, de tvoje sveto terpljenje in tvoja draga kri ne bo zgubljena za me. Amen.

Ob štirih popoldne.*Jezus je s sulico preboden.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro s sulico preboden, de je kri in voda tekla iz tvojiga serca: operi me v ti sveti kervi in vodi, in zapri me globoko v svoje sveto serce, de v tistim svojo edino radost in ljubezen najdem, in večno v njem ostanem. Amen.

Ob petih popoldne.*Jezusa v grob položé.*

O Gospod Jezus Kristus! ki si bil to uro s križa snet, v naročje svoje deviške Matere, potem pa v grob položen; daj, de tudi jest s teboj pokopljem svoje grešno življenje, in negdaj s teboj dosežem veličastno vstajenje. Amen.

Zdihljej za vsako uro dneva.

O Gospod Jezus Kristus! zavoljo svojiga britkiga terpljenja, zavoljo svoje drage kervi mi dodeli srečno uro življenja in smerti. Amen.

7. Molitev ob treh popoldne.

Večni Oče! spomni se milostljivo, de

je to uro tvoj edinorojeni Sin, s teboj pravi Bog, za me umerl; dodeli svojim z dragoceno svoje prelite kervi odkupljenim služabnikom odpušenje vsih grehov. O Bog! spreobérni nas; dodeli nam zasluženje britkiga terpljenja Jezusa Kristusa; ozri se z očmi svoje nezapopadljive milosti na nje, za katere se je on grešnikom v roke dal, in je strašno smert križa prestal. O moj, na križ povzdignjeni Jezus; potegni me na se! Ti umiraš za mé, daj, de bom od zdaj za naprej tudi jest živel le za té. Amen.

8. Molitev, kadar greš memo britke martre.

Križani Gospod Jezus Kristus! zavoljo britkosti svojiga terpljenja, kateriga si za me na lesu sv. križa prestal, zlasti kadar se je tvoja preblažena duša od svojiga presvetiga telesa ločila, se usmili moje revne duše ob ločenji iz tega sveta. Amen.

9. Trojna zahvala in trojna prošnja k križanemu Jezusu.

(Od sv. Gere.)

1. O ti nar krotkejši Jagnje Božje, ki si tako revno tri ure na križi viselo; iz

vsiga svojiga serca te zahvalim za neznane bolečine, ktere si preterpelo, kadar si bilo na sv. križi tako neusmiljeno razpeto, de so se tvoje kosti lahko štele, in te prosim, de mi zavoljo tisteh bolečin odpustiš, karkoli sim se s svojimi udi proti tvoji dobroti pregrešil. Amen.

2. O ti nar nedolžniši Jagnje Božje! s hvaležnostjo vsih stvari se ti zahvalim za britko žejo, kateri si ti terpelo na križi za zveličanje svetá, kadar si z umirajočim glasom zaklicalo: „Žejim sim!“ pa si le jesiha in želča piti dobilo, ter te prosim, zavoljo britkosti tiste žeje mi odpusti kar koli sim se s požrešnostjo v jedi in pijači pregrešil. Amen.

3. O ti nar svetejši Jagnje Božje! z nasprotno hvaležnostjo presvete Trojice se ti zahvalim za neizmerne terpljenje, ktero si prestalo, kadar si tako neusmiljeno na rokah in nogah z železnimi žebli na križ bilo pribito, de je tvoje serce od bolečin se pretreslo in so vse tvoje žile se skerčile. Zavoljo teh strašnih bolečin in tvoje britke smerti te prosim, zbriši vse grehe mojih rok in nog, in daruj te rane svojimu nebeškemu Očetu v spravo za me! Amen.

10. Molitev k sedem poslednjim besedam križaniga Jezusa.

1. O Gospod Jezus Kristus! ti Sin živega Boga! ki si na lesu sv. križa viseč k svojimu Očetu molil za svoje sovražnike: „Oče, odpusti jim; sej ne vedó, kaj delajo!“ daj, de bom iz ljubezni do tebe rad vsim odpustil, kateri so mi kaj hudiga storili.

2. Po tolaživnih besedah, o Jezus! ktere si spokorjenimu razbojniku djal: „Resnično ti povém, še dans boš z menoj v raji!“ te prosim, dodeli mi gnado, tako živeti, de tudi jest ob uri svoje smerti slišim od tebe: „Dans boš z menoj v raji!“

3. Svoji Materi si rekel, o Jezus! „Zena! glej, tvoj sin! in učencu: Glej, tvoja Mati!“ Daj, de me prava ljubezen sklene s tvojo Materjo, in de njo s posnemanjem njenih čednost vedno kakor svojo Mater po otročje častim.

4. V svoji smertni britkosti si zaklical o Jezus! „Moj Bog! Moj Bog! za kaj si me zapustil?“ Daj, de v nobeni potrebi ali nadlogi ne obupam, temuč vselej z otročjim zaupanjem k tebi zakličem:

Oče, Gospod! usmili se mene. Pomagaj mi, moj kralj! Ne zapusti me, moj Bog! ki si me revniga grešnika odrešil s svojo drago kervijo.

5. Gospod Jezus, ki si klical: „Žejin sim!“ daj, de bom vedno žejin tebe, studenca žive vode.

6. Po dopolnjeni volji svojiga nebeškiga Očeta si rekel, o Jezus! „Dopolnjeno je“. Daj, de tudi jest tek svojiga življenja po tvoji sveti volji v tvoji gnadi končam.

7. Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ Tako si z velikim glasam zavpil, o Jezus! nagnil svojo glavo in umerl. Po teh tvojih, zaupanja polnih besedah te prosim za gnado, de bi tudi jest z ravno temi besedami svoje življenje sklenil in de potem moja duša od tebe zasliši besede: Pridi, izvoljena mojiga Očeta, pojdi v veselje svojiga Gospoda! Amen.

II. Pobožni spomin treh ur, kadar je Jezus na križi visel.

Kdo bo naštel vse terpljenja, o moj predobrotljivi Jezus! ktere si ti zadnje tri ure na križi prestal! Tvoje, z ranami

napolnjeno telo, ktero je malo popred v smertnih težavah na vertu, z zaničevanjem v hiši velikiga duhovna, z vlačanjem od sodnika do sodnika, v neusmiljenim bičanju, v še bolj zaničljivim kronanji, po terdi poti na gori mertvaških glav vse oslabelo, vse bilo razdjano — to tvoje telo visi zdaj na križi prebodeno na rokah in nogah, na treh železnih žeblijih. Ti sam si ves obdan s trumo nar hujših, zdivjanih sovražnikov, kateri te zaničujejo, kateri te preklinjajo; strašno žejo terpiš, ves si zapušen, tudi od svojiga Očeta v nebesih. Daruješ se za grehe vsiga sveta; tvoja kri teče iz vsih ran, dokler je serce le kaj ima. Pod križem stoji tvoja žalostna Mati, jokajoči učenec, skorej tako reven, zapušen, ubog in zaničevan, kakor ti, in té britkosti terpe tri dolge, strašne, boleče uro! Pač revno bi moglo biti serce, ktero bi pri premišljevanji tvojiga terpljenja ne bilo ginjeno, in ktero bi ravno zato ne bilo prisiljeno, tebi se serčno zahvaliti, tebe serčno ljubiti, svoje grehe resnično objokovati in terdno skleniti, z vsim trudam in z vso zvestobo tvoje zapovedi spolnovati!

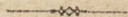
O moj preljubeznjivi Jezus! zahvalim se ti za tvojo neskončno dobroto, ker

za mé si toliko terpel; ljubiti te moram, o neskončna ljubezen! ker ti terpiš, ti umiraš, de bi ti jest vse svoje serce daroval! Zaničujem z britko žalostjo vse svoje storjene neumnosti, zmotnjave, svojeglavnosti in vse svoje hudobije, ktere koli sim kdaj storil. Pred tvojim obličjem, pod tvojim križem, o moj Zveličar! sklenem resnično poboljšanje; drugači hočem živeti, zapustiti svoje nesrečne neumnosti, s kterimi sim se omadeževal! jest hočem — oh, daj mi k temu svojo mogočno gnado, svoj žegen! — jest hočem pobožno živeti! Amen.

12. Darovanje križaniga Jezusa Bogu Očetu.

O pravični, nebeški Oče! moji grehi so tako veliki, de si pred tvojo strašno sodbo obstati in za tiste nikakor zadostiti ne upam. Vender pa za to ne obupam, temuč bežim v bogato zadostenje svojiga Zveličarja Jezusa Kristusa. Tega tvojiga križaniga Sina postavim pred tvoje oči, ter te prosim, zavoljo njega se mene usmili. Spomni se, o predobrotljivi Oče! kako revno je visel moj zveličar na križi in kolike težave je terpel za me. Glej, njegova kraljeva glava je s ternjem ovita;

njegovo milo obličje z udarci in s tepenjem razdjano; njegove oči so zgubile svojo moč; utihnile so njegove usta; razbite so njegove lica; reztegnjene njegove roke; ranjene njegove persi; stergano vse njegovo telo; z žebli so pribite njegove roké in nogé; bolečine švigajo po vsih njegovih žilah; vroča je njegova žeja; vse moči oslabiljene; kri njegova stočena, stran odperta, njegova duša z bolečinami in britkostjo prenapolnjena. O moj Bog! Jezus je reven — ves reven; spomni se, de zavoljo mene je tako reven! Oče vsiga usmiljenja! tako me je tvoja milost rešiti hotla; in ti bi svojiga Sina zavoljo mojih grehov ne bil tako tepel, ako bi bil hotel mene na večno tepsti. Oh, ne pripusti, de bi njegove velike bolečine zgubljene bile za mojo dušo; naj bo njegovo britko terpljenje v moje zveličanje! Naj očistijo njegove solzé mojo dušo, naj zbríše njegova draga kri moje pregrehe! njegova strašna smert naj reši mene večne smerti, in njegove neznane britkosti naj mene branijo večniga pogubljenja; Amen.

13. Litanije sv. peterim ranam v čast.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
 Sin, vsiga sveta rešnji Bog,
 Sveti Duh, resnični Bog,
 Sveta Trojica, en sam Bog,

Vé sveto peterne rane,
 Vé zveličanske rane,
 Vé častitljive rane,
 Vé blišeče rane,
 Vé drage rane,
 Vé znamenje Jezusove ljubezni
 Vé gnade polne rane,
 Vé bolečin polne rane,
 Vé dobrotljive rane,
 Vé studenci zveličanja,
 Vé priče preljubeznjiviga odrešenja,
 Vé pribežališe grešnikom,
 Vé paradiž svetim dušam,
 Vé rane našiga Odrešenika,
 Vé peteri studenci tolažila,
 Vé zastava zveličanja,

usmili se
 nas!
 vžgite naše serca z Božjo ljubeznijo!

Vé pomoč bolnikom,
 Vé pomoč v potrebah,
 Vé polajšanje bolečin,
 Vé tolažilo vsim žalostnim,
 Vé pribežališe v skušnjavah,
 Vé uterdilo slabim,
 Vé sprava grešnikom,
 Vé upanje malovernim,
 Vé zavetje pobožnim,
 Vé rešenje ubogim,
 Vé veselje angeljem,
 Vé tolažba aposteljam,
 Vé moč maternikom,
 Vé pomoč spovednikom,
 Vé bramba devicam,
 Vé zmaga svetnikom,
 Vé solnce nebesam,

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Jezus!

Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Jezus!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od hudih skušnjav,

Od škodljiviga žalovanja,

Od vse malovernosti,

Od vse lenobe,

Od pregrešnih misel,

Od duha bogokletstva,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od večniga pogubljenja,

vžgite naše serca z Božjo ljubeznijo!

reši nas, o Jezus!

Skozi svoje svete petere rane,
 Skozi bolečine, ktere si v svojih ranah
 občutil,
 Skozi kri, ktera je tekla iz tvojih ran,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 sprejel,
 Skozi svojo poterpežljivost v svojih
 bolečinah,
 Skozi ljubezen, s kateri si svet odrešil,
 Skozi ljubezen, s katero si nas ozdravil,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 častitljive storil,
 Skozi ljubezen, s ktero si svoje rane
 na svojim telesu ohranil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih svojim
 učencem skazoval,
 Skozi ljubezen, s ktero si nam jih v
 pribežališe storil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih v ne-
 besa vzel,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi vse
 nebesa razsvetil,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi vse
 svetnike razveselil,
 Skozi ljubezen, s ktero si jih svojimu
 Očetu daroval,
 Skozi ljubezen, s ktero si ž njimi nje-
 govo pravico potolažil,

reši nas, o Jezus!

Skozi ljubezen, s katero si ž njimi to-
 liko štrafeng odvernili,
 Skozi ljubezen, s katero si ž njimi greš-
 nikam gnado dodelil,
 Skozi ljubezen, s katero jih boš sodnji
 dan izvoljenim pokazal,
 Skozi ljubezen, s katero ž njimi nebesa
 večno razveseljuješ,

reši nas, o Jezus!

Mi ubogi grešniki,
 De nam zavoljo svojih ran prizanesesh,
 De nam zavoljo njih odpustiš,
 De nam zavoljo njih gnado dodeliš,
 De nam zavoljo njih hvaležno serce
 daš,
 De nam serčno pobožnost do tistih
 dodeliš,
 De nam pravo zaupanja do tistih daš,
 De nas zasluženja tistih vdeležiš,
 De nas umirajoče v tiste sprejmeš,
 De nas zavoljo njih milostljivo sodiš,
 De jih za nas svojimu Očetu daruješ,
 De nas poslednji dan z njih pogledam
 razveseliš,
 De nas po njih v večno veselje peljaš,
 De nas dobrotno uslišiš,
 O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Jezus!

prosimo te, usliši nas!

O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usliši nas, o Jezus!

O Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ;
usmili se nas, o Jezus!

Kriste sliši nas!

Kriste, usliši nas!

V. Roke in noge so mi prederli.

O. In eden vojakov je mojo stran odperl.

M o l i t e v.

O Bog! ki si s terpljenjem svojiga edinorojeniga Sina in z drago kervijo, ktera je iz njegovih sv. peterih ran tekla, človeški, z greham popačeni rod spet ozdravil; prosimo te, de, ki tu na zemlji njegove presvete rane častimo, bomo cene te drage prelite kervi v večnim življenji deležni.

Gospod Jezus Kristus, ti Bog naših serc! zavoljo presvetih ran, ktere ti je tvoja ljubezen do nas na križi naredila, te prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ktere si s svojo drago kervijo odrešil.

Božji Odrešenik, ti Sin živiga Boga! ki si v večni spomin svoje velike ljubezni do nas svete rane v svojim poveličanim telesu ohranil, in tiste po svojim vstajenji

svojim učencem gledati in dotakniti pripustil; dodeli nam milostljivo, de bomo s sv. apostelnam Tomažem — razsvetljeni s temi tvojimi sv. ranami — v nezapodljivo morje tvoje milosti vsi pogreznjeni, nekdam v nebesa vzeti, tam slavo tvojih presvetih ran na večno premišljevali; ki z Očetam v edinosti sv. Duha živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

14. Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam Jezusovim.

(Sv. Alf. Ligv.)

1. K sveti rani desne noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje desne noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel za me terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavaljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi odpušenje mojih grehov, ktere iz vsiga serca obžalujem bolj, kakor vsako drugo hudo; ker sim tebe, neskončno droboto ž njimi razžalil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.
Getzemani.

2. K sveti rani leve noge.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje leve noge. Zahvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi moč, v prihodnje nikoli več ne pasti v smertne grehe, temuč v gnadi Božji do smerti ostati. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. K sveti rani leve roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje leve roke. Zahvalim se ti, de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, reši me pekla, kteriga sim tolikrat zaslužil, ker bi te v njem več ne mogel ljubiti. Žalostna Mati Božje! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

4. K sveti rani desne roke.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje desne roke. Zahvalim se ti,

de si jo hotel zame terpeti v tako silnih bolečinah in s toliko ljubeznijo. Milujem tvojo bolečino, in bolečino tvoje žalostne Matere. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, dodeli mi nebeško veličastvo, kjer te bom popolnoma in iz vsih svojih moči molil. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

5. K sveti rani Jezusove strani.

Moj Gospod Jezus Kristus! molim rano tvoje svete strani. Zahvalim se ti, de si še tudi celo po svoji smerti to razžaljenje preterpel, ki si ga z nar večji ljubeznijo dopustil, akoravno ti nobene bolečine napraviti ni moglo. Tudi milujem tvojo žalostno Mater, kateri je bilo takrat njeno serce prebodeno. Zavoljo zasluženja te svete rane te prosim, obdaruj me s svojo sveto ljubeznijo, naj te tukaj na svetu vedno ljubim, de te bom enkrat na unim svetu obličje v obličje skozi vso večnost ljubiti zamogel. Žalostna Mati Božja! prosi Jezusa zame!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

15. Molitev k časti rane Jezusoviga serca.

(Sv. Gere.)

Bodi češena. o presveta rana serca Jezusa Kristusa, ti vrata paradiža in studenec Božje ljubezni! Bodi pozdravljena, o presladka rana, ti žila življenja in zaklad Božjiga bogastva! O ti draga rana, ponižno te molim in častim, in v ljubezni, s katero te je moj Jezus sprejel, te pozdravim in kušnem, ter se ti serčno zahvalim, de si serd Božji tolikrat potolažila, in od mene in od vsih grešnikov toliko štrafeng odvernila. O ti preblažena rana! v té zaklenem svoje grešno serce, in v té izročim svoj poslednji trenutek! O predobrotljivi Jezus! večna hvala naj ti bo, ker si to presladko rano sprejel, in jo po svojim vstajenji obderžal, de bi jo svojim razžaljenimu Očetu kazal, in tako vsim grešnikom gnado zadobil. Prosim te, zavoljo te tvoje svete rane, de jo ob uri moje smerti svojemu Očetu pokažeš in mojo revno dušo v tisto sprejmeš. Amen.

16. Molitev k sveti rani Jezusove rame.

(Sv. Bernarda.)

(Sv. Bernard je bil posebni častivec te sv. rane, ter je v tem češenji nar večí gnade zajemal.)

O preljubeznjivi moj Jezus! o nar krotkejši Jagnje Božje! jest revni grešnik pozdravim in častim presveto rano, katero si na svoji rami prejel, kadar si nosil težki steber svojiga križa in zavoljo ktere si posebno terpljenje na svojim preblaženim telesu prestati hotel. Molim te, o prežalostni Jezus! in te hvalim; slavim in poveličujem te iz dna svojiga serca. Zahvalim te za to presveto in prebolečo rano tvoje rame, ter te ponižno prosim, de se zavoljo te veliké bolečine in zavoljo teže svojiga križa mene revniga grešnika usmiliš, moje odpustljive in smertne grehe odpustiš in me po poti svojiga križa v nebesa pripelješ. Amen.

17. Pobožno kuševanje sv. peterih Jezusovih ran.

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano tvoje svete desne roke, ter te prosim

zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse moje grehe, ktere koli sim s hudobnjim djanjem storil.

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano tvoje svete leve roke, ter te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse moje grehe, ktere sim z opušenjem dobrih del storil.

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano tvoje svete desne noge, ter te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odpusti mi vse štrafenge, ktere sim s svojimi grehi zaslužil!

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem dobrotljivo rano tvoje svete leve noge, ter te prosim zavoljo velikih bolečin, ktere si takrat občutil; odverni od mene svojo pravično nejevoljo, ktero sim jest s svojimi grehi zoper te zdražil!

O križani Jezus! s serčno ljubeznijo in pobožnostjo kušnem drago rano tvoje svete strani, ter te prosim po neskončni dobroti, s ktero si zame terpel; odpusti mi vse grehe, ktere koli sim kdaj s hudim poželenjem svojiga serca storil! Amen.

18. Molitev k Jezusu na Oljski gori.

O predobrotljivi Jezus! ki si na vertu za moje grehe in za grehe vsiga sveta tako veliko žalost, britkost in težavo, bolečino in terpljenje prostovoljno prevzel, in prečudno kervavi pot potil, in si v ti svoji britkosti hotel od angelja pokrepčan biti; prosim te, dodeli nam ubogim grešnikom, de se v britkostih in težavah k tebi oberremo in spreoberremo, od tebe tolažilo in moč po tvojim sv. angelji prejmemo, in poslednjič v preišljevanji svojih pregreh in tvojiga britkiga terpljenja točimo solzé prave pokore! Amen.

19. Molitev k Jezusu v ječi.

O moj nedolžni Jezus! kako britko te moram preišljevati v ti temni ječi, kakor razbojnika vjetiga, zvezaniga, priklenjeniga! O kako težki in strašni morajo biti moji grehi! kako grozovite moje hudobije! ker té so ti zanke naložile, te v verige in vezi vkovale in v to ječo pripravile! O ti pribežališe moje duše! ne pripusti mi priti v večno peklenko ječo zavoljo hudobij, s kterimi sim ti to terpljenje napravil, temuč, ker si iz gole

ljubezni zame terpeti hotel, stori me deležniga svoje milosti, in reši me s to svojo sužnostjo vezi vsiga greha, de zamorem iti v srečno prostost in večno zveličanje otrok Božjih in vsih zvoljenih! Amen.

20. Molitev k Jezusu pri stebru bičanja.

Preljubi moj Jezus! svojih oblačil oropan, na rokah in nogah vklenjen, s šibami in z biči razmesarjen, s kervijo preoblit, stojiš pri stebru bičanja. Vse tvoje telo je le ena rana; slišim glas tvoje sv. kervi; z mnogim očitanjem se vzdiguje proti meni. Spoznati moram, de sim se velikrat tvojim preganjavcem pridružil in sim zaničljivo po tebi mahal tolikrat, kolikorkrat sim grešil. Pa, o milost! ta kri ne kliče dans v maščevanje, ampak kliče usmiljenje za me! Je zdravilo, s katerim hočem svoje dušne rane obezati; je kopel, v katero hočem svojo, oh! tako strašno razdjano dušo omočiti, jo očistiti. Sej je edina kapljica več kakor preveč, me popolnoma očistiti. O stori me vredniga, de po tem zasluženji v svoji duši občutim pravo žalost nad svojimi grehi, de se v meni obudi živo gnju-

šenje in britko sovraštvo vsiga greha! Odpusti mi zlasti vse grehe nečistosti in dodeli mi potem, kadar bo čisto moje serce, de bom zamogel priti v tisti srečni kraj nebes, kamor pridejo le čiste duše! Amen.

21. Molitev k žalostnemu Jezusu „Ecce homo“.

O Jezus, nar krotkejši Jagnje Božje! s škerlatastim plajšem ogernjen, s ternjevo krono na glavi, s terstam v roki, na vsim Telesu ranjen, s Kervijo oblit — stojiš pred vsim ljudstvom in krivični sodnik zavpije: „Glej te, človek!“ O zavoljo tega veliciga zasramovanja, ki si ga tiho preterpel, besede nisi čerhnil, ga z močnim ljubijočim sercem prestal, te prosim; dodeli mi gnado, de tudi jest nikakoršne časti ne išem pri ljudéh, in, kadarkoli se bo moje serce v napuhu povzdigovalo, naj mi ta tvoja žalostna podoba stopi pred oči, de se zopet ponižam; in kadar bom nek-daj — ogernjen z gnjusobo svojih pregreh — postavljen pred sódbo tvojiga nebeškiga Očeta, oh, takrat me zavoljo tega svojiga veliciga zasramovanja ne zapusti, temuč bodi moj varh, moj priprošnjik, moja sprava! Amen.

22. Molitev na grobu Zveličarjevim.

Ne le na križi, ampak tudi v grobu te častim, o ljubeznjivi Zveličar! Ponižno te molim v tvojim narsvetejšim Telesu, ki je tudi po smerti bilo sklenjeno z Božjo naturo in katero si nam zapustil v nar svetejšim zakramentu.

O ti Božji Zveličar! s ponižnim, zaupljivim, hvaležnim in ljubečim srcem te molim! bodi večno češen in hvaljen za vse dobrote, ktere si vsemu človeškemu rodu, in tudi meni nevrednemu skazal. S svetim spoštovanjem preišlujem kervave svetinje tvoje neskončne dobrote, to v vsih britkostih darovano Telo. V vsaki rani vidim tvojo nezapopadljivo ljubezen.

O preljubeznjiva skrivnost, kadar je tvoje umerlo sveto Telo, s križa sneto, tri dni v grobu zaklenjeno ležalo!

O častitljivi grob mojiga Odrešenika, ki obdajaš njega, ki je blišoba Očeta, slava angeljev, veselje nebes, življenje in zveličanje ljudi!

O sveti grob! kteriga si ti, o Jezus! s svojo Božjo pričujočnostjo posvetil, kteriga so pobožne žene počastile, sveti angelji obiskali in Bog s čudeži poveličastil;

O ti prečastni grob, reši me iz temne jame pekla in iz smertne sence! Vzemi me v svoje naročje, de umerjem in bom pokopan ž njim, ki je zame umerl in bil pokopan.

O moj Jezus! ki si tri dni v grobu počival, dodeli mi gnado, de bo tvojimu grobu podobno moje serce, kadar bom pri sv. Obhajilu prejel vanj tvoje presveto Telo; de bo vse novo v ponovljenji duha, in s čistim življenjem v stanovitnosti nepremakljivo enako skali, v vednim premišljevanji tvojiga terpljenja in tvoje smerti, de tvoja gnada in tvoja ljubezen vedno v meni ostane! Amen.

23. Zdihljej sv. Gregorja k Jezusu v grobu počivajočemu.

O Gospod Jezus Kristus! molim te, ki si v grobu počival, v miro in drago mazilo zaviti! Prosim te ponižno, naj bo tvoja smert meni v življenje! Amen.

24. Sveti križ.

Kraljevo znamenje, lej, stoji!
Svet' križ, nebeška luč, gori!
Na njem Življenje smert stori,
Življenje s smertjo nam dobi.

Za nas je od Kervi neznan,
 Odperta je njegova stran,
 Lije mu rešnja kri iz ran,
 De je bil greh sveta upran.

Zdaj je Zveličar dokončal,
 Kar je že David prerok'val,
 In vsim narodam oznan'val,
 De Bog bo z lesa kraljeval.

Prelepo in sveto Drevo!
 Rudeče pisano s Kervjo!
 Bilo si vredno ti samo
 Nositi tak' sveto Teló.

Na tebe je pribita b'la
 Odkupšina vsiga sveta
 Pravici žaljen'ga Boga,
 De je rešila rop pekla.

Češen si ti, presveti križ!
 Edin' nam upanje deliš,
 Le ti nam milost zadobiš,
 Pregrehe naše nam izbriš'!

Čast, hvala bodi vekomaj,
 Nebeškemu Bogu vselej!
 Presveti križ nam vernim daj,
 De pridemo v nebeški raj!

25. Spomin ternjeve krone našiga Gospoda.

Predpev. Kolena pripogovaje pred
 njim so ga zaničevali in vpili: „Bodi

pozdravljen, kralj Judov! V njegov obraz so mu pljevali in ga s terstam bili po glavi.

V. Spletli so mu ternjevo krono,
O. In mu jo na glavo posadili.

Molitev.

Dodeli, vsigamogočni Bog, našim prošnjam, de, ki v spomin terpljenja našiga Gospoda Jezusa Kristusa tu na zemlji njegovo ternjevo krono častimo, bomo vredni s častjo in veličastvam tam v nebesih kronani biti od njega, ki s téboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

26. Spomin sv. sulice in žeblice našiga Gospoda.

Predpev. Dolžno pismo, katero je bilo zoper nas, je zbrisal, vzal in ga pribil na križ.

V. Prebodli so mi roke in noge.
O. In šteli so moje kosti.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! ki si hotel v slabosti človeške nature, katero si za zve-

ličanje sveta nase vzela, z žebli na križ pribit, in s sulico ranjen biti; dodela nam milostljivo, da, ki to orodje tu na zemlji častimo, se bomo veselili tvoje častitljive zmage tam v nebesih; kjer živiš in kraljuješ z Bogom Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

27. Spomin sv. tančice našiga Gospoda.

Predpev. Jožef iz Arimateje, pravičen mož, je vzel Jezusovo telo, in ga je zavil v novo čisto tančico.

V. Tvoj grobni pert, o Gospod! častimo.

O. Tvojiga terpljenja se spominjamo.

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! ki si v sveti tančici, v katero je bilo tvoje s križa sneto telo po Jožefu zavito, znamnja svojiga terpljenja zapustil; dodela nam milostljivo, da po tvoji smerti in tvojim pokopu dosežemo slavo ustajenja; ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetam v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj! Amen.

28. Molitev k časti Jezusove suknje.

O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! ki si s svojo drago prelito Kervijo svojo suknjo posvetil; dodeli nam, ki to svetinjo častimo, de bodo naše duše vsiga greha očišene, z oblačilam gnade ozaljšane in nekdam tam v nebesih s plajšem večne slave ogernjene; po ravno tem Kristusu, Gospodu našim. Amen.

29. Molitev k časti sv. potniga perta Jezusa Kristusa.

O moj terpeči Zveličar! kako bogato si dobroserčno delo sv. Veroniki poplašal, kadar si svoj sveti obraz v potni pert ji vtisnil, in ga nji zapustil v spomin. Oh, vtisni tisto tudi v moje serce, de te nikdar ne pozabim in de tvojo sveto podobo v svoji duši vedno nosim; ki živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v édinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

IX.

Pobožnost k časti drage Kervi Jezusa Kristusa.

I. Roženkranc k časti Jezusove Kervi.

(Ta roženkranc ima sedem skrivnost v premissljevanje, kako je Jezus sedemkrat Kri točil. Pri sleherni skrivnosti se moli pet Očenašev in Čast bodi, le pri zadnji samo tri, de se število triintrideset dopolni, v spomin triintrideset let, v katerih je draga kri Jezusa Kristusa po njegovih žilah tekla in poslednjič za zveličanje sveta bila darovana.

Odpustki te molitve so:

1. Vsaki dan sedem let in dve sto in osem deset dni, ako se pobožno moli.

2. Popolnoma odpustek enkrat v mescu, ako se vsaki dan moli in se navadne pobožnosti opravijo. — Ti odpustki se zamorejo tudi dušam v vicah v prid obrniti. Pap. Pij VII. 1815.)

Roženkranc.

V. O Bog! hiti me otet!

O. Gospod, teči mi pomagat!

Čast bodi.

Perva skrivnost.

Naš preljubeznjivi Odrešenik je per-
vikrat točil svojo predrago Kri osmi dan
po svojim rojstvu, kadar je bil po Moj-
zesovi postavi obrezan. — Ako premisli-
mo, de je Jezus to pripustil, de bi Božji
pravici za našo svojeglavnost in prederz-
nost zadostil, pač moramo te svoje pre-
grehe resnično obžalovati in Gospodu ob-
ljubiti, ž njegovo mogočno gnado na duši
in na telesi se čisto in sramožljivo zader-
žati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Druga skrivnost.

Jezus je na Oljski gori, v svojih
smertnih britkostih, kervavi pot potil, ki
je na zemljo tekel. To se je godilo v
živim spominu človeške nehvaležnosti, s
ktero je Jezusova ljubezen povračevana.
Oh, de bi bilo z britko žalostjo presu-
njeno naše serce, ker smo bili Gospodu
za neštivilne dobrote do zdaj tako malo
hvaležni. — Terdno sklenimo, ž njego-

vimi gnadami in svetim navdajanjem zvesto delati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Tretja skrivnost.

Naš Gospod Jezus Kristus je pri neusmiljenim gajžlanji na vsim svojim telesu v curkih svojo Kri točil, kadar je bila njegova koža pretepena in njegovo sveto meso ranjeno. To sveto Kri je on večnemu Očetu daroval za našo nepoterpežljivost. Oh zakaj še čakamo, svojo jezo in lastno ljubezen krotiti! — Terdno sklenimo, de se hočemo zanaprej v terpljenji in britkostih poterpežljivosti stanovitno vaditi, sami sebe zaničevati, in s krotkostjo vse razžaljenja prenesti.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Četerta skrivnost.

Kadar je tvoja presveta glava, o Božji Zveličar! zavoljo našiga napuha in zavoljo naših hudobnih misel s ternjem kronana bila, je obilno tekla kri čez tvoje obličje; in vender ne jenjamo, se napihovati in nečistih pregrešnih misel v svojim serci nositi! Oh, de bi pač za naprej svojo slabost vedno pred očmi imeli, na svojo revšino in na svojo uboštvo večkrat mislili, in se vsimu zalezovanju hudobniga duha serčno ustavljali!

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Peta skrivnost.

O koliko Kervi je naš preljubeznjivi Jezus stočil na kervavim potu, kadar je šel na goro Kalvarijo obložen s svojim težkim križem! Jeruzalemske ulice in kraji, koder je šel, so bili naškropljeni ž njegovo Kervijo. To se je godilo v zadoštenje pohujšanja in hudobnih zgledov, s kterimi se njegove stvari na vekomaj pogubujejo. Oh, kdo vé, če nismo tudi mi

med temi nesrečnimi! Kdo vé, koliko njih je zapeljanih z našimi slabimi zgledi, že pahnjenih v pekel! In mi smo tako neskerbni, ter nič ne mislimo na poboljšanje, nič na zadostenje! — Od zdaj za naprej pa hočemo za zveličanje svojiga bližnjiga delati, ga opominjati, mu lepe zglede dobrih in zvetih djanj dajati.

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Šesta skrivnost.

Še veliko več Kervi je pretočil naš Božji Zveličar med neusmiljenim križanjem, takrat so tekli iz prebodenih in preterganih žil njegovih rok in nog studenci tega svetiga mazila večniga življenja, s kterimi je hudobije in krivice vsih ljudi zmil. — Kje bi se pač najdel, ki bi v svojih pregrehah še živel in tako strašno križanje Sinú Božjiga še ponavljal! Objokujmo svoje storjene pregrehe, obtožimo se jih spovedniku, zapustimo slabe pregrešne navade, živimo keršansko, in vedno imejmo

pred očmi, koliko Kervi je pretočil naš
Zveličar za naše večno zveličanje!

Pet očenašev. Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

Sedma skrivnost.

Zadnjikrat je Jezus Kristus svojo drago Kri točil, kadar mu je bila po smerti že njegova stran s sulico odperta, in je bilo njegovo nar ljubeznjivši serce prebodeno; takrat je tekla voda s Kervijo v spomin, de je že vsa Kri iztekla do zadnje kaplje. O neskončna dobrota našiga Odrešenika! Kdo te ne bo ljubil, kdo se ti ne vsiga daroval, ker si toliko storil za naše odrešenje! Oh, manjka nam besedi; zato povabimo vse stvari. angelje in svetnike nebeške, in zlasti svojo ljubo Mater Marijo, z nami častiti, slaviti in hvaliti tvojo predrago Kri. — Naj živi Jezusova Kri! Naj živi Jezusova Kri zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Zdaj moli tri očenaše in Čast bodi.

Gospod! pomagaj nam,
Svojim služabnikom,
Za ktere si ti križan bil,
In svojo drago Kri prelil.

M o l i t e v.

(Kdor to molitev pobožno moli, zadobi tri sto dni odpustkov, ki se zamorejo tudi dušam v vicah v prid obrniti.)

O draga Kri! studenec večniga življenja, odkupšina svetá, svéta kopel naših duš, ti nas zagovarjaš brez nehanja pred sedežem večniga usmiljenja; ponižno te molim; o de bi ti zamogel zadostiti za vse hudobije in zaničevanja, s kterimi koli so te tvoje stvari žalile, zlasti tiste, ktere so se prederznile tebe preklinjati! Kdo pač bi ne častil te Kervi neskončne cene, in ne bo vnet od ljubezni do Jezusa, kteri jo je točil! Kaj bi bilo z menoj, ako bi ne bil odkupljen s to Božjo Kervijo, ktero je moj Odrešenik iz ljubezni do mene do zadnje kaplje prelil! O nezmerna ljubezen, ki si nam ta balzam, življenja podelila! O neprecenjani balzam, ki tečeš iz neskončne ljubezni mojiga Boga! prosim in zarotim te, vzdigni, vnemi vse serca, vse jezike v svojo slavo, naj te

vsi časté in hvalijo zdaj in vselej in vekomaj! Amen.

V. Gospod! s svojo Kervijo si nas odkupil.

O. In našimu Bogu si nas v kraljestvo storil.

Molimo.

Vsigamogočni, večni Bog! ki si svojiga edinorojeniga Sinú svetu v Odrešenika dal, in si ž njegovo Kervijo hotel biti spravljen; prosimo te, dodeli nam, de to ceno svojiga zveličanja častimo in bomo ž njo vsiga hudiga tega življenja obvarovani, de se nekdej v nebesih ž njim veseliti zamoremo, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

2. Sedem darovanj Jezusove drage Kervi Bogu Očetu.

(Kdor te darovanja pobožno opravi z namenam, Bogu zadostiti za razžaljenje presveti Jezusovi Kervi storjene, zadobi tri sto dni odpustikov; ako jih v mesci vsaki dan moli in navadne pobožnosti opravi, tudi popolnoma odpustik. Ti odpustki se zamorejo dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII. 1817.)

Darovanje.

1. O večni Oče! darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za razširjanje in povikšanje sv. cerkve, naše ljube matere, za ohranjenje in srečo njeniga vidniga poglavarja, rimskiga papeža, kardinalov, škofov in mašnikov in vsih služabnikov tvojiga svetišča.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sveto Kervijo si nas odrešil!

2. O večni Oče, darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za mir in edinost kraljev in katoliških poglavarjev, za ponižanje sovražnikov sv. vere in za zveličanje vsiga keršanskiga ljudstva.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljeu in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

3. O večni Oče! darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga

ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za razsvetljenje nejevernikov, za zatrenje vsih krivoverstev in za spreobrnjenje grešnikov.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

4. O večni Oče! darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse svoje žlahtnike, prijatle in sovražnike, za uboge, bolne in žalostne, in za vse tiste, za ktere sim jest, kakor veš, moliti dolžan in za ktere ti hočeš, de naj molim.

Čast bodi.

O Jezus, bodi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

5. O večni Oče, darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse tiste, ki se bodo dans iz tega sveta ločili, de jih obvaruješ peklenških marter, ter jim posestvo svojiga veličastva milostljivo dodeliš.

Čast bodi.

O Jezus, bódi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

6. O večni Oče! darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse tiste, kateri to odkupšino našiga zveličanja prav ceniti in ljubiti znajo; za tiste, kateri z menoj zedinjeni tisto časté in molijo, in si prizadevajo, razširiti to češenje.

Čast bodi

O Jezus, bódi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

7. O večni Oče! darujem ti zasluženje predrage Kervi Jezusa, tvojiga ljubeznjiviga Sina in mojiga Božjiga Odrešenika, za vse svoje dušne in telesne potrebe, v pomoč revnim dušam v vicah zlasti za tiste, ktere so v svoji pobožnosti veči ceno stavile v to drago odkupšino našiga odrešenja in v bolečine in terplenje naše ljube, presvete matere Marije.

Čast bodi.

O Jezus, bódi večno hvaljen in češen, ker s svojo sv. Kervijo si nas odrešil!

3. Krajši darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu.

O večni Oče! darujem ti predrago Kri Jezusa Kristusa v spravo za svoje grehe in za vesoljne potrebe svete cerkve!

(Kdor to molitvico pobožno zmoli, zadobi sto dni odpustikov. Pij VII. 1817.)

4. Drugo darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu.

(Kdor naslednjo molitev pobožno odmoli, de bi nebeški žegen zadobil, in potem še en Očenaš, Češenamarijo in Čast bodi v čast sv. Trojice v zahvalo za prejete dobre, zadobi vselej sto dni odpustikov; in popolnoma odpustik, kdor jo celi mesec moli in navadne pobožnosti opravi. Leo XII. 1823.)

O večni Oče! darujemo ti predrago Kri Jezusa Kristusa, katero je iz tolike ljubezni do nas, in s toliko bolečino iz rane svoje desne roke pretil; in zavoljo zasluženja in moči te Kervi prosimo tvoje Božje veličastvo, de nam svoj sveti žegen dodeliš, de bomo s pomočjo njega obvarovani svojih sovražnikov, oprosteni vsiga hudiga, rekoč; Žegen vsigamogočniga Boga Očeta, Sina in sv. Duha pridi na nas, in ostani vselej pri nas! Amen.

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

5. Ponižna prošnja pred sv. Rešnjim Telesam.

O Jezus, Sin živiga Boga, čudno zakriti Bog v sveti hostiji! ozri se v nas z očmi svoje neskončne milosti, in sprejmi milostljivo naše ponižno zdihovanje, spoznanje našiga dolga in skesane prošnje naših serc. Ti si naš Gospod in naš Bog, naš Stvarnik, Odrešenik in Posvečevavec, nar viši oblastnik nebes in zemlje, častiti zmagovavec pekla in smerti! ti veselje in večna krona izvoljenih, nezmérni studenec vsih gnad in dobrot našiga zveličanja! Vreden si torej, de vsi ljudje v té verujejo, te molijo, ljubijo, hvalijo in časté. Pa, oh, vé nebesa žalujte in z nami jokajte! ker on je naš Bog, in ljudje mu ne verujejo! On je edino naše upanje, in ljudje ne zaupajo njemu! On je ljubezen sama, nar viši dobrota, in človeške serca ga ne ljubijo!

Poslušajte in premišljajte, vi angelji mirú! V tem zakramentu svoje ljubezni se nam Jezus samiga sebe daje v zastavo večniga življenja; tù ima on svoje veselje biti med človeškimi otroci; tù jih on hoče razsvetliti, uterditi, s svojimi gnadami na-

polniti; tù tirja tudi njihove serca, ljubezen in molitev; ljudje pa se ga ogibajo, pred njim bežé, zapušajo njegove altarje, in tekajo za minljivimi nečimernostmi te zemlje. O Jezus! ponižani, zaverženi Bog v tem sv. zakramentu! ljudje te ne poznajo in te ne ljubijo! Za nje si smert prestal, svojo drago Kri v odrešenje njih prelil, oni pa ti to vse povračujejo z nehvaležnostjo, z zaničevanjem tvoje Božje pričujočnosti; tvoja ljubezen se jim gnjusi; tvoje gnade in obljube nič ne omečijo njih terdiga serca; ponavljajo ti zaničevanje in zasramovanje judovsko; tajijo te z neverniki; križajo te z neznagami; kolnejo tvoje sv. Ime, in s svojimi hudobijami dražijo tvoje serce k pravičnemu serdu.

O Bog ljubezni in milosti! z živo vero, s skesanim sercem in gorečo ljubeznijo te ponižno prosimo namesto njih, odpusti milostljivo vse hudobije, vso nehvaležnost in vse razžaljenje tvojiga narvišiga veličastva.

Zavoljo neskončne ljubezni, s katero si na križi za nas daroval, in svojo dragó Kri do zadnje kaplje prelil; zavoljo nezapopadljiviga dopadajenja, v katerim se

je tvoj nebeški Oče nad teboj, svojim ljubeznjivim Sinam, večno veselil; in zavoljo ljubeznjive milosti tvojiga Božjiga serca do nas revnih grešnikov; prosimo in zdihujemo k tebi, o Jezus; za milost, gnado in odpušenje. Milost, o Jezus! zavoljo tvoje Kervi, zavoljo tvojih ran! Milost nam, ki smo tolikrat iz pomanjkanja ljubezni in spoštovanja v mlačnost in merzlotu pred tvojo presveto pričujočnostjo zabredli! Milost vsim grešnikom, ki te ne poznajo in te preklinjajo! Milost vsim pravovernim, ki te poznajo, pa se vendar vabljenju tvoje ljubezni ustavljajo! Milost posvetnjakam, ki nočejo slišati glasú tvoje cerkve in tičé v temoti in senci smerti! O Jezus! odpusti nam vsim in premagaj našo slepoto in hudobijo! Sveti, večni Oče! ozri se na obličje svojiga Sina, s katerim si nam vse dal! Mi smo njegovo ljudstvo, njegovi oprosteni, njegovo posestvo. Iz ljubezni do njega nam odpusti vse razžaljenja, nam odpusti našo nehvaležnost, nam raztergaj verige, razsvetli našo slepoto in nas pripelji v kraljestvo svojiga ljubeznjiviga Sina, de ga vedno in na vekomaj hvalimo, molimo in častimo. Amen.

6. Molitev k Jezusu v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa.

(S to pobožno opravljeno molitevjo se zadobi odpustik za tri sto dni, ki se zamore tudi dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII. 1814.)

M o l i t e v.

1. Z nar večim spoštovanjem te molim, o Jezus! v nar svetejšim zakramentu. Spoznam te praviga Boga in praviga človeka in s to molitevjo želim nadomestiti mlačnost in merzloto toliko kristjanov, kateri gredoč mémo tvojiga tempeljna, celo velikrat pred tvojim sv. tabernakeljnám, kjer ti z ljubeznjivo nepokojnostjo čakaš ravno teh vernih, de bi jim gnade — samiga sebe delil, — kateri te še ne pozdravijo, temuč s svojim zaničljivim obnašanjem spričujejo, de se jim, kakor nekdej Judam v pušavi, gnjusî ta nebeška mana. Torej ti darujem predrago kri, ktero si točil iz rane svoje leve noge v spravo za to gerdo mlačnost; in skriváje se v to rano kličem tavžent in tavženkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

2. Z nar večjim spoštovanjem, o Jezus! te molim, in spoznam, de si v nar svetejšim zakramentu Rešnjiga Telesa pričujoč; in s to molitevjo želim nadomestiti nehvaležnost toliko kristjanov, kateri, kadar te vidijo nesti k nevarno bolnim za popotnico v dolgo večnost, te ne spremlijo, ali k večimu ti le mlačno znamenje zunanjiga spoštovanja skazujejo. Torej ti darujem v spravo te tolike mlačnosti predrago kri, katero si točil iz rane svoje desne noge; in se skrivaje v to rano kličem tavžent in tavžentkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
 V sveti zakrament postavljeno!
 Bodi nam češeno, hvaljeno,
 Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

3. Z nar večjim spoštovanjem, o Jezus, te molim, ti pravi kruh večniga življenja! in s to molitevjo želim zaceliti tiste rane, ktere se vsaki dan vsekuejo v tvoje serce z oskrunovanjem cerkvá, kjer ti v skrivnostnih podobah prebivaš, de bi te tvoji zvesti ljubili in molili. Torej ti darujem v spravo tolike nespodobnosti predrago kri, katero si točil iz rane svoje

leve roke; in skriváje se v to rano kličem
tavžent in tavžentkrat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija.

4. Z nar večim spostovanjem te
molim, o Jezus! ti živi, nebeški kruh!
in s to molitevjo želim zadostiti za toliko
krivico, katero tebi vsaki dan tvoji verni
delajo pri svetih mašah, kjer ti v nezmer-
nosti svoje ljubezni ponavljaš, akoravno
nekervavo, tisto daritev, katero si nekdam
na gori Kalvarii za naše zveličanje opravi-
vil. Torej ti darujem v spravo tolike
nehvaležnosti predrago kri, katero si točil
iz rane svoje desne roke; in skriváje se
v to rano zedinim svoj glas s tistimi an-
gelji, ki tebe obdajoči molijo, in ž njimi
kličem:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija.

5. Z nar večjim spoštovanjem te
molim, o moj Jezus! Ti prava daritev v

s spravo naši grehov! in ti darujem to molitev za preklinovanje Božje rope, ktere ti preterpeti hočeš od toliko nehvaležnih kristjanov, ki se tebi prederzno bližajo in obloženi s smertnimi grehi te v sv. Obhajilu prejemajo. V spravo te zaničljive oskrumbe ti darujem zadnje kaplje predrage kervi, ktero si točil iz rane svoje strani; in v to rano skrivaje se, te pridem molit, ljubiti in častiti z vsimi pobožnimi častivci nar svetejšiga zakramenta tavžent in tavžentkrat ponavljat:

Sveto Rešnje Jezusa Telo,
V sveti zakrament postavljeno!
Bodi nam češeno, hvaljeno,
Bodi ljubljeno in moljeno!

Oče naš. Češena si Marija. Čast bodi.

Ponižno tukaj pokleknimo
In z vernim srcem počastimo
Usmiljeniga Zveličarja;
Ker v zakramentu je pred nami,
De bi z gorečimi željami
Častili in molili ga.

Bod' moljeno in počešeno,
Nam iz ljubezni dodeljeno
Presveto Jezusa Telo!
Bod' dušam moč in posvečenje,
Zastava terdna jim v življenje;
O jed, popotnica v nebo!

Bod' moljena, o Kri častita!
 Za grehe vsih ljudi prelita,
 Iz svete Jezusa strani,
 Naj cena tvoja nam odmije
 Vsih grehov naših hudobije;
 V skušnjavah nam serčnost deli.

- V. Kruh z nebes si jim dodelil.
 O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molitev.

O Bog, kteri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga Telesa in tvoje Kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ v edinstnosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

7. Molitev pri obiskovanji sv. Rešnjiga Telesa.

(Pij VI. je podelil vsim pravovernim kristjanam popolnoma odpustik vsaki prvi četrtek mesca, kteri navadne pobožnosti opravijo in pred svetim Zakramentam naslednjo molitev skesano zmolijo, ktero je sv. Kajetan v klicanje Božje milosti zložil.

Vsim pa, ktere druge četrteke zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjiga Telesa vredno prejmejo in to molitev pred sv. Rešnjim Telesam pobožno opravijo, dodeli ravno ta papež sedem let in sedemkrat štirideset dni odpustika. Kdor pa to molitev druge dni moli, zadobi sto dni odpustika. Vsi ti odpustiki se zamorejo dušam v vicah v prid obrniti.)

Molitev.

Ozri se, o Gospod! iz svojiga svetišča in iz svojiga veličastnega stanovanja, in poglej to nar svetejši daritev, katero ti daruje naš veliki duhoven, tvoj sveti Sin, naš Gospod Jezus Kristus, za grehe svojih bratov, in odpusti nam velikost naše hudobije! Lej! Kri našiga brata Jezusa vpije k tebi s križa. Usliši, Gospod! Bodi milostljiv, Gospod! poslušaj in stori! Ne mudi se zavoljo samiga sebe moj Bog! zakaj tvoje ime je bilo zaklicano čez to mesto in tvoje ljudstvo, in stori z nami po svoji milosti! Amen.

X.

Pobožnost k časti žalostne Matere Božje.

I. Pobožni zdihljeji k žalostni Materi Božji.

(Tri sto dni odpustikov zadobi, kateri se tudi dušam v vicah v prid oberniti zamorejo, kdor naslednje zdihljeje pobožno opravi. Pij VII. 1817.)

V. O Bog! hiti me otet!

O. Gospod! teci mi pomagat!

Čast bodi.

1. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati Marija! zavoljo britkosti, katero je občutilo tvoje sveto sercé pri prerokovanji sv. starčika Simeona. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim užaljenim sercem mi sprosi pri Bogu ponižnost in dar strahu Božjiga!

Češena si Marija.

2. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati Marija! zavoljo britkosti, ktere je tvoje preljubeznjivo serce občutilo na bégu v Egipt in zavoljo žalosti,

ktero si ves čas v Egiptu imela. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako užaljenim srcem mi sprosi pri Bogu rado darnost, zlasti proti revnim, in dar pobožnosti.

Češena si Marija.

3. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati! zavoljo nepokojnosti, katero je tvoje skerbljivo serce občutilo, kadar si svojiga preljubiga Sina Jezusa tri dni iskala. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako skerbljivim srcem mi sprosi pri Bogu čistost in dar učenosti.

Češena si Marija.

4. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati! zavoljo tiste groze, ktera je presunila tvoje Materno serce, kadar si srečala Jezusa obloženiga s težkim križem na rami. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim ljubijočim od bolečin toliko razdjanim srcem mi sprosi pri Bogu potrpeljivost in dar moči.

Češena si Marija.

5. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati! zavoljo tistega neizrečnega terpljenja, katero je tvojo močno serce preneslo, kadar si bila pričujoča pri smertnih težavah svojiga Sina Jezusa na križi vi-

séčiga. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako užaljenim srcem mi sprosi pri Bogu zmernost in dar svetovanja.

Češena si Marija.

6. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati! zavoljo hude rane, koja je bila v tvoje, milosti polno serce vsekana, kadar je sulica Jezusovo stran odperla, in njegovo, vse ljubezni vredno serce prebodla. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako ranjenim srcem mi sprosi bratovsko ljubezen in dar umnosti.

Češena si Marija.

7. Serčno usmiljenje imam s teboj, o žalostna Mati! zavoljo tiste tihe britkosti, ktero je občutilo tvoje premilo serce, kadar so Jezusa v grob položili. O ljubeznjiva Mati! s tem svojim tako močno razžaljenim srcem mi sprosi pri Bogu gorečnost in dar modrosti.

Češena si Marija.

V. Prosi za nas, o prežalostna Devica!
O. De bomo vredni obljub Kristusovih!

M o l i t e v.

O preljubeznjivi Jezus! prosimo te, naj bo tvoja žalostna Mati Marija, ktere

serce je sedmeri meč presunil, pri tebi za nas milostljiva priprošnica in mila naša Mati; de po njeni prošnji od tebe gnado zadobimo; de vse terpljenja in britkosti tega življenja poterpežljivo prenašamo in zato večno krono dosežemo. Amen.

2. Krajši pobožnost k žalostni Materi Božji.

(S to pobožno opravljeno molitvico se zadobi tri sto dni odpustika za vsaki dan; kdor pa ves mesec moli in enkrat svete zakramente vredno prejme in zato navadne molitve opravi zadobi popolnoma odpustik, ki se zamore tudi dušam v vicah v prid obrniti. Pij VII.)

Sedemkrat: Češena si Marija, s pristavkam :

O Marija, Mati moja!
Naj me vžali žalost tvoja
V smerti tvojiga Sinu.

3. Molitev pred podobo snemanja s križa.

O žalostna Devica Marija! jest ubog grešni človek pridem in te prosim zavoljo tistih britkih bolečin, ktere si ti v svojim serci občutila, kadar si svojiga mertviga Sina, snetiga s križa, v svojo Materno naročje sprejela. Spomni se, o Marija! kako neznana je bila bolečina tvoja, kadar si njegove velike, globoke rane s svojimi očmi pregledovala, kuševala in s

svojimi solzami oblivala. Oh, kaj je občutilo tvoje serce, kadar si strašne terne iz njegove glave jemala, si se ran njegovih rok in nog dotikala, in si njegovo od nog do glave toliko razdjano telo pre-mišljevala. Té tvoje neizrečene britkosti te opomnim, o Marija! ter te prosim; sprosi mi zavoljo tega pri svojim ljubim Sinu odpušenje vsih mojih pregreh. O prosi ga, naj mi zavoljo te tvoje velike britkosti odpusti vse moje grehe in mi dodeli gnado usmiljenja, de po neskončnim zasluženji njegovim zadobim večno zveličanje! Amen.

4. Žalostna Mati Božja.

(Stabat mater.)

Žalostna je Mati stala,
 Se pod križem mil jokala,
 Ker je visel njeni Sin.
 V žalost je serce vtopljeno,
 Vse pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.

O, kaj žalosti prestati,
 Mogla je presveta Mati,
 Ktere Sin je rešil svet!
 Žalostna stoji jokaje,
 Zdiha, gleda trepetaje,
 Kaj nje Sin terpi razpet.

Kdo bi solz ne jel točiti,
 Če Marijo vgloda biti
 V britkosti, ko je ta?
 Kdo preserčno ne žaluje,
 Če to Mater premišljuje,
 Ki terpeti tol'ko ima!

Grehe ljudstva nase vzeti,
 Vidi Jezusa terpeti,
 Šibam vdati se voljno.
 Gleda svoj'ga Sina milo:
 Ko je vse ga zapustilo,
 Kadar je nagnil glavo.

Mati! zgled ljubezni prave!
 Daj mi čutit' te težave,
 Daj mi solz pregrenkih dar.
 Stori mi serce se vneti,
 In za Jezusa goreti,
 De mu bom prijetna stvar,

Sveta Mati! to te prosim,
 Rane Kristusa naj nosim,
 Vtisni mi jih v serce.
 Naj te rane tvoj'ga Sina,
 Naših grehov bolečina,
 Tudi mene v živo sklé.

Daj, de s tabo rad žalujem,
 Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim:
 Poleg križa de prebivam,
 In s teboj solze prelivam,
 S celiga serca želim.

O devic vsih Devica,
 V žalost nam tovaršica,
 Daj, de jokam s teboj;
 Smert de Jezusa ostane
 Meni v serci, naj tud rane
 Bodo vedno pred menoj.

Naj se svetih ran navzamem,
 In od križa ves unamem,
 Kristusu de bom udan.
 Dušo vneto in gorečo,
 Varuj Mati v nesrečo,
 Kadar pride sodnji dan.

Tvoj'ga Sina križ me brani,
 Ino smert njegova brani,
 Mi pomoč in milost daj,
 Ko bo smert telo zadela,
 Daj, de bo takrat prejela
 Duša moja sveti raj. Amen.

XI.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,	}	usmili se nas!
Sin, vsega svetá rešnji Bog,		
Sveti duh, resnični Bog,	}	za nas Boga prosi!
Sveta Trojica, en sam Bog,		
Sv. Marija,		
Sv. Mati Božja,		
Sv. devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti Božje,		
Mati prečista,		
Mati brez madeža,		
Mati nedolžna,		
Mati presveta,		
Mati ljubeznjiva,		
Mati prečudna,		
Mati našega Stvarnika,		

Mati našega Odrešnika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angeljev,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,

za nas Boga prosí!

Kraljica mučenikov, Kraljica spoznavavcev, Kraljica devic, Kraljica vseh svetnikov, Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta, Kraljica presvetiga rožnega venca, Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod! Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod! Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod! Kriste, sliši nas! Kriste, usliši nas! Oče naš. Češena si Marija.	}	za nas Boga prositi!

Molitve.

I. K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o .

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skriv-

nosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti; da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. K sveti Devici Materi Marii.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverži naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo o Gospod! v naše serca vlij, dé, ki smo po angeljevim oznanjenji včlovečenje Kristusa, tvojiga Sina, spoznali, po njegovim terpljenji in križi častitljivo vstajenje dosežemo, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Češena bodi Kraljica.

Češena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh, obrni tedej naša pomočnica! svojo milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnim življenju Jezusa, blaženi sad tvojiga telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in télo častite Device, Matere Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila, s pomočjo svetiga Duha pripravil, daj, de bomo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

3. K svetimu Jožefu.

Glejte, zvest in moder hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef.

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

4. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle hudobij in grehov, in napolni jih z lepemi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvaruj to faro z vsimi, ki v nje prebivajo kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškim kraljestvu večno življenje, mir in pokoj

Obvaruj našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes doli na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.
(Petkrat.)

XII.

Litanije vsih Svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Sv. Marija,

Sv. Mati Božja,

Sv. devic Devica,

Sv. Mihael,

Sv. Gabriel,

Sv. Rafael,

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas
Boga prosite!

Vse svete verste izveličanih duhov, za nas
Boga prosite!

Sv. Janez Kerstnik, } za nas Boga

Sv. Jožef, } prositi!

} se nas!
usmili

} za nas Boga prositi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga
prosite!

Sv. Peter,
 Sv. Pavel,
 Sv. Andrej,
 Sv. Jakop,
 Sv. Janez,
 Sv. Tomaž,
 Sv. Jakop,
 Sv. Filip,
 Sv. Jernej,
 Sv. Matevž,
 Sv. Simon,
 Sv. Tadej,
 Sv. Matija,
 Sv. Barnaba,
 Sv. Lukež,
 Sv. Marka,

za nas Boga prosi!

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za naš Boga
prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga
prosite!

Sv. Štefan,
 Sv. Lorenc,
 Sv. Vincenc,

za nas Boga prosi!

Sv. Fabjan in Boštjan, za nas Boga prosita!

Sveta Janez in Pavel,
 Sveta Kozma in Damijan,
 Sveta Gervazi in Protazi,

} za nas Boga
 prosita!

Vsi sveti materniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,

Sv. Gregor,

Sv. Ambrož,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Miklavž,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznavavci, za nas
 Boga prosite!

Vsi sveti učenički, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Frančišk,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
 prosite!

Vsi sveti mnihi in puščavniki, za nas
 Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Cecilija,

Sv. Neža,

Sv. Katarina,

} za nas Boga
 prosi!

Sv. Anastazi, za nas Boga prosi!

Vse svete device in odove, za nas Boga,
prosite!

Vsi svétniki in svetnice Božje, za nas
Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv; usliši nas o Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudega vremena,

Od šibe potresa,

Od kuge, lakote in vojske,

Od večne smerti,

Skozi skrivnost svojega svetega včlo-
večenja,

Skozi svoj prihod,

Skoz svoje rojstvo,

Skoz svoj kerst in svet post,

Skoz svoj križ in terpljenje,

Skozi svojo smert in pokop,

Skozi svoje sveto vstajenje,

Skoz svoj čudni vnebohod,

Skoz prihod tolažnika svetiga Duha,

reši nas, o Gospod!

V dan sodbe, reši nas, o Gospod!
 Mi grešniki,
 De nam zaneseš,
 De nam odpustiš,
 De nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vižraš in ohraniš,
 De pastirja apostoljskiga in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš,
 De sovražnike svete cerkve ponižraš,
 De keršanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ,
 De vsimu keršanskimu ljudstvu mir in edinost daš,
 De nas vse v svoji sveti službi poterdiš in obderžiš,
 De naše misli k nebeškim željam povzdiguješ,
 De vsim našim dobrotnikom večne dari dodeliš,
 De duše naše in naših bratov bližnjih in dobrotnikov večniga pogubljenja rešiš,
 De sad zemlje daš in ohraniš,
 De vsim vernim dušam večni pokoj dodeliš,
 De nas uslišiš,
 Sin Božji!

te prosimo, usliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš.

V. In nas ne vpelji v skušnjavo.

O. Temuč reši nas od hudiga. Amen.

Molitve.

I. K svetimu Rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nébes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o .

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skriv-

nosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni, večni Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Vsigamogočni, večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vižar vsih vernikov! glej milostljivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, te prosimo,

de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in djanjem k dobriemu služiti, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, de bo, ker je po tvoji volji cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju, in k miru in sreči vsiga kershanstva pripomoči.

Prosimo tudi kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni, večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s tega sveta ločili, na prošnjo vsih tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinstvo v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Vžgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de ti bomo, kakor tvoji pokorni otroci, v življenji in smerti prijetni in dopadljivi,

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati, in tamkaj z vsimi izvoljenimi doseči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, svojim ljubim Sinu, Gospodu našim in Odrešniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstvu svetiga duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.
O. Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

(Petkrat.)

XIII.

Molitev za duše v vicah.

I. Počešenje sv. peterih ran našiga Zveličarja
za duše v vicah.

Priprava.

Jezus Kristus, ki si za nas na svetim križi umerl, na kolenih klečé te prosim za odpušenje svojih pregreh; serčno jih obžalujem ter za terdno obljubim se poboljšati in vsiga se skerbno ogibati, karkoli bi te še kdaj užaliti zamoglo. V tvoje sv. rane, o križani Zveličar! pribežim, ter te prosim, poterdi me v mojim sklepu, in stori me deležniga zasluženja svojiga britkiga terpljenja. S tem terdnim sklepam v svojim serci želim tudi moliti za duše pokojnih, želim tudi prositi po zasluženji tvojih sv. peterih ran in tvoje pretekle sv. kervi za rešenje ubogih duš iz vic.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje desne roke se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Odrešenik, moj Bog in Zveličar! molim te na kolenih in kušnem v duhu sv. rane tvoje desne roke. Zavoljo te preblazene rane te prosim za odpušenje vsih svojih pregreh. Tudi te prosim zavoljo bolečine, katero si ti, o moj Jezus! prestal pri nabijanji na križ v ti sveti rani desne roke, in zavoljo sv. kervi, ktera je tekla iz té rane, usmili se duš v vicah, odpusti jim njih dolgove in peli jih v večno zveličanje. Zlasti te prosim za to dušo . . . .

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč, zavoljo sv. rane svoje leve roke se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus! svoje oči povzdignem k tebi na križ, ter te ponižno molim svojiga Zveličarja, V duhu kušnem sveto rano tvoje leve roke, ter te prosim zavoljo bolečine, katero si pri nabijanji na križ v ti sveti rani prestal, in zavoljo sv. kervi, ktera je tekla iz te rane, reši terpeče duše iz vic, in večni mir in pokoj jim dodeli. Zlasti te prosim za to dušo . . . .

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje desne noge se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus, Sin večniga Boga! na križi terpečiga te molim, in kušnem v duhu sv. rano tvoje desne noge. Zavoljo velike bolečine, katero si pri nabijanji na križ prestal v ti sveti rani, in zavoljo sv. kervi, ktera je tekla iz te rane, te prosim, očisti duše v vicah vsih madežev greha, in razveseli jih skorej s pogledam svojiga Božjiga obličja. Zlasti te prosim za to dušo . . . . .

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! zavoljo sv. rane svoje leve noge se usmili ubogih duš v vicah! —

O moj Jezus, na rokah in nogah preboden, grozovito za nas grešnike na križi umorjen! v duhu kušnem sv. rano tvoje leve noge in zavoljo bolečine, katero si pri nabijanji na križ v ti sv. rani preterpel, in zavoljo sv. kervi, ki je tekla iz te rane, te prosim, reši duše iz vic in vzemi jih k sebi v nebesa. Zlasti te prosim za to dušo . . . . .

Oče naš. Češena si Marija.

Jezus Kristus, za nas na križi umi-

rajoč! zavoljo sv. rane svoje strani se usmili ubogih duš v vicah! —

Predobrotljivi Jezus! ti naš srednik pri Bogu! Tvoji ljubezni ni bilo zadosti, de si za nas grešnike na križi grozovito umerl, temuč še po svoji smerti si hotel biti s sulico preboden, in tako si hotel zadnje kaplje svoje sv. kervi, stočiti za nas. O ljubeznjivi Jezus! zavoljo tvoje smerti, zavoljo pretekle sv. kervi, zavoljo tvojih sv. peterih ran te prosim za odrešenje ubogih duš iz vic. Zlasti te prosim za to dušo . . . . Naj gre ta duša skoz tvojo sv. prebodeno stran k tebi v večno življenje, kjer naj prosi za me, de tudi jest nekđaj pridem v večno zveličanje in bomo zedinjeni tebe, Očeta in sv. Duha ljubili, častili in molili na vekomaj Amen.

Oče naš. Češena si Marija.

Gospod, daj dušam vsih pokojnih vernih kristjanov večni mir in pokoj! Amen.

2. K Materi Božji.

Sveta Marija, žalostna Mati! vse tvoje življenje je bilo napolnjeno z žalostjo, britkostjo in terpljenjem; pa s svojo

poterpežljivostjo si šla vsa vdana v voljo Božjo po ti poti terpljenja v veličastvo večniga življenja. S trdnim zaupanjem na tvojo mogočno priprošnjo pri Bogu, te prosim, poprosi za uboge duše v vicah, de bodo skorej zedinjene s teboj; prosi pa tudi zame, de moja duša pri ločenji s tega sveta na tvojo materno priprošnjo najde milostniga sodnika v Jezusu Kristusu tvojim Sinu, kateri z Očetam in sv. Duham enaki Bog živi in kraljuje vekomaj. Amen.

3. Litanije Kristusoviga terpljenja za uboge duše v vicah.

Gospod Bog, Oče nebeški,
 Bog Sin, Odrešenik svetá,
 Bog sveti Duh,
 Sveta Trojica, en sam Bog,
 Jezus, Edinorojeni, preljubi Sin Božji,
 Jezus, ti klavni dar ljubezni,
 Jezus, kateri si v odrešenje ljudi bridki
 kelih terpljenja pil in v smertnih
 težavah kervavi pot potil,
 Jezus, kateri si bil kakor hudodelnik
 vjet, zvezan, pred sodnike peljan
 zasramovan, s pestmi bit,

usmili se duš v vicah!

Jezus, kateri si bil kervavo bičan, s
ternjem kronan,

Jezus, kateri si grehe svetá s svojim
križem nesel,

Jezus, kateri si bil z žebli neusmiljeno
na križ pribit,

Jezus kateri si na križi razpet v ne-
znanih bolečinah s smertjo se voj-
skoval.

Jezus, kateri si bil v smertni uri, de
bi svojo hudo žejo potolažil, z
želčem in jesiham napajan, od
memogredočih v smertni britkosti
zaničevan in preklinjevan,

Jezus, kateri si v svojim ločenji svojo
žalostno Mater milo pod križem
vidil in jo sv. Janezu izročil,

Jezus, kateri si po tri ure dolgim smert-
nim boji z velikim glasom svojo
dušo izdihnil, in nam s svojo
smertjo nebeške vrata odperl,

Jezus Kristus, naš odrešenik,

usmili se duš v vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá
odjemplješ; prizanesi dušam v vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá
odjemplješ; usliši zdihovanje duš v vicah!

O Jezus, Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ; usmili se duš v vicah!

Oče naš. Češena si Marija.

Molitev.

O Gospod Jezus Kristus, za nas na križi umirajoč! usmili se duš v vicah, očisti jih s svojo sveto, drago kervijo vsiga karkoli tvoja sv. Božja pravica še kazni vredniga nad njimi najde. Daruj svoje bitko terpljenje, svojo kri in svoje rane, poslednjič tudi svojo grenko smert na križi v spravo za nje, de jim Bog pregléda ves dolg in jih v večno zveličanje sprejme. Amen.

Gospod, dodeli dušam vsih vernih kristjanov večni mir, in večna luč naj jim sveti! Amen.

4. Sedem prošnjá do sv. Rešnjé kervi za sedmere duše.

1. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! hvalim te za tvojo drago prelito kri, katero si pri bolečim obrezovanji za nas točil in v moči takrat prelite kervi te prosim, ohladi hudo terpljenje tistim

dušam v vicah, ktere so ti nar ljubši in vzemi jih v svoje večje počešenje v kraljestvo svojiga veličastva.

2. O nar krotkejši Jezus! hvalim te za tvojo drago prelito kri, katero si ti v svoji smertni britkosti na Oljski gori po vsim svojim životu potil, in zavoljo zasluženja takrat prelite kervi te prosim, pošlji v goreči ogenj v vicah hladilo tistim dušam, za ktere nar bolj moliti sim jest dolžan in vzemi jih v svoje večje počešenje v kraljestvo svojiga veličastva.

3. O presladki Gospod Jezus Kristus! hvalim te za tvojo drago prelito kri, katero si ti pri bičanju v tolikim terpljenji za nas točil, in zavoljo te tako obilno pretekle kervi te prosim pošlji le edino kapljico té svoje drage kervi ubogim dušam mojih pokojnih staršev, bratov in sester, žlahtnikov in znancev, de bo v moči te tvoje kervi polajšamo njih hudo terpljenje.

4. O preusmiljeni Gospod Jezus Kristus! večna hvala in zahvala naj ti bo za tvojo drago tako obilno prelito sv. rešujočo kri, ktera je tekla iz tvoje s ternjem prebodene glave, ter te prosim, zavoljo

té takrat prelite kervi, ohladi vroči plamen tistim dušam v vicah, ktere morajo zavoljo mene tam terpeti, in reši jih iz strašniga terpljenja.

5. O milostljivi Gospod Jezus Kristus! iz dna svojiga serca te zahvalim za tako obilno prelito tvojo drago kri, ktera je tekla iz ponovljenih ran, kadar so te nesramno oropali vsih oblačil, in prosim te ponižno, očisti vsih madežev zavoljo te takrat prelite kervi tiste duše, ktere morajo nar dalje terpeti in vzemi jih v kraljestvo svojiga veličastva.

6. O predobrotljivi Gospod Jezus Kristus! hvalim in častim te za neskončno ljubezen in dobroto, s ktero si se za nas na križ pribiti dal, in si izvolil svojo drago kri iz svojih presvetih rok in nog točiti. Zavoljo té bogato pretekle kervi te prosim, pogasi vroči plamen tistim ubogim dušam v vicah, ktere so od vsih zapušene, in okrepčaj jih z roso svoje Božje milosti.

7. Preljubeznjivi Gospod Jezus Kristus! vsi angelji in vsi svetniki naj te z menoj hvalijo zavoljo rane tvojiga nar svetejšiga serca, ktero si izvolil še po svoji smerti odpreti ter si presveto vodo in

kri do zadnje kaplje milostno stočil v spravo za naše grehe. Vzemi, te prosim, to tako ljubeznjivo preteklo kri v popolnoma zadostenje vsiga zadolženja tistih duš v vicah, ktere so nar bližejji svojiga odrešenja in odpusti jim milostljivo vse še ne poplačane dolgove. Amen.

5. Darovanje Jezusoviga terpljenja za terpeče duše v vicah.

O pravični Bog! ki v svoji svetosti vsako pregreho kaznovati moraš, in jo tu ali tam pokoriš: prosim te, reši uboge duše iz vic, zlasti tiste, za ktere sim jest moliti dolžan; odpusti jim njih dolgé; odpri njih žalostno ječo: naj bo tvoja sveta pravica potolažena z daram mojiga Odrešenika, kteriga ti zdaj v pobožni ponižnosti darujem.

Darujem ti, o Oče vse ljubezni! smertne težave, ktere je občutila Jezusova duša na vertu Getzemani, tudi serčno molitev njegovo, ktero je trikrat k tebi ponovil, in njegovo strašno terpljenje, ktero mu je gnalo kri iz njegovih žil.

Darujem ti britkost, ktero je občutil, kadar so ga zaničljivo vjeli, zvezali,

v mesto gnali in vse, kar je v hiši Anato-
tovi in Kajfeževi terpeti mogel! ali takrat
kadar so ga njegovi sovražniki k Pilatu
peljali, kadar ga je napuhnjeni Herodež
zasramoval.

Darujem ti prestano terpljenje pri
nečloveškim bičanju, njegovo kri, njegove
rane, njegove solze, neznano zasramovanje,
kadar je bil s ternjevo krono kronan,
ktero so mu na glavo pritisnili, ga pred
zdivjano, kervi željno ljudstvo postavili
in so smertno sodbo čez-nj sklenili.

Darujem ti vse zasramovanje, katero
je preterpel, kadar je zaničljivi težki križ
nesel, in karkoli je na ti kervavi poti
prestal, tudi neznane bolečine križanja
zlasti kadar je bil povzdignjen, vse hudo,
kar je na duši in na telesi preterpel, neu-
smiljeno zaničevanje morivcev, sveto so-
čutje njegove zveste Matere in njegovih
prijatlov, tri strašne ure, ktere je na križi
previsil, njegovo hudo žejo, njegovo za-
pušenje, vse, kar nobeno serce zapopasti,
noben jezik dopovedati ne more — nje-
govo sveto smert.

Vse to ti darujem v odrešenje ter-
pečih duš v vicah, v odpušenje njih kazni
ktere so si s svojimi pregrehami zaslužile.

Sprejmi milostljivo ta dar, o Bog ljubezni in dodeli za to svojim terpečim otrokam tolažilo in rešenje. Amen.

6. Molitev k žalostni Materi Božji za uboge duše v vicah.

O sveta Marija! Mati mojiga Odrešenika! z žalostnim srcem se spomnim veliciga terpljenja, katero je občutilo tvoje materno serce, kadar si na gori Kalvarii krono marternikov dosegla. Takrat se je spolnilo prerokovanje Simeonovo, de bo meč tvoje materno serce prebodel. O sveto, visokočešena Mati Božja! kako velika, kako terdna je bila tvoja vera, kako zvesto tvoje zaupanje v Božje modro previdnost, kako stanovitna tvoja udanost kako nepremagljiva tvoja poterpežljivost. — O poveličana, o velika kraljica marternikov, k tebi zdihujem, prosi pri Bogu za uboge duše v vicah. Oh, te revne duše hrepené po odrešnji iz svojih terpljenj, in glej! nobeni ni med njimi, ktera bi tebe v svojim življenji ne bila za Mater našiga Gospoda častila in ljubila! O usmiljena Mati! prosi torej zdaj za svoje zapušene otroke, ki neprenehama zdihujejo

in jokajo! Prosi Jezusa, svojiga Sina, da se usmili teh revnih duš v njihovim terpljenji! Zlasti priporočim tvoji materni ljubezni tole dušo . . . .

Prosi pa tudi za me uboziga grešnika; dodeli mi gnado resnične žalosti čez grehe in pravo pokoro, de bo moja duša čista vsiga greha, ozaljšana s čednostjo in svetostjo, ter vredna, nekdam pri ločenji iz tega sveta biti oprostena hudiga terpljenja v vicah. Tudi še tvoji mogočni priprošnji izročim vse svoje telesne potrebe; in kadar britkosti in težave pridejo čez me, bodi mi tolažnica, vzemi me v svoje varstvo. Reši me vsih nevarnost na duši in na telesi, po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu našim. Amen,

Vse k časti Jezusoviga terpljenja in naše Matere Marije.

Kazalo.

	Stran.
Predgovor prestavljavčev	3
Predgovor	24

I. DEL.

Od premišljevanja.

I. Nauk od premišljevanja sploh.

1. Kaj se pravi premišljevati? 30
2. Kaj moramo storiti pred premišljevanjem kaj med tistim in kaj še potem? 32
3. Kaj nam koristi premišljevanje, ali notranja molitev? 34

II. Nauk od premišljevanja Jezusoviga terpljenja.

1. Velik prid premišljevanja Jezusoviga terpljenja 35
2. Kako moramo premišljevati Jezusovo terpljenje, de ne bo razsvetljen le um, da bo tudi ginjeno serce in pa volja? 42
3. K kakšnim svetim željam, k kakšnemu sklepu bo posebno nagnjeno serce in tudi volja pri premišljevanji Jezusoviga terpljenja? 49
4. Kaj se zamoremo naučiti v premišljevanje Jezusoviga terpljenja? 59
5. Zgled za novince, kako se zamore terpljenje Kristusovo premišljevati? 62

III. Od skušnjav, premišljevanja opustiti, in od pripomočkov premagati te skušnjave.

1. Od skušnjav, premišljevanja opustiti 72
2. Pripomočki, te skušnjave premagati 80

II. DEL.

Premišljevanje britkiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

*Razdeljene v jutranje in večerne premišljevanja
za vse dni mesca.*

Priprava k premišljevanju Kristusoviga terpljenja	88
Molitev pred slehernim premišljevanjem	90
Molitev po slehernim premišljevanji	91
1. a. Jutranje premišljevanje za prvi dan. Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro	92
b. Večerno premišljevanje za prvi dan. Jezus hodi s svojimi učenci po dolini Jozafat	96
2. a. Jezus gre s svojimi učenci na Oljsko goro	101
b. Jezusova žalost na Oljski gori	106
3. a. Jezusova molitev na Oljski gori	110
b. Jezus obiše svoje spijoče učence	115
4. a. Smertna britkost Jezusova na Oljski gori	118
b. Jezus kervavi pot poti	124
5. a. Jezus je od angelja poterjen	129
b. Judež in njegova družina	133
6. a. Judežev kušlje	138
b. Jezus gre svojim sovražnikom naproti	143
7. a. Jezusa so vjeli	148
b. Bé g aposteljnov. Pot v Jeruzalem	153
8. a. Jezusov vhod v Jeruzalem. Pogled na Jezu- sovo Mater	157
b. Kaj počno Jezusovi sovražniki. Pogled na Je- ruzalem	162
9. a. Jezus pred Anatham	168
b. Jezusa peljejo k Kajfežu	173

10	a. Jezus pred Kajfežem	178
	b. Jezus je zasramovan. Peter ga zataji	185
11.	a. Pokora s. Petra; njegovo pribežališe k Marii	192
	b. Mati Božja pri sodnji hiši Kajfeževi	198
12.	a. Od svetiga križa	204
	b. Jezus v ječi	209
13.	a. Jutranja sodba čez Jezusa. Juda obupa	215
	b. Jezusa peljejo k Pilatu	221
14.	a. Jezus pred Pilatom	233
	b. Jezus pred Pilatom	233
15.	a. Jezus je k Herodu peljan	239
	b. Pilat in žena njegova	244
16.	a. Jezus pred Herodom	250
	b. Jezusa peljejo od Heroda k Pilatu nazaj	255
17.	a. Jezus in Baraba	260
	b. Jezus je bičan	265
18.	a. Jezus je bičan	271
	b. Marija med bičanjem Jezusa	276
19.	a. Jezus je s ternjem kronan in zasramovan	282
	b. Ecce homo! Glej, o človek!	288
20.	a. Jezus je k smerti na križi obsojen	292
	b. Jezus je k smerti na križi obsojen	298
21.	a. Jezus vzame svoj križ na-se	303
	b. Jezus nese svoj križ na Golgato	308
22.	a. Jezus pade prvič in drugič pod križem. Sreča svojo žalostno Mater	313
	b. Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti. Veronika podá Jezusu potni pert. Jezus pade tretjič	319
23.	a. Jezus pade četrtič in petič pod križem. Jokajoče Jeruzalemske žene. Jezus pade šestič in sedmič	325

b. Jezusu slečejo oblačila in mu jesiha piti dajo	330
24. a. Jezusa na križ pribijejo. Povzdignjenje križa	337
b. Jezus na križi in oba razbojnika. Razdeljenje Jezusovih oblačil	343
25. a. Zaničevanje Jezusa na križi. Perva druga in tretja beseda Jezusova na križi	348
b. Otemnjenje solnca. Jezus zapušen	355
26. a. Četerta, peta, šesta in sedma beseda Jezusova na križi. Smert Jezusova	360
b. Spreobrnjenje stotnikovo. Prigodba pri Jezusovi smerti	369
27. a. Potres. Prikazen mertvih v Jeruzalemu	372
b. Jezusova stran je odprta	378
28. a. Jezusove petere sv. rane	383
b. Jezusa s križa snamejo in ga pokopljejo	386
29. a. Jezusov grob je zavarovan. Jezus gre pred pekel	395
b. Vstajenje Gospodovo	401
30. a. Svete žene pri grobu	406
b. Jezus se prikaže sv. Magdaleni in drugim ženam	412
31. a. Molitev k terpečimu Jezusu	420
b. Molitve k žalostni Materi Božji	429

III. DEL.

Pobožne opravila v počešenje nar svetejšiga terpljenja in smerti našiga Gospoda Jezusa Kristusa.

<i>I. Jutranja molitev v čast Jezusoviga terpljenja</i>	439
<i>II. Večerne molitve v čast Jezusoviga terpljenja</i>	445
<i>III. Mašne molitve v čast Jezusoviga terpljenja.</i>	

Perva sv. maša. Terpljenje in smert Jezusa Kristusa	452
Molitev za odpustike	468
Druga sv. maša. Sedmero darovanje sv. Rešnje Kervi Jezusa Kristusa	469
Tretja sv. maša. V čast Matere Božje sedem žalost	481
<i>IV. Spovedne molitve . . . . .</i>	494
<i>V. Obhajilne molitve.</i>	
Priprava	502
Pred sv. Obhajilam	503
Po sv. Obhajilu	510
<i>VI. Večernice v čast britkiga terpljenja našiga gospoda Jezusa Kristusa.</i>	
Psalmi	520
Pesem. K svetimu Križu pristopite	533
Magnifikat	535
K žalostni Materi Božji	537
Češena kraljica	538
Darovanje	539
Pobožno pozdravljenje sv. rane Jezusove strani	240
Pobožno pozdravljenje sv. udov Jezusa Kristusa	541
<i>VII. Sv. Križev pot . . . . .</i>	543
<i>VIII. Razne pobožnosti k časti križaniga Odrešenika.</i>	
1. Litanije k terpečimu Zveličarju	563
2. Molitev sv. Avguština k časti Kristusoviga terpljenja	569
3. Molitev ob četertkih. Spomin smertnih Kristusovih težav	570
4. Molitev ob petkih Spomin Kristusove smerti	570
5. Slovesna prošnja za odpušenje pred križanim Jezusam	571

6. Ure Kristusovega terpljenja	574
7. Molitev ob treh popoldne	580
8. Molitev, kadar greš memo bridke martre .	581
9. Trojna zahvala in trojna prošnja k križanimu Jezusu	581
10. Molitev k sedem poslednjim besedam Jezusa Kristusa	583
11. Pobožni spomin treh ur, kadar je Jezus na križi visel	584
12. Darovanje križaniga Jezusa Bogu Očetu .	586
13. Litanije peterim sv. ranam v čast	588
14. Serčne prošnje in izročila peterim kervavim ranam Jezusovim	593
15. Molitev k časti rane Jezusoviga serca . .	596
16. Molitev k sv. rani Jezusove rame	597
17. Pobožno kuševanje sv. peterih Jezusovih ran	597
18. Molitev k Jezusu na Oljski gori	599
19. Molitev k Jezusu v ječi	599
20. Molitev k Jezusu pri stebru bičanja	600
21. Molitev k žalostnemu Jezusu „Ecee homo“ .	601
22. Molitev na grobu Zveličarjevim	602
23. Zdihljej sv. Gregorja k Jezusu v grobu poči- vajočimu	603
24. Sveti križ	603
25. Spomin ternjeve krone našiga Gospoda . .	604
26. Spomin sv. sulice in žebljev našiga Gospoda	605
27. Spomin sv. tančice našiga Gospoda	606
28. Molitev k časti Jezusove suknje	607
29. Molitev k časti sv. potniga perta Jezusa Kristusa	607
<i>IX. Pobožnosti k časti drage Kervi Jezusa Kri- stusa.</i>	

1. Roženkrane k časti Jezusove Kervi	608
2. Sedem darovanj Jezusove drage Kervi Bogu Očetu	615
3. Krajši darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu	619
4. Drugo darovanje Jezusove Kervi Bogu Očetu	619
5. Ponižna prošnja pred sv. rešnjim Telesam .	620
6. Molitev k Jezusu v nar svetejšim Zakramentu Rešnjiga Telesa	623
7. Molitev pri obiskovanji sv. Rešnjiga Telesa .	627
<i>X. Pobožnosti k časti žalostne Matere Božje.</i>	
1. Pobožni zdihljeji k žalostni Materi Božji .	629
2. Krajši pobožnost k žalostni Materi Božji .	632
3. Molitev pred podobo snemanja sv. križa .	632
4. Žalostna Mati Božja. Pesem	633
<i>XI. Lavretanske Litanijs z navadnimi molitvami .</i>	636
<i>XII. Litanijs vsih svetnikov z navadnimi molitvami</i>	643
<i>XIII. Molitve za duše v vicah.</i>	
1. Počešenje sv. peterih ran našiga Zveličarja za duše v vicah	652
2. K Materi Božji	655
3. Litanijs Kristusoviga terpljenja za uboge duše v vicah	656
4. Sedem prošnja do sv. Rešnje Kervi za sed- mere duše	658
5. Darovanje Jezusoviga terpljenja za duše v vicah	661
6. Molitev k žalostni Materi Božji za uboge duše v vicah	663

Pri
Matiju Gerberju,

bukvovezu v Ljubljani,

se tudi dobivajo naslednje bukve:

Sv. Listi in Evangeli. Pol usnjate 1 gld. 40 kr., usnjate 1. gld. 70 kr., z zlatim obrezkom 2 gld. 50 kr.

Spomin Misijonski. Pol usnjate 1. gld. 20 kr. usnjate 1 gld. 45 kr., z zlatim obrezkom 2 gld.

Jezus in Marija moja ljubezen. Terdno vezane 25 kr., pol usnjate 30 kr., usnjate 40 kr., z zlatim obrezkom 60 kr.

Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. Kratek molitvenik, zbral in spisal L. J. Veljajo pol usnjate 65 kr. usnjate 76 kr., z zlatim obrezkom 1 gld. 10 kr.

Sveta ura moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni Božje Ali: Obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa, in počevanje vselej neomadežane Device Marije, za vse dni v mestu poleg sv. Alfonza Ligvorijana. Spisal Jan. Volčič. Usnjate 1 gld., z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr.

Nebeške iskrice. Molitvene bukvice za mladost, pa tudi za odrasčene ljudi. Spisal L. Pintar. Terdo vezane 20 kr., usnjate 35 kr., z zlatim obrezkom 55 kr.

Pobožni otrok ali podučne in molitvene bukvice za mlade kristjane. Spisal V. L. Terdo vezane 20 kr., usnjate 35 kr., z zlatim obrezkom 55 kr.

Svet angel varh, molitvene bukvice. Spisal L. Pintar Terdo vezane 14 kr.

Mašne in druge molitve. Spisal L. Pintar. Terdo vezane 30 kr., pol usnjate 45 kr., usnjate 56 kr., z zlatim obrezkom 80 kr., pozlačene 1 gld.

Ključ nebeških vrat. Jutranje, večerne in mašne molitve z več drugimi navadnimi molitvami in pobožnimi opravili. Spisal J. K. usnjate 70 kr., z zlatim obrezkom 1 gld., pozlačene 1 gld. 30 kr.,

H. K. P. 10/10/10

